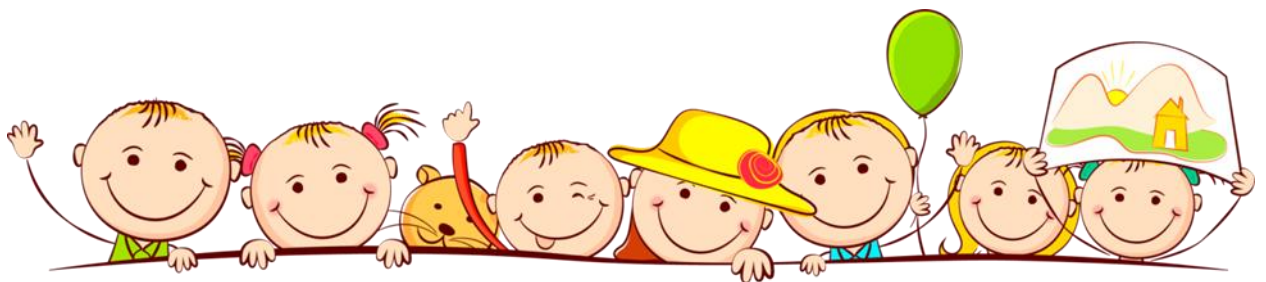

**ЯР ЧАЛЛЫ ШӘҺӘРЕНЕҢ
82 НЧЕ “КӨНБАГЫШКАЙ” КАТНАШ БАЛАЛАР БАКЧАСЫ”
МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ МӘКТӘПКӘЧӘ БЕЛЕМ БИРҮ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ**

**«СӘНГАТИ-ЭСТЕТИК ҮСЕШ»
БЕЛЕМ БИРҮ ӨЛКӘСЕНДӨ
2024-2025 уку елына
Зәләева Миләүшә Өлфәт кызының**

ЭШ ПРОГРАММАСЫ

МУНИЦИПАЛЬНОЕ БЮДЖЕТНОЕ
ДОШКОЛЬНОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«ДЕТСКИЙ САД КОМБИНИРОВАННОГО ВИДА №82 «ПОДСОЛНУШЕК»

Согласовано
Старший воспитатель
 Э.Ф. Шагалиева

Введено в действие
Приказом заведующего МБДОУ
«Детский сад №82 «Подсолнушек»
«29» 28 2024 г.

Утверждаю
Заведующий МБДОУ
«Детский сад №82 «Подсолнушек»
№82 «Подсолнушек»
Исаева Р.С.

Рассмотрено и принято
на заседании педагогического
совета от «20» 28 2024 г.
Протокол № 1

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
по образовательной области
«Художественно-эстетическое развитие»
на 2024-2025 учебный год

Составитель:
музыкальный руководитель
Заляева М.У.

г. Набережные Челны,
2024

ЭЧТӘЛЕК:

I. Максатчан	
бүлек.....	4
Аңлатмалы	
язу:.....	4
1.1 Программаның максаты.....	6
1.2 Программаның бурычлары.....	6
1.3 Эш программасын формалаштыру принциптары.....	6
1.4 ФОП ДО үзлөштөрүнөң планлаштырылган нәтижәләре.....	7
1.5 Балаларның музыкаль үсешенең яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау.....	8
1.5.1 2-3 яшьлек балаларның музыкаль үсешенең яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау.....	8
1.5.2 3-4 яшьлек балаларның музыкаль үсешенең яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау.....	9
1.5.3 4-5 яшьлек балаларның музыкаль үсешенең яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау.....	10
1.5.4 5-6 яшьлек балаларның музыкаль үсешенең яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау.....	11
1.5.5 6-7 яшьлек балаларның музыкаль үсешенең яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау.....	11
1.6 Планлаштырылган нәтижәләргә педагогик диагностикага керемнәр.....	12
1.7 Балаларны сәнгатьчә - эстетик үстөрүнөң максатчан юнәлешләре.....	17
II. Эчтәлек	
бүлеге.....	21
2.1 «Сәнгать-эстетик үсеш. Музыка эшчәнлегә» мәгариф өлкәсә буенча белем бирү (укыту һәм тәрбияләү) бурычлары һәм эчтәлегә.....	21
2.1.1 Беренче кечкенәләр төркеме. 2 яшьтән 3 яшькә кадәр.....	22
2.1.2 Икенче кечкенәләр төркеме. 3 яшьтән 4 яшькә кадәр.....	22
2.1.3 Уртанчылар төркеме. 4 яшьтән 5 яшькә кадәр.....	24
2.1.4 Зурлар төркеме. 5 яшьтән 6 яшькә кадәр.....	25
2.1.5 Мәктәпкә әзерлек төркеме. 6 яшьтән 7 яшькә кадәр.....	27
2.2 Федераль программаны гамәлгә ашыруның вариатив формалары, ысуллары һәм чаралары.....	29
2.3 Эштә кулланыла торган парциаль программаларның үзенчәлекләре.....	31
2.4 Музыка эшчәнлекчә тарафыннан кулланыла торган сәламәтлек саклау технологияләре.....	37
2.5 Комплекслы-тематик планлаштыру.....	38
Беренче кечкенәләр төркеме. 2 яшьтән 3 яшькә кадәр.....	38
Икенче кечкенәләр төркеме. 3 яшьтән 4 яшькә кадәр.....	50
Уртанчылар төркеме. 4 яшьтән 5 яшькә кадәр.....	75
Зурлар төркеме. 5 яшьтән 6 яшькә кадәр.....	103
Мәктәпкә әзерлек төркеме. 6 яшьтән 7 яшькә кадәр.....	128
2.6 Коррекция эшенең эчтәлегә.....	154
2.7 Төрле төрләрнең һәм мәдәни практикаларның белем бирү эшчәнлегә үзенчәлекләре.....	157
2.8 Традицион вакыйгаларның, бәйрәмнәрнең, чараларның үзенчәлекләре мәдәни-ял итү эшчәнлегә.....	165
2.9 Балалар инициативасына ярдәм итү ысуллары һәм юнәлешләре.....	167
2.10 Музыка эшчәнлекчә тәрбияләнүчеләрнең гәшләрә белән узара бәйләнеше үзенчәлекләре.....	168
2.11 Музыка эшчәнлекчә педагогик коллектив белән узара эшчәнлегә үзенчәлекләре.....	170
III. Оештыру	
бүлеге.....	172
3.1 Федераль программаны гамәлгә ашыруның психологик-педагогик шартлары.....	172
3.2 Музыка залында үсештә булган предмет-пространство мохитен оештыру.....	173
3.3 Федераль программаны матди-техник тәэмин итү, методик материаллар һәм укыту һәм тәрбияләү чаралары белән тәэмин итү.....	174
3.4 Мәгариф процессын оештыру таләпләре һәм күрсәткечләре.....	174
3.5 Федераль календарь тәрбия эше планы.....	175
3.6 Жүһазлар һәм дидактик материал исемлегә. Музыкаль белем бирү процессын тәэмин итү комплексы.....	177
IV. Кушылта	182
Музыкаль-сәнгать эшчәнлеген үстөрүнөң диагностика картасы.....	182
Мәктәпкәчә белем бирү оешмасында бәйрәмнәрнең, күнел ачу, вакыйгалар, концертларның еллык даирәсе.....	186
Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналары белән аралашу эшчәнлек планы.....	187
Музыкаль әсәрләрнең үрнәк исемлегә.....	188

I. МАКСАТЧАН БҮЛЕК.

Аңлатмалы язу.

Мәгариф өлкәсендә гомуми белем бирү программасын гамәлгә ашыру буенча эш программасы «Сәнгать-эстетик үсеш. Музыкаль эшчәнлек» мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен (2-7 яшь) Яр Чаллы шәһәренең МАДОУ «82 нче «Көнбагышкай» балалар бакчасы» белем бирү программасы нигезендә, ФОП ДО һәм ФГОС ДО, шулай ук МАДОУ «82 нче «Көнбагышкай» балалар бакчасы» педагогның эш программасы турында нигезләмәгә ярашлы төзелгән.

Программаны эшләгәндә түбәндәге норматив-хокукый документлар исәпкә алынган:

халыкара-хокукый актлар белән:

- РФ Конституциясе – 12.12.1993 елдан (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән)
- Балалар хокукы Конвенциясе

РФ законнары белән:

- Федеральный закон от 29.12.2012 № 273-ФЗ (ред. от 29.12.2022) «Об образовании в Российской Федерации»(с изм. и доп., вступ. в силу с 11.01.2023);
- Федеральный закон от 24 сентября 2022 г. № 371-ФЗ «О внесении изменений в Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации» и статью 1 Федерального закона «Об обязательных требованиях в Российской Федерации» и статью 1 Федерального закона «Об обязательных требованиях в Российской Федерации»
- Федеральный закон Российской Федерации от 29 декабря 2012 г. N 273-ФЗ (ред. от 29.12.2022) «Об образовании в Российской Федерации» (с изм. и доп., вступ. в силу с 11.01.2023);
- Федеральный закон от 31.07.2020 № 304-ФЗ «О внесении изменений в Федеральный закон “Об образовании в Российской Федерации” по вопросам воспитания обучающихся»
- Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования, утвержден приказом Министерства образования и науки России от 17 октября 2013г. № 1155 (с изм. на 08.11.2022);
- Закон «Об образовании в Российской Федерации» ст. 48 «Обязанности и ответственность педагогических работников»;

РТ законнары белән:

- Закон Республики Татарстан «Об образовании» от 22.07.2013г № 68-ЗРТ (принят Государственным Советом 28.06.2013 г).
- Закон Республики Татарстан «О государственных языках Республики Татарстан и других Языках в Республики Татарстан» (изменения и дополнения от 28.07.2004 г № 44-ЗРТ; от 12.06.2014 г № 53-ЗРТ; с изменениями, внесенными Законом РТ от 27.04.2017 №27-ЗРТ);

РФ Хөкүмәте документлары белән:

- Указ Президента Российской Федерации Путина В.В. от 07.05.2018 № 204 «О национальных целях и стратегических задачах развития Российской Федерации на период до 2024 года»;
- Стратегия развития воспитания в Российской Федерации на период до 2025, утверждена распоряжением Правительства Российской Федерации от 29 мая 2015 г. № 996-р;
- Указ Президента РФ от 09.11.2022 № 809 «Об утверждении Основ государственной политики по сохранению и укреплению традиционных российских духовно-нравственных ценностей»
- Приказ Министерства просвещения Российской Федерации от 25.11.2022 № 1028 «Об утверждении Федеральной образовательной программы дошкольного образования» (Зарегистрирован 28.12.2022 № 71847)
- Приказ Министерства просвещения Российской Федерации от 24.11.2022 № 1022 «Об утверждении Федеральной адаптированной образовательной программы дошкольного образования для обучающихся с ограниченными возможностями здоровья» (Зарегистрирован 27.01.2023 № 72149)
- Постановление Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 28.09.2020г. «Об утверждении санитарных правил СП 2.4.3648-20 «Санитарно-эпидемиологические требования к организациям воспитания и обучения, отдыха и оздоровления детей и молодежи»;
- Постановление Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 28.01.2021г. «Об утверждении санитарных правил и норм СанПиН 1.2.3685-21 «Гигиенические нормативы и требования по обеспечению безопасности и (или) безвредности для человека факторов среды обитания»;

РФ Мәгариф һәм фән министрлыгы документлары белән:

- Приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17 октября 2013 г. № 1155 «Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования» (зарегистрирован Министерством юстиции Российской Федерации 14 ноября 2013 г. регистрационный № 30384), с изменениями, внесенными приказом Министерства просвещения Российской Федерации от 21 января 2019 г. № 31 (зарегистрирован Министерством юстиции Российской Федерации 13 февраля 2019 г., регистрационный № 53776) в федеральном государственном образовательном стандарте дошкольного образования;
- Приказ Министерства просвещения Российской Федерации от 25.11.2022 № 1028 "Об утверждении федеральной образовательной программы дошкольного образования"(Зарегистрирован 28.12.2022 № 71847);
- Приказ Министерства просвещения Российской Федерации от 24.11.2022 № 1022 "Об утверждении федеральной адаптированной образовательной программы дошкольного образования для обучающихся с ограниченными возможностями здоровья" (Зарегистрирован 27.01.2023 № 72149);

Локаль документлар:

- Белем бирү эшчәнлеген алып бару хокукына лицензия № 8293 (серия 16л 01 по 0004274, 2016 елның 4 маеннан);
- Муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениясе 82 нче «Көнбагышкай» катнаш балалар бакчасы Уставы;
- 82 нче «Көнбагышкай» катнаш балалар бакчасы педагогның эш программасы турында нигезләмә

Эш программасын гамэлгә ашыру вакыты 2023-2024 уку елы (2023 елның 1 сентябре – 2024 елның 31 августы)

1.1 ПРОГРАММАНЫҢ МАКСАТЫ

Россия мәгарифенең төп максаты РФ Президентының май указында 2024 елга кадәрге чорга РФ үсешенең милли максатлары һәм стратегик бурычлары турында формалаштырылган:

«Россия халкының рухи-әхлакый кыйммәтләре, тарихи һәм милли - мәдәни традицияләр нигезендә баланың яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып, мәктәпкәчә балачак чорында төрле яктан үсеше».

РП-ның максатчан бүлеге Федераль программага туры килә

1.2 Программаның бурычлары

Эш программасының максаты түбәндәге бурычларны хәл итү аша ирешелә:

- РФ өчен бердәм булган белем бирү программасын үзләштерү нәтижәләрен тәмин итү;
- балаларны (яшь үзенчәлекләренә туры китереп) Россия халкының төп кыйммәтләренә жәлеп итү-кеше тормышы, дәрәжәсе, хокуклары һәм ирекләре, патриотизм, гражданлык, югары әхлакый идеаллар, ныклы гайлә, ижади хезмәт, матди яктан рухи өстенлек, гуманизм, шәфкатьлелек, гаделлек, коллективизм, үзара ярдәмләшү һәм үзара хөрмәт, Тарихи хәтер һәм давамлылык буыннар, Россия халыкларының бердәмлеге; әйләнә-тирә дөньяга кыйммәтләр мөнәсәбәтен формалаштыру өчен шартлар тудыру, кыйммәтләренә аңлау нигезендә гамәлләр һәм гамәлләр тәҗрибәсе булдыру;
- үсешнең яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алу нигезендә белем бирү эшенең эчтәлеген төзү (структуралаштыру);
- мәгариф ихтыяжлары һәм индивидуаль мөмкинлекләрен исәпкә алып, мәктәпкәчә яшьтәге барлык балалар өчен белем алуга тигез керү өчен шартлар тудыру;
- балаларның физик һәм психик сәламәтлеген, шул исәптән аларның эмоциональ иминлеген саклау һәм ныгыту;
- баланың физик, шәхси, әхлакый сыйфатларын һәм патриотизм нигезләрен, интеллектуаль һәм сәнгать-ижади сәләтләрен, аның инициативалылыгын, мөстәкыйльлеген һәм җаваплылыгын үстерүне тәмин итү;
- гайләгә психологик-педагогик ярдәм күрсәтүне тәмин итү һәм ата-аналарның (законлы вәкилләренә) балаларны тәрбияләү, укыту һәм үстерү, аларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, аларның иминлеген тәмин итү мәсьәләләрендә компетентлыгын арттыру;
- уңышлы үзләштерү өчен кирәкле һәм житәрлек үсеш дәрәжәсенә кадәр тәмамлау этабында балаларга ирешү алар башлангыч гомуми белем бирү программалары.

1.3 Эш программасын формалаштыру принциплары:

РП ДО федераль программасының түбәндәге принципларына нигезләнгән:

- 1) баланың балачакның барлык этапларында (сабийлар, иртә һәм мәктәпкәчә яшьтә) тулы хокуклы яшәве, балалар үсешен баеп (амплификацияләү);
- 2) һәр баланың индивидуаль үзенчәлекләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген төзү, бала үзе белем бирүнең эчтәлеген сайлауда актив була, белем бирү субъектына әверелә;
- 3) балалар һәм ата - аналар (законлы вәкилләр), сабийлар, иртә һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларны, шулай ук педагогик хезмәткәрләренә (алга таба бергә өлкәннәр)тәрбияләүдә катнашкан балигы булган гайлә эгъзаларының ярдәме һәм хезмәттәшлеге;
- 4) баланы белем бирү мөнәсәбәтләрендә тулы хокуклы катнашучы (субъект) итеп тану;
- 5) төрле эшчәнлекләрдә балаларның инициативасына ярдәм итү;
- 6) ДООның гайләсе белән хезмәттәшлеге;
- 7) балаларны социомәдәни нормаларга, гайлә, жәмгыять һәм дәүләт традицияләренә жәлеп итү;
- 8) баланың төрле эшчәнлек төрләрендә танып белү кызыксынуларын һәм танып белү гамәлләрен формалаштыру;
- 9) мәктәпкәчә белем бирүнең яшь буенча адекватлыгы (шартларның, таләпләренә, ысулларның яшькә һәм үсеш үзенчәлекләренә туры килүе);
- 10) балалар үсешенең этномәдәни хәлен исәпкә алу.

1.4 ФОП ДО үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре.

ФГОС ДО нигезендә мәктәпкәчә балачакның үзенчәлекләре һәм ДО система үзенчәлекләре мәктәпкәчә яшьтәге баладан конкрет белем бирү казанышлары таләпләрен законсыз итә. Шуңа күрә федераль программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре мәктәпкәчә яшьтәге баланың төрле яшь этапларында һәм ДО тәмамлануға мөмкин булган казанышларының яшь характеристикаларын тәшкил итә.

3 яшькә кадәр эш программасын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре:	
1.	- Бала рәхәтләнеп музыка тыңлый, жырлый, гади бию хәрәкәтләре башкара.
4 яшькә кадәр эш программасын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре:	
1.	- бала музыканы кызыксынып тыңлай, таныш әсәрләренә истә калдыра һәм белә,
2.	- эмоциональ җаваплылык күрсәтә,
3.	- музыкаль ритмнарны аера, аларны хәрәкәттә тапшыра;

5 яшькә кадәр эш программасын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижәләре:	
1.	- бала үзен төрле музыкаль, образлы, театральләштерелгән эшчәнлектә, экспрессив һәм образлы чаралар кулланып күрсәтә;
2.	- бала тупланган сәнгать-ижат тәҗрибәсен мөстәкыйль эшчәнлектә куллана, мәдәни - ял итү эшчәнлегендә (бәйрәмнәрдә, күнел ачуларда һәм мәдәни-ял итүнең башка төрләрендә)теләк белән катнаша;
3.	- сәнгать әсәрләрендә чагылдырылган гамәлләргә, гамәлләргә, вакыйгаларга эмоциональ яктан җавап бирә.
4.	- музыкага ритмик хәрәкәтләр башкара.

5.	- төркөмдә эзерләнә торган чараларда һәм бәйрәмнәрдә актив катнаша.
----	---

6 яшькә кадәр эш программасын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижеләре:	
1.	- бала кызыксыну күрсәтә һәм (яки) теләк белән музыкаль, рәсем, театрәләштерелгән эшчәнлек белән шөгылләнә;
2.	- музыка, сынлы һәм театр сәнгатеңдә төрләрне, жанрларны, формаларны аера;
3.	- музыкаль һәм сәнгать-ижат сәләтләрән күрсәтә;
4.	- бала бәйрәм программаларында һәм аларны эзерләүдә актив катнаша, музыкаль эшчәнлек белән теләп шөгылләнә;
5.	- мәдәни-ял итү чараларында катнашучыларның барысы белән дә хезмәттәшлек итә;
6.	- музыкаль сәләтләрән күрсәтә.

7 яшькә кадәр эш программасын үзләштерүнең планлаштырылган нәтижеләре:	
1.	- бала төрле сәнгать төрләрәнә эсәрләрән кабул итә һәм аңлый ала, музыкаль, сынлы, театрәләштерелгән эшчәнлек өлкәсәнә өстенлекләргә ия;
2.	- бала сәнгатьнең төрле төрләрә һәм жанрлары белән танышу процессында халыкның мәдәни традицияләрәнә кызыксыну белдерә;
3.	- бала хәрәкәт эшчәнлегәнә ижат элементларын күрсәтә.
4.	- сәнгать турында башлангыч белемгә ия;
5.	- баланың музыкаль эшчәнлек өлкәсәнә өстенлекләре бар.
6.	- бала төрле эшчәнлек һәм сәнгать төрләрәнә сәнгатьлелек осталыгына, күнекмәләрәнә һәм чараларына ия;
7.	- ирекле сәнгать эшчәнлегәнә төрле техник алымнарны куллана;
8.	- бала шәхси һәм коллектив ижади эшләр, бәйрәм иртәләрәнә һәм күңел ачуларга тематик композицияләр, сәнгать проектлары булдыруда катнаша;

1.5 Балаларның музыкаль үсешенә яшь үзенчәлекләрән сыйфатлау

1.5.1 2-3 яшьлек балаларның музыкаль үсешенә яшь үзенчәлекләрән сыйфатлау

- Өчәнчә елда баланың музыкальгә нигезләрә үсешә дөвам итә, һәм иң элек аның төп компоненты эмоциональ музыкага жаваплылык. Контраст характердагы музыкага актив эмоциональ жавап күзәтелә. Балалар музыкаль эсәрләрәгә жанлы һәм турьдан - туры жавап бирәләр, төрле хисләр белдерәләр: жанлану, шатлык, соклану, наз, тынычлык.

- Музыкаль хәтер һәм фикерләү үсеш ала, чөнки баланың музыкаль запасы интенсив рәвештә киңәйә. Ул күп кенә музыкаль эсәрләрәнә хәтерли, белә. Яшенәң үзенчәлегә шунда ки, бала яраткан жырларын күп тапкыр тыңларга ярата.

- Баланың музыкаль-сенсор сәләте үсеш ала, ул музыкаль белдерүнең элементар чараларын: контраст регистрларын, тембрларын, темпларын, музыкаль яңгырау ритмларын һәм динамикасын аңлай башлай.

- Сөйләм баету белән бәйлә рәвештә жырлау эшчәнлегә интенсив үсеш ала. Бала жыр башкарудан рәхәтлек таба, ул жөмләрәнәң очларын жырлай, гади жырлар жырлай.

- Музыкага хәрәкәтләр уңышлы үсә, чөнки баланың хәрәкәт мөмкинлекләре киңәйә. Балалар инде кайбер био хәрәкәтләрән үзләштергәннәр һәм аларны музыка характеры белән бәйли беләләр. Биергә олыларның жырлавына, шулай ук инструменталь музыкага атрибутларсыз һәм алар белән биергә яраталар. Төрле хәрәкәтләрәнә үзләштерүдән тыш, балалар биодә кул һәм аяк хәрәкәтләрән, хәрәкәтләрәнә һәм жырлауны белдерә ала.

- Балалар музыкаль сюжетлы уеннарда актив катнаша ала, чөнки бу яшьтә аларның тирә-юнь дөньясы турында күзаллаулары интенсив рәвештә киңәйә.

- Бу яшьтә балалар жырлауда да (био, курчак өчен бишек уены уйлап табалар), шулай ук уен-драматизацияләрдә уен персонажларының хәрәкәтләрәнә хас үзенчәлекләрәнә импровизациялиләр.

- Музыкаль һәм музыкаль булмаган тавышлар белән экспериментлар ясау белән кызыксыну арта бара: балалар төрле предметларның (агач таякчалар, брусочкалар, металл кашыклар, төрле сыек материал һәм төрле яңгыраган материаллар белән тутырылган савытлар) һәм гади музыкаль инструментларның тавыш бирү мөмкинлекләрәнә өйрәнәләр.

- Балаларның музыка кораллары һәм аларда уйнау мөмкинлекләре турында күзаллаулары экренләп киңәйә. Балалар удар төркөмнәң күп кенә инструментлары белән танышалар: барабан, барабан, погремушка, кыңгырау, металлофон. Алар аларны тышкы кыяфәтләрә, тавыш тембрлары буенча аерып торалар, уеннарда кулланып, аларны үзләрә яңгырата алалар.

Бу яшьтәгә балаларны тәрбияләрәнәң төп бурычы музыкаль эшчәнлектә активлык формалаштыру.

1.5.2 3-4 яшьлек балаларның музыкаль үсешенә яшь үзенчәлекләрән сыйфатлау

- Бу чорда, беренчә чиратта, музыканы кабул итү формалаша, ул эсәрләрәгә эмоциональ жавап бирү белән характерлана. Кечкенә бала музыкаль эсәрнә гомумән кабул итә. Тора-бара ул экспрессив интонацияне, образлы моментларны ишетә һәм аерып чыгара башлай, аннары эсәрнәң өлешләрәнә аерып чыгара.

- Дүртәнчә яшендә балаларда музыканы дифференциаль кабул итү барлыкка килә. Аларда жырда жырланган персонажларга карата яхшы мөнәсәбәт барлыкка килә, алар күңеллә бәйрәм маршын башкарганда шатлык хис итәләр һәм Бишек жырын тыңлаганда тынычланалар. Балалар таныш жырларны, пьесаларны танылар һәм атылар, регистрларны аералар.

- Музыкаль-сенсор сәләтләрә камилләштерелә, алар биекле буенча төрле тавышларны кабул иткәнә, 2-3 балалар музыка коралын тыңлаганда, адым һәм йөгөрү ритмын башкарганда (дүртән бер һәм сигезәнчә) күрәнә.

- Бу яшьтәгә балаларның башкару эшчәнлегә эле формалаша гына башлай. Тавыш Аппараты эле формалашмаган, тавыш мускулы үсешмәгән, бәйләнешләр нечкә, кыска. 3-4 яшьлек балаларда аның беренчел формаларында жыр яңгырашы формалаша башлай. Педагог тавышына яраклашып, алар гади көйне дәрәс тапшыралар, башта жырлап, аннары тавыш озынлыгы барлыкка килә. Баланың тавышы көчлә, сулышы зәгыйфь, өстән-өстән генә. Шуңа күрә репертуар текст һәм көйнең ачыклығы белән аерылып тора. Сүзләрнәң дәрәс әйтелешә өстендә эш алып барыла. Балалар көйнең иң гади ритмик рәсемнә үзләштерәләр. Бу яшьтәгә балалар өчен иң уңайлы жыр диапазонын билгеләрәгә мөмкин (ре1—ля1). Балаларның игътибары

ирексез булганга күрә, бөтен уку процессын балаларның хисләренә һәм кызыксынуларына тәэсир итәрлек итеп оештырырга кирәк.

- Балалар уен техникасын һәм булган материалны куллануға эмоциональ жавап бирәләр.

- Балаларны музыкага жәлеп итү музыкаль ритмик эшчәнлек өлкәсендә дә бара, балага музыканы яхшырак тоярга һәм яратырга ярдәм итүче кызыклы күнәгүләр, музыкаль уеннар, биоләр, хорводлар аша. Хәрәкәтләр музыка белән күбрәк килешә. Күп кенә балалар йөргәндә һәм йөргәндә метрик Пульсация сизәләр, музыканың башына һәм ахырына жавап бирәләр, пьесаның ике өлешле формасын билгелиләр, динамиканың контраст үзгәрешләрен тапшыралар.

- Балалар уеннарда төрле образлы хәрәкәтләр башкаралар, күнәгүләрдә әйберләр кулланалар: погренушкалар, флаглар, жулыктар. Алар ирекле биюдә мөстәкыйльрәк.

Музыка дәрәсләрендә **балалар музыка коралларында уйнауға** аерым игътибар бирелә, анда балалар музыкаль тавышлар дөньясын һәм аларның мөнәсәбәтләрен ачалар, төрле уен коралларының матурлыгын аералар.

Бурычлар:

1. Төрле характердагы музыкага жаваплылык тәрбияләү, аны тыңларга, яңгыраштагы үзгәрешләргә күрергә, тавышларны биеклек буенча (октава, септима чикләрендә), 2-3 музыкаль инструмент тембрын аера белү, төрле ритмны (адым һәм йөгерү) тапшыру, таныш жырларны һәм пьесаларны танып белү, жыр башкарганда тыңлы белү, аны төгәл кабатлы белү.

2. Тавышның озынлыгын, коллектив жырлау күнекмәсен формалаштыру, балаларның гади гимнастика, бию, образлы хәрәкәтләргә үзләштерү нигезендә хәрәкәтләрнең музыка белән килешүчәнлеген үстерү.

1.5.3 4-5 яшьлек балаларның музыкаль үсешенә яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау

- Бишенче яшендә балаларның музыкаль тәҗрибәсе житәрлек, шуның ярдәмендә алар музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә актив керә башлайлар: тыңлау, жырлау, музыкаль-ритмик хәрәкәтләр, музыкаль инструментларда уйнау һәм иҗат.

- Бу яшьтә балада беренче эстетик хисләр барлыкка килә, алар музыканы кабул иткәндә, жырлаганда, уен яки биюдә катнашканда һәм баланың кылган эшенә эмоциональ мөнәсәбәтендә чагыла. Шуңа күрә, өстенлекле бурычлар булып музыканы тыңлау, аңа истә калдыру һәм эмоциональ рәвештә жавап бирү, музыкаль-ритмик хәрәкәтләрдә хәрәкәтләрне музыка белән бәйләү күнекмәләрен үстерү тора.

- 4-5 яшьлек балалар музыкада чагылган яхшы хисләргә эмоциональ яктан жавап бирәләр, музыканың контрастлы характерын аералар.

- Бу яшьтә сораулар чоры башлана: ни өчен?, һәм алар еш кына музыкаль эсәргә эчтәлегенә юнәлдерелгән. Бала күренешләр һәм вакыйгалар арасындагы бәйләнешне аңлай башлай, иң гади гомумиләштерүләр ясый ала. Ул күзәтүчән, музыканы билгели ала: күңелле, шатлыклы, тыныч; тавышлар югары, түбән, көчле, тыныч; пьесада ике өлеш (берсе тиз, икенчесе акрын), нинди инструментта көй уйныйлар (рояль, скрипка, баян). Балага таләпләр аңлашыла: жырны ничек жырларга, тыныч хорда ничек хәрәкәт итәргә һәм хәрәкәтчән биюдә ничек.

- Балаларның жырлау тавышы бик зәгыйфь һәм сакчыл саклауга мөхтаҗ. Жырлау тавышсыз һәм әле көйләнмәгән яңгырый. Иң уңайлы жыр диапазоны ре1-си1. Жырлар нигездә тавышлар рәтенә бу өлешендә төзелгән, эмма югарырак һәм түбәнрәк тавышлар очрый.

- Балалар музыкаль уенчылар һәм уен кораллары белән кызыксыналар, аларны үз уеннарында кулланалар һәм барабан, барабан, металлофонда уйнауның иң гади алымнарын үзләштерә алалар.

Бурычлар:

1. Музыка белән кызыксыну, ярдәмчеллек, аны тыңларга, балаларның музыкаль тәэсирләрне баетырга, музыкаль-сенсор сәләтләрен үстерергә теләк тәрбияләү.

2. Иң гади башкару күнекмәләрен формалаштыру: жыр тавышының табигый яңгырашы, музыкага ритмик хәрәкәтләр, балалар музыка коралларында уйнауның элементар алымнары.

1.5.4 5-6 яшьлек балаларның музыкаль үсешенә яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау

- Гомеренә алтынчы елында балалар эмоциональ, музыкага иркен жавап бирәләр, музыкаль буталчылыкларга ныклы кызыксыну уята. Алар музыкаль эшчәнлекнең теге яки бу төрөн өстен күрәләр генә түгел, ә аның төрле формаларына сайлап карыйлар, мәсәлән, хорводларга караганда күбрәк бииләр, аларның яраткан жырлары, уеннары, биюләре барлыкка килә.

- Балалар аерым бәйләнешләргә һәм музыкаль күренешләргә бәйләлекне үзләштерә ала: бу музыка марш, һәм дәрәжә, кыю уйнарга кирәк. Алар эсәргә иң гади бәя бирә алалар, мәсәлән, лирик жырның ничек башкарылуын әйтә алалар. «Матур, озын, назлы, назлы жырларга кирәк», ди бала. Музыка тыңлау тәҗрибәсе нигезендә балалар кайбер гомумиләштерүләргә сәләтле. Мәсәлән, Музыкаль кереш сүз турында алар: «бу башта, без жырлы башламаганнан соң, бии башламаганнан соң уйнала» диләр.

- Баланың тавыш бәйләнешләре шактый ныгый, вокаль-ишетү координациясе жайга салына, ишетү хисләре дифференциацияләнә. Күпчелек балалар квинта, кварта, терция аралыгында югары һәм түбән тавышларны аера ала. Алар ишетү контролен кулланырга күнеккәннәр һәм ирекле рәвештә тавышны үзләштерә башлаганнар. Кайберәүләрнең тавышы көчле, югары яңгырый, билгеле бер тембр барлыкка килә. Тавышлар диапазоны ре1-си1 чикләрендә яхшырак яңгырый, эмма аерым балаларда до2 яхшы яңгырый.

Бурычлар:

1. Төрле характердагы музыкага ныклы кызыксыну һәм эмоциональ жаваплылык тәрбияләү, музыкаль кабул итүне үстерү, музыкаль тәэсирләрне баету, тавыш биеклеген, ритмик, тембры, динамик ишетүне үстерү.

2. Башкару күнекмәләрен формалаштыру: дәрәжә тавыш формалаштыру, интонация чисталыгы, музыкага ритмик хәрәкәтләрнең аңлашлылыгы, балалар музыка коралларында уйнау алымнарының төгәллегенә.

3. Иҗади активлыкны үстерү: жырлауларны, бию хәрәкәтләрен, инсценировкаларны импровизацияләүдә.

1.5.5 6-7 яшьлек балаларның музыкаль үсешенә яшь үзенчәлекләрен сыйфатлау

- Балаларның өлкән яшьтәге мәктәпкәчә яшьтәге эмоциональ ярдәмчеллеге баланың музыкальлегенә төп өлеше, ул музыка тыңлауның аңарда теләктәшлек, теләктәшлек, музыкаль образның эчтәлегенә адекват булуында күренә, аның турында уйланырга, аның кәефен уята. Эмоциональ җаваплылык баланың эмоциональ реакцияләрен һәм хисләрен тыңлау барышында тормышка ашыру остальгында чагыла.

Музыкага җаваплылык махсус музыкаль сәләтләрдә күренә, мәсәлән, кул хисе (ишетүнең эмоциональ компоненты) һәм ритм хисе (эмоциональ сәләт).

- Бала музыкаль образны бербөтен кабул итә ала, бу тирә-юньгә эстетик мөнәсәбәт тәрбияләү өчен дә мөһим. Музыканы бербөтен кабул итү, әгәр «музыкаль телнең»иң якты чараларын тыңлау, аерып алу, аерып алу бурычы куелса, кимеми. Бу балалар музыка тыңлаганда, җырлар башкарганда һәм бию хәрәкәтләрендә билгеле бер рәвештә эш итә

- Тавыш Аппараты ныгытыла, эмма җырлау тавыш барлыкка килүе бәйләнеш кырыйлары тартылу хисабына бара, шуңа бәйле рәвештә җырлау тавышын саклау иң актив булырга тиеш. Җырлауның тавышсыз булуын һәм диапазонның әкрәнләп $re1$ — $do2$ кадәр кинәйүен күзәтергә кирәк. Җидееллыкларның җыр тавышларында напевность һәм звонкость күренә, гәрчә үзенчәлекле балалар, берәз ачык аңгырашы саклана. Гомумән алганда, хор әле житәрлек дәрәжәдә тотрыклы һәм ябык аңгырамай.

- Баланың музыканы актив кабул итү процессында аның эчке музыка белән тулганлыгын үз ижаты продуктына әйләндерү табигый ихтияҗы тормышка ашырыла. Эмоциональ тәсирләрне һәм музыка тәҗрибәсен балалар башкару эшчәнлегенә күчәрәләр, алар җырлауда, биюдә, уеннарда күп импровизациялиләр.

- Балалар җыр хәрәкәтендә сәхнәләштереләр, бию хәрәкәтләрен үзгәртеләр, музыкаль-уен образларын тапшыралар. Җырлар, биюләр, уеннар мөстәкыйль, аңлаешлы һәм ниндидер дәрәжәдә ижади башкарыла.

- Шәхси музыкаль кызыксынулар һәм сәләтләр яктырак күренә.

- Бу яшьтә бала удар уен коралларында гына түгел, клавиша (металлофоннар, баяннар), тынлы (триола) һәм кыллы (цитра) уен коралларында да жинел үзләштерә, алар берәм-берәм, кечкенә төркемнәрдә һәм бөтен коллективта уйныйлар.

- Тыңлауны кабул итү культурасы 7 яшьлек балага үз яшендәге концертларны, музыкаль спектакльләрен тулы хокуклы тамашачы-тыңлаучы булырга мөмкинлек бирә.

Бурычлар:

1. Балаларны мөстәкыйль рәвештә, бергәләп җырны башларга һәм тәмамларга, күрсәтелгән темпны сакларга, җырларга, тавышны тизләтеп, акрынайтып, көчәйтеп һәм йомшартып, музыкаль фразаларның очларын йомшартырга, ритмик рәсемне төгәл башкарырга, кейне дәрәҗә тапшырырга, җырлаудагы хаталарны төзәтергә; кейнең югары һәм түбән хәрәкәтен, озын кыска тавышларны аера белергә; импровизацияләргә яхшы үзләштерелгән җырлау күнекмәләре нигезендә төрле җырлаулар.

2. Балаларны музыкаль образларга, музыка характерына туры китереп хәрәкәт итәргә өйрәтү; хәрәкәтләрен тизләтү һәм акрынайту, аларны музыкаль фразаларга туры китереп үзгәртү; тантаналы-бәйрәмчә, җиңел-ритмик, тиз-киң йөри белү, аяктан-аякка сикерү, предметлар белән хәрәкәтләр башкару, кинәктә ориентлашу; уен җырларын сәхнәләштерү, бию хәрәкәтләрен импровизацияләү, биюнең гади композицияләрен тәшкит итү.

3. Төрле балалар музыка коралларында уйнауның иң гади алымнарын өйрәтергә: триолларда, дудочкаларда уйнаганда сулышны дәрәҗә сарыф итәргә; тәлинкәләрен, өчпочмакларның аңгырашын басарга; барабанда, барабанда уйнаганда кулларны дәрәҗә тотарга, кастаньетларны, маракасларны селкетергә; ансамбльдә уйнарга.

1.6 Планлаштырылган нәтиҗәләргә педагогик диагностикага керемнәр

ДООда педагогик диагностика-ул һөнәри эшчәнлекнең аерым төре, ул баланың үсеш үзенчәлекләрен һәм динамикасын ачыкларга, алынган мәгълүматлар нигезендә белем бирү программасын үзләштерүнең индивидуаль белем бирү маршрутларын төзәргә, белем бирү эшчәнлеген планлаштыруга, эчтәлегенә һәм оештыруга үз вакытында үзгәрешләр кертергә мөмкинлек бирә. Баланың казанышларын педагогик диагностикалау баланың эшчәнлек күнекмәләрен, аның кызыксынуларын, өстенлекләрен, омтылышларын, шәхси үзенчәлекләрен, өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән үзара эш итү ысулларын өйрәнүгә юнәлдерелгән.

Педагогик диагностиканың максатлары, шулай ук аны үткәру үзенчәлекләре ФГОС ДО талапләре белән билгеләнә. ФГОС ДО 3.2.3 пункттында «программаны гамәлгә ашырганда балаларның индивидуаль үсешен бәяләү үткәреләргә мөмкин» дип күрсәтелә, ул педагогик хезмәткәр тарафыннан педагогик диагностика кысаларында башкарыла.

Бу положение педагогик диагностиканың мәҗбүри процедура булмавын күрсәтә, ә баланың яшь үсеше динамикасы һәм аның Программаны үзләштерү уңышлылыгы, оештыру формалары һәм ысуллары турында мәгълүмат алу өчен аны үткәру мәсьәләсе турыдан-туры ДОО тарафыннан хәл ителә.

Планлаштырылган белем бирү нәтиҗәләренә ирешүне педагогик диагностикалауның үзенчәлеге ДО ФГОСның түбәндәге талапләре белән бәйле:

- «ДО төп белем бирү программасын үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре ДО максатчан ориентирлары буларак бирелгән һәм мәктәпкәчә балачакның төрле этапларында баланың мөмкин булган казанышларының социаль-норматив яшь характеристикаларын тәшкит итә;

- максатлы ориентирлар турыдан-туры бәяләнәргә тиеш түгел, шул исәптән педагогик диагностика (мониторинг) рәвешендә дә. Алар балаларның реаль казанышлары белән формаль чагыштыру өчен нигез түгел һәм балаларның белем бирү эшчәнлегенә һәм әзерлегенә талапләренә туры килүне объектив бәяләү нигезе түгел;

- Программаны үзләштерү арадаш аттестацияләр һәм укучыларның йомгаклау аттестациясе үткәру белән бергә бармый».

Өлегә нигезләмәләр педагогик диагностиканың мәктәпкәчә яшьтәге балаларның индивидуаль үсешен бәяләүгә юнәлешлеге асызыкый

педагогик гамәлләрнең нәтиҗәлеге билгеләү һәм аларны алга таба планлаштыру нигезендә яшь.

Педагогик диагностика (мониторинг) нәтиҗәләре түбәндәге белем бирү мәсьәләләрен хәл итү өчен генә кулланыла ала:

1) Белем бирүне индивидуальләштерү (шул исәптән балага ярдәм итү, аның белем бирү траекториясен төзү яки аның үсеш үзенчәлекләрен һөнәри коррекцияләү);

2) балалар төркеме белән эшләүне оптимальләштерү.

1.6.1. Мэгариф программасын үзлөштөрү мониторингы.

Программаны үзлөштөрү нәтижелерен билгеләү, ягъни музыкальлекне үстерү, максатчан ориентирлар рәвешендә башкарыла. Программада музыкальлек үсеш дәрәжәләре билгеләнгән. Үсеш нәтижелерен бәяләүне күзәтү процедурасы елына 2 тапкыр (ноябрь-декабрь һәм апрель-майда) үткәрелә.

Диагностик биремнәр

Нәрсә өйрәнелә (бәяләнә)?	Дидактик уеннар, биремнәр, ситуацияләр	Диагностик биремнәң эчтәлегә
1	2	3
Музыканы кабул итү		
Музыка яңгырашына, музыкаль һәм музыкаль булмаган тавышларга кызыксыну	Уен ситуациясе «Музыка табыгыз» Максат: балаларның тавыш тәҗрибәсен өйрәнү, балаларның музыкаль булмаган һәм музыкаль тавышларны кабул итү үзгәрткән ачыклау.	Ирекле эшчәнлек вакытында балаларга музыка кертелә. Педагог баланың реакциясен бәяли.
Музыкага эмоциональ жавап биру (реакция, характер, кәефне аңлау)	Эксперименталь хәл. Максат: музыкага эмоциональ реакциянең үзгәрткән ачыклау. Материал: «Лошадка» муз. Е. Тиличеевой «Колыбельная» муз. В. Агафонникова	Балаларга контрастлы әсәрләрне тыңларга һәм уенчык белән уен хәрәкәтен сайларга тәкъдим ителәр. Педагог баланың тышкы реакциясен бәяли.
Хәрәкәт:		
Био - хәрәкәт күнекмәләре	Уен ситуациясе "Минем белән бие, дускаем" Максаты: музыка характерында хәрәкәт итә белүне ачыклау. Материал: уенчыклар, яздрыудагы музыка.	Педагог балаларга биергә тәкъдим итә: «Без биибез, уенчыклар - карыйбыз». Хәрәкәтләр башта укытучы белән бергә, аннары мөстәкыйль рәвештә башкарыла.
Жырлау:		
Жырлауда катнашу, аерым интонацияләрне кабатларга омытылу	Уен ситуациясе "Кем кунакка килде?" Максат: тавыш реакцияләрен, иярлүгә омытылышы, вокализациягә сәләтне бәяләү. Материал: «Собачка» М. Раухвергера, «Петушок» обр. М. Красева «Кошка» Е. Гомоновой; картинки или игрушки.	Педагог балаларга таныш уенчык күрсәтә, аның белән гамәлләр кабатлый, бу аерым эмоциональ атмосфера тудыра, балаларны тавышны имитацияләргә этәрә.
Элементар музыка ясау:		
Иң гади уен коралларында уйный белү	Уен ситуациясе "Уенчыклар өчен концерт" Максат: музыка коралларында уйнау осталыгын бәяләү. Материал: колокольчик, погремушка, бубен	Балага пәрдә артында яшеренгән музыка коралының тавышын тыңларга һәм аннан соң тавышлы уен коралын сайларга тәкъдим ителәр. Уенчыклар өчен Концерт барлык инструментлар фараланганда оештырыла.

Музыкаль-сенсор сәләтләре		
Метро-ритмик ишетү (пьесаның метрик пульсациясен аера һәм кабатлый белү)	"Ноги и ножки" дидактик уены Максат: метроритм сәләтенәң формалашу дәрәжәсен ачыкларга. Материал: «Ноги и ножки» муз. Агафонникова	Балалар өчен бирем: Балага пьесаны тыңларга, ә аннары тәрбияче белән бергә музыка яңгырашына туры китереп йөгергә яки йөггергә тәкъдим ителәр. Педагог хәрәкәтләрдә ритмиклык күренешен күзәтә.
Тавыш биеклегә ишетү (септима һәм октава чикләрендә югары һәм түбән тавышларны аера белү)	«Кошлар һәм кошчылар» дидактик уены Максат: авазларны септимнар һәм октавалар чикләрендә биеклек буенча аера белү. «Кош белән кош оялары» дигән материал. Кызлар, уенчыклар (зур һәм кечкенә кошлар) яки кошлар һәм кошчылар сурәтләнгән карточкалар	Бала өчен бирем: Мама птица села на веточку И зовет своих малых деточек. Детки отвечают мамочке своей, - Мама, прилетай к нам поскорей. <i>Бала кемнең җырлавын билгели, кош яки кош оялары сурәте төшерелгән карточканы күрсәтә.</i>
Тембр ишетү (тембр буенча музыка)	«Үзеннән инструментның бел» дидактик	Бала өчен бирем: "Әйдә, без синнән белән музыкаль яшеренүләр

коралларын аера белү)	уены Максат: тембр (кыңгырау, погременушка, бубен) буенча инструментларны ачыкый белү.	уйныйбыз. Хэзер мин төрле музыка коралларынды жырлар башкарачакмын. Илчегә шай һәм нинди инструмент яңгыраганын фаразла (инструментны әйт яки күрсәт).
Динамик ишетү (иң гади динамик күлгәләрне аера белү)	"Тын һәм кычкырып" дидактик уен Максат: инструменталь һәм вокаль-инструменталь стимулның динамик үзгәрешләренә (чагылышының көченә) адекват аудиаль-мотор реакциясенә сәләтен билгеләү. Материал: Е. Тиличсева «Тихо и громко»	Бала өчен бирем: "Без сезнең белән көчле һәм тыныч уйныйбыз. Мин фортепианода уйныйм һәм жырлыйм, ә син кул чабып, Мин уйнаган кебек: мин кычкырып, һәм син кычкырып, мин тыныч, һәм син тыныч"
Бәяләү дәрәжәләре:		
<p>3 – югары дәрәжә – бала тәкъдим ителгән барлык биремнәргә актив башкара, ярдәмчел, эмоциональ;</p> <p>2 – урта дәрәжә – бала эпизодик рәвештә дәрестә катнаша, реакцияләр төрле;</p> <p>1 – түбән дәрәжә – бала бөтенләй дәрестә катнашмый, җавап бирми, реакцияләр читкә юнәлтелгән</p>		

1.6.2. Педагогик йогынтының нәтижелелек дәрәжәсен бәяләү

Педагогик диагностиканы үткәрү ешлыгы ДОО тарафыннан билгеләнә. Аны баланың белем биру программасын үзләштерүнең башлангыч этабында, аның мәктәпкәчә төркемгә керү вакытына бәйле рәвештә (старт диагностикасы), ел уртасында һәм программаны үзләштерүнең соңгы этабында аның яшәү төркеме (ахыры һәм финал диагностикасы) үткәрү оптималь булып тора. Диагностика үткәргәндә башлангыч этапта баланың төркемдә адаптация чоры исәпкә алына. Башлангыч һәм соңгы диагностика нәтижеләрен чагыштыру баланың белем биру программасын үзләштерү дәрәжәсен билгеләргә һәм баланың индивидуаль үсеш динамикасын ачыкларга мөмкинлек бирә.

Педагогик диагностиканың төп ысулы-күзәтү. Күзәтү өчен ориентирлар булып баланың үсешенә яшәү характеристикалары тора. Алар мәктәпкәчә яшәтәге балаларның мөмкин булган казанышларының гомумиләштерелгән күрсәткечләре буларак чыгыш ясылар.

Баланың тәртибен күзәтеп, педагог һәр күрсәткечнең ешлыгына, баланың эшчәнлектә мөстәкыйльлегенә һәм инициативалылыгына игътибар итә.

Күренеш ешлыгы күрсәткечнең вакытлычалыгын һәм тотрыклылык дәрәжәсен күрсәтә. Эшнә башкаруның мөстәкыйльлегенә баланың актуаль һәм яқын үсеш зонасын билгеләргә мөмкинлек бирә. Инициатива баланың эшчәнлегендә һәм үзара эш итүендә субъектлык чагылышын күрсәтә.

Педагогик диагностика алынган мәгълүматларны анализлау белән тәмамлана, алар нигезендә педагог балалар белән үзара хезмәттәшлек төзи, укучыларның актив ижади эшчәнлеген мотивацияләүче РППС оештыра, белем биру программасын үзләштерүнең индивидуаль белем биру маршрутларын төзи, белем биру процессын аңлы рәвештә һәм максатчан проектлый.

(1 нче кушымта)

1.7 Балаларны сәнгатьчә - эстетик үстерүнең максатчан юнәлешләре

Максатлы ориентирлар педагоглар тарафыннан:

- Россия Федерациясенә бөтен мәгариф килгә өчен гомуми булган мәктәпкәчә белем биру максатларын исәпкә алып, тиешле дәрәжәләрдә мәгариф сәясәтен төзү;
- бурычларны хәл итү: Программаны формалаштыру, һөнәри эшчәнлекне анализлау, гаиләләр белән үзара эш итү;
- 3-7 яшьлек балаларның белем алу характеристикаларын өйрәнү.

ДО ФГОС буенча максатчан ориентирлар:

Беренче кечкенәләр төркеме 2-3 яшьлек балалар	Икенче кечкенәләр төркеме 3-4 яшьлек балалар	Уртанчылар төркеме 4-5 яшьлек балалар	Зурлар төркеме 5-6 яшьлек балалар	Мәктәпкә эзерлек төркеме 6-7 яшьлек балалар
- бала музыкаль эшләрдә эмоциональ яктан катнаша; - тавышларның биеклеген аеру (түбән-югары); - таныш көйләргә белү; - педагог белән бергә музыкаль фразаларны жырларга; - музыканың	- музыкаль эсәрне ахырына кадәр тыңларга, таныш жырларны танырга, тавышларны биеклек буенча (октава чикләрендә) аера белергә; - тавыштагы үзгәрешләргә (тыныч-көчле) күрергә; - жырларга, бер-	- музыкаль эсәрне игътибар белән тыңларга, аның характерын тоярга; үз хисләренә сүзләр, рәсемнәр, хәрәкәтләр белән белдерү. - жырларны көйдән танырга. тавышларны биеклек буенча аеру (секста - септима чикләрендә). - жырлау озын,	- музыкаль белдерүнең аерым чараларын (темп, динамика, тембр), музыкаль образның үсеш динамикасын ишетә; - музыкаль эсәрләрнең жанрларын (марш, бию, жыр); - музыкаль инструментларның яңгырашын (фортепиано, скрипка) аерып карарга.	- бала үзенең белемнәренә һәм музыкаль-сәнгать эшчәнлегенә төрле төрләргә осталыкларына таяна. - РФ гимнын белү; эсәрнең музыкаль жанрын билгеләү; - эсәрнең өлешләрен аера белү; музыкаль эсәрнең кәефен, характерын

<p>характерына туры китереп хэрэкэт итү, хэрэкэтләрне бер үк вакытта музыка белән; - иң гади хэрэкэтләрне башкару; - музыка коралларын аерып һәм атау: погремушка, барабан, кыңгырау.</p>	<p>берсеннән артта калмыйча һәм алда бармыйча; - бию хэрэкэтләрне башкару: парларда әйләнү, аяклар белән алмашлап таптау, предметлар (флаглар, яфраклар, яулыклар һ. б.) белән музыкага хэрэкэт итү; - балалар музыка коралларын (металлофон, барабан һ.б.) аерып һәм атап була.</p>	<p>сүзләрне төгәл әйтү; бергә жырлауны башлау һәм тәмамлау. - музыка характерына жавап бирүче хэрэкэтләрне башкаруга, аларны музыкаль эсәрнең ике өлешле формасына ярашлы рәвештә үз-үзенә үзгәртеп; бию хэрэкэтләр: пружинка, сикерүләр, парларда түгәрәк буенча хэрэкэт итү, берәм-берәм һәм парларда әйләнү; предметлар белән хэрэкэтләр (курчаклар, уенчыклар, тасмалар белән). - жырларны, хорводларны сәхнәләштерү (тәрбияче белән берлектә). Уйнау металлфон бер тавыштагы иң гади көйләр. - Музыка сәнгәтенә кушылу: музыкаль эсәрнең гомуми кәефен һәм жанрын билгели (жыр ,бию, марш), музыкаль белдерүнең асырым чараларын ишетә (темп, динамика, тембр); - дәрәсләрдә тупланган музыкаль тәжрибәне үзлегеннән эшчәнлек, ижади импровизацияләр ясарга тырышу уен коралларында, хэрэкәттә һәм жырлауда.</p>	<p>- югары һәм түбән тавышларны (квинта чикләрендә) аерып карарга. - жырны көчсез, жайлы, жиңел тавыш белән жырлау; сүзләрне ачык итеп әйтү, жырны вакытында башлау һәм тәмамлау; музыка коралы озата жырлау. - музыканың характерына һәм динамикасына туры китереп ритмик рәвештә хэрэкэт итү. - музыкаль эсәрне игътибар белән тыңлый, эмоциональ жаваплылык күрсәтә, аның кәефен дәрәс билгели; музыка сәнгәтенә кушылу: - бию хэрэкэтләрне башкаруга: сикергәндә аякларны чиратлап алга ыргыту, аякны үкчөгә куеп ярым утыру, урында бөтен аякта адым, алга һәм әйләнүдә алга бару. - жырларның, хорводларның эчтәлеген үз-үзеннән сәхнәләштерү; бер-берсеннән үрнәк алмыйча эш итү. - металлофонда көйләрне берәм-берәм һәм кечкенә төркемнәрдә уйнарга. - музыкаль уен-драматизациядә катнаша, гади рольле мәсьәләләрне жиңел чишә, сюжет үсешен күзәтә. - дәрәсләрдә тупланган музыкаль тәжрибәне мөстәкыйль эшчәнлеккә күчәрә ала, үзен музыкаль башкару эшчәнлегенә төрлө төрләрндә ижади күрсәтә.</p>	<p>билгеләү; - музыкада сурәтләү мизгелләрне ишетү; - гади жырларны уңайлы диапазонда уйнау һәм чиста жырлау; - жырлаганда корпусның дәрәс торышын саклагыз (жырлы утырту); - музыка, образ характерына туры китереп хэрэкэт итү; - гади ритмик рәсемне тапшыру; - бию хэрэкэтләрне сыйфатлы башкару; - уен жырларын сәхнәләштерү; музыкаль инструментларда ялгыз һәм оркестрда гади жырлар һәм көйләр башкаруга.</p>
---	--	---	---	---

Эш программасын гамәлгә ашыру нәтижәсе дип санарга кирәк:

1. Музыкага эмоциональ жаваплылык формалашу;
2. Жырлауда, музыкаль эсәрләрнең төп белдерү чараларының хэрәкәтендә сизгерлек һәм тапшыру;
3. Хэрәкәт күнекмәләренең һәм сыйфатларының формалашуы (координация, хэрәкәтләрнең житезлеге һәм төгәллеге, сыгымчалык);
4. Жыр, бию импровизацияләре ярдәмендә уен образларын тапшыра белү;
5. Музыканы игътибар белән тыңлай белү, эсәрнең кәефен билгеләү, музыкаль белдерүнең төп чараларын аерып чыгару; темп, тембр, динамика;
6. Музыкаль эшчәнлекнең төрлө төрләрндә активлык, мөстәкыйльлек һәм ижат чагылышы.

II. Эчтәлек бүлгә

2.1 “Сәнгать-эстетик үсеш. Музыка эшчәнлегә” мәгариф өлкәсе буенча белем бирү (укуыту һәм тәрбияләү) бурычлары һәм эчтәлегә

Мәктәпкәчә яшьтәгә балаларның музыкаль үсешә мәсьәләләре, ФГОС ДО ФГОС ДО буенча, барлык белем бирү өлкәләре аша интеграция принцибы нигезендә хәл ителә.

Бу ДООда музыка житәкчесә тарафыннан үзенә профессиональ эшчәнлегенәң яңа моделен булдыруны күздә тотта, ул ФГОС ДО һәм ФГОС ДО өстенлекләренә жавап бирер иде.

Интеграция процессы үзара бәйләлек һәм үзара тулылану нигезендә системаның элек таркалган компонентларын һәм элементларын бербөтен итеп берләштерүдән гыйбарәт. Мәгариф өлкәләрен интеграцияләү принцибы ДОО эшенәң төп принцибы буларак чыгыш ясай. Интеграция караш шәхеснең танып белү, эмоциональ һәм практик өлкәләрен бердәмлектә үстерергә мөмкинлек бирә.

«Социаль - коммуникатив үсеш» белем бирү өлкәсе	Музыкаль мәдәният һәм музыка сәнгате турында күзаллау формалаштыру; уен эшчәнлегә күнекмәләрен үстерү; гендер, гаилә, гражданлык, патриотик хисләр, дөнья жәмәгәтчеләгенә керү хисә формалаштыру. Өлкәннәр һәм яшьтәшләр белән музыка турында ирекле аралашуны үстерү; Музыкаль эшчәнлекнең төрлә төрләрендә үз тормышың иминлегә нигезләрен формалаштыру.
«Танып белү үсеш» белем бирү өлкәсе	Балаларның музыкаль белем дәрәжәсен киңәйтү; Сенсор үсешә; Музыкаль сәнгать, иҗат чаралары белән дөньяның бербөтен картинасын формалаштыру.
«Сөйләм үсеш» белем бирү өлкәсе	Балаларның үз тәсирләре барышында телдән сөйләмне үстерү, музыкаль әсәрләргә характеристика; Балаларга сөйләм нормаларын практик үзләштерү; фонематик ишетү сәләтен үстерү; иртәнгә һәм күңел ачу өчен шигъри материалын өйрәтү; дөрес фраза сулау формалаштыру; тавыш көчен һәм тембрын үстерү һ.б. «Образлы сүзлекне» багу
«Сәнгать - эстетик үсеш» мәгариф өлкәсе	Музыкаль сәнгатькә мөрәҗәгать итү; музыкаль сәнгатьне кыйммәт-мәгънәви кабул итү һәм аңлау алшартлары үсешә; музыкаль мәдәният нигезләрен формалаштыру, гади музыкаль төшенчәләр, жанрлар белән танышу; музыкаль әсәрләренә кабул иткәндә эмоциональ ярдәмчеллек тәрбияләү. Музыкаль сәләтләренә үстерү: шигъри һәм музыкаль ишетү, ритм, музыкаль хәтер хисләре; жыр, музыка төмен формалаштыру. Музыка-сәнгать эшчәнлегә белән кызыксыну тәрбияләү, әлегә эшчәнлек төрендә осталыкны камилләштерү. Балалар музыка-сәнгать иҗатын үстерү, балаларның мөстәкыйль иҗат эшчәнлегенә гәмәлгә ашыру; үз-үзенә күрсәтү ихтыяжын канәгәтләндерү. Музыкаль мисаллар эчтәлеген багу өчен сәнгать әсәрләрен куллану; Музыканы кабул итү нәтиҗәләрен беркетү. Әйләнә-тирә чынбарлыкның эстетик ягына кызыксыну формалаштыру.
«Физик үсеш» мәгариф өлкәсе	Музыкаль - ритмик эшчәнлек барышында физик сыйфатларны үстерү; Музыкаль әсәрләренә балалар эшчәнлегенәң төрлә төрләрен музыкаль озата бару һәм хәрәкәт активлыгы сыйфатында куллану; Балаларның физик һәм психик сәламәтлегенә саклау һәм ныгыту; Сәламәт яшәү рәвешә, релаксация турында күзаллаулар формалаштыру.

2.1.1 Беренчә кечкенәләр төркемә. 2 яшьтән 3 яшькә кадәр

Сәнгать-эстетик үсеш өлкәсендә белем бирү эшчәнлегенәң төп бурычлары һәм эчтәлегә булып тора

Төп бурычлар	- музыкага кызыксыну тәрбияләү, музыка тыңлау, жырлау, иң гади бию хәрәкәтләрен башкару теләгә; - беренчә кагыйдәләренә үтәп, музыканы кабул итүгә күнектерергә: күршәгә музыкаль әсәргә колак салырга комачауламаска һәм аңа эмоциональ рәвештә жавап бирергә;
Юнәлешләр	Белем бирү эшчәнлегенәң эчтәлегә
Тыңлау:	педагог балаларны тыныч һәм дәрәтлә жырлар, төрлә характердагы музыкаль пьесалар тыңларга, эчтәлеккә эмоциональ жавап бирергә өйрәтә; балаларны биеклек буенча авазларны аерырга өйрәтә (кыңгырау, фортепьяно, металлофонның югары һәм түбән яңгырашы).
Жыр:	Педагог подпевание һәм жырлаганда балаларның активлыгын уята; жырда (педагог белән берлектә) фразаларны жырлау осталыгын үстерә; ялгыз жырлауны хуплый.
Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр:	педагог балаларда хәрәкәтләр аша музыканы кабул итүнең эмоциональлеген һәм образлылыгын үстерә; балаларда өлкәннәргә күрсәтә торган хәрәкәтләренә кабул итү һәм кабул итү сәләтен формалаштыруны давам итә (аяк тибү, аяк белән бәрелү, кул чугы белән борылыш ясау, кул чукалары белән борылыш ясау һ.б. һ.б.), балаларны музыка башлану белән хәрәкәтне тәмамлау белән тәмамларга өйрәтә; образларны тапшыра (кош очып китә, сикерә, косолапый бара); педагог йөри һәм йөгерә белү сәләтен камилләштерә (аякбашларда, акрын гына; аякларны югары һәм түбән күтәрә; туры галопом), әйләнәшә биюләр ясарга, музыка яки жыр эчтәлегә үзгәрешен үзгәртәргә өйрәтә.

2.1.2 Икенчә кечкенәләр төркемә. 3 яшьтән 4 яшькә кадәр

Сәнгать-эстетик үсеш өлкәсендә белем биру эшчәнлегенә төп бурычлары һәм эчтәлегә булып тора

Төп бурычлар	<ul style="list-style-type: none"> - балаларда музыкага эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү; - балаларны өч музыкаль эсәр: жыр, бию, марш белән таныштырырга; - балаларда таныш жырлар, пьесалар белү осталыгын формалаштыру; музыка характерын тоярга (күңелле, дәртеле, тыныч), аңа эмоциональ жавап бирергә; - музыка астында хәрәкәттә үз кәефеңне белдерү; - балаларга гади халык жырларын, жырлар, такмазалар жырларга өйрәтү, аларның кәефләрен һәм холькларын чагылдыру; - музыка авазлары һәм музыка авазлары белән балалар экспериментированиесен һәм музыкаль авазнын: биеклек, озынлык, динамика, тембрның сыйфатын тикшерүне хупларга;
Юнәлешләр	Белем биру эшчәнлегенә эчтәлегә
Тыңлау:	<p>педагог балаларны музыкаль эсәрне ахырына кадәр тыңларга, музыканың характерын аңларга, эсәрдә ничә өлеш барлыгын белергә һәм билгеләргә; тыңлаганнан соң үз тәэсирләрен сүзләр, мимика, ишарәләр белән белдерергә өйрәтә.</p> <p>Балаларда септима биеклеге октавасы чикләрендәге тавышларны аера белү, көйнең көчле яңгырашындагы үзгәрешне (көчле, акрын) тою сәләте үсә.</p> <p>Балаларда музыкаль уенчыкларның, балалар музыка коралларының (музыкаль чүкеч, шарманка, погремушка, барабан, металлофон) яңгырашын аера белү камилләштерелә.</p>
Жыр:	педагог балаларда жыр күнекмәләрен үстерүгә булыша: диапазонда ре (ми) - ля (си) киеренкелектән башка, барысы белән дә бер темпта жырларга, сүзләренә чиста һәм ачык итеп әйтергә, жыр характерын (күңелле, озын, моңлы) бирергә.
Жырлы ижат:	Педагог балаларны «баю-баю» ижегенә бишек жырлары һәм «лә-лә» ижегенә күңелле көйләр белән тулыландырырга өйрәтә. Балаларда үрнәк буенча күңелле һәм моңлы көйләр ижат итү күнекмәләрен формалаштыруга ярдәм итә.
Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр:	<p>педагог балаларны ике өлешле музыка формасына һәм аның яңгырашы көченә (көчле, тыныч) туры китереп хәрәкәт итәргә; музыка яңгырашы башлануға һәм аның тәмамлануына жавап бирергә өйрәтә.</p> <p>Балаларда төп хәрәкәтләр (йөрү һәм йөгөрү) күнекмәләрен камилләштерә. Балаларны һәркем белән бергә һәм индивидуаль рәвештә йөгөргә, жиңел, уртача һәм тиз темп белән музыкага йөгөргә өйрәтә. Педагог бию хәрәкәтләрен башкару сыйфатын яхшырта: ике аяк һәм бер аяк белән алмашлап сугару. Балаларда парларда әйләнү, туры галоп башкару, музыкага ритмик рәвештә һәм музыкаль эсәрнең темпы һәм характеры буенча предметлар, уенчыклар һәм аларсыз хәрәкәт итү осталыгын үстерә.</p> <p>Педагог балаларда уен һәм әкият образларын эмоциональ һәм аңлаешлы итеп тапшыру күнекмәләрен үстерүгә ярдәм итә: аю килә, мәче урлана, Сьерчыклар йөгәрә, куян сикерә, этәч йөри, тавык бөртекләрен чебили, кошчыклар оча һәм башкалар;</p> <ul style="list-style-type: none"> - педагог балаларның бию-уен ижатын активлаштыра; балаларда бию көйләренә бию хәрәкәтләрен башкаруда мөстәкыйльлекне саклый; балаларны сурәтләнгән хайваннарның характерын чагылдырган хәрәкәтләрен төгәл башкарырга өйрәтә; - педагог балаларны жырлар, музыкаль-ритмик хәрәкәтләр, музыкаль уеннарны көндәлек тормышта һәм ял итү эшчәнлегенә төрле төрләрендә (бәйрәмнәрдә, күңел ачуларда һәм ял итү эшчәнлегенә башка төрләрендә) куллануға дәрәжәләндерә
Балалар музыка уен коралларында:	<p>Педагог балаларны ниндидер балалар музыка кораллары: дудочка, металлофон, кыңгырау, шөлдер, барабан, шулай ук аларның яңгырашы белән таныштыра. Балалар өчен уен коралларында уйнарга өйрәтә.</p> <p>Балаларда манипуляләү, тавыш чыгару процессында төрле яңгыраш буенча балалар музыка инструментларын (предметларны) чагыштыру осталыгын формалаштыра.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балаларны төрле эшчәнлек төрләрендә авазлар белән мөстәкыйль тәжрибәдә, музыкаль авазнын: биеклек, озынлык, тембрның сыйфатын тикшерүдә хуплай.

2.1.3 Урганчылар төркеме. 4 яшьтән 5 яшькә кадәр

Сәнгать-эстетик үсеш өлкәсендә белем биру эшчәнлегенә төп бурычлары һәм эчтәлегә булып тора

Төп бурычлар	<ul style="list-style-type: none"> - балаларда музыкага кызыксыну уятуны дәвам иттерү, аны тыңлау теләге, музыкаль эсәрләренә кабул иткәндә эмоциональ ярдәмчеллек уяту; - балаларның музыкаль тәэсирләрен баетырга, музыкаль мәдәният нигезләрен алга таба үстерүгә ярдәм итәргә; - балаларның тыңлаучылык культурасын тәрбияләргә; - балаларның музыкальлеген үстерү; - югары матур музыкага кызыксыну һәм мөхәббәт тәрбияләү; балаларда музыкада тәэсирлелек, биеклек буенча авазларны аера белү сәләтен формалаштыруны дәвам иттерү; - балаларда жырлау белән кызыксынуны хупларга; - уеннарда, драмалаштыруда, инсценировкалауда музыкаль хәрәкәт образлары булдыру өчен бию һәм ритмопластика элементларын үзләштерүгә ярдәм итү; - балаларның музыка уен коралларында уйнау алымнарын үзләштерүенә ярдәм итү; - балаларның музыкаль эшчәнлек белән мөстәкыйль шөгыйльләнү теләген хупларга;
Юнәлешләр	Белем биру эшчәнлегенә эчтәлегә

Тыңлау:	Педагог музыка тыңлау мәдәнияте күнекмәләрен формалаштыра (игътибарны читкә юнәлтмәскә, әсәрне ахырына кадәр тыңларга). Педагог балаларны рус һәм чит ил композиторлары биографияләре һәм ижаты, оркестр булдыру тарихы, музыка үсеше тарихы, музыка кораллары турында таныштыра. Балаларны музыка характерын тоярга, танышларын белергә өйрәтә әсәрләр, тыңланган нәрсәләр турында үз тәэсирләренне әйтү. Балаларны музыка әсәренә тәэсирле чараларын күрергә өйрәтә: әкрән, әкрән, тиз. Балаларда авазларны бириклек буенча аера белү сәләтен үстерә (югары, секст, септимнар чикләрендә түбән). Педагог балаларны сүз, хәрәкәт, пантомима ярдәмендә алган тәэсирләрен белдерергә өйрәтә.
Жыр:	Педагог балаларны тәэсирле жырларга өйрәтә, озын, хәрәкәтчән, килешеп жырлый белү формалаштыра (ре чикләрендә - беренче октава си). Кыска музыкаль фразалар арасында сулыш алу сәләтен үстерә. Балаларда көйне чиста жырлый белү, сүз очларын йомшарта белү, сүзләрен төгәл әйтә белү, сәнгатьле итеп жырлай белү, музыканың характерын бирә белү сәләтен формалаштыра. Балаларны инструменталь озату белән һәм аннан башка да (педагог ярдәмендә) жырларга өйрәтә.
Жырлы ижат:	Педагог балаларны мөстәкыйль рәвештә бишек жыры көен язарга һәм музыкаль сорауларга җавап бирергә өйрәтә ("Синәң исемен ничек?", "Син нәрсә телисән, мәче?", "Кайда син?"). Балаларда бирелгән текстка көйне импровизацияләү осталыгын формалаштыра.
Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр:	Педагог балаларда музыка характеры нигезендә ритмик хәрәкәт күнекмәсен формалаштыруны дәвам итә. Балаларның хәрәкәтләрен мөстәкыйль рәвештә музыканың ике һәм өч хосусый формасы нигезендә үзгәртәргә өйрәтә. Балаларның био хәрәкәтләре: туры галоп, пружина, берәм-берәм һәм парлап әйләнү камилләшә. Балаларны парлап биоләрдә һәм әйлән-бәйләндә хәрәкәтләнәргә, аякны аяк очларына һәм үкчәсенә куярга, кул чабырга, иң гади үзгәртеп коруларны башкарырга (түгәрәктән ялган һәм кире), иярченнәр. Балаларда төп хәрәкәтләр күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итә (йөреш: «тантаналы», тыныч, «серле»; йөгерү: жинел, житез).
Био-уен ижатын үстерү:	Педагог балаларда музыка-уен күнегүләрен (түгәрәкләнәп, кар бөртекләре төшә) һәм мимика һәм пантомима (зайка күңелле һәм монсу, хәйләкәр төлке, ачулы бүре һәм башкалар) кулланып, күренешләрен эмоциональ-образлы башкаруга булыша; балаларны зур булмаган музыкаль спектакльләр куелырга өйрәтә.
Балалар музыка уен коралларында:	Педагог балаларда агач кашыкларда, погремушкаларда, барабанда, металл фонда иң гади көйләрен уйный белү сәләтен формалаштыра; көндәлек тормышта һәм күнел ачу эшчәнлегенә төрле төрләрендә (бәйрәмнәр, күнел ачу һәм башкалар) баланың музыкаль сәләтләрен тормышка ашыруга булыша.

2.1.4 Зурлар төркеме. 5 яшьтән 6 яшькә кадәр

Сәнгать-эстетик үсеш өлкәсендә белем биру эшчәнлегенә төп бурычлары һәм эчтәлегә булып тора

Төп бурычлар	-балаларда музыканы эстетик кабул итү, музыкаль әсәрләр жанрларын аера белү (жыр, био, марш); -балаларда музыкаль хәтерне үстерә, авазларны бириклекләре буенча ишетеп белә белү, музыка кораллары; - балаларда классик, халык һәм заманча музыка белән танышу нигезендә музыка культурасы формалаштырырга; -композиторларның тормышы һәм ижаты турында күзаллаулар тупларга; -балаларда музыкага кызыксыну һәм мөхәббәт, аңа музыкаль ярдәмчеллек үстерүне дәвам иттерү; -балаларда музыка сәләтләрен үстерүне дәвам иттерү: аваз бириклегә, ритмик, караңгы, динамик ишетү; -балаларда музыканы сәнгатьчә сәнгатьле сәнгатьле төрле чаралар ярдәмендә ижади интерпретацияләү сәләтен үстерергә; -балаларда жыр, музыка, уен һәм музыка коралларында көйләрен импровизацияләү күнекмәләрен алга таба үстерүгә; балаларның ижади активлыгына ярдәм итәргә; балаларда күмәк музыкаль эшчәнлектә хезмәттәшлек сәләтен үстерергә;
Юнәлешләр	<i>Белем биру эшчәнлегенә эчтәлегә</i>
Тыңлау:	Педагог балаларны музыкаль әсәрләр жанрларын аерырга өйрәтә (марш, био, жыр). Тапкырчыгышның аерым фрагментлары (кереш, йомгак, музыкаль фраза) буенча көйләрен танып белү аша музыкаль хәтер камилләшә. Балаларда квинта, музыка кораллары яңгырашы (клавишно-ударные и струнные: фортепиано, скрипка, виолончель, балалайка) чикләрендә авазлар аерымлыгын үстерә. Кайбер композиторлар ижаты белән таныша.
Жыр:	Педагог балаларда жырчы күнекмәләрен формалаштыра, «ре»дан беренче октавага кадәр диапазонда жинел тавыш белән жырлай белү, жыр башлангыч алдыннан, музыка фразалары арасында сулыш алу, ачык сүзләр әйтү, үз вакытында жырны тәмамлау, эмоциональ рәвештә көйнең характерын тапшыра белү, уртача, каты һәм акрын жырлау кебек сыйфатларны формалаштыра. Балаларда тигез жырлау, музыкаль озату һәм аннан башка да осталык үсешенә ярдәм итә. Педагог балаларда мөстәкыйльлек һәм төрле характердагы жырларны ижади башкаруга ярдәм итә. Балаларда музыка тәмен үстерә.
Жырлы ижат:	Педагог балаларны бирелгән текстка көйне импровизацияләргә өйрәтә. Балаларны төрле характердагы көйләр ижат итәргә өйрәтә: ягымлы бишек, дәртле яки дәртле марш, салмак вальс, күңелле био.
Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр:	Педагог балаларда ритм хисен үстерә, хәрәкәтләр аша музыка характерын, аның эмоциональ-образлы эчтәлеген тапшыра белү сәләтен үстерә. Балаларны пространствода ирекле ориентлаштырырга, иң

	гади үзгәртеп коруларны башкарырга, мөстәкыйль рәвештә уртачадан тиз яки акрын темпка күчәргә, музыкаль фразалар нигезендә хәрәкәтләрне үзгәртәргә өйрәтә. Педагог балаларда бию хәрәкәтләрне башкару күнекмәләрен формалаштыруга ярдәм итә (сикерүдә аякларын чиратлап алга ыргыту; чүгәләп, алга таба хәрәкәт итеп, бәйләнчек адым; аякларын алга чыгарып чүгәләү). Рус хоровады, бие, шулай ук башка халыклар биоләре белән дә таныша. Балаларда жырларны инсценивать итү күнекмәләрен үстерүен дәвам итә; төрле уен ситуацияләрендә әкияти хайваннарны һәм кошларны (ат, кәжә, төлке, аю, куян, журавль, козгын һ. б.) тасвирларга өйрәтә.
Музыкаль-уен һәм бию ижаты:	Педагог балаларда бию ижатын үстерә; биоләргә, биоләргә хәрәкәтләр ясарга, бию композициясен төзәргә булыша, ижатта мөстәкыйльлек күрсәтә. Балалар жыр эчтәлеген чагылдыручы хәрәкәтләрне мөстәкыйль уйлап табарга өйрәнә. Балаларны жырлар, әйлән-бәйлән эчтәлеген инсценировкалауга этәрә.
Балалар музыка уен коралларында:	Педагог балаларны балалар музыка коралларында иң гади көйләрне башкарырга өйрәтә; таныш жырлар индивидуаль һәм зур булмаган төркемнәр белән, шул ук вакытта гомуми динамика һәм темп саклап. Балалар ижатын үстерә, аларны актив мөстәкыйль гамәлләргә этәрә. Педагог балаларга көндәлек тормышта һәм бала музыкаль сәләтләрне тормышка ашыру өчен ял итү эшчәнлегенә төрле төрләрне куллануны активлаштыра.

2.1.5 Мәктәпкә әзерлек төркеме. 6 яшьтән 7 яшькә кадәр

Сәнгать-эстетик үсеш өлкәсендә белем биру эшчәнлегенә төп бурычлары һәм эчтәлеге булып тора

Төп бурычлар	- Россия Федерациясе Дәүләт гимнын өйрәнү аша гражданлык-патриотик хисләр тәрбияләргә; -балаларны музыка культурасына өйрәтүне, музыкаль-эстетик зәвык тәрбияләүне дәвам иттерү; -балалар музыка-сәнгать ижатын үстерергә, балаларның мөстәкыйль ижади эшчәнлеген гамәлгә ашырырга; үз-үзенә белдерүгә ихтияжны канәгатьләндерергә; -балаларда музыкаль сәләтләрне: шигъри һәм музыкаль ишетүне, ритм хисен, музыкаль хәтерне үстерергә; -балаларның музыкаль тәэсирләрне бастырга, төрле характердагы музыканы кабул иткәндә якты эмоциональ кайтаваз уятырга; -балаларда дөньяны сәнгатьчә-эстетик кабул итү нигезен булдыру, музыкада әйләнә-тирә чынбарлыкны чагылдыруга эстетик һәм эмоциональ-эхлакый мөнәсәбәт булдыру; -балаларда аваз биеклеген, ритмик, караңгы һәм динамик имеш-мимешләрне камилләштерергә; жырчы тавышын алга таба формалаштыруга ярдәм итәргә; -балаларда музыка астында хәрәкәт итү күнекмәләрен үстерергә; балаларны уенга өйрәтү
Юнәлешләр	<i>Белем биру эшчәнлегенә эчтәлеге</i>
Тыңлау:	Педагог балаларда квинт -терция чикләрендә биеклек буенча авазлар кабул итү күнекмәләрен үстерә; балаларның тәэсирләрне баета һәм музыка төмен формалаштыра, музыкаль хәтерне үстерә. Балаларда фикерләү, фантазия, хәтер, ишетү сәләте үсешенә ярдәм итә. Педагог балаларны элементар музыкаль төшенчәләр (темп, ритм); жанрлар (опера, концерт, симфоник концерт), композиторлар һәм музыкантлар (рус, чит ил) ижаты белән таныштыра. Педагог балаларны Россия Федерациясе Дәүләт гимны көе белән таныштыра.
Жыр:	Педагог балаларда жыр тавышы һәм вокаль-ишетү координациясен камилләштерә. Балаларда беренче октавадан алып икенче октавага кадәр булган циклрдә жырларны сәнгатьле итеп башкару күнекмәләрен ныгыта; сулыш алырга һәм аны фраза ахырына кадәр тотарга өйрәтә; артикуляциягә (дикциягә) игътибар итә. Үз белдеге белән, индивидуаль һәм коллектив рәвештә, музыкаль озату белән һәм аннан башка да жырлы бәлә осталыгын ныгыта.
Жырлы ижат:	Педагог балаларны, үрнәктә рус халык жырларын кулланып, көйләрне мөстәкыйль рәвештә уйлап табарга өйрәтә; балаларның, таныш жырлар, музыка пьесалары һәм биюләр кулланып, үрнәк буенча һәм ансыз бирелгән темага көйләрне мөстәкыйль рәвештә импровизацияләү теләген хуплый.
Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр:	Педагог балаларда бию хәрәкәтләре күнекмәләренә алга таба үсешенә ярдәм итә, музыканың төрле характеры нигезендә сәнгатьле һәм ритмик рәвештә хәрәкәт итә бәлә осталыгын камилләштерә, биюдә эмоциональ-образлы эчтәлекне тапшыра. Милли биоләре булган балаларны да бәлә (руслар, белоруслар, украиннар һ.б.). Педагог балаларда бию-уен ижатын үстерә; жырларны, театраль постановкаларны сәхнәләштергәндә төрле образларны нәфис башкару күнекмәләрен формалаштыра.
Музыкаль-уен һәм бию ижаты:	Педагог музыкаль башкару эшчәнлегенә һәркем файдалана алырлык төрләрендә балаларның ижади активлыгын үстерүгә булыша (оркестрда уйнау, жырлау, бию хәрәкәтләре һ.б.). Тиешле характердагы музыкага импровизация ясарга өйрәтә (чаңгычы, тимеракта шуучы, атта йөрүче, балыкчы; хәйләкәр мәче һәм ачулы кәжә төкәсе һ. б.). Жырның эчтәлеген чагылдыручы хәрәкәтләр уйлап табарга ярдәм итә; хыялдагы предметлар белән сәнгатьле эш итәргә булыша. Балаларны мөстәкыйль рәвештә музыкаль образлар хәрәкәтендә тапшыру ысулын эзләргә. Балаларда музыкаль сәләтләр формалаштыра; активлык һәм мөстәкыйльлек чагылышына ярдәм итә.
Балалар музыка уен коралларында:	Педагог балаларны төрле уен коралларында һәм оркестр эшкәртүендә башкарылган музыкаль әсәрләр белән таныштыра. Балаларны мегаллофонда, свирельдә, удар һәм электрон музыка коралларында, рус халык музыка коралларында уйнарга өйрәтә: трещоткаларда, погремускаларда, өчпочмакларда; оркестрда һәм ансамбльдә музыкаль әсәрләр башкарырга. Педагог жырларны, музыкаль-ритмик хәрәкәтләрне, музыкаль инструментларда уйнауны, көндәлек тормышта музыкаль-театральләштерелгән эшчәнлекне һәм баланың музыкаль-ижади сәләтләрне

	<p>тормышка ашыру өчен ял итүнең төрле төрләрэн активлаштыра.</p> <p>Белем бирү өлкәсе кысаларында тәрбияләүнең гомуми мәсьәләләрен хәл итү сәнгать-эстетик үсеш балаларны мәдәният һәм матурлык кыйммәтләренә жәлеп итүгә юнәлдерелгән, бу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - эстетик хисләр тәрбияләү (гажәпләнү, шатлык, соклану) әйләнә-тирә дөньяның төрле объектларына һәм күренешләренә (табигый, көнкүреш, социаль), сәнгатьнең төрле төрләр, жанрлары һәм стильләре эсәрләренә (яшь үзенчәлекләренә ярашлы); - Россия халкының традицияләренә һәм бөек мәдәни мирасына, Дөнья сәнгать мәдәнияте шедеврларына кушылу; - баланың тышкы һәм эчке дөньясын гармонияләштерү өчен әйләнә-тирә дөньяга эстетик, эмоциональ-кыйммәт мөнәсәбәтенең формалашуы; - балаларның төп кыйммәтләрен ачу һәм аларның төрле сәнгать-ижат эшчәнлегендә яшәү өчен шартлар тудыру; - балаларның аны үзләштерүенең интеллектуаль һәм эмоциональ-образлы ысулларын интеграцияләү нигезендә дөньяның бөтен картинасын формалаштыру; - һәр баланың ижади потенциалын аның индивидуальлеген исәпкә алып ачыклау, үстерү һәм тормышка ашыру өчен шартлар тудыру, аның ижади үз-үзен тормышка ашыруга һәм башка кешеләр (балалар һәм өлкәннәр) белән бергә ижат итүгә эзәрлеген хушлау.
--	---

Эш программасы һәр яшь төркемендә атнага 2 тапкыр музыкаль дәрәсләр үткөрүне күздә тотта. Календар елдан (агымдагы елның 1сентябреннән 31майга кадәр) музыка дәрәсләренә бирелгән сәгатьләр саныннан чыгып, һәр яшь төркеме өчен 72 сәгатькә тигез булчак.

Балаларны укыту өлкәсендә “Сәнгать-эстетик үсеш. Музыкаль эшчәнлек” ООД расписаниесендә чагылыш тапкан. «Шартлы сәгать» буларак дәрәсләр белем бирү эшчәнлегенең мәжбүри өлешендә һәм мөгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучылар формалаштыра торган өлешендә каралган рәвешләренә берсе буларак кулланыла. ООД саны һәм дәвамлылыгы төркемнәрдә тәрбияләнүчеләренә яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып, СанПиН 2.4.1.3049-13 нигезендә билгеләнә.

2.1.6. Уку планы

Яшь төркем	Эстетик юнәлештәге оешкан белем бирү эшчәнлеге			Бәйрәмнәр һәм күнел		
	дәвамлылык	саны		дәвамлылык	саны	
		атнага	елга		атнага	елга
1 кечкенәләр төркеме	10 мин	2	72	10-15 мин	1	9
2 кечкенәләр төркеме	15 мин	2	72	15-20 мин	1	9
Уртанчылар төркеме	20 мин	2	72	20-25 мин	1	9
Зурлар төркеме	25 мин	2	72	25-30 мин	1	9
Мәктәпкә эзәрлек төркеме	30 мин	2	72	20-25 мин	1	9

2.2 Федераль программаны гамәлгә ашыруның вариатив формалары, ысуллары һәм чаралары

ДО ДООда, шулай ук аннан тыш - гаилә белеме формасында алынырга мөмкин. ДО алу рәвеше балигъ булмаган укучының ата-аналары (законлы вәкилләре) тарафыннан билгеләнә. Балигъ булмаган укучы баланың ата-анасы (законлы вәкилләре) мәктәпкәчә белем алу рәвешен сайлаганда, баланың фикере исәпкә алына. Мәктәпкәчә белем бирү программаларын гамәлгә ашырганда төрле белем бирү технологияләре, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләре, электрон укыту, балаларның сәламәтлегенә зыян китерергә мөмкин булган белем бирү технологияләреннән тыш, кулланыла ала. Электрон укыту, дистанцион белем бирү технологияләрен куллану, шулай ук Федераль программаны гамәлгә ашырганда электрон укыту чаралары белән эшләү СанПиН 2.4.3648-20 һәм СанПиН 1.2.3685-21 таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Федераль программаны гамәлгә ашыру формаларын, ысулларын һәм чараларын педагог балаларны тәрбияләү һәм укыту бурычларына, аларның белем бирү ихтияжлары һәм кызыксынуларының үзенчәлекләренә туры китереп билгели. Педагогта формалашкан балаларны тәрбияләү һәм укыту практикасы, балаларның конкрет яшь төркеменә карата белем бирү эшчәнлегенең формалары, ысуллары, чаралары нәтижеләнгән бәяләү мөһим әһәмияткә ия.

ФГОС ДО нигезендә педагог балалар эшчәнлеге төре һәм балаларның яшь үзенчәлекләре нигезендә Федераль программаны гамәлгә ашыруның түбәндәге формаларын файдаланырга мөмкин:

Кечкенә яшты (1 - 3 яшь): музыкаль эшчәнлек (музыка һәм башкаруны тыңлау, музыкаль-ритмик хәрәкәтләр).

Мәктәпкәчә яшты (3 - 8 яшь): музыкаль эшчәнлек (музыкаль эсәрләрен тыңлау һәм аңлау, жырлау, музыкаль-ритмик хәрәкәтләр, балалар музыка коралларында уйнау).

Федераль программаны гамәлгә ашыру рәвешләренә, ысулларының һәм чараларының төрлегенә укучыларның яшь үзенчәлекләрен, аларның шәхси һәм махсус белем бирү ихтияжларын исәпкә алудан гына түгел, балаларның шәхси

мәңфәгәтләрән, мотивларын, өмәтләрән, теләкләрән исәпкә алудан да тора. Белем бирү процессында баланың өстенлекле субъектив позициясен тану мөһим әһәмияткә ия.

Федераль программаны тормышка ашыру формаларын, ысулларын, чараларын сайлаганда, педагог баланың субъект чагылышларын: дөньяга һәм мәдәнияткә кызыксынуын; социомәдәни объектларга һәм эшчәнлекнең төрлө төрләрәнә сайлау мөнәсәбәтен; теге яки бу эшчәнлек белән инициативалылык һәм шөгьльләнергә теләк; эшчәнлекне тормышка ашыруда мөстәкыйльлек; мәдәният объектларын интерпретацияләүдә һәм эшчәнлек продуктларын булдыруда ижат итү.

Педагогик нигезләнгән формаларны, методларны, Федераль программаны гамәлгә ашыру чараларын, балаларның белем алу ихтыяжларына һәм өстенлекләрәнә туры килә торган белем бирү ихтыяжларын, аларның нисбәтен һәм интеграциясен тәрбия һәм укыту бурычларын хәл иткәндә аларның вариативлыгын тәэмин итә.

Программаның мәжбүри өлеше ДО Төп белем бирү программасын исәпкә алып төзелгән. Мәгариф мөнәсәбәтләрәнә катнашучылар формалаштырган Программаның бер өлеше балаларның, аларның гаилә әгъзаларының һәм педагогларының ихтыяжларын, мәңфәгәтләрән һәм мотивларын исәпкә ала һәм балаларның ихтыяжларына һәм мәңфәгәтләрәнә, шулай ук педагогларның мөмкинлекләрәнә һәм мәктәпкәчә учреждениенән барлыкка килгән традицияләрәнә туры килә торган парциаль программаларны сайлауга юнәлдерелгән.

Программа музыкаль эшчәнлекнең барлык төрләрәнә музыкаль эчтәлекнең дәвамлылыгын күздә тотта. Музыкаль - белем бирү процессын озата баручы музыкаль репертуар төрлө программа жыентыкларыннан формалаша, алар әдәбият исемлегенә күчерелгән.

Репертуар - программаның вариатив компоненты булып тора һәм, календарь вакыйгаларга һәм төрлө категориядәге балаларның белем алу ихтыяжларын канәгәтләндерүне тәэмин итә торган күмәк һәм индивидуаль - юнәлешле чараларны гамәлгә ашыру планына бәйлә рәвештә, үзгәргә, тулыланьрга мөмкин.

Музыкаль тәрбия һәм мәктәпкәчә яштыгә балаларны үстерү бунча эш программасының үзенчәлеге - сәнгәт эшчәнлегенә төрлө төрләр: сөйләм, музыка, жыр, бию, ижат-уен бәйләнеше.

Сайлап алынган музыкаль репертуар музыкаль эшчәнлек төрләрән рациональ яраштыруны һәм алмаштыруны тәэмин итәргә, ялыктыруны кисәтергә һәм музыкаль дәрестә баланың активлыгын саклап калырга мөмкинлек бирә.

2.3 Эштә кулланыла торган парциаль программаларның үзенчәлекләрә

О.П. Радынованың «Музыкаль шедеврлар» партиясе программасы музыканы ижади тыңлау бүлегендә «Туган жирдән мәктәпкә кадәр» дигән үрнөк программасын нәтижәле тулыландыра. «Музыкаль шедеврлар» программасында «мәктәпкәчә сабийның музыкаль культурасы» төшенчәсенә төше музыкаль сәнгәтнең югары сәнгәт эсәрләрәнә карата эмоциональ ярдәмчел булу. Репертуар сайлау принциплары системасы, балаларның музыкаль культурасы нигезләрән булдыру ысуллары һәм музыкаль эшчәнлекне оештыруның тәкъдим ителә торган рәвешләрә балаларның эмоциональ ярдәмчеллегенә, фикерләвенә һәм хыялына үзара бәйләнештә үсүгә, ижат чагылышларын активлаштыруга юнәлтелгән. Бакчачының музыкаль культурасы билгеле бер белемнәргә, остальыкларга һәм күнәкмәләргә ия булганда музыка эшчәнлегенә барлык төрләрәнә (кабул итү, башкару, ижат итү, музыкаль - образлы эшчәнлек) формалаша.

Автор тарафыннан эшләнгән концепция туплануның мөһимлеген, инде иртә һәм кече яштыгә, музыка эшчәнлегенә төрлө төрләрәнә югары сәнгәтне кабул итүнең музыкаль-интонацион тәжрибәсен туплау мөһимлеген нигезли. Программаның теоретик-методологик нигезе булып танып-белү, кыйммәт-ориентация һәм ижат эшчәнлеген синтезлауны эзләү һәм кешенә мәдәни кыйммәтләрәнә үзләштерү процессында аралашуны эзләү турындагы фәлсәфи һәм психологик-педагогик концепцияләр тора.

Программаның максаты - мәктәпкәчә яштыгә балаларның музыкаль культурасы нигезләрән формалаштыру. Гомуми рухи мәдәниятнең бер өлеше буларак, мәктәпкәчә яштыгә баланы музыкаль мәдәният кыйммәтләрәнә ориентлаштыру баланың музыкаль үсешә өчен генә түгел, шәхәснәң әхлакый-эстетик үсешә өчен дә мөһим әһәмияткә ия.

Бурычлар:

1. Төрлө чорлар һәм стильләрнәң дөньякүләм музыка культурасы эсәрләрән кабул итү тәжрибәсен туплау, шулай ук балалар халык музыкасы турындагы белемнәрәнә киңәйтү

2. эмоциональ ярдәмчеллек чагылышларын тудырырга, музыкаль сәләтләрәнә үстерергә, фикерләүне үстерергә (музыканың, музыка формасының, жанрының эмоциональ эчтәлеген аңлау).

3. Эстетик хисләрәнә, тезаурус (тәэсирләр хәзинәсен) тәрбияләргә

4. Башкарма, ижади эшчәнлектә (образлы сүздә, рәсемнәрдә, пластикада, инсценировкаларда) үз музыкаль тәэсирләрәнә күрсәтергә. Бу бурычлар барлык яшь төркемнәрәнә өчен бердәм.

«Музыкаль шедеврлар» программасын төзү принциплары Балаларның музыкаль культурасын формалаштыру музыкаль классика һәм халык музыкасы эсәрләрән сайлап алу белән тәэмин ителә, музыкаль белем бирүнең эчтәлеген билгели торган «матурлык эталоны» балалары өчен, музыкаль эсәрләрән системалаштыруның сыгылмалы, спиральсыман, адаптив моделен уйлап табу нигезендә репертуарны өйрәнү технологиясен янадан карау: тематик, концентрик (цикликлык), эсәрләрән контрастлы чагыштыру, синкретизм, адаптивлык принциплары бунча. Әлеге принциплар, балаларның индивидуаль, яшь үзенчәлекләрәнә һәм педагогик максатчанлыгына карап, репертуарны куллануның сыгылмалылыгын тәэмин итә. Программа төзүнең төп принцибы - **тематик** (бер-ике ай дәвамында өйрәнелә торган һәм һәр яшь төркемендәгә яңа материалда кабатлана торган алты тема булу). Тематик принцип балаларга музыка теле һәм сәнгәтнең тормыш белән бәйләнеше үзенчәлекләрән ачарга мөмкинлек бирә. Ул балалар алган белемнәрәнә системалаштыра, дәрәсләр белән кызыксынуга ярдәм итә.

Беренчә тема - *«Музыка кешеләрнәң кәефләрән, хисләрән, холкын чагылдыра»* - программаның алып баручысы, стержнясы, үтәли, балаларга билгеле бер эмоциональ эчтәлекне чагылдыручы музыкаль сәнгәтнең асылын аңлау өчен мөһим темасы. Ул музыкага бирелгән кәефләрәнә үз эченә алган эсәрләрәнә (Р. Шуманның «Порыв», М. Мусоргскийның «Слеза», И. Бахның «Шутка», С. Прокофьевның «Раскаяние») пьесалары исемнәрәнә, шулай ук балаларның кәефләрәнә һәм алмашынуын аера торган грамматик булмаган музыканы үз эченә ала. Х.Глюкның «Мелодия», П.Чайковскийның «Мелодия», А.Дворжакның

«Цыганская мелодия», А.Дворжакның бертөрле исемнәре булган әсәрләрен тыңлаганда, балалар кәеф төсмерләрен (төрле сагыш төсмерләрен) аерырга өйрәнәләр. И. Бахның «Шутка»сын, П. Чайковскийның «Юмореска»сын чагыштырып. П. Чайковскийның «Скерцо» һәм «Юмореску Р. Щедрина» балалары шаярулы кәефнең төрле төсмерләрен (яхшы күңелле шаярту, көлү яки явызлык) һәм башкаларны аералар. Теманың эчтәлегә балаларны кайгырттырга, эмоциональ-бәяләүле мөнәсәбәткә этәрә. Кече яшьтә балаларга эмоциональ-образлы эчтәлектә (күңелле, шаян һәм тыныч, назлы, якты һ.б.) мөмкин булган әсәрләр кулланыла. Балаларның музыкада чагылган хисләр турында күзаллаулары экренләп киңәя (борчулы, дулкынланган, серле, кайгылы, тәвәккәл һ.б.), "хис-кичерешләр сүзлегә" үсә.

Программаның **икенче темасы** - «*Жыр, бию, марш*» гомуми белем бирү мәктәпләре программасы буенча төп тема Д.Б. Кабалецкийның. Мәктәпкәчә яшьтә балалар классик һәм халык музыкасы репертуарында беренчел жанрлар турында күзаллаулар, музыкаль эшчәнлек тәҗрибәсе туплый. Әлеге тема ярдәмендә мәктәпкәчә һәм мәктәп музыка белеменә давамлылыгы тормышка ашырыла.

Өченче тема - «*Музыка хайваннар һәм кошлар турында сөйлә*», балаларга музыканың ясалмалылыгы, музыкаль тәэсирлелек чаралары турында күзаллау бирә. Пьесаларны төрле һәм бертөрле исемнәр белән чагыштырып карау балаларның образлы сөйләмен үстерергә, иҗат күрсәткән мөмкинлек бирә (бию, образлы хәрәкәтләрдә, пантомимеда персонаж образларының характерлы сыйфатларын тапшырырга, пьесаларны сәхнәләштерергә, аларны рәсемнәрдә күрсәткән һ.б.).

Дүртенче тема - «*Табигать һәм музыка*» үз эченә табигатьнең теге яки бу картинасына, ел фасылына, көнгә аваздаш булган кәефләр чагылган әсәрләрен ала. Төрле чагыштыруларда балаларга музыканың һәм башка сәнгатьнең (поэзия, рәсем сәнгате, бию) сәнгатьле чараларын аеру, охшашлык һәм кәеф аермаларын табу, музыкага рәсем, хәрәкәтләр, оркестровкада табигать образларын тапшыру жиңелрәк. Балаларда эстетик хисләр, образлы сөйләм (төрле сәнгать төрләре тарафыннан булдырылган табигать образларын тасвирлаучы эпитетлар, метафор, чагыштырулар куллану) үсеш ала.

Бишенче тема - «*Музыкада әкият*» балаларны классик музыканың төрле әкияти пьесалары белән таныштыра, алар балалар тарафыннан сәхнәләштерелә, бию, образлы хәрәкәтләрдә, пантомимеда, рәсемнәрдә персонажларның характерын тапшыра. Тема балаларның сөйләм һәм музыка интонацияләре бәйләнеше турында күзаллауларын, ижади күзаллауларын үстерергә мөмкинлек бирә.

Алтынчы тема - «*Музыкаль инструментлар һәм үенчыклар*» балаларны музыкаль инструментлар (тамбурина, гармоника, музыка табакеркалары, кыңгыраулар, кыңгыраулар, кыңгыраулар, шарманкалар һ.б.), шулай ук симфоник оркестрның һәм халык музыкасы кораллары белән охшатып ясалган әсәрләр белән таныштыра.

«Музыкаль шедеврлар» программасының төп принципларының берсе - **репертуарны капма-каршы чагыштыру принцибы**. Һәр темада репертуар бертөрле яисә якын исемнәр белән пьесаларны чагыштыруда сайлап алынган. Мондый чагыштырулар проблемалы танып белү - бәяләү ситуациясе тудыра, балаларны кызыксындыра, ишеткәнне яхшырак аңларга мөмкинлек бирә. Һәр темада балаларын чагыштыру өчен, яшән һәм музыкаль үсешне исәпкә алып, әсәрләрен зур сайлау мөмкинлегә бар. Мондый чагыштырулар инде кабул итүнең борыңгы шәрехләү стадиясендә проблемалы танып белү-бәяләү ситуациясен тудыра, балаларны кызыксындыра, игътибарны көчәйтә. Чагыштыруларда репертуарны өйрәнү үзләштерүгә, музыкаль телнең жиде антикасына төшенүгә ярдәм итә.

Концентрик яки **циклик принцип** (темаларның кабатлануы) - киләсе елда беренче темага жиңел кайтырга мөмкинлек бирә. Балалар үзләштерелгән һәм музыкаль һәм гомуми үсешнең киләсе этабында яңасын беләләр.

Программаның **жайлашу принцибы** һәр баланың (балалар төркеменә) индивидуаль һәм психофизиологик үзенчәлекләренә бәйле рәвештә балаларның музыкаль үсешне эчтәлеген һәм ысулларын сыгылмалы куллануны күздә тотта. Әлеге принцип репертуарны һәр тема эчендә балаларның музыкаль һәм гомуми үсешенә ирешү өчен кирәкле вакыт әсәрләрен үзләштерү тәҗрибәсен, мөмкинлекләрен исәпкә алып, вариатив куллануны рәхсәт итә.

Моннан тыш, программаның **9 жайлашу принцибы** төрле яшь төркемнәрендә (бер үк репертуар кулланылган очракта), шулай ук балаларның музыкаль эшчәнлеген оештыру формаларына өйрәтү ысулларын һәм алымнарын сайлау үзенчәлекләре белән бәйле рәвештә бик мөһим.

Программаның **синкретизм принцибы** музыканы кабул итүнең, «ижади тыңлауның» берләштерүче ролендә төрле музыкаль һәм сәнгати-эстетик эшчәнлек төрләренәң үзара бәйләнеше күздә тотта. Тыңлау балаларның музыкага мөнәсәбәтен, шәхси мәгънәсенәң чагылышын ачыклауны, ижади эстетик активлыкка омтылышны (музыкаль-ритмик хәрәкәтләр, ритмик хәрәкәтләр, ритмик хәрәкәтләр, дирижерлык, жырлау, жырлау, жырчы импровизацияләү, оркестровка, балалар музыка коралларында уйнау, рәсем ясау, рәсем ясау сәнгате әсәрләрен кабул итү, шигырьләр уку, әкиятләр язучу, драмалаштыру, балалар оперативлары балаларның фольклор һәм жыр импровизацияләрен кулланып әкияти халык сюжетларына жырлар жырлау, балалар өчен спектакльләр-уеннар куелышы, балалар өчен музыка әсәрләрен кулланып, балалар өчен классик курчак театры импровизациясе белән уйнала торган спектакльләр кую) күздә тотта.

Имеш, күрү, хәрәкәтләнү, тактиль тойгылар ярдәмендә ассоциация музыканың, башка сәнгатьнең сәнгатьле теленә төшенүгә ярдәм итә торган эчке бәйләнешләренә тирәнрәк билгеләргә мөмкинлек бирә. Синестезиянең чагылышы инде яшь чагында ук мөмкин. Ишетү, коммуникатив, сөйләм, хәрәкәт тәҗрибәсе мәгълүматларын карыйм, бала музыка һәм башка сәнгать телләренәң сәнгатьле теленә тирәнрәк төшенә. Мәктәпкәчә балачак баскычларында дөнья мәдәнияте шедеврларына карата эмоциональ-бәяләү мөнәсәбәтен кабул итү тәҗрибәсен туплау, балалар арасында матурлык хисен үстерү мөһим. Бер сәнгать - музыка телен тирән аңлап, бала аның белән чагыштырганда, башка сәнгать әсәрләренәң сәнгатьле мәгънәсен үзләштерә. Шулай ук вакытта, шактый сизелерлек әйбер, башка сәнгать теле (рәсем сәнгате, пантомима, ритмопластика, нәфис сүз) музыка белән чагыштыруда хис-кичерешләрдән, кичерешләрдән, хисси образдан тора. Нәтижәдә, бала битараф түгел, эмоциональ-бәяләүчән башка сәнгать телләренәң мәгънәләрен үзләштерә, сәнгати образларга «кереп китә», аларда шәхси мәгънә таба.

Музыкаль тәрбия бирү методлары һәм алымнары:

Күрсәтмә, сүз, гамали - традицион методлар үстерелә торган характер йөртә, балаларны хәрәкәт, сөйләм, эстетик активлыкның төрле формаларына этәрә. Әлеге өч методның һәркайсы проблемалы рәвештә: күнегүләренә (кабатлаучы һәм

ижади) беркетү, эзлөү ситуацияларен булдыру (биремне үтөү вариантларын күрсөтү) аша балаларның мөстөкыйль рәвештә эшчәнлек ысулларын эзлөүгә юнәлтелгән турыдан-туры йогынтысыннан (башкарудан, аңлатудан, иллюстрациядән) гыйбарәт.

Проблемалы хәлләрне булдыруга аналогия, гомумиләштерүгә этәрүче алымнар ярдәм итә. Алар балаларның музыкаль фикерләвен формалаштыра, элементар фикерләргә, баялөләргә сәләтен формалаштыра, ижади хыялын, музыкага кызыксынуын үстәрә.

О. П. Радынова эшлэгән аерым ысуллар:

Әсәрләрне капма-каршы чагыштыру методы балаларны кызыксындырырга мөмкинлек бирә, эмоциональ ярдәмчеллек, сәнгати-образлы фикерләү, күзаллау чагылышын активлаштыра. Бу метод яшь үзәнчөлөкләрен исәпкә алып кулланыла. Кече яшьтә аеруча исәп-хисапны капма-каршы чагыштыру, өлкән яшьтә тапкырларны чагыштыру образларның капма-каршылыгын акрынлап киметү белән кулланыла.

Музыка яңгырашының характерына охшату методы музыкаль образны аңлауга юнәлтелгән төрле ижади хәрәкәтләрне активлаштыруны күздә тотта.

Музыканың образлы эчтәлегенә мотор-хәрәкәт белән тәэсир итешү (кулның вак моторикасы, дирижёрлык хәрәкәте, ритмопластика, образлы һәм бию хәрәкәтләре) балаларны «экспериментлаштыруга» этәрә (Н. Н. Поддьяков). Сәнгать интонацияләренә, акцентларның, паузаларның, динамик, темплы, регистр, темброво үзәнчөлөкләренә аермасы эмоциональ ярдәмчеллекне, музыкаль фикерләүне, ижади хыялын үстөрүнең иң универсаль чарасы булып тора.

Музыка яңгырашының характерын болай ярату - бер үк вакытта музыка кәефләрен аңлаткан бала кулындагы педагогның кулына кагылуы (кече яшьтә кулланыла).

Музыканың яңгырашына телдән соклану - музыканың характерын, чагыштыру, метафора, кәефләр алмашынуын характерлаучы сүзләр-образлар, поэзия, дәрәсләренә әкияти сюжет формасы. Һәр яшь төркемендә төрлечә кулланыла.

Музыканың моңның педагог тарафыннан, әсәр яңгыры яңгыраган һәм аерым интонацияләренә имзалаган вакытта, тыныч һәм тәэсирләнә көй рәвешендә яңгырашына охшашлы охшашлыгы кече яшьтә (И.В.Груздова) кулланыла. Бу метод конкрет көйне ишетүгә, андагы иң якты чараларны аерып күрсөтүгә ярдәм итә. Урта һәм өлкән төркемнәрдә балалар үзләре үк яраткан көйләренә жырлыйлар, бу исә музыкага кызыксыну, аны кабул итү тәжрибәсе туплану турында сөйли.

Музыканың яңгырашына мимик яктан ышану - әсәр яңгырашы вакытында олыларның игътибары, күз карашы, елмаюы яки жигдилеге бала өчен гаять мөһим һәм музыканы кабул итү процессында үзәнчөлөккә ориентир булып хезмәт итә.

Музыка яңгырашы характерына **тембрлы-инструменталь охшашлык** оркестрлаштыру, музыкаль образның эмоциональ эчтәлегенә туры килгән инструментның экспрессив тембрын сайлау рәвешендә кулланыла. Кече төркемдә музыка кораллары (шум, удар) белән гади гамәлләр башкарыла. 5-7 яшьлек балалар югары биеклектәге уен коралларын куллана ала.

Музыканың яңгыравы характерына интонацион охшашлык кече яшьтәге балалар белән эшчәнлектә бик мөһим.

Музыканың яңгыравы характерына төсләр охшашлыгы музыканың характеры турында күзаллауларны ныгыту, кәеф үзгәрешләренә реакцияләрен ачыклау өчен кулланыла.

Музыканың яңгырашына сәнгатьчә соклану - төрле сәнгатьчә тел чараларының тәэсирләнә роле: рәсем сәнгате, нәфис сүз, театр, пантомима, балет. Музыка әсәрен эмоциональ сыйфатлар буенча шигырьләр язылган, инсценировкалар, классик музыка белән бергә үткәрелә торган театральләштерелгән уеннар, ритмопластик импровизацияләр белән чагыштырып карау балаларда сәнгатьнең сәнгать мөмкинлекләре турында күзаллаулар формалаштыра.

Оештырылган белем бирү эшчәнлегенә - балалар эшчәнлеген оештыруның төп формасы, анда музыкаль мәдәният нигезләрен формалаштыру бурычлары хәл ителә. Эшчәнлекнең барлык төрләре (индивидуаль, төркемчәләр буенча, фронталь, типовой, доминант, тематик, комплекслы һәм аларның төрләре) балага музыкаль үсешнең яшенә һәм дәрәжәсенә бәйле рәвештә кулланыла һәм үзгәрәп тора. Автор балалар бакчасының көндәлек тормышында музыканың төрле хәлләрдә яңгыравын мөһим дип саный:

музыкаль әсәрләренә таныш музыкаль әсәрләрен тыңлау - үткәнгә һәм бүгенгә сәяхәт

уеннар - әкият

музыканың тын уеннар, рәсем ясау вакытында фон буларак яңгырашы

тематик музыка кичәләре

әңгәмәләр - концертлар

театраль куельшлар

бәйрәм иртәләре

Бәйрәм даталары - иртәнге формада гына түгел, ә төрле (тематик яки комплекслы дәрәсләр, күнел ачу) белән билгеләп үтелә ала. Баланың игътибар күләме зур түгел, шуңа күрә тыңлау өчен кечкенә әсәрләр яки якты фрагментлар бирергә кирәк. Классик музыка гаиләдә яңгырасын өчен кирәк.

А.И. Буренинаның «Ритмик мозаика» парциаль программасының төп юнәлеше - үз тәннә тәэсирләнә инструмент буларак үзләштерү аша баланы психологик яктан киртәләү. Программа игътибарны, ихтыярны, хәтерне, уйлану процессларының хәрәкәтчәнлеген, хәрәкәтчәнлеген үстөрүчә балалар һәм педагоглар өчен музыкаль-ритмик психотренинг булып тора, шулай ук музыкаль һәм эмоциональлекне, ижади хыялын, фантазияне үстөрүгә, музыкага хәрәкәттә импровизациягә сәләтлелекне үстөрүгә юнәлтелгән, бу тәнгә иреккә һәм аңлы ия булуны таләп итә.

"Ритмик мозаика" программасы гомуми, гармонияле психик, рухи һәм физик үсешкә юнәлдерелгән, ә аның эчтәлегенә һәм эш формалары балаларның мөмкинлекләренә, аларны тәрбияләүнең төп максатларына (мәсәлән, коррекция) бәйле рәвештә конкретлаштырылырга мөмкин.

Шуңа күрә программаның эчтәлегенә, практик материал аны куллану шартларын исәпкә алып үзгәрергә мөмкин. Һәм иң мөһиме, педагог нәрсәгә юнәлтелгән булырга тиеш, бу барлык балалар музыкасына - музыкаль һәм хәрәкәткә сәләтле булган сәләтлеләрен генә түгел, ә бәлки тотрыксыз, тотрыксызландырылганнарны да жәлеп итү, аларга үз көчләренә ышаныч хисен алар өчен шундый материал сайлау юлы белән ярдәм итәргә кирәк, анда баланың яшерен мөмкинлекләре, аның "изюминкасы"

һәм индивидуальлеге чагылачак, ә йомшак яклары, киресенчә, жибереләчәк. Үсештә тоткарлыклы яки патологияле балалар өчен хәрәкәтләр асырым әһәмияткә ия, чөнки хәрәкәт күнегүләре беренче чиратта баш миен, нерв процессларының хәрәкәтчәнлеген (Н.А. Бернштейн, И.М. Сеченов, В.М. Бехтерев, методика М. Фильдснкрайз һ.б.) ныгыта. Шулай ук вакытта музыка астында хәрәкәт бала өчен һәм эшчәнлекнең иң кызыклы төрләрнең берсе, уен, хис-кичерешләренә чагылдыру, үз энергиясен тормышка ашыру мөмкинлегенә булып тора, шуңа күрә ул тулаем алганда аның халәтендә һәм тәрбиясендә уңай чагылдырышы таба.

"Ритмик мозаика" программасының максаты - баланы үстерү, музыка һәм ритмик хәрәкәтләр чараларын төрле белем, сәләтләр, шөһес сыйфатларын формалаштыру.

Балаларны укыту һәм тәрбияләүнең бурычлары.

1. Музыкальлекнең үсеше: музыканы кабул итү сәләтенә үсеше, ягъни аның кәефен һәм характерын тоярга, аның өчтәлеген аңларга; аның өчтәлеген аңларга;

махсус музыкаль сәләтләренә үстерү: музыкаль ишетү (көй, гармония, караңгы), ритм хисләре;

музыка даирәсен үстерү һәм авазлар сәнгате белән кызыксыну; музыкаль хәтерне үстерү.

2. Хәрәкәт сыйфатларын һәм осталькларын үстерү: житезлекне, төгәллекне, хәрәкәтләрне координацияләүне үстерү;

сыгылмалылыкны һәм пластиклыкны үстерү;

чыдамлык тәрбияләү, көчне үстерү;

дәрәс осанка булдыру, матур атлау;

пространствода ориентлаша белү үсеше;

хәрәкәт тәҗрибәсен төрле хәрәкәтләр төрләре белән баеп.

3. Ижади сәләтләренә үстерү, көйгә үз-үзенә күрсәтү ихтыяҗы:

ижади хыял һәм фантазия үсеше;

импровизациягә сәләтне үстерү: хәрәкәттә, рәсем эшчәнлегендә, сүздә.

4. Психик процессларны үстерү һәм тренировка: эмоциональ өлкәне үстерү һәм хис-кичерешләренә мимикада һәм пантомимикада белдерү;

нerv процессларының хәрәкәтчәнлеген (лабиальлеген) күнегүләр;

кабул итү, игътибар, ихтыяр, хәтер, фикерләү үсеше.

5. Шөһеснең эхлакый-коммуникатив сыйфатларын үстерү: башка кешеләргә һәм хайваннарға ярдәм итү күнекмәләрен тәрбияләү;

хәрәкәт вакытында төркемдә үз-үзенә тоташу белү, балалар һәм өлкәннәр белән төркемләп аралашу процессында такта һәм мәдәни гадәтләр хисе формалаштыру.

Сауко Т. Н. Буренинның «Топ - хлоп, һәниләр» партиясе программасы 2-3 ел дәвамында уен музыкаль-ритмик күнегүләрен куллану нигезендә балаларга музыкаль-ритмик тәрбия бирү системасыннан гыйбарәт: көз, кыш көне, яз һәм жәй көне. Сайлап алынган күнегүләр, биюләр, сабийлар өчен уеннар хәрәкәтләрнең катлаулылыгы һәм төрлелеге принцибы буенча циклларга берләштерелгән, анда төрле мускуллар төркемнәренә күнегүләр, киеренкелек һәм киеренкелек, вак моториканы үстерү.

Программаны төзү 3 өлешне үз эченә ала:

Беренче өлештә ел дәвамында - көздән алып жәйгә кадәр балаларга музыкаль ритмик тәрбия бирү эшенә өчтәлегә ачыла.

2 нче өлештә уен күнегүләрен тәфсилләп тасвирлау, циклик комплексларга гади принциптан башлап - катлаулы, тәкъдим ителә торган балаларга ел башыннан (көз) һәм уку елы ахырына кадәр (жәй), алар һәниләргә өлкәннәр белән уен хезмәттәшлеге процессында әкрәнләп күптөрле хәрәкәтләрне үзләштерергә мөмкинлек бирә.

3 нче өлештә ата-аналар белән күңел ачуларны һәм бәйрәм иртәләрен тасвирлау китерелә, аларның өчтәлегә элек өйрәнгән уен күнегүләренә нигезләнәп төзелә.

«Топ-хлоп, һәниләр» программасының максаты - музыкаль-ритмик хәрәкәтләргә кызыксыну формалаштыру, музыкага эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү.

Балаларны укыту һәм тәрбияләүнең бурычлары.

1. Балаларны төп хәрәкәтләнү күнекмәләренә һәм йөрү күнекмәләренә, йөгөрү, сикерү, пружиналы һәм хәрәкәтләнү хәрәкәтләренә, сәнгатле хәрәкәтләргә, бию хәрәкәтләре элементларына өйрәтәргә.

2. Музыкаль сенсор сәләтләрен: динамик, ритмик, тавыш биеклегенә һәм кара кашлы ишетү сәләтен үстерү; сөйләмне үстерүгә ярдәм итүче жырлар һәм мәзәкләр текстны нигезендә хәрәкәтләрне башкара белү.

3. Үзара аралашуны, яшәтешләр һәм өлкәннәр белән контактта була белү.

2.4 Музыка житекче тарафыннан кулланыла торган сәламәтлек саклау технологияләре

Заманча өстенлекле бурычны хәл итү өчен - психологик уңайлыкның оптималь шартларын тудыру, эмоциональ иминлек, балаларның сәламәтлеген саклау һәм саклап калу бурычлары, сәламәтлек саклау технологияләрен куллану каралган:

- ✓ Логоритмика;
- ✓ Сулыш гимнастикасы;
- ✓ Пальчиков гимнастикасы;
- ✓ Самомассаж;
- ✓ Артикуляция гимнастикасы;
- ✓ Валеологик күнегүләр жырлау;
- ✓ Музыкотерапия

Музыкаль житекче тарафыннан үз эшендә кулланыла торган, балаларның сәламәтлеген саклауға ярдәм итә торган принциплар.

1. Дәрәсләрне эзерләүгә һәм уздыруга карата гигиена таләпләрен төгәл үтәү; үткәрү урыны, оптималь температура һәм яктыртылу.
2. Дидактик материал эстетикасы һәм эчтәлегә.
3. Дәрәс темасы нигезендә, дәрәсләргә динамик паузаларны мәжбүри кертү.
4. Музыкаль житәкченең, аның сөйләменең, мимикаларының шөгыләнең хисси яктан бай булуы, тәсирле булуы.
5. Игелекле атмосфера.
6. Балаларның кызыксынуына таяну.
7. Балаларда уңышлылык ситуациясен булдыру, шатлыклы, уңай кәеф белән ярдәм итү.

2.5 Комплекслы-тематик планлаштыру

Барлык белем бирү процессының төзелеше бер үзәк тема тирәсендә бара. Бу балаларны үстерү өчен зур мөмкинлекләр бирә. Темалар мәгълүматны оптималь ысул белән оештырырга ярдәм итә. Балаларның бөтен эшчәнлегә бу темага багышланырга тиеш дигәнне аңлатмый периодның төп темасын. Вакытның төп темасын кертү максаты - белем бирү эшчәнлеген интеграцияләү һәм белем бирү өлкәләре буенча балалар эшчәнлегенә акланмаган ваклануыннан качу.

2.5.1. Беренче кечкенәләр төркемдә календарь-перспектив планлаштыру. (кушымта)

			кушымта
№	Оешкан музыкаль эшчәнлек төрләре	Программалы бурычлар	
1	2	3	
Сентябрь			
1	Музыканы тыңлау	Тыныч холыклы көйне, ягымлы һәм назлы, шулай ук контрастлы көйне тыңлау - күңелле, дөртле, дөртле, дөртле, дөртле, бию музыкасын тыңлау; музыканың тын һәм яңгыравыклы яңгырашын аерырга, мамык белән билгеләргә өйрәтү.	<i>Тыңлау өчен му</i> р.н.м. «Тих-гро
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Музыкаль инструментларның (барабан, кыңгырау) яңгырашын белергә, яраткан уенчылар ярдәмендә югары һәм түбән авазларны аерырга өйрәтәргә.	«Колокольчик и котен» «Кошка и котен»
3	Жыр	Жырга чакырырга, кабатлана торган сүзләрен жырларга («мяу-мяу», «гав-гав») жырларга, төрле эчтәлекле һәм характердагы жырларга эмоциональ җавап бирергә; өлкәннәр жырына яраклашырга өйрәтә, жырчы интонацияләр булдырырга.	«Кошка» Ан. А. «Бобик» Т. Пот
4	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр	Хәрәкәт активлыгын үстерү; музыка астында хәрәкәтләрдә элементар ритмик формалаштыру; йөрү һәм йөгөрү ритмларын тапшырырга мәжбүр итәргә; тәрбиячәне күрсәтү буенча иң гади бию хәрәкәтләрен үзләштерергә ярдәм итү; пространствода ориентлашуны үстерү (күрсәтелгән юнәлештә стайка белән хәрәкәт итә белү)	«Марш» А.Пар «Как у наших у» Е. Теличевой,
5	Биоләр	Иң гади бию хәрәкәтләрен башкарырга өйрәтәргә: ритмик мамык-лар, «пружина» түгәрәкләре, адым белән әйләнү, притоплар; биюләрдә актив катнашырга өйрәтү.	«Да-да-да» Е. Т колокольчиком «Гопачок».
6	Уеннар	Гади уен хәрәкәтләрен тапшырырга; уенчыктан бер юнәлештә качарга (урындыкларга) өйрәтәргә, уенчыкны куып тотарга.	«Догоним киск
7	Бармак уеннары	Вак моториканы үстерүче бармак уеннары белән таныштырырга.	«Котики», «Боб
8	Сәламәтләнדרү күнегүләре	Педагог күрсәтү буенча үз-үзгә, дәрәс осанка өчен күнегүләр башкарырга; озак вакытлы уйлап чыгаруны үстерергә өйрәтәргә.	«Мурка», «Мал
9	Элементар музыка ясау	Кыңгырау чыңлавы, погремуска һәм барабан яңгыравы белән таныштырырга, музыка коралларында уйнарга тәкъдим итәргә	Таныш балалар
Октябрь			
1	Музыканы тыңлау	Яңа уенчылар белән таныштырырга, аларны жиңдәргә, шигырьләр сөйләргә, алар турында жырларга; табигать авазларын игътибар белән тыңларга (көзгә урман шаулавы); актив тыңлау принципларын күрсәтәргә (хәрәкәт, ишарәләр белән)	<i>Тыңлау өчен му</i> «Собачка»
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Аерырга кирәк: тиешле рәсемнәр яки уенчылар, төрле характердагы музыка (күңелле бию көе, назлы бишек жыры) кулланып, биек һәм түбән авазлар.	<i>Музыкаль-дида</i> «Мишка пляше
3	Жыр	Жырда актив катнашырга, кабатлана торган олы кешеләргә жырларга («кап-кап», «гав-гав»); таныш жырларны белергә һәм аларга эмоциональ җавап бирергә өйрәтәргә	<i>Жырлар:</i> «Соба

4	Музыкаль-ритмик хэрэкэтлэр	Музыканың характеры алмашыну белән бергә хэрэкэтне үзгэртгә: дэртле адым - йөгөрү, дэртле адым - ял итү, дэртле адым - куян кебек сикерү; пространства ориентлашуны күнегүләр ясау: бирелгән юнәлештә тәрбияче артыннан йөрү һәм йөгөрү, тәрбиячегә килү; хэрэкэтне координацияләүне үстерү	<i>Хэрэкэт өчен м...</i> «Марш» А. Пар побегать?» Л. В. Смирновой), «Ломовой»
5	Биоләр	Био эшендә катнашырга, хэрэкэтләрне ритмик рәвештә башкарырга (мамык-чабык, притоп, әйләнү, аякларны үкчөгә кую, «пружинка»); хэрэкэтләрне ритмик рәвештә башкару сэләтен үстергә; хэрэкэтләрне өйрәтергә, дөрес күчәргә өйрәтергә	<i>Био:</i> «На лесно...» белән био «Ду...» пляшет» Е. Ман...
6	Уеннар	Предметлар белән иң гади уен хэрэкэтләрне башкарырга (танып белергә, шақылдатырга, жыярга); музыкаль материалны алыштыруга ("кояш астына сикерергә", "яңгырдан качарга") актив жавап бирергә өйрәтергә	<i>Музыкаль һәм м...</i> «Солнышко и д...
7	Бармак уеннары	Кечкенә кул моторикасын үстерү, бармак уеннары ярдәмдә игътибарны активлаштыру	<i>Бармак уеннары</i>
8	Сәламәтләндрү күнегүләре	Арка, кул һәм аяк мускулларын ныгыту өчен хэрэкэтләрне дөрес башкарырга өйрәтү; борын аша сулыш алырга өйрәтү; озак һәм кыска сулыш алу күнекмәләрен үстерү	<i>Упражнение дл...</i> <i>Сулыш алу күне...</i>
9	Элементар музыка ясау		
Ноябрь			
1	Музыканы тыңлау	Ат образын тапшыра торган күчелле, ритмик музыканы тыңларга, яңгыравыклы хэрэкэтләр (тез башларына шапылдавиклар, притоплар, мамык) белән тыңларга; йомшак музыканың күтәрәнкеләгенә эмоциональ жавап бирергә, кулларның салмак хэрэкэтләрне характер бирергә; акрын һәм көчле музыка ишетергә һәм тиешле хэрэкэтләрне башкарырга өйрәтергә.	<i>Тыңлау өчен му...</i> лошадка» А. Гр...
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Таныш жырларның көйләрен искә төшерергә һәм аларны атарга, музыканы аерырга; тыңланган музыкаль пьесаны иллюстрация белән чагыштырырга, характерлары буенча капма-каршы әсәрләрне аерырга өйрәтергә	<i>Музыкаль-дида...</i>
3	Жыр	Яраксыз жырларны, ишарәләр белән жырлап, иярләүгә актив катнаштырырга; интонацияләренң мөстәкыйль табылуында ижади чагылышка этәрергә	<i>Жырлар:</i> «Миш...» «Лошадка» М.
4	Музыкаль-ритмик хэрэкэтләр	Тәрбияче артыннан парлап йөрергә; био хэрэкэтләрне дөрес башкарырга: ритмик мамык, бер аягы белән притоп, мамык - топ, аяк табанына бас, үз тирәндә әйләнү, «пружинка», «фонариклар»; тәрбияче артыннан хайваннарның (куяннар, аюлар, атлар, кошлар) хэрәкәтен имитацияләүче катлаулы булмаган хэрэкэтләрне ритмик рәвештә башкарырга өйрәтү	<i>Музыкаль-ритм...</i> «Превращалочк...» Френкель, «Я н...» Островского, «...
5	Биоләр	Био хэрэкэтләрне текстка туры китереп башкарырга (аякларны үкчөгә бастыру, бер һәм ике аякны притоплар, тездән шлепкалар, мамык) кулларга тотынып, түгәрәк булдырырга; предметлар белән хэрэкэтләрне башкарырга, аларны югалтмаска, аларга игътибарны юнәлтмәскә өйрәтергә	<i>Биоләр:</i> «Пляс...» «Бульба» А. Ан...» белочки» З. Леп...
6	Уеннар	Уен гамәлләрендә актив катнашырга, музыкаль материалны алыштыруга тиз жавап бирергә	<i>Музыкаль һәм м...</i>
7	Бармак уеннары	Текст нигезендә бармак һәм кул чуқлары белән хэрэкэтләрне башкарырга өйрәтергә	<i>Бармак уеннары</i>
8	Сәламәтләндрү күнегүләре	Тән үзмәсәжын башкарырга; массажның төп принциплары белән таныштырырга (сыккау, шақылдату); сәламәтләндрү күнегүләрен, өске сулыш юлларын үтәргә өйрәтергә	<i>Упражнения Д...</i> <i>Самомассаж:</i> «...» <i>Югары сулыш и...</i> «Лягушка», «И... <i>Сулыш күнегүл...</i>
9	Элементар музыка ясау	Бер һәм оркестрда музыка уен коралларында актив катнашырга тырышу	<i>Погремушкалар</i>
Декабрь			
1	Музыканы тыңлау	Тәртипкә (кем турында яки нәрсә турында жырланганын) аңларга һәм эмоциональ тәэсир итәргә, тәрбияченең сүз күрсәтмәләрен үтәп, музыка характеры нигезендә хэрэкэт итәргә (акрын гына кар төшә) - куллары белән өстән аска таба салмак хэрэкэтләр. «Метет вьюга» - кулларны баш өстендә чайкалдыру); музыка пьесасын яки аның өзекләрен ахырына кадәр тыңларга, ачык күргәзмә материал (иллюстрация, уенчык) кулланырга өйрәтү	<i>«Вальс снежин...</i> А. Филиппенко
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Музыкаль музыка коралларының таныш яңгырашын (кыңгырау, погремушка, барабан) яңгырашын ачыкларга; бубна тавышы белән таныштырырга	<i>«Что лежит в к...</i>

3	Жыр	Өлкөнөр белән бергә жырлау телгә тудырырга; зур булмаган хикәя ярдәмендә жырлар эчтәлеген кызыксындырырга, уенчылар куллану; жырларда нәрсә турында жырланганын аңларга, кычкырмыйча гына жырланырга, тыныч кына жырларга өйрәтергә.	«Бабушка Зима» «Елка» Т. Пота
4	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр	Жанлы адымнар белән йөрү һәм чулпыларда йөгөрү осталыгын камилләштерү; хайваннарның (куян, аю, төлкө) хәрәкәтләрэн имитацияләргә этәрү. Био хәрәкәтләр: ритмик мамыклар, бер аяк белән су басулар, хлоп-топ, аякны үкчөгә кую, үз тирәсендә әйләнү, пружинка, фонарики	«Мы идем», «Г...» В. Ковалько, «Э...
5	Биоләр	Тәрбияченең хәрәкәтләрэн игътибар белән күзәтергә, аларны музыка белән бергә башлап бетерергә һәм тәмамларга, дәрәс кабатларга; төрлө предметлар (уенчык кишер, фонарьлар, кар бөртекләр) белән биергә өйрәтүне дәвам итәргә; таныш био хәрәкәтләрэн ритмик рәвештә башкарырга; таныш био хәрәкәтләрэн ритм белән башкарырга өйрәтергә	«Танец со снеж...» Высоцкая, «Пл...» Матлиной
6	Уеннар	Алып баручы рольне башкаруда актив катнашуга дәрт бирергә; кар атырга өйрәтергә, тәмамланганнан соң аларны тартмага жыярга	«Бубен» Г. Фри...
7	Бармак уеннары	Сөйләм уены белән ярашып, кулларның вак моторикасын үстерү	«Пять лохматы...
8	Сәламәтләндрү күнегүләре	Горла өчен самомассаж, сәламәтләндрү һәм фонопедик күнегүләр өйрәтүне дәвам итәргә; көйне көйләү осталыгын үстерергә: йомшак яки көчле	<i>сулыш алу күне...</i> «Снежинка»
9	Элементар музыка ясау	Бу музыка инструментында уен алымнары белән таныштырырга (бубналарга, тремолога сугулар); оркестр уен коралларында ритмик уйнарга өйрәтү	<i>Тавыш музыка...</i>
Январь			
1	Музыканы тыңлау	Төрлө характердагы пьесаларны аңларга һәм аерырга өйрәтергә - тыныч, ягымлы, шат һәм биолә; тиешле хәрәкәтләр белән тыңлауны (курчакны өйрәтергә, куян гадәтләренә иярергә, «Маша таудан чанада бара») өйрәтергә.	«Зайка, пох...» «Машенька-Ма...
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Ритмның хисләрен үстерү, тиз һәм тыныч музыканы аера белү, яңгыраган хәрәкәтләр белән тыңлауны (тез башларыннан шапылдату, сигезенче бармак белән шапылдату) озата бару	«Кукла шагает...
3	Жыр	Өлкән кеше тавышына яраклашырга өйрәтәп, жырчы күнекмәләрен формалаштыруны дәвам итәргә; тыныч кына, уртача тизлектә жырларга, музыка белән бергә керергә өйрәтергә	«Зайка, пох...
4	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр	Музыкаль залда хәрәкәтнең юнәлешен һәм тәрбияченә күрсәтү буенча телдән күрсәтмәләр ярдәмендә ориентлашырга; олыларны күрсәтү буенча хәрәкәтләренә кабул итү һәм янадан тергезү сәләтен үстерергә (турыдан-туры галоп белән хәрәкәт итәргә, жиңел сикерергә); био хәрәкәтләр: ритмик мамык хәрәкәтләре, бер аякны притоплар, хлоп-топ, аяк табанына аяк чалу, үз тирәсендә әйләнү, "пружинка", "фонариклар", кабнур белән бөрү	«Зарядка», «По...» дорожка», «На...» Раухвергер, «Б...
5	Биоләр	Әйләнә-тирәдә гади био хәрәкәтләрэн башкару; кулдан тотып, түгәрәк буйлап хәрәкәт итү; бер-беренә кулдан тотып күнекмәләр ясау; предметлар белән (кар белән, курчак белән) биоләрне дәвам итү.	«Полька зайчи...» со снежками» Н...
6	Уеннар	Залда билгеле бер юнәлештә стайка булып хәрәкәт итәргә, музыка тәмамлану белән бергә туктарга; тоткаларга нык тотынып, "капка" ясарга, кулларга тимичә "капка"га узарга өйрәтергә	«Зайчики и лис...» Теличевой, «В...
7	Бармак уеннары	Тексттан пальчикларның хәрәкәтен координацияләү; бармаклар белән дәрәс һәм тырышып уйнарга этәрү	«Обед», «Ай, к...
8	Сәламәтләндрү күнегүләре	Йөз үзмәсәжының төп алымнары: бармак очлары белән сыпырып үтүне, ышкылуны; фонопедик күнегүләр ярдәмендә тавыш аппаратын ныгытырга кирәк.	<i>Самомассаж: «...</i> <i>Сулыш юллары...</i>
9	Элементар музыка ясау	Кыңгыраулар һәм погребушкаларда музицирование процессында актив катнашырга, бу шау-шулы уен коралларында жырлауны озата барырга	«Петрушка» И...
Февраль			
1	Музыканы тыңлау	Төрлө темпта һәм ритмның музыкасын тыңларга һәм танырга (бу музыкага аяк басарга, ә монысына - йөгерергә мөмкин); фортепиано аккомпанементы астында жырлар тыңларга, балалар музыка коралларының бер үк вакытта яңгыравы белән (барабан, дудочка); балалар музыка коралларының таныш яңгырашын аерырга өйрәтергә	«Мишка шагает...» Чарной и Н. На...
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Музыкаль әсәрләр фрагментларын темп буенча аера белү һәм аларны иллюстрация белән чагыштыру; хәтерне һәм игътибарны үстерү, таныш	«Воротики», «К...

		музыкаль пьесаларны һәм яраткан уенчылар турындагы жырларны искә төшерә белү	
3	Жыр	Жыр күнекмәләрен формалаштырырга, балаларны кабатлана торган ижеккәргә генә түгел, аерым фразаларга да өйрәтергә; жырларга керүне тулысычча тыңларга, жырларны иртәрәк башламаска өйрәтергә	«Дудочка» Г. Л. Филлипенко, Н.
4	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр	Әйләнә-тирәдә бер-бер артлы йөрергә, жиңел йөгөрешле, ике аяклы сикерешле, көчле адымнар белән чиратлашып йөрергә; кулларга тотынып түгәрәктә йөрергә; бию хәрәкәтләрен кабатларга: ритмик мәшәкәтләр, бер аяклы притоплар, мамык-топ, аяк табаннарына аяк чалу, үз тирәсендә әйләнү, «пружинка», «фонарика», үкчәсен үкчәгә бәрү.	«Марш» Е. Тел Френкель <i>Игры-тренинги</i> «Потанцую на
5	Биюләр	Әйләнә төзөргә һәм әйлән-бәйлән йөрергә, түгәрәк буенча әйлән-бәйлән бию башкарырга, кайсы - я предмет (уенчылар) тирәсендә; гади хәрәкәтләрне матур итеп башкарырга, кулда кашыкларны дәрәс тотарга, аларны ритмик яктан дөбөрдөтергә, камалуны күзәтергә өйрәтергә	Хоровод «Снег
6	Уеннар	Уен кагыйдәләрен үтәргә, «домикларга» йөгөрергә һәм текст нигезендә куып житәргә; хәрәкәтләрне координацияләүне үстөрергә, хәрәкәттә йорт хайваннарының образларын һәм гадәтләрен тапшыра белү	«Колобок», «К
7	Бармак уеннары	Вак моториканы кул бармаклары белән үстерү, педагогны күрсәтү хәрәкәтләрен башкару	«Варежки», Ко
8	Сәламәтләнדרү күнегүләре	Текст буенча сулыш күнегүләрен дәрәс башкарырга; баш хәрәкәтләре булган кыска һәм шау-шулы тол хатыннарны (өстә, түбәнгә, кайсы якка, кайсы якка) ясарга өйрәтергә (ул ирекле)	«Где Колобок?»
9	Элементар музыка ясау	Балаларга коллектив музицирование - оркестрдагы уен белән кызыксыну	«Светит месяц»
Март			
1	Музыканы тыңлау	Игтибар белән тыңларга, сурәтләр характерындагы музыканы тыңларга - тургай сайравы; жырның характерын билгеләргә өйрәтү: әни турында - назлы, ягымлы, әтәч турында - шаян сүз.	«Песня жаворока» Арсеева «Петушок»
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Төрле кәефле музыканы аерырга (моңсу - күңелле), бу кәефне мимика белән белдерергә; балаларның яңгыравыкы һәм тын авазларны этнең уенчыгын кулланып аера алуын камилләштерү	«Солнышко», «
3	Жыр	Жыр образын тәсирле интонация ярдәмендә (әни турында тыныч һәм ягымлы итеп, яңгыравыкы һәм төгәл әтәчкә) тапшырырга; актив катнашуға музыка фразалары педагогы белән бергә жырларга өйрәтергә; бию хәрәкәтләрен башкару белән бергә жыр жырларга өйрәтергә	«Кто нас крепко любит» И. Арсеева «Петушок» танец-песня «С
4	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр	Музыка нигезендә хәрәкәтләр алмашынуга тиз җавап бирергә кирәк: йөрү - бию хәрәкәтләр; балаларны зал буйлап парлап йөрергә өйрәтергә; парлап хәрәкәтләр ясарга; парлап хәрәкәтләр ясарга; хәрәкәтләрне ритмик рәвештә үти белүне үстөрергә: егетләр, притоплар, мамык-топ, «югары адым», адым белән әйләнә белү, «пружинка»; хәрәкәтләрне матур, эмоциональ рәвештә башкарырга өйрәтү	«Чу-чу-чу! Парлап» «Петух»
5	Биюләр	Бию хәрәкәтләрен хороводта да, парларда да сәнгатьле итеп башкарырга, үз парыңны саклап калырга; предметлар (чәчәкләр) белән бию хәрәкәтләрен башкару осталыгын камилләштерергә; таныш бию хәрәкәтләрен музыкага яраклаштырырга өйрәтергә	«Чок да чок» Е. Арсеева «Свободная пляска»
6	Уеннар	Хәрәкәт тәҗрибәсен кинәйтергә; уенның төп героен ролен башкарырга өйрәтергә: башкаларны куып житеп, үз вакытында һәм дәрәс җавап бирергә («Тычкан, син кайда?»); музыка һәм текстны алыштыру нигезендә хәрәкәтне тиз үзгәртә белүне үстөрергә.	«Как петушок погнался за бабочкой» Волгиной «Мы играем»
7	Бармак уеннары	Ритм һәм вак моториканы үстерү; сөйләмне хәрәкәт белән координацияләү	«Цыплята», «Пирожки с вареньем»
8	Сәламәтләнדרү күнегүләре	Балаларны тавыш аппаратын ныгыту өчен фонопедик һәм сулыш күнегүләрен башкарырга, озак һәм кыска үзләштерүне үстөрергә өйрәтергә	<i>Дыхательные упражнения</i> «Горячие пирожки» <i>Оздоровительные игры</i> «Зайчик плачет»
9	Элементар музыка ясау	Кулдан ясалган музыкаль инструментларда - "звенелкаларда", "шау-шулы" музицировать итәргә	«Я на камушке»
Апрель			

1	Музыканы тыңлау	Музыкаль әсәрнең эчтәлеге, эчтәлеге, эчтәлеге белән билгеле бер хәрәкәтләрне һәм ишарәләрне чагыштырырга; ахырга кадәр бөтен музыкаль фрагментны игътибар белән тыңларга, сөйләм комментарий, иллюстрацияләр яки уенчылар белән кызыксыну уятырга өйрәтергә кирәк.	«Баю» М. Раух (р.н.м), «Кораб...
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Төрле характердагы музыканы (бишек жыры, бию көе) актив кабул итүгә өйрәтүне давам итәргә; авазлы ишетүне үстерергә, югары һәм түбән авазларны аера белергә һәм аларны көйли белергә өйрәтергә	«Мишка спит – Теличевской
3	Жыр	Жыр күнекмәләрен формалаштырырга; өлкәннең тавышына яраклашып, аерым сүзләр һәм ижекләр кычкырмыйча, күнелле жырлар жырларга дөртләнделергә	«Автобус», «П...
4	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр	Хәрәкәтләрне музыка белән бергә башларга һәм соңгы авазлар белән тәмамларга, жиңел йөгерү, ике аяклы сикерүләр белән тыныч йөрешне чиратлаштырырга; балаларны тиз генә түгәрәккә басарга; таныш бию хәрәкәтләрен башкарырга өйрәтергә: бер аяклы притоплар, мамык-топ, аяк табаннарына бастыру, үз тирәндә әйләнү, "пружинка", "фонариклар"	«Идем – прыгаю лебеду на берег Агафонникова; «
5	Биоләр	Предметлар (зәңгәр султанчиклар) белән бию хәрәкәтләрен башкарырга; хәрәкәтләрнең төгәллеген, житезлеген һәм сәнгатьлелеген үстерергә; әйлән-бәйлән йөртү осталыгын ныгытырга (башта кулларына нык тотынырга, аякларының юлга бастырырга, арканны турайтырга)	«Березка», «Рус под дуба») А. А...
6	Уеннар	Хәрәкәттә, ишарәләрдә, мимикада уен геройларының образын яки характерын сәнгатьле итеп күрсәтергә; уен кагыйдәләрен үтәргә, бер-берсенә бәрелмичә йөгерегә һәм куып житәргә; яңа персонажлар белән танышу ярдәмендә хәрәкәт тәжрибәсен баептырга өйрәтергә кирәк.	«Мы цыплята», «Веселые жуки
7	Бармак уеннары	Кулларның хәрәкәтләре алмашынуга игътибар, реакция тизлеген үстерү	«Жучок» С. Ер...
8	Сәламәтләнделерү күнегүләре	Дәрәс осанканы саклау максатыннан арка һәм муен мускулларын ныгытырга; төрле төр калдыкларны һәм тол хатынны үтәдә күнегүләре ясарга	Упражнения дл Самомассаж: « Сулыш алу гимн «Весенние запа...
9	Элементар музыка ясау	Шигырьнең ритмына туры китереп, шау-шулы музыка уен коралларында ритмлы уйнарга өйрәтергә	«Кап-кап» Е. М...
Май			
1	Музыканы тыңлау	Ишетелгән музыканы хәрәкәт белән чагыштырырга (музыка астында ирекле хәрәкәт итәргә, аның тәмамлануын нинди дә булса хәрәкәт белән билгеләргә - присесть, бабочка чәчәгенә төшерергә һ.б.); рәсем характерындагы музыкаль пьесаларны тыңларга кызыксыну тудырырга, уенчылар, музыка кораллары кулланам.	«Треугольник» Красева, М. Кл «Мотылек» Р. Р...
2	Музыкаль-дидактик уеннар	Караңгы колагын үстерү, балалар музыка коралларының яңгырашын белүдә (барабан, погремушка, кыңгырау, бубен); динамик имеш-мимешләр үстерү, педагогга яңгыравыклы һәм тын авазлар жырлау	«Мои любимые
3	Жыр	Гади ритмик рәсемле һәм кабатлана торган сүзләр белән күнелле характердагы жырлар жырлавында актив катнашырга, бер үк вакытта авыр булмаган хәрәкәтләрне кул белән башкарырга кирәк.	«Белые гуси» М Некрасовой
4	Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр	Музыкаль материалны алыштыру нигезендә хәрәкәтләр алмашынуга жавап бирергә (йөрү - бию хәрәкәтләре, сикерү, жиңел йөгерү); балаларның гади бию хәрәкәтләрен: мамык, притоп, мамык-топ, аяк табанына һәм оекларына аяк бастырып чыгару, үз әйләнешендә зур адым ясап әйләнә белү, «пружинка», «фонариклар»; ритмик йөреш күнекмәләрен формалаштыру; ишетү игътибарын үстерү, музыка астында хәрәкәтләрне тәмамлыи белү	«Марш» Е. Тел Агафонникова; танцевальная р «Научились мы
5	Биоләр	Әйләнә-тирәдә, парлап, ясалма бию хәрәкәтләрен башкарырга, музыка характеры үзгәрү белән һәм текст нигезендә хәрәкәтләрне үз вакытында үзгәртәргә; ритм хисен үстерергә, хәрәкәтләрне координацияләргә, ишетү сәләтен үстерергә; педагог күрсәтү буенча биоләр хәрәкәтен эмоциональ рәвештә башкарырга мәжбүр итәргә.	«Приседай» (эс Кукловой Танцевальная р
6	Уеннар	Уенда актив катнашырга; хәрәкәт тизлеген һәм житезлекне үстерергә	«Бубен» Г. Фри...
7	Бармак уеннары	Вак һәм гомуми моторика, сөйләм һәм музыкаль ишетү сәләтен үстерүне давам итәргә	«Жозы» Т. Ткач Нищевой
8	Сәламәтләнделерү күнегүләре	Арка мускулларының ныгуына ярдәм итү; балаларны тәннең үзмәсәжын ритмик рәвештә, текст белән килештереп башкарырга өйрәтү; баш борылышлары булган кыска тол хатыннарны башкаруда күнектәргә, авазлар	Упражнения дл Самомассаж: « Разноцветная

		әйтү белән озак вакытлар юкка чыгу	Сулыш алу күне
9	Элементар музыка ясау	Төрле динамикалы шау-шулы музыка коралларында ритмик уйнарга өйрәтергә: 1 нче өлеш - акрын, 2 нче өлеш - каты тавыш белән	«Я на горку шл»

2.5.2. Икенче кечкенәләр төркемдә комплекслы-тематик планлаштыру.

Ай.	ООД темасы.	Бурьчлар.	Атрибутлар, жиһазлар.
1 нче атнаның темасы: «Хуш, ямьле жәй, сәлам көз!»; 2 нче атнаның темасы: «Минем туган ягым» Йомгаклау вакыйгасы: Музыкаль ял «Здравствуй, малыш!»			
Сентябрь.	1 нче дәрес. Тема. "Исәнме, балалар бакчасы!"	Балаларда жырлый белү, педагог күрсәтү буенча бии белү, катлаулы булмаган сорауларга жавап бирү; музыка дәресләренә кызыксыну формалаштыру, музыка залына килү теләге. Жырлар, биюлә, уенчыклар кабул иткәндә эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү.	Уенчыклар - Петрушка, аю, матур курчак (жырлаучы).
	2 нче дәрес. Тема. "Петрушкада кунакта"	Балаларда музыка астында йөгөрү, тәрбиячене күрсәтү хәрәкәтен башкару, музыка коралында уйнау - чик буе. Музыкаль дәресләргә мэхәббәт һәм кызыксыну тәрбияләү; музыкага эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү, аваз ишетү сәләтен үстерү.	Уенчык - Петрушка, погременушкарлар.
	3 нче дәрес. Тема. «Исәнме, Көз!»	Жырларны жырлай һәм тәрбияче артыннан хәрәкәтләрне кабатлай белү, гади сорауларга жавап бирү. Еллык циклда балаларны көзгә чор белән кызыксындыру; табигатькә мэхәббәт тәрбияләү; музыка дәресләренә килү теләге һәм кызыксыну уятуны давам итү. Тавыш авазы ишетү сәләтен, музыкага эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү.	Колокольчиклар: зур һәм кечкенә. Кәгазь көзгә яфрак.
	4 нче дәрес. Тема. "Безгә күңелле"	Балаларда педагог жырлавында колак сала белү һәм анын кәефен сизү, погременушкарларда уйнау осталыгы формалаштырырга. Музыкага эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү; музыкага мэхәббәт һәм шөгыйльләнергә теләк тәрбияләү; тавыш ишетү сәләтен үстерү. Бергә жырлай белү, тәрбияченең жырлавында хәрәкәтләр ясый белү.	Уенчык - Петрушка, погременушкарлар.
	5 нче дәрес. Тема. "Безнең уенчыклар"	Балаларда музыка тыңларга теләү уятырга, сорауларга жавап бирергә, анын кәефе турында әйтергә. Тавышы белән эт өргән тавышка охшап жырлай белү осталыгын үстерү, каз кычырган кебек. Музыкаль дәресләргә кызыксыну тәрбияләү һәм жырларга, биергә һәм уйнарга теләү. Төрле характердагы музыкага ярдәмчеллекне үстерергә, авазларны биеклек буенча аерырга. Жырлап, ягымлы итеп жырлай белү. Балаларда марш астында йөри белү, сылтама белән йөгөрә белү. погременушкарлар белән хәрәкәтләрне башкару.	Уенчыклар белән матур тартма (Петрушка, аю, эт, ак каз, бубенчик, погременушкарлар).
	6 нчы дәрес. Тема. "Көзгә юллар"	Балаларда музыка тыңларга теләү уятырга, сорауларга жавап бирә белү формалаштырырга. Төрле характердагы жырларга эмоциональ ярдәмчеллекне үстерергә; табигатькә мэхәббәт тәрбияләргә, анын матурлыгын тоярга; жырчы күнемләрен үстерергә. Музыка белән бергә хәрәкәтне башлау һәм төгәлләү осталыгын формалаштыру.	Уенчык - куян, агачлар (бутафория), көзгә өрәңгә яфраклары.
	7 нче дәрес. Тема. "Без биибез һәм жырлайбыз"	Балаларда музыкага колак сала белү, педагог күрсәткәнчә хәрәкәтләр ясый белү; табигатькә мэхәббәт һәм жырларга, уйнарга һәм биергә теләк тәрбияләү. Ритм хисен үстерү, сүзләрне төгәл әйтә белү, көчәнмичә жырлай белү. Жыр ижатын үстерергә.	Шаяртулар.
	8 нче дәрес. Тема. "Бакчада,	Көз турындагы белемнәрне ныгытырга, балаларны	Яшелчә һәм жиләк-жимеш

	бакчада”	«уңыш» төшенчәсенен әһәмияте белән кызыксындырырга. Педагог күрсәтү буенча бии белү; музыка дәресләренә кызыксыну тәрбияләүне дәвам иттерү; музыкаль хәтерне, жырчы күнекмәләренә үстерү (киеренкелектән һәм кычкырудан башка жырлау, тәһсирле һәм килешенгән).	сурәтләре белән иллюстрацияләр.
1 нче атнасының темасы: “Урман - безнең байлык”; 2 нче атнасының темасы: “Көз бүләкләре”; 3 нче атнасының темасы: “Алтын көз”; 4 нче атнасының темасы: “Икмәк - бөтен нәрсәгә баш” Йомгаклау вакыйгасы: «Көз» бәйрәме» күнел ачу.			
Октябрь.	1 нче дәрес. Тема. «Күңелле музыка»	Балаларда музыка тыңларга теләү уятырга, сорауларга җавап бирергә. Бие көе дигән төшенчә бирергә. Музыкаль уен коралының яңгырашы белән кызыксыну - дудочкалар. Музыкаль дәресләрдә кызыксыну һәм шөгылләнү теләге тәрбияләү. Төрле характердагы музыкага ярдәмчеллекне үстерергә. Жыр күнекмәләрен камилләштерүне дәвам итәргә, тәрбиячелә күрсәтү хәрәкәтен үстерергә.	Погремушка, бубен, дудочка.
	2 нче дәрес. Тема. "Көзге яңгыр"	Музыканың башлануы һәм тәмамлануы белән хәрәкәтләренә башлау һәм тәмамлау осталыгын формалаштыру. Музыка (марш, йөгерү) характеры нигезендә хәрәкәт итә белү, сылтама ясап, бер-бер артлы йөри белү. Табигатькә һәм анда яшәүчеләргә мэхәббәт тәрбияләргә. Балаларда ритмик рәвештә кул чаба белү һәм сорауларга җавап бирү, музыкаль әсәргә колак салу һәм аңа эмоциональ җавап бирү күнекмәләре. Жырлап, бергәләп жырлый белүне дәвам иттерү, педагогның жырлавын тыңлау.	Рәсем көзге яңгырлы пейзаж белән.
	3 нче дәрес. Тема. "Сөйгән уенчыклар"	Ритмлы йөрү, йөгерү осталыгын үстерүне дәвам итәргә. Педагог жырлавында хәрәкәтләр ясап, балаларны туп белән уйнарга дөртләндерергә. Жырның образлы характерын кабул итә белү формалаштырырга. Үз уенчыкларыңа мэхәббәт һәм сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләргә. Жырларга эмоциональ ярдәмчеллекне үстерергә. Балаларда сәнгатьле итеп жырлай белү, киеренкелектән, тулы тавыш белән үстерү.	Уенчыклар: аю, машина, курчак, эт, туп.
	4 нче дәрес. Тема. "Бишек жыры"	Балаларны "бишек жыры" төшенчәсенен мэгәнәсе белән кызыксындырырга. Жырлай белүне тыныч, ягымлы итеп формалаштыруны дәвам итәргә. Йоклаучыларга сак, яхшы мөнәсәбәт тәрбияләргә. Хәрәкәтле хәбәр тарату, жырчы тавыш. Балаларда жырның характерын мөстәкыйль рәвештә билгели белү. Йөрү (ритмик рәвештә йөрү) һәм йөгерү (жиңел) күнекмәләрен үстерүне дәвам итәргә.	Шаяртулар
	5 нче дәрес. Тема. «Күңелле музыкантлар»	Балаларда музыка тыңларга, музыка һәм жырлар турында сөйли белү теләге уятырга. Балаларда погремушкаларда жырлар уйный белү осталыгын үстерә. Музыкаль дәресләргә мэхәббәт тәрбияләү. Музыка астында йөри белүне үстерү. Тавыш биеклегә авазын үстерүне дәвам итәргә. Музыканың характерын асра белү, ре –ля чикләрендә жырлай белү.	Шаяртулар, бубен, иллюстрацияләр: музыкаль инструментлар (скрипка, балалайка, барабан).
	6 нчы дәрес. Тема. "Урманга сәяхәт"	Балаларда эмоциональ жырларга, жыр характерын бирергә өйрәтүне дәвам итәргә. Музыкага мэхәббәт тәрбияләү, музыкага колак салу теләге. Ритм хисен үстерүне дәвам итү, көйле, ягымлы итеп жырлай белү; тәрбиячелә жырлавында хәрәкәтне үстерү.	Иллюстрацияләр: «Көзге урман», «Куян», «Керпе», «Кошлар очып китә».
	7 нче дәрес. Тема. «Фермада»	Балаларга йорт кошлары турында күзаллау бирергә. Этч һәм тавык образларын тапшыра белүгә ярдәм итү. Ритм хисен камилләштерүне дәвам итәргә, музыка белән хәрәкәтләренә килештерә белү.	Йорт кошы, ат, сыер сурәтләре төшерелгән картиналар театры. Иллюстрацияләр: ферма,

		Музыкаль дәрәсләргә мэхәббәт тәрбияләү. Музыкаль хәтерне үстерү, сорауларга жавап бирә белү, музыкага музыкаль ярдәмчеллек күрсәтү, табиғый тавыш белән жырлый белү.	этәч.
	8 нче дәрәс. Тема. "Сәмбеләдә кунакта"	Балаларның көзгә сезон турында күзаллауларын ныгытырга. Алынган күнемчәләрне ритм белән хәрәкәт итәргә, барысына бергә жырларга. Бәйрәм вакыйгаларына карата кызыксыну һәм мэхәббәт тәрбияләү. Баланың эмоциональ өлкәсен үстерү, аның тирәсендә булган һәм үзе катнашкан вакыйгаларга жавап бирә белү.	Матур тартма, Петрушка, «Репка» әкиятенә инсценировкасы өчен костюмнар, зур репка, көзгә яфрактар, погрешкалар, жиләк-жимеш.
1 нче атнаның темасы - «Рус халык уенчыгы. Дымков уенчыгы»; 2 нче атнаның темасы - «Юл хәрәкәте кагыйдәләре»; 3 нче атнаның темасы - «Мин дөньяда кеше»; 4 нче атнаның темасы - «Мин һәм минем гаиләм» Йомгаклау вакыйгасы: «Әни, әти, мин - менә бөтен гаиләм» дәрәсе			
Ноябрь.	1 нче дәрәс. Тема. «Көзгә соңгы көннәрә житте»	Балаларны көз һәм көзгә күренешләр мәгнәсе белән кызыксындыруны давам итәргә. Бию хәрәкәтләрен башкару (притоплар, кул чабулар һ.б.) осталыгын үстерү; табиғаткә мэхәббәт, музыка дәрәсләренә кызыксыну тәрбияләү; ритмик рәвештә йөри һәм йөгәрә белү сәләтен үстерү, сорауларга жавап бирү, көйләрне чиста интонацияләү. Музыкаль хәтерне үстерү.	«Соңгы көз» рәсеме. Сары, кызыл һәм яшел кулъяулыктар, музыкаль - дидактик «Кошлар һәм кошчыктар» уены.
	2 нче дәрәс. Тема. "Әни, әти, мин - менә минем бөтен гаиләм дә"	Гаилә һәм аның составы турында күзаллауны беркетү; гаилә әгзаларына мэхәббәт тәрбияләү. Әйләнә бунча йөри белү, музыкага колак салу, хәрәкәтләрен ритмик рәвештә башкару, музыканы кабул иткәндә әсәрнең характерын тоя белү, сорауларга жавап бирү, жыр көйләрен чиста жырлай белү һәм аларның әчтәлеген истә калдыру.	Гаилә сурәтләре, яулыктар.
	3 нче дәрәс. Тема. "Куян һәм аның дуслары"	Балаларда музыка холкының үзгәрүе белән хәрәкәтләрен мөстәкыйль рәвештә үзгәртә белү; күнелле музыканы кабул итү һәм аның характерын тоя белү; музыкага кызыксыну һәм мэхәббәт формалаштыруны, дәрәсләргә килү теләген давам итү. Тавыш ишетү авазын, музыкаль хәтерне үстерү. «Догонялки» жырларын һәм хәрәкәтчән уенын белү.	Йомшак уенчыктар - Куян, Аю, Төлкә; өч бубен (зур, урта һәм кечкенә), ширма.
	4 нче дәрәс. Тема. "Дустым"	Балаларда жырны кабул итә белү, әчтәлеге буенча сорауларга жавап бирү. Хайваннарга мэхәббәт тәрбияләргә. Төрле характердагы музыкаль әсәрләргә, музыкаль хәтергә эмоциональ ярдәмчеллекне үстерүне давам итәргә. Барысын да бергә кушылып жырлай белү.	Рәсемнәр: эт, мәче, хомяк. Төсле яулыктар.
	5 нче дәрәс. Тема. "Төрле төстәге султанчыктар"	Балаларны марш һәм бишек жырлары яңгырашы белән кызыксындырырга. Музыкаль әсәрләрнең контраст характерын күрсәтәргә һәм тоярга. Әсәрләргә, музыкага булган мэхәббәткә, музыкага битараф һәм тавыш ишетү сәләтен үстерәргә, жырларны истә калдыра белү һәм алдагы дәрәсләрдә жырлаганнарны беркетә белү, биюгә хәрәкәтләр ясай белү.	Цирк атлары белән рәсем. Солтаннар һәм стойкалар, өч бубен (зур, урта һәм кечкенә).
	6 нчы дәрәс. Тема. "Әни өчен жыр"	Балаларда жырга колак сала белү, сорауларга жавап бирү. Марш астында ритмик рәвештә йөри белү, жиңел йөгәрү, урында әйләнә белү осталыгын үстерүне давам итәргә. Әнисенә мэхәббәтне тәрбияләү, аңа берәр күнелле эш эшләргә теләү. Тавыш авазын ишетү, музыкага колак салу һәм аңа эмоциональ жавап бирү, жырлаганда бишек характерын тапшыра белү. «Ак казлар» жырнын жырлай белү.	Дәрәс темасы буенча рәсемнәр, солтанчыктар (кызыл, зәңгәр, сары, яшел). Карточкалар: каз, чебеш, үрдәк (балалар саны буенча).
	7 нче дәрәс. Тема. "Тиздән кыш"	Балаларда музыкага колак салу, аның кисәкләрен аеру, яңгыраш үзгәрүе белән хәрәкәтләрен үзгәртү	«Соңгы көз» рәсеме, кулчатыр.

		осталыгын формалаштыруны дөвам итэргэ. Балаларда түгэрэкне киңэйтү һәм сую осталыгын үстерү. Музыкаль дәреслэргэ мэхэббэт һәм кызыксыну тәрбиялэргэ. Көз турында белемнэрне ныгытырга; балаларда ритм һәм тавыш ишетү хисен үстерергэ. Музыкага, музыкаль хәтергэ эмоциональ ярдәмчеллекне үстерүне дөвам итэргэ.	
	8 нче дәрес. Тема. "Беренче кар"	Балаларны кыш төшенчәсе һәм аның күренешлэре белән кызыктырырга, шигърияттә һәм музыкада кар бөртекләренен нәфис образын күрсәтергә; табигатькә, музыкага мэхэббэт тәрбиялэргэ. Музыка тыңларга, жырларга һәм биергә теләү теләген хушларга. Музыкаль хәтерне үстерү, музыкага эмоциональ ярдәмчел булу.	"Беренче кар" рәсеме.
Тема "Кыш", «Яңа ел» Йомгаклау вакыйгасы: «Безгә Яңа ел килә» бәйрәме			
Декабрь.	1 нче дәрес. Тема. "Исэнме, кыш!"	Балаларда ике аякта сикерүне дөвам итэргэ, куян образын тапшырырга. Музыкага колак сала белү, сорауларга жавап бирү. Табигатькә мэхэббэт һәм кызыксыну тәрбияләү. Музыкага эмоциональ ярдәмчеллек формалаштырырга. Тавыш авазын ишетү, табигый тавыш белән жырлый белү, тавышларны чиста интонацияләү, музыка астында хәрәкәтләрне ритмик рәвештә башкару.	«Кыш» рәсеме, куян һәм аю бүрекләре.
	2 нче дәрес. Тема. «Тиздән Яңа ел бәйрәме житә»	Балаларда аю һәм куян образларын хәрәкәтләр белән күрсәтә белү. Балаларны Яңа ел бәйрәме, матур чыршы, Кыш Бабай белән мавыктырырга. Бәйрәмгә кызыксыну һәм анда катнашу теләге формалаштырырга. Тавыш авазларын ишетү, көйне чиста интонацияләү күнекмәсе, музыкага колак сала белү, жыр эчтәлегә, сорауларга жавап бирү.	Рәсемнәр: «Кышкы пейзаж», «Кыш Бабай».
	3 нче дәрес. Тема. "Яңа ел тылсымнары"	Балаларда музыка тоя белү, кул чаба белү, әйләнә белү сәләтен камилләштерергә. Сорауларга жавап бирү осталыгын формалаштыруны дөвам итэргэ. Яңа ел бәйрәмен эзерләүдә катнашуда кызыксыну уятырга. Музыка тәмамлангач хәрәкәтне башлау һәм тәмамлау осталыгын үстерү. Музыкаль ярдәмчеллекне, авазлы ишетү һәм музыкаль хәтерне үстерү. Жырлы белү хисси яктан.	Кыш Бабай сурәте төшерелгән рәсем.
	4 нче дәрес. Тема. «Кунакларыбыз өчен Яңа ел бүләкләре»	Бәйрәмгә эзерлекне дөвам итэргэ, балаларда бәйрәмгә бүләкләр эзерләү теләге уятырга. Туганнарга һәм якиннарга мэхэббәтне тәрбиялэргэ. Ритм хисе үстерүне дөвам итэргэ, чиста жырлы белү, авазларны интонацияләү; сүзләрне дөрес әйтү, хәрәкәтләрне жыр сүзләре белән килештерү.	Аю һәм куян бүрекләре.
	5 нче дәрес. Тема. "Кышкы күнел ачулар"	Балаларда музыка һәм жыр сүзләре белән хәрәкәтләрне килештерү осталыгын үстерә белү. Музыкага мэхэббәт тәрбияләү, дәреслэргә килү һәм Яңа елны каршыларга эзерләнү теләге. Музыкага колак сала белү, жырлаганда, хәрәкәтләнгәндә аның характерын аеру; музыка алыштыру белән хәрәкәтне үзгәртү, жыр көйләрен чиста интонацияләү.	Рәсемнәр (яки экран): «Кышкы балаларның күнел ачулары», «Кыш бабай».
	6 нчы дәрес. Тема. "Кыш турындагы шигърьләр"	Био хәрәкәтләрне эшләүне дөвам итэргэ. Балаларның игътибарын аларны башкаруның килештерелүенә һәм ритмлылыгына юнәлтү. Кыш Бабай, Яңа ел чыршысының нәфис образларын формалаштырырга. Музыка һәм шигърияткә кызыксыну һәм мэхэббәт тәрбияләү. Тулы һәм табигый тавыш белән жырлы белү осталыгын үстерү. Музыка һәм жыр белән хәрәкәтләрне килештерә белү; ритмик башкару өстендә эшләү.	«Кышкы урман» рәсеме.

	7 нче дәрәс. Тема. "Кар кызы һәм аның дус кызлары - кар бөртекләре"	Музыкага колак сала белү сәләтен үстерүне дәвам итәргә. Кар кызы образы белән кызыксынырга. Әкрән һәм йомшак бара торган мәче образын тапшыра белү. Табигатькә мэхәббәт тәрбияләргә, музыкага эмоциональ җавап тудырырга. Жыр күнекмәләрен (дикция, артикуляция), киеренкелектән башка жырлый белү, музыка үзгәрү белән хәрәкәтләрне үзгәртә белү, жиңел йөгөрү, әкрән генә йөри белү.	Рәсемнәр: «Кар кызы», «Кар килә»; йомшак уенчык Аю.
	8 нче дәрәс. Тема. "Чыршы уенчыклары"	Балаларда чыршы уенчыклары ясыи белү сәләтен үстерүне дәвам итәргә. Бәйрәм кәефен чакыру. Яңа ел бәйрәменә әзерләнү теләген үстерергә. Яңа ел репертуарын ямарга.	«Бизәлгән чыршы» рәсеме, флаглар (зур һәм кечкенә түгәрәкләр, төсле кәгазьдән зур һәм кечкенә квадратлар), жилем әзерләү.
"Кыш көне күңел ачу" темасы Йомгаклау вакыйгасы: "Яңа ел чыршысы белән сабуулашу"			
Гыйнвар.	Занятие №1. Тема. «Закружилась, замела белая метелица»	Балаларда Яңа ел уенчыклары һәм чыршыларына соклану, күргәннәре турында үз фикерләрен әйтү теләге уятырга. Музыкага, шигърияткә эмоциональ ярдәмчеллек формалаштырырга. Яңа ел бәйрәменә, Яңа ел чыршысына карата кызыксыну һәм мэхәббәт тәрбияләү. Музыкаль хәтерне үстерү, эмоциональ жырлай белү, жырларның характерын биреп. Таныш жырларның көйләрен чиста интонацияләү күнекмәсен беркетү.	Музыкаль инструментлар (погремушкалар, бубен, кыңгырау, барабан).
	Занятие №2. Тема. «Зимой в лесу»	Елның кышкы чорының матурлыгы турында күзаллау бирергә. Табигатькә мэхәббәт тәрбияләргә, урман халкына кызыксыну тудырырга. Жыр күнекмәләрен үстерү, музыкага колак сала белү, аңа эмоциональ җавап бирә белү. Тавыш ишетү сәләтен үстерүне дәвам итәргә.	«Кышкы урман» рәсеме, төрле яңгыраштагы өч чик бусе.
	Занятие №3. Тема. «Грустная и весёлая песенки»	Балаларда музыка турында үз фикерләрен әйтә белү, атның сәнгать образын тапшыра белү. "Туры галоп" ны Ритмик рәвештә башкарырга. Музыкага колак салу һәм аңа эмоциональ тәэсир итү теләге һәм ихтияжын тәрбияләү. Жыр көен чиста интонацияләү, музыка характерын, ике өлешле форманы аеру күнекмәләрен үстерү. «Әйдәп баручы адым» башкару күнекмәсен үстерүне дәвам итәргә.	Рәсемнәр: ат чабышы, погремушки, кыңгырау, шөлдәр, барабан, дудочка, пианино.
	Занятие №4. Тема. «Матрёшки в гости к нам пришли»	Балаларда жыр этәлеген, аның характеры турындагы сорауларга җавап бирә белү сәләтен үстерә. Тулы тавыш белән жырлай белү, көйне чиста интонацияләү осталыгын үстерүне дәвам итәргә. Музыкага мэхәббәт һәм музыка дәрәсләренә килү теләге тәрбияләү. Жыр күнекмәләрен үстерүне дәвам итәргә, бергәләп жырлай һәм тәмамлай белү, музыканы чиста интонацияләү, притопларны ритмик рәвештә башкару.	Музыка инструментлары, балаларга билгеле. Матрешка. Кышларның башына төсле яулыклар.
	Занятие №5. Тема. «Мы играем и поём»	"Туры галоп" хәрәкәтен үти белү, ат образын эмоциональ рәвештә тапшыра белү. Музыкаль әсәргә колак сала белү, сорауларга җавап бирү. Музыкага мэхәббәт тәрбияләү, музыка астында хәрәкәт итү һәм моңардан шатлык алу теләге. Ритм хисен үстерүне дәвам итү, көйне чиста жырлай белү, жырларның характерын һәм кәефләрен чагылдыру. Ике өлешле музыканы һәм төрле характердагы әсәрләрен аерырга өйрәтүне дәвам итәргә, музыка характерын алмаштырганда хәрәкәтне үзгәртәргә.	Кошлар башлыклары.
	Занятие №6. Тема. «Музыкальные загадки»	Музыкаль - ритмик хәрәкәтләрне (адымны һәм туры галопны) башкаруны камилләштерү, хәрәкәтне ритмик рәвештә башкара белүне ныгыту. Музыкага колак сала белү сәләтен үстерүне дәвам итәргә, сорауларга җавап бирергә. Тавыш ишетү авазын, музыкаль хәтерне үстерү. Жыр тавышын һәм жыр	Жырның этәлегенә буенча рәсемнәр.

		көйлөрөн интонациялөүнең чисталыгын үстөрүне дөвам итэргэ.	
	Занятие №7. Тема. «Кукла Катя»	Балаларда марш астында йөрү, йөгерү, музыка характерын билгеләү осталыгын үстөрүне дөвам итэргэ. Музыка дәрәсләренә кызыксыну тәрбияләү, жырларга, биергә һәм музыка тыңларга теләк. Ритм хисе үстөргә, жырларның һәм хәрәкәтләрнең эмоциональ үтөлеше өстендә эшлөүне дөвам итэргэ. Музыка белән хәрәкәтләрне килештерә белү.	Ак бантлы курчак. Шаяртулар.
	Занятие №8. Тема. «Мишка в гостях у детей»	Балаларда музыкаль әсәрләрнең характерын тоя белү, әйдәп баручы артыннан хәрәкәтләрне кабатлау сәләтен камилләштерү. Музыканы кабул итүгә, жырлауга һәм хәрәкәткә эмоциональ ярдәмчеллекне тәрбияләү. Уен формасында мишка образын тапшыра белүне үстөрү.	Костюм Аю (әзерлек төркеме баласы өчен). Кул, күркә, сабын сулы чиләк (сабын куыкларын жиберү өчен).
«Ватанны саклаучылар» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Әти - минем яклаучым» бүлегә.			
Февраль.	1 нче дәрәс. Тема. "Курчакның нәрсә эшлөгәннән бел?"	Балаларда музыкаль жанрларны аера белү (бию, марш, жыр); музыкаль әсәр характерына эмоциональ жавап бирү. Музыкага мэхәббәт тәрбиялөүне дөвам итэргэ. Музыка характерын тыңлый һәм аера белү, төрле жанрлар музыкасына эмоциональ тәәсир итү осталыгын үстөрү. Жырлы һәм музыкаль - ритмик күнекмәләрне үстөрүне дөвам итэргэ.	«Серле мәче» рәсеме, «Нәрсә эшли курчак?» уены өчен карточкалар.
	2 нче дәрәс. Тема. "Зур һәм кечкенә"	Балаларда аяк табаннарын каралтып куя белү. Музыка белән хәрәкәтләрне ритмик яктан килештерү, хайваннарга мэхәббәт формалаштыру күнекмәсен ныгытырга. Музыкага колак сала белү, аның характерын сизү, эмоциональ жавап бирү һәм әңгәмә вакытында сорауларга жавап бирү осталыгын үстөрү. Жырларны чиста интонациялөү өстендә эшлөүне дөвам итэргэ. Тавыш авазын ишетү сәләтен үстөргә.	«Жучка» рәсеме, музыкаль - дидактик уен «Нәрсә эшли курчак?».
	3 нче дәрәс. Тема. «Шат поезд»	Балаларда сәнгать образын бирә белү, музыкаль тәәсирләрне баеуга ярдәм итү. Хайваннарга мэхәббәт тәрбиялөүне дөвам итэргэ. Хайваннарга ияреп үрнәк үстөргә. Йомшак тавыш белән жырлы һәм белүне үстөрүне дөвам итэргэ, тыныч. Предметлар белән биюдә хәрәкәт итә белү. Бию һәм күнегүләрдә хәрәкәтләрнең сәнгатьле булуына ярдәм итэргэ.	Йомшак уенчыклар (балалар саны буенча).
	4 нче дәрәс. Тема. "Өтәчнен гайләсе"	Балаларда динамик төсмерләргә жавап бирә белү (акрын, кычкырып); сорауларга жавап бирү, музыкага колак салу, жыр көенә колак салу һәм аларның характерын билгеләү. Өтәч, тавык һәм чебиләр образларын тапшыруда нәфис образлылык үстөрүне дөвам итэргә; жырчы осталык һәм музыкаль - ритмик күнекмәләр.	Рәсем «Өтәч гайләсе белән».
	5 нче дәрәс. Тема. "Тиздән әнинен бәйрәме"	8 март якынлашып килүче бәйрәм турында балаларга күзаллау бирергә. Әнигә мэхәббәт тәрбияләү, аның турында кайгырту сәләте. Музыкаль әсәргә колак сала белү, аның характерын тоя белү, тыңлаганнан соң сорауларга жавап бирү.	Әни һәм балалар сурәтләре белән рәсемнәр.
	6 нчы дәрәс. Тема. "Безнең белән бергә жырлагыз"	Балаларда музыкага колак сала белү һәм аның характерын тоя белү сәләтен үстөрүне дөвам итэргә. Вакланмалы адымны үти белү. Әни өчен жырларны истә калдыру теләге тудырырга. Ритм хисен үстөрү, музыка белән хәрәкәтләрне берләштерү. Жыр күнекмәләрен үстөрүне дөвам итэргә, сорауларга жавап бирә белү һәм, хәрәкәтләрне ритмик рәвештә башкарып, предмет белән (яулык белән) хәрәкәт итә белү.	Төсле яулыклар (балалар саны буенча), «Кәкре ат» һәм «Чаба торган ат» рәсеме.
	7 нче дәрәс. Тема.	Балаларда музыкага колак сала белү, аның характеры	«Марширующие солдаты»

	"Халыкны яклаучылар"	турындагы сорауларга жавап бирүне дөвам итэргэ. Ватанны саклаучылар белэн кызыксыну тәрбияләү. Атның сәнгать образын тапшыра белү, жырлау процессында жырның характерын эмоциональ рәвештә тапшыра белү. Кульяулыклар белэн биеп һәм ритмик рәвештә болгата белүне дөвам итэргэ.	рәсеме, төсле яулыклар (балалар саны буенча).
	8 нче дәрес. Тема. "Әни турында шигырьләр һәм жырлар"	Балаларда музыкаль - төсләр белән ритмик хәрәкәтләр ясый белү сәләтен үстерү. Марш, жыр һәм бию турында белемнәрне ныгытырга. Әни белән әбигә мэхәббәт хисе тәрбиялэргэ. Музыкага эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү, жырлаганда жырның характерын тапшыра белү, жырларның образлылыгын тоя белү.	Чөчәкләр (һәр балага 2шәр).
«Хатын-кызлар көне 8 Марта» 1 нче атнасының темасы «Иртә яз» 2 нче атнасының темасы Йомгаклау вакыйгасы: «8 март» бәйрәме			
Март.	1 нче дәрес. Тема. "Иң яхшы"	Балаларда жиңел тавыш белән жырлый белү, бию хәрәкәтләрэн башкаруны дөвам итү, музыка яңгырашын үзгәртү белән аларны алыштыру. Әнигә мэхәббәт тәрбиялэргэ. Тавыш авазын ишетү, жыр көен чиста интонацияли белү, жыр сүзләрэн ачык итеп әйтгә белү.	Һәр балага икешәр чөчәк.
	2 нче дәрес. Тема. "Безгә яз килде"	Балаларда дәрес дикция һәм яхшы артикуляция белән жырлай белү, ритмик рәвештә йөри һәм алга таба хәрәкәт белән сикерүне башкара белү. Музыкага ижади ярдәмчеллекне үстерү, аның яңгырашын үзгәртү белән хәрәкәтне үзгәртгә белү. Жыр сүзенә колак сала белү һәм эчтәлегә буенча сорауларга жавап бирә белү, көйне чиста интонациялэргэ сәләтле булу. Кошлар, машиналарның нәфис образын күрсәтә белү.	Уенчыклар - кояш, этәч.
	3 нче дәрес. Тема. "Өстәмәләр, шаяртулар, жырлар"	Белемнәрне, инде билгеле балаларга жырларны беркетү. Жырның характеры һәм эчтәлегә буенча сорауларга жавап бирә белү формалаштырырга. Юмор хисен үстерергэ. Хәтер, музыкаль ишетү, көйне интонацияләүнең чисталыгын үстерүне дөвам итэргэ.	"Козгын" өстәмәсенә иллюстрация.
	4 нче дәрес. Тема. "Песнем"	Балаларда музыкага бер-бер артлы йөри белү, жиңел сикерү осталыгын үстерүне дөвам итэргэ. Жырлауны килештереп, музыкага эмоциональ тәэсир итә белүне дөвам итэргэ. Яшьтәшлэргә яхшы мөнәсәбәт тәрбиялэргэ. Музыкаль хәтерне, хыялны, эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү; хәрәкәтне музыка үзгәрү белән үзгәртгә белү, сорауларга жавап бирү, жырларны сәнгатьле итеп жырлау, аларның характерын тапшыра белү.	Уенчыклар - мәче, куян.
	5 нче дәрес. Тема. "Музыка, жырлар, уеннар"	Балаларда бер-бер артлы йөри белү, пружиналы чүгәләр башкаруны дөвам итү. Бер-берсенә комачауламыйча, музыка тынлыи белү. Музыкага мэхәббәт һәм кызыксыну үстерү. Музыкага эмоциональ тәэсир итә белү, аның характерын билгеләү, сорауларга жавап бирү сәләтен үстерүне дөвам итэргэ. Яраткан жырларыңны жырлау теләген стимуллаштырырга, бер һәм икешәр жыр башкарырга.	Йомшак уенчык - Аю.
	6 нчы дәрес. Тема. "Тып-тып тама тамчылылар"	Балаларда бер аягы белән көй астында ритмлы итеп типтерә белү, кул чаба белү. Ел вакыты буларак "яз" мэгәнәсен кызыксындырырга. Музыкаль дәреслэргә килү теләген үстерергэ. Ритм хисен үстерүне дөвам итэргэ, пространствода ориентлаша белү, сәнгатьле жырларга, хәрәкәтләрне жырлап килештерергэ.	"Иртәнгә яз" рәсеме.
	7 нче дәрес. Тема.	Балаларда язның үзенчәлекле үзенчәлекләре, язгы	«Балаларның язгы уеннары»

	"Балаларның язгы уеннары"	уеннар белән кызыксыну уятуны давам итәргә. Музыканы игътибар белән тыңлый белү һәм педагогның сорауларына җавап бирү. Музыкага мөхәббәт тәрбияләүне давам итәргә. Ритм хисен үстерүне давам итәргә, хәрәкәтләрне олылар җырлавы белән килештерә белү. Тавыш ишетү һәм музыкаль хәтерне үстерү.	дигән рәсемнәр.
	8 нче дәрес. Тема. «Күңелле чыпчыклар»	Балаларда музыка астында хәрәкәт итә белү, аның яңгырашын үзгәртү белән хәрәкәтләрне үзгәртү. Әсәрдә эмоциональ тыңлай белү һәм сорауларга җавап бирә белү. Музыканы чиста интонацияләү, бию хәрәкәтләрне сәнгатьле итеп башкару, ритм хисен үстерү остальгын үстерү.	«Чыпчык» рәсеме.
«Яз» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Без бибез һәм җырлыбыз» дәресе			
Апрель.	1 нче дәрес. Тема. "Яз килүе бик яхшы"	Балаларда музыкага ритмик рәвештә йөри белү сәләтен үстерүне давам итәргә. Балаларда язга кызыксыну тудыруны давам итәргә - ел фасыллары кебек. Табигатькә мөхәббәт тәрбияләргә. Образлы фикерләүне үстерергә. Образны ташшыра белү сәләтен үстерергә теллиер. Музыка астында хәрәкәтләр ясый белү остальгын үстерүне давам итәргә: әйләнү, сикеренү; җырчылык күнекмәләрен үстерү.	«Язгы урман» рәсеме.
	2 нче дәрес. Тема. "Кояшлы куян"	Балаларда музыкаль әсәргә колак сала белү, аны танып белү остальгын формалаша. Музыкаль дәресләргә кызыксыну формалаштырырга. Музыкаль хәтерне үстерү. Җыр күнекмәләрен үстерүне давам итәргә, ижекләрен яхшы җырлы белү, тавышны чиста интонацияләү, музыкаль - ритмик хәрәкәтләрне башкару, аларны музыка белән килештереп.	Көзге.
	3 нче дәрес. Тема. "Язгы куллар"	Балаларда юнәлешне алмаштырып жинел йөгерүне башкару остальгын камилләштерү. Җырның көйгә һәм сүзенә колак сала белү, аның эчтәлегә буенча сорауларга җавап бирү. Табигатькә мөхәббәт тәрбияләүне давам итәргә. Матур итеп җырлы белү, логик басым ясап, җыр көен чиста интонацияләү, хәрәкәтләрнең образлылыгын күрсәтү.	«Урмандагы күлләр» рәсеме.
	4 нче дәрес. Тема. "Безгә кошлар кайтты"	Яз, очучы кошлар турындагы белемнәрен ныгытуны давам итәргә. Музыкада кошлар сайравын образлы итеп күрсәтергә. Музыкага һәм табигатькә мөхәббәт тәрбияләүне давам итәргә. Эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү, музыкага колак сала белү, җыр эчтәлегә буенча сорауларга җавап бирү. Музыкаль хәтерне үстерүне давам итәргә.	«Балалар сыерчык оясы асалар», «Сыерчык» рәсемнәре. Ике яулык.
	5 нче дәрес. Тема. "Тузганаклар"	Балаларда ярымтүгәрәккә жайлашу, пружиналы төшке аш ясау остальгын формалаштыру. Табигатькә, музыкага мөхәббәт тәрбияләүне давам итәргә. Эмоциональ ярдәмчеллекне, музыкаль хәтерне, җыр көен интонацияләүнең чисталыгын үстерүне давам итәргә. Тавыш авазын ишетү сәләтен үстерергә.	«Тузганаклар» рәсеме. Ике яулык.
	6 нчы дәрес. Тема. "Күбәләкләр"	Балаларда музыкага таба хәрәкәт итү сәләтен үстерүне давам итәргә, музыка һәм аның үзгәрешләре белән хәрәкәтләрне килештерергә. Музыкага һәм табигатькә мөхәббәт формалаштыруны давам итәргә. Музыкаль ярдәмчеллекне үстерү, музыкага колак сала белү, нәфис күбәләк образын тоя белү. Тавыш ишетү сәләтен үстерүне давам итәргә. Чиста җырлау һәм тәэсирлелеккә ирешү.	Бәбкәләр, күбәләкләр сурәте төшерелгән рәсемнәр. Яулыклар.

	7 нче дәрәс. Тема. "Минем атым"	Балаларда жырлар белән хәрәкәтләрне килештерә белү, тулы тавыш белән жырлый белү, тавышны чиста интонацияләү, тәмамлануларны яхшы жырлай белү. Хайваннарға мэхәббәт тәрбияләүне дәвам итәргә. Дуслык хисе формалаштыру. Хәтерәнне, ритм хисен, тавыш ишетү сәләтен үстерергә.	«Ат» рәсеме. Ленты (һәр балага төрле төстәге ике тасма).
	8 нче дәрәс. Тема. "Без биһебез һәм жырлайбыз"	Ике хосусый музыканың яңгырашын үзгәртү белән хәрәкәтне үзгәртә белү. Музыкага мэхәббәт тәрбияләү, музыкаль эшчәнлек белән шөгыйльәнү теләге (жырларга, биһеһе, уйнарга). Музыкаль хәтерне үстерүне дәвам итәргә. Жырлар, музыка пьесаларын ишетү, ритм буенча белә белү.	«Күбәләкләр» рәсеме.
«Чәчәклә яз. Бөжәкләр» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Исэнме, Жәй кызыл!» дәрәсе.			
Май.	1 нче дәрәс. Тема. "Болында"	Балаларда музыканың характерын аңлай һәм билгели белү; көйнә яңгыраш көчәндәге үзгәрешләрне сизү (кычкырып, акрын), үз көен ижат итү. Музыканың яңгырау көче нигезендә хәрәкәтләнә белү (жиңел йөгөрү), музыка яңгырашы башлануга һәм аның тәмамлануына җавап бирү. Балалар музыка уен коралларында уйнату күнекмәләрен формалаштыру (чик бусе, кыңгырау, бубен, музыкаль чүкеч). Жыр күнекмәләре, бер үк темпта жырлай белү, жырның ягымлы, көйле характерын тапшыра белү. Бию көйләре астында бию хәрәкәтләрен мөстәкыйль башкаруны стимуллаштырырга.	Уенчыклар - Камка, сыер; балалар музыка кораллары (погремушка, кыңгырау, бубен, музыкаль чүкеч).
	2 нче дәрәс. Тема. "Кошлар - безнең дуслар"	Балаларның кошлар турындагы белемнәрен ныгытырга. Балаларда эмоциональ жырларга, жыр характерын бирергә өйрәтүне дәвам итәргә. Музыкага мэхәббәт тәрбияләү, музыкага колак салу теләге. Ритм хисен үстерүне дәвам итү, көйле, ягымлы итеп жырлай белү; олылар жырлавында хәрәкәтне үстерү.	Уенчык - мәче. Карга башлыгы. Табигый язгы агач ботаклары булган ике идән вазасы; кояш (бутафория); кошларның бүрекләре: сыерчыклар, чияләр, карлыгачлар, сандугачлар (балалар саны буенча); төеннәр.
	3 нче дәрәс. Тема. "Могҗизалы капчык"	Ритм хисен камилләштерүне дәвам итәргә, музыка белән хәрәкәтләрне килештерә белү. Музыкаль дәрәсләргә кызыксыну тәрбияләү. Музыкаль хәтерне, музыкаль ярдәмчеллекне үстерү; сорауларга җавап бирә белү, табигый тавыш белән жырлай белү.	Кош-корт, куян, машина һәм туп кебек уенчыклар яткан капчыкның ачык итеп бизәлгән аппликациясе.
	4 нче дәрәс. Тема. "Төрле төстәге кулчатыр"	Залда иркәнләп марш атлау, юнәлешне үзгәртү осталыгы. Балаларда көйгә һәм жыр сүзенә колак салып, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирүне дәвам итәргә. Табигатькә мэхәббәт тәрбияләүне дәвам итәргә. Жырлай белүне сәнгатьле итеп башкаруны дәвам итәргә, логик басымнар ясап, жыр көен чиста интонацияләргә, хәрәкәт үрнәген тапшыра белергә.	Кулчатыр, сары һәм кызгылт-сары төсләр тасмасы.
	5 нче дәрәс. Тема. "Аюкай".	Бию хәрәкәтләрен ритмик рәвештә, музыка характеры нигезендә башкара белү. Эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү, музыкага колак сала белү, жыр эчтәлегә буенча сорауларга җавап бирү. Музыкаль хәтерне үстерүне дәвам итәргә, ижади активлыкны үстерергә.	Зур Аю, бинт, зур яулык, куляулыгы белән капланган кечкенә генә яулык.
	6 нчы дәрәс. Тема. "Без барыбыз да музыкантлар"	Балалар белән, аларга инде билгеле булган бию хәрәкәтләрен искә төшерергә. Музыканы үзгәртү нигезендә хәрәкәт итә белү. Тыныч тавыш белән жырлай белү, кычкырышу һәм киеренкелектән башка (мәче турында ягымлы итеп, күңелле итеп, кошчыклар турында). Истәлекне үстерү, музыка кораллары исемнәрен беркетү.	Барабан, балалайка, уенчыклар - мәче һәм кош, тәлинкә.
	7 нче дәрәс. Тема. "Минем күңелле, яңгыравыклы туп"	Балаларның музыка характеры нигезендә хәрәкәт итә белүен беркетү, ике аякларда жиңел сикерүне үстерү	Курчак, туп, ширма, журнал өстәле.

		- "туп" буларак. Хис-кичерешле ярдәмчеллек формалаштыру, тавыш ишетү сәләтен үстерү. Инициативалыкны хупларга.	
	8 нче дәрәс. Тема. "Исәнме, Жәй!"	Ритмлы рәвештә хәрәкәт итә белү, кул чаба белү. Жәй турында, ел фасылы кебек, кызыксына башлау. Ритм хисен үстерүне давам итәргә, пространствода ориентлаша белү, сәнгатьле жырларга, хәрәкәтләрне жырлап килештерергә.	Чәчәкләр (һәркайсына берәр бала), уенчык - кош, көзгә.

2.5.3 Уртанчылар төркемдә комплекслы-тематик планлаштыру.

Ай.	ООД темасы.	Бурычлар.	Атрибутлар, жиһазлар.
«Хуш ямьле жәй, сәләм көз!» темасы. Йомгаклау вакыйгасы: «Белем көне» бәйрәме.			
Сентябрь.	1 нче дәрәс. Тема. "Безнең бакчада яхшы"	Балаларда музыка дәрәсләренә кызыксыну уяту, аларга йөрү теләге. Музыкага эмоциональ җавап бирергә. Музыканың контраст характеры нигезендә хәрәкәт итә белүен үстерү. Әйләнә-тирәгә бикләнгән белү; йөрешне ритмик рәвештә башкару һәм музыкага йөгерү. Хис-кичерешле ярдәмчеллекне үстерергә. Жырның характерын тоя белү, педагог жырлавына яраклаша белү, музыка фразалары арасында сулыш алу.	"Куян барабанда уйный" рәсеме. Бер яктан зур кыңгырау һәм икенче яктан кечкенә кыңгырау сурәтләнган рәсемнәр.
	2 нче дәрәс. Тема. "Игътибарлы бул"	Балаларның музыка коралы - барабан белән кызыксынуын үстерү. Музыканың яңгыравыклы һәм тыныч яңгырашын аера белү, көйнең яңгырашы буенча жырлар белү, тулы тавыш белән жырлау, сүзләренә чиста әйтү осталыгын үстерү. Ритмлы рәвештә хәрәкәт итә белү, мөстәкыйль рәвештә түгәрәк эченә, түгәрәк эченнән, бөтен залны файдаланып, кире сылтама ясый белү. Урам хәрәкәте кагыйдәләрен үтәргә омтылу.	Барабан, светофор, ике шнур.
	3 нче дәрәс. Тема. "Безгә күңелле"	Музыкаль дәрәсләргә, музыканы кабул итүгә кызыксыну уятырга. Сорауларга җавап бирә белү, музыканың характеры турында фикер алышканда әңгәмә кору. Дәрәсләрдә активлыкка дәрт. Музыкага ярдәмчеллекне үстерергә. Югары һәм түбән авазларны, музыканың характерын билгеләүдә күнегү.	Барабан, погрешкалар, «Случай на лугу» жырына рәсем, Петрушка курчагы, яулык, бубен, кыңгырау.
	4 нче дәрәс. Тема. "Без биһез һәм жырлыбыз"	Балаларны төрле характердагы музыка белән кызыксындыруны давам итәргә (күңелле, шаян, тыныч). Балаларның игътибарын төрле музыкаль жанрлар белән җәлеп итәргә: бию, жыр, марш. Музыкага карата кызыксыну һәм мөхәббәт тәрбияләүне давам итәргә. Тиз һәм акрын темпны, ритм тойгысын аера белү осталыгын үстерү. Жыр күнекмәләрен беркетү, тавышларны чиста интонацияләү, хәрәкәтләрнең сәнгатьле булуы.	Барабан, погрешка, кыңгырау, бубен, музыкаль өчпочмак.
	5 нче дәрәс. Тема. "Бергә атлау күңелле"	Музыканы игътибар белән һәм кызыксыну белән тыңларга, аңа эмоциональ җавап бирергә һәм аның характерын билгеләргә сәләтле булу. Бубнада һәм металл фонда уйнау осталыгын үстерү. Уртак эшчәнлеккә кызыксыну тәрбияләү. Ритм, тавыш ишетү, жыр ижаты хисләрен үстерергә. Жыр ритмын ритм белән йота белү, бию хәрәкәтләрен башкару: әйләнү, исерү. Тавышсыз тавыш белән жырлау сәләтен үстерү.	Музыкаль - дидактик уен өчен «Кошлар һәм кошчыклар».

	6 нчы дәрәс. Тема. "Исәнме, көз!"	Музыкаль эсәрнең характеры һәм кәефе турындагы сорауларга җавап бирә белү. Шау-шулы уен коралларында уйный белүне үстөрү. Музыканы тыңлау культурасын тәрбияләргә (тыныч утырырга, бер-береңе комачауламаска). Ритм хисе, аваз биюлеген ишетү, ижади сәләтлелек үстөрү. Музыканың яңгырашын үзгәртү белән хәрәкәтне үзгәртә белү осталыгын камилләштерү.	Металлофон, көзгә яфраклар (һәр балага 2шәр), зур ваза, кәгазьдән кисеп алу, көзгә урман сурәте төшерелгән рәсем.
	7 нче дәрәс. Тема. "Көзгә прогулка"	Музыкаль эсәрләрне ишетеп белә һәм аларны атый белү, алар турындагы сорауларга җавап бирү осталыгын беркетү. Музыкада темпның тизләнүен ишетү осталыгын формалаштыру. Жыр ижатын үстөргә. Музыкаль инструментларның яңгырашын аера белү. Табигатькә мэхэббэт, аңа сакчыл караш тәрбияләү.	Көзгә яфраклар (һәр балага 2шәр), зур ваза, кәгазьдән кисеп алынган зур ваза, көзгә урманда юл сурәтлэнгән рәсем, кәгазьдән кисеп алынган гөмбәләр, куян уенчыгы.
	8 нче дәрәс. Тема. "Көз бүләкләре"	Музыканың характерын һәм кәефен билгели белү. Табигатькә мэхэббэт тәрбияләргә. Жырлы ижатын үстөрү, көйне «ля», «ма», «ләкин» ижекләрендә жырлы белү. Жыр диапазонын киңәйтәргә. «пружинка» бию хәрәкәтен оста итеп башкара белү. Музыкаль инструментларда уйный белүне камилләштерү.	Яшелчә һәм жиләк-жимеш белән бүләк.
«Көз» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Көз» бәйрәме.			
Октябрь.	1 нче дәрәс. Тема. "Исәнме, музыка!"	Музыкага эмоциональ ярдәмчеллек тудыруны дәвам итәргә, аның характерын аера белү сәләтен үстөргә. Металл фонда уйнау осталыгын формалаштырырга. Төрле музыкаль эшчәнлек белән шөгыйльләнү теләген тәрбияләргә. Жыр күнекмәләрен, жыр ижатын үстөргә. Музыкаль ишетү сәләтен үстөрүне дәвам итәргә, югары һәм түбән авазларны ишетә белү.	Уенчык Петрушка, кулъяулыклар, көзгә яфраклар, бубен.
	2 нче дәрәс. Тема. "Без - музыкантлар"	Балаларда музыка тыңлый белү, аның характерына колак салу, аңа эмоциональ җавап бирү, сәнгатьле жырлау. Музыкага мэхэббэт тәрбияләү, яңа жырлар белү, музыкаль ижат белән шөгыйльләнү теләген стимуллаштыру. Тавыш охшашлыгын башкарганда интонация таба белү. Аякны үкчәгә кую осталыгын үстөрү. Хәрәкәтле хәбәр тарату.	Музыка кораллары: погремушкалар, бубенчиклар, кыңгыраулар, барабан, бубен.
	3 нче дәрәс. Тема. "Яңгырлы көз житте"	Жыр күнекмәләрен формалаштыруны дәвам итәргә (жыр көйләрен, сәнгатьле итеп, килешеп, ачык итеп әйтәргә, жыр көйләрен чиста итеп интонацияләргә). Балаларны мөстәкыйль рәвештә түгәрәк эченә үзгәртеп кору күнекмәләрен камилләштерү. Тыңлаган музыка турында әйтү теләген тәрбияләү, аны эмоциональ кабул итү. Музыканың тиз һәм акрын темпларын аера белү осталыгын үстөрү. Бию хәрәкәтләрен сәнгатьле башкаруны кире кагарга.	«Куян» рәсеме, көзгә урман сурәте төшерелгән картина.
	4 нче дәрәс. Тема. "Көзгә яңгыр"	Төрле характердагы музыкага эмоциональ ярдәмчеллекне үстөргә. Сүзлекне ятларга (күңелле, шатлыклы, тиз, дәртле, моңлы, моңлы музыка). Табигатькә мэхэббэт һәм аңа сакчыл караш тәрбияләү. Жырлы һәм бию-уен ижатын, уен образларын сәнгатьле һәм эмоциональ тапшыру күнекмәләрен үстөрүне дәвам итәргә. Бию хәрәкәтләрен тартып алырга. Жырда жырны чиста интонация ясыя белү.	«Табигать авазлары» аудиозамасы, зонт, карточкалар, аларда бер яктан кояш, э икенче яктан яңгыр сурәтлэнгән.
	5 нче дәрәс. Тема. "Балаларда уенчыклар кунакта"	Тыңлаган музыка турында сөйли белү, сүзлекне баета белү (күңелле, шатлыклы, тиз, дәртле, моңлы, моңлы музыка). Жырлы белү дус-тату, килешеп,	Яңа уенчыклар: клоун, машина, ат, мәче һәм кызлар саны буенча башка

		керешкәннән соң ук башлана. Уенчыларга сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләргә. Жыр күнекмәләрен үстерү (тулы тавыш белән жырлау, кычкырмыйча, секунд һәм кварта интервалларын чиста жырлау), музыка характерының үзгәрүенә мөстәкыйль жавап бирә белү. Аякларны үкчәгә, аяк очларына бастырып чыгарырга, "пружина" үтәү.	курчаклар.
	6 нчы дәрәс. Тема. "Баю - баю"	Балаларны танып белү һәм таныш пьесаларны атый белү күнекмәләрен беркетү. Әсәрнең характерын, темпын билгеләү өчен кирәкле сүзләргә сайлап алырга. Балаларны бишек жырлары яңгыравы белән кызыксындырырга. Жыр тавышын, жырны башкару күнекмәләрен ялгыз үстерү, жырның характерын күрсәтеп; интервалны секунд һәм квартага чиста интонация белән интонацияләү остальгы. Туры галоп ясыи белүгә ярдәм итәргә. Хәрәкәтләргә ритмлы һәм сәнгатьле итеп үти белү остальгын беркетү.	Уенчылар - курчаклар, аюлар, куяннар
	7 нче дәрәс. Тема. "Көз турында шигырьләр"	Балаларда вокаль музыка тыңлый белү, эчтәлегә, характеры буенча сорауларга жавап бирү. Табиғаткә мөхәббәт тәрбияләргә, музыкага һәм шигырьгә эмоциональ жавап бирә белү, шигырьләр укый белү сәләтен үстерергә. Жыр күнекмәләрен, музыкаль - ритмик хәрәкәтләргә үстерергә. Матур итеп жырлый һәм бии белү.	Кулчатыр, көзгә яфрактар.
	8 нче дәрәс. Тема. "Көз бүләкләре"	Жыр күнекмәләрен, ялгыз башкару күнекмәләрен беркетү. Табиғаткә мөхәббәт тәрбияләргә. Ритмны үстерү. Көзгә тематикага жырлар һәм биоләргә белү	Көзгә яфрактар, бүрәкләр яки кош-корт, гөмбә, гном, Көз костюмнары; алмалы поднос
«Өни көне» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Өниләр көне» бәйрәме			
Ноябрь.	1 нче дәрәс. Тема. "Качышлы"	Музыканың характерын билгели белү. Тулы табиғый аваз белән жырлай белү, сүзләргә ачык итеп әйтә белү. Музыкаль дәрәсләргә, ижади инициативага кызыксыну уятырга. Динамик хәбәр камилләштерү. Музыканың яңгырашын үзгәртү белән мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтләргә үзгәртә белү. Эмоциональ сәләтне үстерү - этюдларны образлы башкару.	Бибабо курчагы Песи; сары өрәңгә яфрагы; балалар музыка кораллары: бубен, кыңгыраулар, погренушкалар
	2 нче дәрәс. Тема. «Без күңелле балалар»	Музыканы игътибар белән тыңлай белү, тыңлай белү остальгын беркетү. Музыкада кәеф алмашынуны аеру сәләтен үстерү. Жырлаган вакытта бер-беренә колак сала белү, башкалардан катырак жырламау. Жыр күнекмәләрен үстерергә. Кул хәрәкәте белән көйнең юнәлешен күрсәтә белү. Уртача темпта хәрәкәт итә белүен дәвам итәргә, йөгөрү жинел, тиз; йөгөрдә йөргә. Халык көйләре музыка уен коралларында уйный белүен үстерә.	«Куян барабанда уйный» рәсем; зур һәм кечкенә кыңгыраулы карточкалар; музыка кораллары (барабан, бубен, погренушка, кыңгырау).
	3 нче дәрәс. Тема. "Гармонь белән танышу"	Балаларны музыка коралының килеп чыгышы һәм яңгырашы белән кызыксындыру - гармун. Жыр, бую хәрәкәтләрен башкарганда мөстәкыйльлек тәрбияләү. Хис-кичерешле сәләтен үстерү - зур булмаган күренешләргә (күңелле куян, моңсу куян, хәйләкәр төлке) образлы итеп башкару. Музыка тактына бую хәрәкәтләргә ясыи белүне беркетә белү. Тавыш авазын ишетү һәм жырчылык күнекмәләрен үстерү.	Гармун. Балалар музыка кораллары. Төрле гармуннар сурәтләнган рәсемнәр.
	4 нче дәрәс. Тема. "Бие эле, куянкай"	Тыңлаган музыка турында үз тәсирләрен әйтә, музыкага колак сала һәм керешне аерып чыгара, кереш жырларны таний белү остальгын беркетә.	Куян башлыгы.

		Куян образын сәнгатьле итеп тапшыра белү осталыгын үстерү. Чиста интонация ясыи белү, тозлы жырларга, шул ук вакытта сулышны күзәтә белү осталыгын камилләштерү. Бию хәрәкәтләрен башкара белү; йөгәрдә, куляулык һәм башка предметлар белән әйләнә белү. Музыкаль инструментларда уйный белүне ритм бирелгән.	
	5 нче дәрес. Тема. "Төрле кәеф"	Балаларның тыңланган музыка турында үз тәэсирләрен белдерергә теләүләрен хупларга, композиторның сәнгать образын ничек тапшыруына игътибар итәргә. Музыкага эмоциональ тәэсир итә белү сәләтен тәрбияләү. Кара кашларын үстерү. Куян кешесенең сәнгати образын тапшыра белү. Жыр күнекмәләрен камилләштерү, музыка үзгәрү белән хәрәкәтләрне үзгәртә белү (өч өлешле музыкаль әсәр).	Бантик белән бау.
	6 нчы дәрес. Тема. "Зоопаркка сәяхәт"	Балаларның игътибарын жыр, бию, пьесаларда нәфис образларга юнәлтү. Музыканы тыңлауга тотрыклы кызыксыну тәрбияләү, аңа эмоциональ жавап бирә белү сәләтен үстерү. Ритмны үстерү. погремушкаларда жырлаганда уйный белү осталыгын үстерү. Көйне табигый тавыш белән жырлый белүгә ярдәм итү, моңлы. Музыка характеры нигезендә мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтләрне үзгәртә белү.	Зоопаркка керү юлын күрсәткән рәсемнәр (фил, бүре, маймыл, мөгезборын, зебра, жираф, пингвин). С.Маршакның «Детки в клетке» китабы. Төсле жулықлар.
	7 нче дәрес. Тема. "Исәнме, кыш"	Балаларда вокаль музыка тыңлыи белү сәләтен үстерү. Жырның характерын билгели белү, әчтәлеге буенча сорауларга жавап бирү. Музыка характеры нигезендә хәрәкәт итә белү. Балаларны дәрестә генә түгел, көндәлек тормышта да жырлау. Музыкага, жырлауга һәм биюгә мэхәббәтне тәрбияләү - уен эшчәнлегә. Уку сәләтен үстерү - рус халык әкиятләрен, жырларын образлы итеп башкару. Интервалларны - терция, кварта кебек интонацияләрне үстерү. Жыр күнекмәләрен үстерергә.	Музыкаль инструментлар сурәтләнган рәсемнәр. Куян, аю башлыклары.
	8нче дәрес. Тема. "Чаналар белән тау шуабыз"	Балаларда инструменталь һәм вокаль музыка тыңлыи белү, аңа эмоциональ жавап бирү сәләтен үстерүне дөвам итәргә. Музыканың характеры һәм әсәрләренәң әчтәлеге турындагы сорауларга жавап бирә белү. Кыш турында яңа жырларга, биюләргә һәм уеннарга кызыксыну уятырга. Диктация өстендә эшләү, сүзләр, көйләр белемнәрен баету; жырларны килештереп, сәнгатьле итеп ныгыту. Әкият образларын (куян, аю) тапшырганда ижади күнекмәләрне үстерергә. Балалар музыка уен коралларында уйный белүне дөвам итәргә.	Рәсемнәр: балалар таудан чанада шуалар; куян, аю бүрекләре.
«Кыш» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Яңа ел» бәйрәме			
Декабрь.	1 нче дәрес. Тема. "Каргалы карчык"	Вокаль һәм инструменталь музыканы кабул итүгә кызыксынуны үстерү, аның характерын билгели	Карлы урман сурәте төшерелгән рәсем бәс әчендә.

		белү. Ижади инициативаны үстерергә. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (табигый тавыш белән жырлы белү, башкаларның жырлавына колак салып). Ике-өч өлешле өлкәдә музыка характеры нигезендә мөстәкыйль рәвештә хәрәкәтләрне алыштыра белү; бию хәрәкәтләр (түгәрәкләрне, притопларны) башкару. Ритмны үстерү.	
2 нче дәрес. Тема. "Тиздән Яңа ел бәйрәме"		Пьесаларны һәм жырларны аларның яңгырау характеры буенча асра белү; тыңланган музыка турында сөйләү. Түгәрәкне кыса һәм киңәйтә белү. Урта музыкаль-ижат эшчәнлегә белән кызыксыну формалаштырырга. Тавыш ишетү сәләтен үстерүне давам итәргә. Матур, эмоциональ, тәэсирле, җиңел тавыш белән жырлы белү, көйле, яхшы артикуляция белән үстерү. Бию - уен образларын сәнгатьле тапшыру күнекмәләрен үстерергә.	Рәсем «Балалар чыршы янында».
3 нче дәрес. Тема. "Безгә кил, Кыш бабай"		Балаларның музыка әсәренә колак салып тыңлы белүләрен беркетү һәм нинди музыкаль - ритмик хәрәкәтләрне шул музыкага туры китерү турындагы сорауга җавап бирү. Балалар музыка уен коралларында уйный белүне давам итәргә. Якынлашып килүче бәйрәм белән кызыксыну формалаштыру, ата-аналар һәм яштәшләре өчен күп кенә яңа ел сюрпризлары әзерләү теләге. Ритм, динамик һәм биеклек ишетү хисе үстерергә. Матур итеп жырлы белү, музыка белән хәрәкәтләрне берләштерү. Бию хәрәкәтләр: әйләнү, кул чабулар, притоплар һәм башка төрле хәрәкәтләрне.	"Кыш Бабай" рәсеме. Шаяртулар.
4 нче дәрес. Тема. "Яңа ел әйлән-бәйлән"		Балаларда мөстәкыйль рәвештә төрле характердагы музыка турында сөйли белү (марш, бию, бишек). Музыка белән кызыксынуны үстерү, аңа колак сала белү, эмоциональ тәэсирләнү. Интервалларны чиста интонацияләүдә (секунд, кварт) үлчәү. Ижади сәләтләрне үстерү. Бию хәрәкәтләр (түгәрәкләнү, притоплар) беркетү.	Шаяртулар, ак тасмалар (мишура).
5 нче дәрес. Тема. "Яңа ел мозаикасы"		Музыка тыңлауга тотрыклы кызыксыну тәрбияләргә. Музыкаль әсәргә колак сала һәм аңа эмоциональ җавап бирә белү осталыгын беркетү. Жыр көйләрен чиста интонацияләүдә чамаларга. Музыкаль хәтерне үстерү. Бию хәрәкәтләр камилләштерергә: аякны үкчәгә, аяк очларыңа кую; пружина. Уен образын тапшыра белү.	Жырларның символик сурәтләре төшерелгән (Кыш Бабай, чыршы, кар бөртекләре, Петрушка, чыршы тирәли әйлән-бәйлән).
6 нчы дәрес. Тема. «Кыш һәм Яңа ел чыршысы турында жырлар, шигырьләр»		Балаларның музыкаль тәэсирләрне белергә. Йөртүне һәм әйлән-бәйлән йөгерүне башкара белүне беркет. Ижади инициативаны үстерергә. Музыканы тыныч, игътибар белән тыңлы белү, башкаларга комачауламыйча. Музыкаль хәтерне үстерү, таныш жырларны жыр яки кушымта буенча белә белү. Хәрәкәтләрне жырлап, уенчылар белән бии белү осталыгы.	Жырларның символик сурәтләре төшерелгән (Кыш Бабай, чыршы, кар бөртекләре, Петрушка, чыршы тирәли әйлән-бәйлән).
7 нче дәрес. Тема. "Яңа ел капка янында"		Пьеса, жыр яңгырашының үзгәрүенә колак сала белү. Жыр белән кызыксынуны хупларга. Музыкаль дәресләрдә балаларның активлыгын стимуллаштырырга һәм бәйрәмгә әзерләнәргә. Жыр күнекмәләрен үстерү, жырны килешеп, сәнгатьле итеп яңа ел жырларының характерын тапшыра белү, жырлауны хәрәкәт белән яраштырып. Ижатны үстерергә.	«Кышкы урман» рәсеме.
8 нче дәрес. Тема. "Чыршыкай - гүзәлкәй"		Төрле характердагы музыкаль әсәрләргә эмоциональ ярдәмчеллек күрсәтергә. Балалар музыка уен коралларында уйный белү. Ижади инициативаны хупларга. Тавыш авазын ишетү сәләтен үстерергә.	Шаяртулар, ак тасмалар (мишура). Чәчәкле кәгазь, җилем, пумала. Жырларның символик сурәтләре

		Жыр ижатына жэлеп итэргэ. Бию хэрэкэтрлэрен жиңел, матур, музыка тактына беркетэ белү. Музыкаль хэтерне үстерү.	төшерелгән (Кыш Бабай, чыршы, кар бөрткеләре, Петрушка, чыршы тирәли әйлән-бәйлән).
«Кыш» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Кышкы күңел ачу» урамында күңел ачу			
Гыйнвар.	1 нче дәрес. Тема. "Кышкы әкият"	Балаларны көндәлек тормышта яраткан жырларын жырларга дәртрләндерергә. Тавыш ишетү сәләтен үстерүне дәвам итэргә. Жыр ритмын саклап, күтәренке күңел белән жырлыи белү осталыгын үстерү. Жырлаганда интонацияне импровизациялэргә, уен образларын сәнгатьле тапшырырга. Туры галопны тартып алырга. Жиңел, ритмик хэрэкэтрләнү, бию хэрэкэтрлэрен башкару, парлап әйләнү осталыгын камилләштерү.	Кар
	2 нче дәрес. Тема. "Безнең уенчыкларның күңелен ачабыз"	Төрле характердагы пьесаларны чагыштырырга тәкъдим итэргә. Өч өлешле музыкада мөстәкыйль рәвештә хэрэкэтрлэрен үзгэртә белү. Музыкаль уеннарда мөстәкыйль уйнау теләген стимуллаштырырга - дидактик уеннар. Музыканы ритмик кабул итү, караңгы ишетү сәләтен үстерү. Жыр күнекмәлэрен камилләштерергә (килештереп жырлаганда, үзеңне һәм башкаларны ишетү, кьеренкелектән башка жырлау, кыска музыкаль паузалар арасында сулыш алу).	Курчаклар, туп, барабан, бубен, погремушка, музыкаль өчпочмак.
	3 нче дәрес. Тема. "Барысына да дуслашырга киңәш итәбез!"	Балаларның игътибарын композиторның музыкаль сәнгать образының үзенчәлекле үзенчәлеклэрен ничек бирүенә юнәлтү. Таныш жырларны белә белү, аларны жырларга теләк уята белү. Музыкага мэхәббәт, музыка белән кызыксыну тәрбиялэү. Ритм хисе, караңгы колак.	Теремок (декорация), "Теремок" әкият персонажлары өчен костюмнар.
	4 нче дәрес. Тема. "Бакчада яхшы яшибез"	Пьесаларны көй буенча белә һәм дәрес атыи белү осталыгын беркетә. Өчлектә уйный белү, бию хэрэкэтрлэре ясыи белү. Жырлау, көйне импровизациялэү, ижади образ бирү теләге тәрбиялэү. Жыр күнекмәлэрен үстерү (сәнгатьле жырларга, килешеп, сүзлэрне дәрес әйтергә, сулыш алырга, интервалны - квартаны чиста жырларга). Хыялларны үстерү.	Очып баручы самолётны сурәтрлэгән рәсем, курчак, туп, жырлыи торган уенчыклар.
	5 нче дәрес. Тема. "Кышкы урманда кошлар һәм жәнлеклэр"	Балаларда музыкада кәэф алмашынуын аера белү сәләтен үстерүне дәвам итэргә. Жырның жиңеллеге, жырның чиста интонациясе өстендә эшлэү. Көйне төрле авазлардан жырлыи белү осталыгын үстерү. Табигатькә мэхәббәт, кошларга кыш чыгарга ярдәм итү теләге тәрбиялэү. Төрле характердагы жырларга авазлы ишетү авазларын, эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү. Бию хэрэкэтрлэрен уйлап таба һәм аларны иректе үти белү осталыгы. Бобнадагы уен күнекмәсен беркетү.	Чыпчык, тиен, куян, песнәклэр, аю сурәтрлэре белән рәсемнәре.
	6 нчы дәрес. Тема. "Кыш көне безгә нәрсә ошый"	Балаларда төрле характерлы музыканы тыңлыи белү һәм аның турында сөйли белү сәләтен үстерүне дәвам итэргә. Сәнгать образын тапшыра белү, биюдә хэрэкэтрлэрен ритмик рәвештә, эзлекле рәвештә башкара белү. Тавыш авазларын ишетү, жырчылык күнекмәлэрен үстерү (акрын, жиңел тавыш белән жырлау). Металл фонда уйный белү.	Баскыч, матрешка.
	7 нче дәрес. Тема. «Безнең дуслар»	Музыкаль әсэргә колак сала белү, музыкага эмоциональ жавап бирү һәм аның турында сөйли белү осталыгын беркетү. Жыр күнекмәлэрен камилләштерергә (башкаларның жырлавын тыңлап, килешеп жырларга). Хайваннарга мэхәббәт тәрбиялэү, аларны кайгырту теләге. Музыка	Бубен.

		характеры нигезендә хәрәкәтләнә белү (тыныч йөрү, йөгөрү). Био импровизациясенә дәрт - әйлән-бәйлән уеннарда уен хәрәкәтләрәнә. Хәрәкәтле хәбәр тарату.	
	8 нче дәрес. Тема. "Без шәһәр буйлап барабыз"	Балаларда музыка характерын асра белү (моңлы, кызганыч, күңелле, шатлыклы, тыныч). Жыр күнекмәләрен беркетү (кушылып жырлау, көйне чиста интонацияләү, тулы тавыш белән жырлау һәм килештереп, сүз әйтү). Үз шәһәрәнә мэхәббәт тәрбияләргә. Тавыш биеклеген һәм хәрәкәтчән колагын үстерү. Хәрәкәтләрне үтәү өчен этәргечләрнең жиңеллегенә һәм ритмик башкарылуына ирешү, әйләнү.	рәсемнәр - төзелештә күтәрелү краны, автомобиль, самолёт, трамвай, троллейбус, автобус, поезд.
«Ватанны саклаучылар» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «23 февраль - Ватанны саклаучылар көне» бәйрәме			
Февраль.	1 нче дәрес. Тема. "Минем иң яхшы дустым"	Мөстәкыйль музицирование белән кызыксыну (балалар музыка уен коралларында уйнау, жырлау) беркетергә. 8 март бәйрәме турында күзаллаулар формалаштырырга. Әнигә карата мэхәббәт һәм сизгер мөнәсәбәт тәрбияләргә. Яраткан жырлар жырлау теләген хушларга. Музыкаль хәтерне, жырчы күнекмәләрне үстерергә. Жырлаучы этәч образын (күңелле, моңсу) бирә белү осталыгын үстерү. Био хәрәкәтләрне камилләштерү.	П.И.Чайковскийның портреты, балаларга билгеле жырларның символик сурәтләре төшерелгән карточкалар, төсле яулыклар.
	2 нче дәрес. Тема. "Әбиемне, әнине мин яратам"	Музыкага карата эмоциональ ярдәмчеллекне ягымлы, назлы характерны үстерергә. Музыка турында сөйли белү, сорауларга җавап бирү. Әби белән әнигә мэхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләргә. Аны музыка коралларында уйнатып, яраткан жырларыбызны жырлауга дәртләндерергә. Музыкаль хәтерне үстерү (ритм буенча жыр белү), жырчылык күнекмәләрен үстерү (жиңел тавыш белән жырлау, хәрәкәтчән, кьеренкелексез). Хәрәкәтне ике - өч өлешле формада үзгәртә белү.	Мәшһүр балаларга билгеле жырлар, төсле яулыклар төшерелгән символик сурәтләр.
	3 нче дәрес. Тема. "Без - солдатлар"	Төрле характердагы музыканы тыңлый белү, аңа эмоциональ җавап бирә белү. «Ватанны саклаучылар көне» бәйрәме турында күзаллаулар формалаштырырга. Балаларда катлаулы булмаган интонация һәм био көе ритмын импровизацияләү осталыгын үстерү. Үз иленә мэхәббәт тәрбияләргә. Музыкаль хәтерне үстерү (көйдән һәм керештән жырлар белү), тавыш ишетү, жырчылык күнекмәләрен үстерү (тулы тавыш белән жырлау, логик басым ясап, килешеп. Башка био хәрәкәтләре белән берлектә "пружина" ны үти белү. Музыкаль - уен һәм био ижатын үстерү.	Төсле яулыклар, "Безнең яклаучылар" темасы буенча рәсемнәр.
	4 нче дәрес. Тема. "Әнигә бүләк"	Төрле характердагы жырларга эмоциональ ярдәмчеллекне үстерүне давам итәчәкләр. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (жырның интонацион характерын бирергә, сүзләрен ачык итеп әйтергә). Балалар музыка коралларында уйный белү. Әнигә мэхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләргә. Музыкаль хәтерне үстерү, кара ишетү. Галоп ясыый белү, билгеләнгән темпта хәрәкәт итү, дәрес ос саклап калу	«Әниләр һәм балалар» темасына рәсемнәр. Барабан.
	5 нче дәрес. Тема. "Тиздән яз килә"	Төрле эмоциональ этәлектәге капма-каршы булган пьесаларны кабул итү осталыгын формалаштыру. Балалар музыка уен коралларында жыр һәм био көйләрен уйный белү. Табигатькә мэхәббәт тәрбияләргә. Ритмны үстерү. Жыр күнекмәләрен беркетү (логик басымнар ясау, көйне һәм интервалны чиста интонацияләү).	«Яз» темасына рәсемнәр. Шаяртулар.
	6 нчы дәрес. Тема. "Без жыр жырладык"	Көйгә колак сала белү, жыр сүзләре; этәлегә һәм холкы турындагы сорауларга җавап бирү. Әйләнә-тирәдә хәрәкәт итә белү, аны тарайтып һәм киңәйтеп.	Шаяртулар, бубен, барабан, металлофон.

		Матур, моңлы, жиңел тавыш белән жырлый белү, жыр эчтәлегенә булган мөнәсәбәттен күрсәтү. Балалар музыка уен коралларында уйнау күнекмәләрен ныгыту.	
	7 нче дәрес. Тема. "Менә кыш уза инде"	Балаларны төрле характердагы музыка белән кызыксындыруны давам итәргә. Әнигә, әбигә мэхәббәт тәрбияләргә. Музыкаль хәтерне үстерү. Жыр күнекмәләрен камилләштерү (хәрәкәтчән, жиңел тавыш белән жырлау), хәрәкәтләрне жырлап алып бара белү. Балалар музыка уен коралларында уйный белү. Жырлы ижатны үстерү, уен этюдларын эмоциональ рәвештә башкару сәләте.	Матур итеп киеңгән курчаклар, бубен, барабан, металлофон.
	8нче дәрес. Тема. "Безгә яз килә"	Балаларны халык уен коралларында башкарылган халык көйләренең яңгырашы белән кызыксындырырга. Предметлар (чәчәкләр, ленталар) белән хәрәкәтләрне башкару сәләтен үстерү. Музыкаль ижат (жыр, бию) үстерү. Үз белдегән белән уенны жырлап оештыра белү. Тавыш авазын ишетү сәләтен үстерергә. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (жырлау жиңел, көйле, килешенгән). Импровизацияләргә.	Чәчәкләр.
«Яз» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «8 март» бәйрәме			
Март.	1 нче дәрес. Тема. "Язгы кәеф"	Музыкаль жанрларны (бию, жыр, марш) ишетеп белә белү. Музыканы кабул итү процессында гүзәллек хисе тәрбияләү. Жыр көен чиста интонацияли белү, табигый тавыш, жиңел тавыш белән жырлай белү. Бер-бер артлы жиңел йөгөрүне һәм сылтама ясауны бодруй, төгәл йөрешне башкара белүне камилләштерү. Музыканың төрле-төрле өлешләре алмашынуын ишетә һәм шуның нигезендә биюләрдә хәрәкәтләрне үзгәртә белүне беркетә белү.	«Яз» темасына рәсем, әкият геройлары сурәтләре (атлаучы, биюче һәм жырлаучы) карточкалар.
	2 нче дәрес. Тема. "Язгы әйлән-бәйлән"	Музыкаль жанрларны аера белү күнекмәләрен (бию, жыр, марш) бизәү. Көйне импровизацияләү теләгән үстерү. Табигатькә мэхәббәт тәрбияләргә, яз килүдән шатлык хисе уятырга. Музыкаль образлар, ритмик ишетү сәләтен үстерү, жырның ритмик рәсемен төгәл генә ясый белү, бер пластинкада металл фон уйнап. Уңышны жиңел һәм ритмик рәвештә үтәү осталыгын камилләштерү.	иртә яз сурәте төшерелгән рәсем. Чәчәкләр (һәр балага 2шәр), әкият геройлары сурәтләре төшерелгән карточкалар (атлаучылар, биючеләр һәм жырлаучылар).
	3 нче дәрес. Тема. "Күңелле - күңелсез"	Төрле характердагы музыкаль әсәрләрен эмоциональ кабул итә белү. Жырларны көйгә, керү осталыгын үстерү; педагог белән бергә катлаулы булмаган биюләргә төзү. Музыка тыңларга теләү тәрбияләү. Музыкаль хәтерне, жыр ижатын үстерү, партнёр белән биюдә хәрәкәтләрне килештерә белү, музыка үзгәрү белән хәрәкәтләрне үзгәртә белү. Балаларда жырлаганда сулыш алу осталыгын үстерү.	Әкият геройлары сурәтләре (атлаучы, биюче һәм жырлаучы) төсле яулыктар.
	4 нче дәрес. Тема. "Урман бәйрәме"	Музыканың эчтәлеге, аның үзенчәлекләре (кәефе, темпы, характеры) турында сөйли белү. Башкалар белән бер үк вакытта хәрәкәтне башлый һәм тәмамлай белү, предметлар белән биюдә хәрәкәтләр ясый белү. Табигатькә мэхәббәт тәрбияләү, аны саклау теләге. Балалар өчен удар инструментларда уйный белү.	Төсле яулыктар.
	5 нче дәрес. Тема. "Безгә күңелле"	Көй буенча пьесаларны таний белү, әсәрне дәрес атау, аның турындагы сорауларга җавап бирү осталыгын формалаштыру. Жырның характерын эмоциональ рәвештә тапшыра белү, бер-берсенен жырлавын тыңлай белү. Табигатькә, хайваннарга мэхәббәт тәрбияләргә. Аякны үкчәгә, борынны кую	Уенчык Петрушка, 3 - 4 погремушка, төрле яңгыраш буенча.

		осталыгын үстерү. Ижади сәләтләрне үстерү.	
	6 нчы дәрес. Тема. "Без биибез һәм жырлыбыз"	Инструменталь һәм вокаль музыканы кабул иткәндә эмоциональ ярдәмчеллекне формалаштырырга. Балаларга тозлы, зур булмаган төркемнәр белән жырларга тәкъдим итәргә. Музыкага мөхәббәт һәм кызыксыну тәрбияләү. Тавыш охшашлыгын башкарганда интонация табу осталыгын үстерү. Ижади сәләтләрне үстерү. Бию хәрәкәтләрне башкару күнекмәсен ныгытырга. Ижади сәләтләрне үстерү. Бирелгән темпта бию хәрәкәтләрне, предметлар белән хәрәкәтләрне башкару күнекмәсен ныгытырга.	Чөчәкләр, 3 - 4 чик бие, яңгырашы буенча төрлө-төрлө матур курчак
	7 нче дәрес. Тема. «Хайваннар турында жырлар һәм шигырьләр»	Тыңлаган музыка турында сөйли белүне дәвам итәргә. Хайваннарга мөхәббәт тәрбияләргә. Интервалларны (секунд, терция, кварт) жырлы белү. Гади жырлар ижат итә белүне үстерү. Кара кабул итүне үстерү. Балалар музыка коралларында уйный белү осталыгын беркетү.	Аю һәм куян башлыклары.
	8 нче дәрес. Тема. «Яз килә, яз килә»	Музыкаль жанрлар турында белемнәр беркетү, жырларны ритм буенча белә белү һәм аларны атып белү. Импровизацияләнгән биюләрдә танылган бию хәрәкәтләрне үстерү. Метал фоннда һәм өчпочмакта уйный белү. Табигатькә мөхәббәт тәрбияләргә. Музыкаль озатучысыз берәр жыр жырлы белү.	«Яз» рәсеме, 3 - 4 погремушка, төрлө яңгыраш буенча.
«Яз» темасы Йомгаклау вакыйгасы: "Күнел ачу көне. Көлү - ул сәләмәтлек!"			
Апрель.	1 нче дәрес. Тема. "Апрель, апрель, ишек алдында тамчы чыңдый"	Музыкаль әсәрләрне эмоциональ кабул итү, жырның сурәтләнү характерын аңлау осталыгын формалаштыруны дәвам итәргә. Табигатькә мөхәббәт тәрбияләргә. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (дәрес логик басым ясап, сәнгатьле жырларга). Тавыш биеклеген һәм караңгы колакны үстерү. Эмоциональ рәвештә формалаштыру - этюдларны образлы итеп башкару.	«Яз» рәсеме.
	2 нче дәрес. Тема. "Язгы инешләр"	Жырның характерын билгели белү, аның эчтәлегенә һәм үзенчәлекләренә турында иркен сөйли белү. Музыканың характерын үзгәртү белән хәрәкәтне үзгәртә белү, "елан" булып йөри белү. Табигатькә, хайваннарга мөхәббәт тәрбияләргә. Көйнең югарыга һәм аска таба хәрәкәттен ишетә белүен үстерү. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (табигый тавыш белән жырлау, килешеп, сәнгатьле итеп, жыр характерын биреп). Музыкаль өчпочмакта уйнау.	«Яз», «Язгы кошлар» темасына рәсемнәр.
	3 нче дәрес. Тема. "Кояшлы куян"	Бер мимика һәм ишарәләр кулланып, образларны эмоциональ рәвештә тапшыру осталыгын үстерү. Табигатькә, музыкага мөхәббәт тәрбияләүне дәвам итәргә. Кара кашларын жиңгерү, ритм хисе. Жырда динамик төсмерләрне аера белү һәм аларны тавыш белән бирү осталыгын камилләштерү.	Лента (һәр балага 2шәр), көзге.
	4 нче дәрес. Тема. "Цирк атлары"	Балаларны музыка тәэсирләренә белән таныштырырга, жырларның матурлыгына игътибар итәргә. Уен образларын бирә белү. Музыкага мөхәббәт тәрбияләү, музыка дәресләрендә актив булырга омтылу. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (киеренкелектән башка жырлау, сулышны дәрес алу). Музыка өлешләрен алыштыру белән хәрәкәтләрне үзгәртә белү. Музыкаль хәтерне, ижат үстерүне.	«Цирк» темасына рәсемнәр, башка султанчик (балалар саны буенча).
	5 нче дәрес. Тема. «Кызыклы шигырьләр һәм»	Балаларның музыканың төрлө характеры турында күзаллауларын кинәйтәргә (житди, шаян). Шаярту	

	жырлар»	жырлары, мээклэр турында күзаллауларны белергә. Балаларда юмор тоя һәм аңа эмоциональ жавап бирә белү, балалар музыка коралларында уйнау белән кызыксыну тәрбияләү. Хәрәкәт аша сәнгать образларын тапшыруда авазның, ижат сафлығын үстерергә. Музыкаль тәэсирлелек чараларын аера белү һәм аларны хәрәкәткә тапшыру осталыгын үстерүне дәвам итәргә.	
	6 нчы дәрес. Тема. "Кошлар килүе"	Төрле образлар бирә торган төрле характердагы күзаллауларны киңәйтәргә. Тавышны интонацияләүнең чисталыгын үстерергә. Музыкаль тәэсирлелек чараларын аера белү сәләтен беркетү. Хәрәкәт аша кош образын тапшыра белү. Балалар музыка уен коралларында уйнау күнекмәсен камилләштерү.	Кошлар һәм мәче бөреләре, очучы кошлар сурәте төшерелгән рәсемнәр.
	7 нче дәрес. Тема. "Без болыңга килдек"	Музыканың төрле образларын бирә торган төрлөдән-төрле характеры турындагы күзаллауларны киңәйтәргә. Музыкаль тәэсирлелек чараларын аера белү сәләтен беркетү. Хәрәкәт аша кош образын тапшыру осталыгын камилләштерү. Тавышны интонацияләүнең чисталыгын үстерергә. Балалар музыка уен коралларында уйнау күнекмәсен ныгыту.	Кош-корт һәм мәче, баскыч, матрешка.
	8 нче дәрес. Тема. "Болыңдагы чәчәкләр"	Хәрәкәтләрне музыка характеры нигезендә үти белү. Музыкаль образны уеннарда һәм әйлән-бәйләннәрдә тапшыру осталыгын камилләштерү. Жыр тыңларга һәм жырларга теләүне үстерергә. Аерым авазларны жырлый белү, килештереп жырлай белү, керешкәннән соң ук керү. Музыкаль хәтерне үстерү.	Куян башлығы, кыр чәчәкләре төшерелгән рәсемнәр.
«Чәчәкле яз. Бөжәкләр» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Чәчәкле шәһәрден өстәмә»			
Май.	1 нче дәрес. Тема. "Жыр белән дус булачакбыз"	Хәрәкәтләрне музыка характеры нигезендә үти белү, уеннарда, әйлән-бәйләннәрдә музыка образларын тапшыра белүне камилләштерү. Жырларга һәм жырлар тыңларга теләү тәрбияләү. Аерым авазларны жырлай белү, килештереп жырлау, керешкәннән соң ук керешү осталыгын камилләштерү. Музыкаль хәтерне, аваз ишетү сәләтен үстерергә.	Куян башлығы, балаларга таныш жырларның символик сурәтләре төшерелгән карточкалар.
	2 нче дәрес. Тема. «Ах, дудка!»	Балаларны музыка тәэсирләре белән таныштырырга, инструменталь музыкага кызыксынуны үстерергә. Музыкаль регистрациялар турында белемнәрне формалаштырырга. Халык жырларына, биоләргә һәм уеннарда мэхәббәтне тәрбияләргә. Музыкаль хәтерне үстерү. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (жиңел тавыш белән жырлау, көйле, хәрәкәтчән; сулышны дәрес алу). Жыр ижатына дәрт бирергә.	Көтүче сурәте төшерелгән рәсем; дудканың музыкаль инструментты; балаларга таныш жырларның символик сурәтләре төшерелгән карточкалар.
	3 нче дәрес. Тема. «Хәерле иртә!»	Балаларны музыка тәэсирләре белән таныштырырга, образның сурәтләү үзенчәлекләренә игътибар итәргә. Музыкага мэхәббәт тәрбияләү, аңа эмоциональ жавап бирә белү. Балалар музыка коралларында уйный белү осталыгын беркетү. Музыка характеры нигезендә хәрәкәтләрне башкару осталыгын камилләштерү. Музыкаль хәтерне үстерү. Бию хәрәкәтләрен ирекле биюдә куллана белү. Жыр күнекмәләрен үстерү (көйне чиста интонацияләп жырлау).	Уенчык Петрушка, ширма, музыка кораллары; ленталар (һәркайсына 2шәр).
	4 нче дәрес. Тема. "Елмаюдан бөтен яктылык булачак"	Музыкага мэхәббәтне тәрбияләргә, тыңларга һәм аңа эмоциональ карарга теләк уятырга. Жырлауны килешеп һәм сәнгатьле итеп, жырга көйләү; бер-	Ленты (һәр балага 2 шәр).

		береңне ишетү; жырны уеннарда һәм әйлән-бәйләндә хәрәкәт белән яраштыру. Музыкаль образларны уеннарда тапшыру осталыгын камилләштерү. Музыкаль хәтерне, ритм хисен үстерергә.	
5 нче дәрес. Тема. "Кью бул"		Жырның сурәтләнү характерын аңлай белү. Био композицияләре төзи белү, уен образларын сәнгатьле итеп тапшыра белү осталыгын камилләштерү. Тыңлаган музыка, жыр турында сөйләргә теләк тудыру; балалар музыка коралларында уйнарга. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (дәрес логик басым ясап, сәнгатьле жырларга). Тавышларны октава чикләрендә биеклек буенча аеру сәләтен үстерү.	Уеннар өчен атрибутлар - аттракционнар.
6 нчы дәрес. Тема. "Исәнме, жәй!"		Төрле характердагы жырларга эмоциональ җавап бирә белү һәм алар турында сөйли белү. Музыканы алыштыру белән хәрәкәтне үзгәртә белү күнекмәсен камилләштерү. Музыкаль ижатка, жырлар, биоләр импровизациясенә кызыксыну уяту. Килешеп һәм сәнгатьле итеп жырлы белүне камилләштерү. Ритм, музыкаль хәтер, ижат сәләтен үстерергә.	"Жәй" рәсеме.
7 нче дәрес. Тема. "Урман юлы"		Вокаль һәм инструменталь музыканы тыңлау белән кызыксынуны ныгытырга. Табигатькә һәм анда яшәүчеләргә мөхәббәт тәрбияләргә. мөстәкыйль рәвештә металл фонда уйнарга теләү. Музыкаль хәтерне, ритм һәм караңгы ишетү хисен, ижади сәләтне үстерүне дәвам итәргә. Жыр күнекмәләрен камилләштерергә (килештереп жырлау, көйләү, жиңел тавыш белән).	Күбәләкләр сурәте төшерелгән рәсем.
8 нче дәрес. Тема. "Дүрт ел фасылы"		Музыкага колак сала һәм аңа эмоциональ җавап бирә белү осталыгын беркетү. Музыкага, табигатькә мөхәббәт тәрбияләргә. Музыкаль ижат белән кызыксыну формалаштыруны дәвам итәргә. Жыр күнекмәләрен, музыкаль - ритмик хәрәкәтләрне камилләштерергә.	«Ел фасыллары» темасына рәсем.

2.5.4 Зурлар төркемдә комплекслы-тематик планлаштыру.

Ай.	ООД темасы.	Бурьчлар.	Атрибутлар, җиһазлар.
«Хуш, ямьле жәй, сәләм алтын көз!». темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Белем көне» бәйрәме.			
Сентябрь.	1 нче дәрес. Тема: «Белем көне».	Балаларны "белем" сүзе белән таныштыру, Белем көне турында сөйләү, балалар бакчасында белем алулары турында сөйләү: жырларга, биергә, музыка коралларында уйнарга өйрәнәләр. Белем алу белән кызыксыну тәрбияләү. Өңгәмәдә катнашу сәләтен үстерү. Туган шәһәргә мөхәббәт тәрбияләү.	Балалар музыка уен кораллары. Төзелеш материалы җыелмасы.
	2 нче дәрес. Тема: «Без балалар бакчасында уйныйбыз»	Балалар бакчасында балалар уйный гына түгел, белем һәм күнекмәләр дә ала дигән төшенчәне беркетергә. Балалар бакчасына мөхәббәтне һәм аның йөрү теләген тәрбияләүне дәвам итәргә. Музыкага эмоциональ ярдәмчеллекне үстерү; жырчы һәм музыка күнекмәләрен ныгыту.	Уенчыктар: куян, ат, йөк машинасы, аю, кәжә бәтие, фил, туп; геометрик фигуралар.
	3 нче дәрес. Тема: «Музыка тавышлары доньясында»	Доньяда төрле авазлар (музыкаль һәм шау-шулы) булуы турындагы күзаллауларны беркетү; аларны кабул итүгә кызыксыну формалаштыру; аларны тыңларга һәм аерырга өйрәтү. Музыка тыңлаулары культурасын формалаштырырга (музыканы артык каты итеп кабызмаска, артык шау-шу тудырмаска). Музыкаль авазларны шау-шулы авазлардан аерырга, төрле музыка коралларының янгырашын аерырга	Шау-шулы уен кораллары: погремушкалар, ярыктар, шау-шулы тартмалар, бубенлар һ. б. Яңгыр, йөк машинасы, будильник, жырлы торган кыз, скрипкада уйнаучы малай, биюче балалар рәсеме

		өйрөтөргө.	төшерелгөн картиналар.
	4 нче дәрес. Тема: «Музыкаль тавышлар»	Музыкаль авазлар турында төгөл күзаллаулар бирергө. Музыка тыңлау культурасын тәрбиялөргө (музыканы артык каты кертмәскә). Музыка тыңларга кызыксыну булдыруны дөвам итөргө.	Жәнлекләрнең башлыклары.
	5 нче дәрес. Тема: «Исэнме, көз»	Елның иң матур вакыты - көз турындагы күзаллауларны киңәйтөргө. Музыкаль сәнгатькә өйрөтүгө дөвам итөргө. Лирик характердагы музыканы эмоциональ кабул итү. Музыкаль сәләтләрне үстөрү, музыка тыңларга, жырларга теләү. Матурлык хисен формалаштыру.	Карна каләменең рәсем материалы.
	6 нчы дәрес. Тема: «Яңгыр тавышы»	Музыкада һәм рәсем сәнгатендә сәнгать образын кабул итүгө үстөрөргө. Сәнгать-эстетик культураны үстөрөргө. Музыкада сурәтлөүне, музыкаль тәэсирлелек чараларын аера белү.	Иллюстрация: Ф. Васильев "Яңгыр алдынан". Көзгә яңгыр сурәте төшерелгән рәсем. Проектор, компьютер.
	7 нче дәрес. Тема: «Яңгыр тавышы» (дөвамы)	Балаларга жил турында табигать күренеше буларак күзаллау бирергө. «Яфрак коелу» төшенчәсен беркетөргө. Табигатькә мэхәббәт чараларын, сәнгать сүзләрен һәм рәсем сәнгатен үстөрү. Музыкаль әсәрләрнең капма-каршы характерын билгеләү, аны шигърияттә, музыкада һәм хәрәкәттә сәнгать образы белән чагыштыру сәләтен тәрбиялөү.	Мольбертның "Көз" темасына рәсемнәр, шигърьләр фильмнары, буяулар, чуқлар, су.
	8 нче дәрес. Тема: «Музыкада шаяру»	Көз төсмерләре турында белемнәрне ныгытырга, табигать күренешләренең үзгәрүен күрөргө. Юмористик һәм шаян жырларны тыңларга. Музыкада һәм жырларда кәеф төсмерләрен аерырга кирәк. Хис-кичерешләр кабул итөргө. Сәнгатькә мэхәббәт, музыка тәме, жырчылык сәләте үстөрөргө, тәрбиялөргө. Жырның характерын тапшыра белү.	Черки һәм бака башлыгы, уенчык скрипка.

«Алтын көз» темасы.

Йомгаклау вакыйгасы: «Көзгә бал» бәйрәме.

Октябрь.	1 нче дәрес. Тема. "Бергә безгә күңелле"	Музыкада жанрлар турында белемнәрне беркетү; музыканы тыңлау культурасын тәрбиялөү. Үз жавабыңны нигезли белү.	"Көз", "Уңыш жыю" темасына рәсемнәр
	2 нче дәрес. Тема. "Яраткан уенчык"	«Яраткан уенчык» төшенчәсен киңәйтөргө. Музыкаль сәнгатькә өйрөтүгө дөвам итөргө, лирик характердагы музыканы эмоциональ кабул итүгө тәрбиялөргө. Музыкаль сәләтләрне үстөрү, музыка тыңларга, жырларга теләү. Матурлык хисен формалаштыру.	Яңа уенчыклар.
	3 нче дәрес. Тема. "Тылымлы тартма"	Музыкаль һәм ижади сәләтләр формалаштыру, хис-кичерешләрне баету.	Репертуар жырларының, куляулыкларның өчтөлөгөн тасвирлаган рәсемнәр. Балавыз рәсемле кәгазьләр, буяулар, чуқлар, су. Эшләпә, таяк, тартма.
	4 нче дәрес. Тема. «Күңелле»	Музыка нигезендә хәрәкәт итә белү, ике колоннага	Репертуар жырларының

	балалар»	жайлашу, озын һәм кыска авазларны ишетү белән мөстәкыйль рәвештә билгеләү. Жырлы репертуар беркетү, тере килеш жырлы белү, хәрәкәтчән темпта, көйне югары күтәрүдә чиста интонацияләү, бер тавышта интонация чисталыгын саклап калу, мөстәкыйль рәвештә уртача тавыштан тиз темпка һәм киресенчә күчә белү.	эчтәлеген тасвирлаган рәсемнәр.
	5 нче дәрес. Тема. "Без уйныйбыз һәм жырлыбыз"	Халык жыры, рус халык уеннары төшенчәләрен киңәйтәргә. Төрле характердагы музыканы эмоциональ кабул итүне дәвам итәргә. Музыкаль сәләтләрне үстерү. Матурлык хисе формалаштыру, музыка тыңлау һәм аны үтәү теләге.	"Заинька" жырына сюжет картиналары карга бүреге, куян бүрекләре.
	6 нчы дәрес. Тема. "Хайваннарның музыкаль сурәте"	Музыканың хайваннар, кошлар образларын, аларның характерлы үзенчәлекләрен тапшыра алуы турында сөйләү. Хайваннар дөньясына мөхәббәт тәрбияләү. Музыкаль тәэсирлелек чаралары: регистр, темп, музыка яңгырашының характеры турында күзаллаулар булдыруны дәвам итәргә.	Кошлар һәм хайваннар сурәте төшерелгән рәсемнәр.
	7 нче дәрес. Тема. "Урман мажаралары"	Урманнарның төрләре, урман хайваннары, кешеләр урманда нәрсә жыялар дигән төшенчәләрен беркетәргә. Табигатькә мөхәббәтне үстерүне дәвам итәргә. Музыка характеры нигезендә хәрәкәт итә белү, көйләрне чиста интонацияләү, сәнгатьле жырлы белү осталыгын камилләштерү. "Елан" йөрешендә күнегергә. Пространствода ориентлаша белү.	«Урман» темасына рәсемнәр.
	8 нче дәрес. Тема. "Сәнгать патшалыгында"	Музыка тыңлау культурасын формалаштырырга, жырчы күнекмәләрен, музыкаль-ритмик хәрәкәтләрне, эмоциональ ихтыяр сферасын үстерәргә. Сүз, мимика, ишарә, хәрәкәт тәэсирләрен белдерү күнекмәләрен үстерү. Ижади инициативаны хупларга. Музыкаль образны тапшыру күнекмәсен ныгыту.	Театраль курчаклар, шарфлар, агач кубиклар, металл трубалар, рус рәссамнары картиналары репродукцияләре.
«Мин һәм минем гаиләм» темасы Йомгаклау вакыйгасы: Ата-аналар бәйрәме - «Әниләр көне».			
Ноябрь.	1 нче дәрес. Тема. "Тиздән беренче кар"	Жырларны тыңларга, аларның эчтәлеген аңларга, жырның характерын билгеләргә өйрәтүне дәвам итәргә. Жыр ритмына үтеп керә белү осталыгын беркетү. Сүзлек запасын баетырга. фразалар арасында сулыш алырга кирәк. Жыр вакытында тавыш көчен үзгәртә белү, кушымтаның ритмик рәсемен төгәл бирү. Пространствода мөстәкыйль рәвештә ориентлаша белү, үзгәртеп кору эшләрен башкару, керешкәннән соң ук хәрәкәтләнә башлау.	Уенчыклар, проектор, компьютер, спорт жиһазлары.
	2 нче дәрес. Тема. "Зоопарк"	Инструменталь әсәрләрен һәм жырларны эмоциональ кабул итүне дәвам итәргә. Сәнгатьлелек чаралары турында: регистр, темп, музыка яңгырашының характеры. Әсәрнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә кирәк. Хайваннарга мөхәббәт тәрбияләргә.	Зоопаркта хайваннар сурәте төшерелгән рәсемнәр. Тылсымлы таяк.
	3 нче дәрес. Тема. "Бакча буйлап куян йөри"	Рус фольклоры булган балаларны белергә. Халык сәнгәтенә кызыксыну һәм мөхәббәт формалаштыру. Музыка тынлы белү, ана эмоциональ җавап бирү, чиста интонировать итү, жыр сүзләрен дөрес әйтә белү, уен хәрәкәтләрен ритмик рәвештә үтәү осталыгын үстерү.	Карга башлыгы, музыка кораллары - шөлдерле, өчпочмак, погремушка.

	4 нче дәрәс. Тема. "Яңгыраучы рәсемнәр"	Музыкаль сәнгатькә өйрәгүне дәвам итәргә. Көз турындагы белемнәрне баептырга. Жыр турында сөйли белү, жырлаганнан соң жырлый башлау, чиста башкаруны күзәтә белү, жырлау жиңел, ләззәтләнәп, жыр характерын сәнгатьле итеп тапшыра белү. Диктация, артикуляция өстендә эшләргә. Музыканың темплы һәм динамик үзгәрешләрен аера белергә, аларны хәрәкәткә китерергә кирәк. Ритмлы рәсемне пригопа белән бирү осталыгын формалаштыру. Матур итеп, яхшы утыргычлы, ритмлы итеп йөри белү; берәмләп, тәэсирле һәм эмоциональ рәвештә хайваннар һәм бөжәкләр образларын тапшыра белү.	Йомырка, саескан, күбәләк, көзгә пейзаж, көзгә яфраклар сурәтләнгән рәсемнәр.
	5 нче дәрәс. Тема. «Без күңелле балалар»	Кергәннән соң ук хәрәкәтне башлай белү, музыка характерын ишетү. Әйләнә-тирәдә йөгерү осталыгын берәм-берәм һәм парлап туплау. Пространствода ориентлашуны камилләштерү. Музыкаль хәтерне үстерү.	"Әни һәм балалар" сюжетлы рәсемнәре сериясе.
	6 нчы дәрәс. Тема. "Көзгә урманда музыка әкыяте"	Бөжәкләр һәм хайваннарның нәфис образларын тапшыра торган музыкаль әсәрләр белән танышырга. Музыкаль әсәрләрдәге кәефләрне аера белергә, аларны жыр репертуарында тапшырырга кирәк. Классик музыкага кызыксыну һәм мөхәббәт тәрбияләү, аны тыңлау теләге. Музыкаль тәмне, жырчы сәләтләрне үстерү. Йөзгә мимика бирү күнекмәләрен капма-каршы эмоциональ халәт (шатлык һәм сагыш). Сәнгать образы һәм музыкаль тәэсирлек чаралары турындагы белемнәрне киңәйтәргә. Хайваннарга ярдәм итә белү.	Көзгә яфраклар, куак, бер яктан мөк белән капланган күбек, чебен гөмбәсе, күбәләк костюмнары, ялан сыер, әкәм-төкәм, коңгыз.
	7 нче дәрәс. Тема. "Рус халык музыкасы"	Рус халык жырлары белән балаларны таныштырырга. Халык сәнгатенә кызыксыну һәм мөхәббәт формалаштыру. Музыка тыңлай белү, аңа эмоциональ җавап бирү, чиста интонировать итү, жыр сүзләрен дәрәс әйтә белү, уен хәрәкәтләрен ритмик рәвештә үтәү осталыгын үстерү.	«Рус халык музыкасы» темасына рәсемнәр.
	8 нче дәрәс. Тема: «Әнием минем».	Балаларга халыкара "Әниләр көне" бәйрәме турында, бу бәйрәмне кайчан һәм ничек үткөрүләре турында сөйләргә. Музыкаль әсәрләргә эмоциональ ярдәмчеллек формалаштырырга. Әнигә мөхәббәт, хөрмәт, кайгыртучан һәм игътибарлы мөнәсәбәт тәрбияләргә.	Әни һәм балалар сурәте төшерелгән рәсемнәр.
Тема: «Кыш» Йомгаклау вакыйгасы: «Безгә Яңа ел килә» бәйрәме			
Декабрь.	1 нче дәрәс. Тема. "Исәнме кыш!"	Кыш турындагы белемнәрне ныгытырга. Музыкаль әсәренә эчтәлегә буенча сорауларга җавап бирә белү, музыкаль әсәр, жыр турындагы әңгәмәне хуплау. Классик музыкага мөхәббәт тәрбияләргә. Яңа жырлар белән таныштырырга. Тавышларны биеклек һәм озынлык буенча аера белү, жырлар, попевоклар ритмын йота белү осталыгын камилләштерү. Кергәннән соң хәрәкәтне башлай белү, кушылмалар белән ритмик рәсемнән тапшыра белү. Хайваннар (куян, аю, бүре) образларын тапшырганда, сәнгатьле хәрәкәтләр эзләүгә дәрәсләндерергә.	"Кышкы күңел ачулар", "Яңа ел!" рәсемнәре
	2 нче дәрәс. Тема. "Матур чыршыбыз"	Әңгәмәдә катнаша белү, үз фикерләренә әйтә белү. Яңа жырлар белән таныштырырга, эчтәлегә буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтергә. Жырны чиста жырлай белү, ритмны йота белү, сүзләрен төгәл әйтә белү, аларның тәмамлануын жырлай белү, дәрәс логик басым ясау. Музыканың кайбер өлешләрен ишетергә, аларның характерын аерырга һәм хәрәкәтләрне жыр тексти белән килештерергә	"Бизәлгән чыршы" рәсеме

		өйрәтергә.	
3 нче дәрес. Тема. "Бөртекләр"	Музыканы кабул иткәндә уңай хис-кичерешләр тудырырга. Төрле характердагы жырларны кабул итә белү, жырның (жырлар, жырлар) өлешләрән аера белү сәләтен үстерүне дәвам итәргә. Жыр көйләрән "ля" ижегенә чиста жырлый белү, жыр ритмын йота белү осталыгын формалаштыру. Жыр эчтәлеген, аның характерын, музыкаль фразаларны күрсәтеп, логик басым ясап, жырлый белү осталыгын камилләштерергә. Музыканың темплы, ритмик һәм динамик үзенчәлекләрән аера белү, аларны хәрәкәткә тапшыру осталыгын формалаштыру. Хәрәкәттә жырның образлы эчтәлеген, биюдә шатлыклы кәефне чагылдыра белүне камилләштерү.	"Яңа ел" темасына рәсемнәр, чыршы бизәлеше.	
4 нче дәрес. Тема. "Кышкы күңел ачулар"	Музыкаль хәтерне үстерү. Таныш әсәрләрне танып белү, аларның характеры турында фикер йөртә белү. Ике әсәрне чагыштырырга кирәк. Жырларны эмоциональ кабул итү, жырлаганда аларның характерын тапшыру сәләтен үстерү. Жанлы темпта жиңел тавыш белән жырлый белү, сулышны күзәтә белү. Бие хәрәкәтләрән башлап жибәрә белүне. Уен гамәлләрән ритм белән башкаруда күнегергә.	"Кышкы күңел ачулар", "Кыш" темасына рәсемнәр.	
5 нче дәрес. Тема. "Яңа ел сюрпризлары"	Жырларны эмоциональ кабул итү сәләтен үстерү. көйне чиста интонацияләү, ритм бирү, сүзләрне төгәл әйтү осталыгын камилләштерү, дәрес логик басым ясап; динамиканы, темпны үзгәртү. Үзенчәлекле биюләрне башкару, хәрәкәт ярдәмендә кар бөртеген, Петрушканы тапшыра белү осталыгын үстерү.	Пегремушкалар, мишура.	
6 нчы дәрес. Тема. "Яңа ел сюрпризлары". (дәвам).	Хатын-кыз Ягиниң музыкаль әкияти образы булган балаларны таныштырырга. Эпитетлар кулланып, хатын-кыз Яганы тасвирлап, эмоциональ яктан көчле хисләр уятырга. Музыкаль хәтерне үстерүне дәвам итәргә. Интонацион рәвештә жыр көен дәрес жикерә белү, сүз кушымчаларын әйтә белү. Үз белдеген белән жырлап, сәнгатьле итеп, үз вакытында жырлап бетерергә. Матур утырма саклап йөри белү, марш яңгырашындагы үзгәрешләрне ишетү һәм йөреш юнәлешен үзгәртү осталыгын формалаштыру. Куян, аю образларын тәэсирле башкару өстендә эшләүне дәвам итәргә. Хәрәкәтләрне жыр, әйлән-бәйлән, уеннар сүзләре белән килештерә белү.	Тартма. Убырлы, аю, куян, чыршы, Кыш Бабай рәсемнәре. Кыш Бабайның бияләе.	
7 нче дәрес. Тема. "Тылсымлы кыш"	П. Чайковский ижагы белән таныш. Йомшак тавыш чыгаруда күнегү. Туган якка мөхәббәт формалаштыру. Пыяла предметлардан алына торган авазларның матурлыгына, кышкы авазларның нәзакәтлелегенә игътибар итәргә. Эдәплелекне, игътибарны, реакция тизлеген үстерүне дәвам итәргә. Кара кашларын үстерү.	Кышкы пейзажлар сурәтләнган рәсеме. Колокольчиклар, султанчиклар, бәллүр кыңгырау.	
8 нче дәрес. Тема. "Музыка һәм хәрәкәт - күңелле кәефкә юл"	Характеры буенча капма-каршы булган музыкаль әсәрләр белән таныш. Музыкада кәеф төсмерләрән аерырга, аларны ритмик хәрәкәтләрдә тапшырырга кирәк. Музыкага карата кызыксыну һәм мөхәббәт, тыңлауга ихтыяж тәрбияләү. Эмоциональ-образлы сүзлекне гомумиләштерергә. Кешеләргә һәм хайваннарга ярдәм итә белү. Музыкаль тәмне үстерергә. мимика белән капма-каршы эмоциональ халәтләр (шатлык һәм сагыш) тапшыру сәләтен беркетү.	Уенчыклар: керпе, арыслан, тиен. Музыкаль өчпочмаклар. Фольга. "скоморох", "Пьеро монсу", "Пьеро күңелле" рәсемнәре. "Өч вагонлы Паровоз" картинасы.	

Тема: «Кышкы күнел ачулар» Йомгаклау вакыйгасы: «Кышкы күнел ачу» урамында күнел ачу			
Гыйнвар.	1 нче дәрес. Тема. “Музыкаль табышмаклар”	Музыкаль сәнгатькә чакырырга. Сәнгать-эстетик зәвыкны, ижади сәләтләрне үстерергә. Музыкаль тәэсирлелек чаралары аша бәйрәм атмосферасы тудырырга. Балалар коллективында бердәмлек һәм дуслык хисләре тәрбияләү.	Мишура кызлар өчен, малайлар өчен колпаклар.
	2 нче дәрес. Тема. "Хуш, чыршы"	Жырларны эмоциональ кабул итү. Жырның структурасы турында белемнәрне беркетү, бер сулышта жөмлөләрне чиста интонацияли һәм жырлый белү, сулышны дөрес бүлү. Музыка кисәкләрен үзгәртеп хәрәкәтне үзгәртә белү, музыка нигезендә бер темптан икенчесенә күчә белү осталыгы.	Мишура ак шарфлар, парафин рәсемле ак кагазь битләре, акварель, дымлы салфеткалар.
	3 нче дәрес. Тема. "Метелицага кунакка"	Музыкаль-ижади сәләтләрне үстерү, яңгыраган сүз һәм авазның матурлыгын сизә белү. Үз тәэсирләрән сүз, ишарә, мимика белән тапшыра белү. Сөйләм диапазонын, интонацион һәм фонематик ишетү сәләтен үстерергә. Уен образларын импровизацияләүдә таныш тәэсирлелек чараларын (хәрәкәтне, мимиканы) кулланарга, ирекле биодә ижади үз-үзен күрсәтү өчен шартлар тудырырга.	Ак тасмалар.
	4 нче дшрес. Тема. "Кышкы урманга сәяхәт"	Музыка тыңлау мәдәниятен тәрбияләргә. Жырның эчтәлеген тапшырырга өйрәтергә, сорауларга ачык итеп җавап бирергә, үз фикерен нигезләргә өйрәтергә. Рус табигатенә, хайваннарга һәм кошларга мэхәббәт тәрбияләү.	Кышкы урман, кышкы урманда хайваннар һәм кошлар сурәте төшерелгән рәсемнәр.
	5 нче дәрес. Тема. "Безнең жырлар".	Музыканы эмоциональ кабул итү сәләтен үстерү. Музыка характеры турындагы күзаллауларны киңәйтергә. Жырлай белү жинел, тәэсирле. Матур маршлау һәм йөгерү осталыгын камилләштерү жинел. Уен кагыйдәләрен үтәп, уен хәрәкәтләрнен башкарырга дөртлөндерергә.	Төрле эчтәлектәге рәсемнәр.
	6 нчы дәрес. Тема. "Шаярту"	Балаларның игътибарын музыканың кешенең кәефен күтәрүгә юнәлтү. "Музыка нәрсә турында сөйли?" дигән сорауга җавап бирергә кирәк. Жырларны эмоциональ кабул итү, аларның дөртле характерын тапшыру осталыгын үстерү. Акрынлап интонация ясьи белү һәм көйнең өскә һәм аска таба әкрәнләп хәрәкәтен формалаштыра белү. Балаларның игътибарын сүз әйтелешенә төгәл булуына, шаян характердагы жырларны башкаруның тәэсирлеленә юнәлтергә. Элек өйрәнгән био хәрәкәтләрнен туры галоп һәм био хәрәкәтләрнен башкара белү (әйлән-бәйлән адымы, притоплар, ярымчүгәләү). Ярым чүгәләп, тегермән тирәсендә бөтерелеп йөрү осталыгын үстерү.	Жырның эчтәлегенә буюнча рәсемнәр.
	7 нче дшрес. Тема. "Тәүлек вакыты"	Композиторның нәрсә әйтергә теләгәннен аңларга тырышып, музыкага колак салырга өйрәтүне давам итәргә. Табигатькә сакчыл караш тәрбияләү, аның матурлыгын күрә белү һәм аңа соклану. Рус шагыйрьләренә шигъриятләрен ярату.	Рус рәссамнарының картиналар продукциясе. "Кич", "Иртә"
	8 нче дәрес. Тема. "Без оркестр белән танышабыз"	Оркестр, музыка кораллары турында белемнәрне ныгытырга. Жырның характеры һәм аның өлешләре турында сөйли белүне камилләштерү. Үз жырларына	Балалар музыка инструментлары һәм аларны сурәтләгән рәсемнәр.

		карата баялду мөнәсәбәтен үстөрөгә. Жырларны чиста интонацияләү, сүзләргә төгәл әйтү, жөмлөләр арасында сулышны дәрәс алу осталыгын үстөрү. Музыка характеры нигезендә сәнгатьчә хәрәкәт итә белүне камилләштерү. Уңга-сулга чүгәләп бер адым атлау осталыгын алдан беркетү; түгәрәккә әйләндерү.	
Тема: «Ватанны саклаучылар» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Ватанны саклаучылар көне» бәйрәме			
Февраль.	1 нче дәрәс. Тема. "Тиздән 23 февраль"	"Ватанны саклаучылар көне" бәйрәме турындагы белемнәргә киңәйтәргә. Үз илен өчен горурылык хисе тәрбияләү. Хәрби тематикага жырлар белән кызыксыну уятырга. Чиста, жиңел жырлы бәлу, кычкырмыйча, тәәсирле итеп, мимиканы һәм ишарәләргә кулланып, дикция һәм сулышны күзәтә бәлу. Марш астында йөрешне камилләштерү, үзгәртеп кору эшләрен эшли бәлу. Кул белән (аннары тасмалар белән), музыка астында бию хәрәкәтләрен оештыра бәлу.	Төрлө төстәгә тасмалар.
	2 нче дәрәс. Тема. «Тиздән 23 февраль» (дәвам)	Хәрби тематикадагы жырлар белән кызыксынуны үстөрөгә. Жырның характеры, аның өлешләре, әчтәлегә турында сөйлә бәлу. Чиста, жиңел, тавышсыз, сәнгатьчә итеп, мимиканы һәм ишарәләргә кулланып жырлы бәлу; дикция һәм сулыш алуны күзәтү. Марш алдыннан йөрешне камилләштерәргә. Үзгәрешләргә ясы бәлу, бодро, матур гәүдәлә, кулларын нәфис хәрәкәтләргә ясы бәлу (аннары тасмалар белән); бию хәрәкәтләргә.	Төрлө төстәгә тасмалар, төслә флаглар.
	3 нче дәрәс. Тема. "Әбиләр, әниләр һәм әтиләр өчен музыкаль бүләкләр"	Жырларга эмоциональ жавап бирә бәлу, сүзләргә һәм көйгә колак сала бәлу, жырларның әчтәлегә буенча сорауларга жавап бирү. Музыканы чиста интонацияләү, югары, түбән, кыска һәм озын авазларны билгеләү осталыгын үстөрү. Сүзләргә арасында сулыш ала бәлу, жырлау жиңел һәм сәнгатьчә. Фикерне мәгнәлә хәрәкәт итү, үзгәртеп кору һәм флажжалар белән күнегүләргә башкару. Жиңел хәрәкәтләргә, әйләнү, пружиналы адым ясы бәлу осталыгын камилләштерү. Әти-әниләргә мәхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләргә.	Төслә флаглар.
	4 нче дәрәс. Тема. «В. Шаинский жырларын тыңлайбыз»	Балаларны Владимир Шаинский ижаты белән таныштырырга. Аның жырлары белән кызыксыну тудыру, жырларга теләк тудыру. Жырның дәртле характерын, музыканың тәәсирле чараларын билгелә бәлу үстөрү. Чиста жырлы бәлу, биек, түбән, кыска һәм озын авазларны интонацияләү осталыгын камилләштерү. Таныш жырларны жырлаганда жиңеллек һәм тәәсирлелекне тартып алырга.	Композитор В.Шаинский портреты.
	5 нче дәрәс. Тема. "Без әлегә нәни балалар, әмма солдатлар кебек атлайбыз"	Ил сакчыларына хөрмәт, аларга охшарга, көчлә һәм кыю булырга теләк тәрбияләү. Бәйрәм мәдәнияте формалаштыру: өлкәннәргә котлай бәлу, бүләкләр әзерлә бәлу һәм аларны тәкъдим итү.	"Безнең Ватан", "Безнең армия" темасына рәсемнәр.
	6 нчы дәрәс. Тема. "Яз килә"	Халык традицияләре, кече фольклор формалары белән таныштырырга. Көйне чиста интонацияләү, анда озын һәм кыска авазларны билгеләү, дикция, артикуляция артыннан күзәтү осталыгын камилләштерү. Йөртүне камилләштерәргә, жиңел йөгерү, әйләнү. Хәрәкәтләргә ритмик рәвештә үти бәлу, бию хәрәкәтләргә күнекмәләргә: туры галоп, кока, ленталы хәрәкәтләргә осталыгын ныгыту.	Төслә тасмалар һәм флаглар.
	7 нче дәрәс. Тема. «Менә кыш уза инде!»	Балаларны рус халык традицияләргә һәм горәф-гадәтләргә белән таныштыруны дәвам итәргә; Русьта кышны озату һәм язны каршы алу ничек кабул ителгәнлегә турында сөйләү.	"Кыш", "Яз" рәсемнәрә

	8нче дәрес. Тема. "Без биибез һәм жырлыбыз"	Музыкаль эсәрнең өлешләре турында күзаллауларны: керү, баяләмә, жиңелү, көю, припеве) беркетү. Жырның характеры турында сөйли белү, эмоциональ сәнгатьле чагыштырулардан файдалану. Көйне чиста интонацияләү, анда озын һәм кыска авазларны билгеләү осталыгын камилләштерү. Йөртүне камилләштерергә, жиңел йөгөрү, әйләнү. Хәрәкәтләрне ритмик рәвештә үти белү. Халык жырларын һәм көйләрен башкарырга дэртлэндерергә.	"Халык бэйрэмнэре" темасына рәсемнэр.
Тема: «Хатын-кызлар көне 8 Март» Йомгаклау вакыйгасы: "8 март - хатын-кызлар көне", "Нәүрүз"			
Март.	1 нче дәрес. Тема. "Яз темасы музыкада"	Балаларны музыка тыңларга чакырырга. Музыкаль эсэрләрдә кәэф төсмерләрен аерырга кирәк. Табигатькә мэхэббэт тәрбияләргә, табигатьтә үзгәрешләрне сизә белүне үстерергә. Хисләр ягыннан жавап бирү, табигатьтә үзгәрешләрне сизә белү сәләтен үстерү. Музыкаль тәмне, ижади сәләтне үстерү, эмоциональ жавап бирү. Жырның характерын тапшыра белү. Яз билгеләре турында белемнэрен ныгытырга.	Композитор П. И. Чайковский портреты, "Яз" темасына рәсемнэр.
	2 нче дәрес. Тема. «Кошлар очышы»	Музыканы тыңлый белү, аның характерын һәм кәэfen билгеләү; пьесаның һәм жырның эчтәлеген буенча сорауларга жавап бирү, әлегә музыкаль эсэрләрне чагыштыру. Жыр ритмын йотып, чиста интонировать итә белү; сузык авазларны жырлап, сүзләрне дәрес әйтү. Жырларны ялгыз башкарырга, эмоциональ жырларга, аларның характерын тапшырырга. Музыкаль эсэргә колак сала белү, өч өлешле форма билгели белү. Музыканың характерын үзгәртү белән хәрәкәтне үзгәртә белүне камилләштерү.	Чөчәклэр.
	3 нче дәрес. Тема. "Март, март! Кояшка шат!"	Музыкаль сәнгатькә өйрәтүне дөвам итэргә. Музыкада төсмерлэрне аеру һәм эсэрлэрне чагыштыру осталыгын формалаштыру. Төрле характердагы жырларга эмоциональ ярдәмчеллекне үстерергә. Квинт чикләрендә биик һәм түбән авазлар жырлыи белү, жырчы күрсәтмәсен үтәү. Музыкаль хәтерне үстерү.	"Кошлар очышы" темасына рәсемнэр, кошларның башлыклары, шарфлар.
	4 нче дәрес. Тема. "Яз килүгә шатланабыз"	Музыкаль эсәрнең бер өлешен чагыштыру, аларның характерын билгеләү, аларга характеристика бирү өчен эпитетлар сайлау осталыгын беркетү. Тавыш авазын ишетү, жиңел тавыш белән жырлыи белү, жырның характерын сәнгатьле итеп күрсәтә белү.	"Яз" темасына рус рәссамнарының картиналар продукциясе.
	5 нче дәрес. Тема. "Язгы кәэф"	Музыканы тыңлый белү, аның характерын һәм кәэfen билгеләү; пьесаның һәм жырның эчтәлеген буенча сорауларга жавап бирү, аларны чагыштыру. Жырларны ялгыз башкарырга, эмоциональ жырларга, жыр характерын тапшырырга. Музыкаль эсэргә колак сала белү, өч өлешле форма билгели белү. Музыка характерын үзгәртү белән хәрәкәтлэрне беркетү. «Йолдызчык» булып йөрергә.	Картиналарның репродукциясе "Яз" темасына. Солтаннар - зәңгэр, көмеш, сары, кызыл.
	6 нчы дәрес. Тема. "Яз музыкасы"	Музыкаль сәнгатькә өйрәтүне дөвам итэргә. Музыкада төсмерлэрне аеру һәм эсэрлэрне чагыштыру осталыгын формалаштыру. Жырга колак сала белү, аның турындагы сорауларга жавап бирү. Жырның төзелеше турындагы белемнэрен ныгытырга. "Музыкаль оттырыш" төшенчәсе белән таныштырырга. Бииклеге, хәрәкәтчән төсмерлэрне буенча тавышларны ишетеп аера белү. Жырлыи белүне сәнгатьле итеп башкару, жырның кәэfen күтэрәп. Предметлар (чөчәклэр) белән хәрәкәтне ритмик рәвештә башкару, бионе сәнгатьле итеп	Рәсем: "Яз", шарфиклар.

		башкару осталыгын камилләштерү.	
	7 нче дәрес. Тема. "Төрле кәеф"	Музыкада төрле кәефләрнең ничек бирелүе белән таныштыруны давам итәргә. Музыкаль эсәрләргә эмоциональ ярдәмчеллекне үстерергә. Музыкаль тәэсирлелек чараларын билгели белү, эсәрнең эчтәлеген буенча сорауларга җавап бирү. Жырның төзелеше турындагы белемнәрне ныгытырга. Кара колак формалаштыру. Жырның гади ритмын йота белү, жиңел, хәрәкәтчән, табигый тавыш белән, киеренкелектән башка жырлы белү осталыгын камилләштерү.	Картиналарның репродукциясе "Яз", чәчәкләр.
	8 нче дәрес. Тема. "Дмитрий Кабалевский"	Музыка тыңлау белән кызыксынуны хупларга. Д. Кабалевский ижаты белән таныш. Музыкаль зәвыкны үстерү, жырның жанрын һәм характерын билгели белү, жырчы интонациясенә чисталыгын үстерү. Музыкаль эсәрләргә үз мөнәсәбәтенең җиткерергә өйрәт.	Шәрфлар.
Тема: "Яз"			
Апрель.	1 нче дәрес. Тема. «Хәерле яз»	Музыканы, поэзияне һәм рәсем сәнгатен кабул итүдән эмоциональ ләззәт чакыру. Сәнгать кешенең табигатен һәм кәефен чагылдыра дигән күзаллауларны ныгытырга.	Жырларның эчтәлеген чагылдыручы рәсемнәр; «Кояшкай» уенчыгы; металлофон.
	2 нче дәрес. Тема. «М.Глинка ижаты белән танышабыз»	Балаларны композитор М.Глинка ижаты белән таныштырырга; жанрларны музыкада аерырга өйрәтергә. Рус композиторы һәм аның эсәрләре өчен горурлык хисе тәрбияләү. Музыка турындагы әңгәмәгә ярдәм итә белү сәләтен үстерү.	Композитор М.И. Глинка портреты, тасмалар.
	3 нче дәрес. Тема. "М. Глинка музыкасын тыңлыйбыз"	Классик музыка белән кызыксынуны үстерүне давам итәргә. М.Глинка ижаты, опера жанры белән таныштырырга («Руслан һәм Людмила» операсы мисалында һәм «Иван Сусанин»). Музыканы тыңлай белү, аның характерын билгели белү; музыка турындагы әңгәмәне хуплау, музыка коралларында уйный белү.	"Иван Сусанин", "Руслан һәм Людмила" опералары эчтәлегенә рәсемнәр.
	4 нче дәрес. Тема. "Дуслык нык!"	Жырның характерын билгели белү, музыканың һәм сүзләрнең үзара бәйләнеше сизә белү. Жырның төзелеше турында белемнәрне беркетү, аның характерын билгели белү һәм аның турында сөйләй белү, музыка темпы һәм өлешләре нигезендә хәрәкәтләр башкару. "Жыр нәтижәсе" төшенчәсе белән таныштырырга. Аякны оекка, үкчәгә куеп, өч притопа ясы белү осталыгын үстерү; хәрәкәтләрнең жиңеллеген һәм ритмикасын күрсәтеп, сәнгатьле бию. Ижади сәләтләрне үстерү.	Жырның эчтәлегенә буенча рәсемнәр.
	5 нче дәрес. Тема. "Космик бирдек".	Балаларга космосны үзләштерү турында сөйләргә, космос турындагы белемнәрне беркетергә. Патриотизм, үз илең өчен горурлык хисләре тәрбияләр. Сүзлек запасын баептырга	Инпланетянинның костюмы. "Оча торган тәлинкә" уенчыгы. "Космос" пазлы. Шар, турыпочмаклык, куб формасындагы предметлар.
	6 нчы дәрес. Тема. «Веселинкино авылында»	Жырның төзелеше турындагы белемнәрне (керү, жырлау, кушымталар, музыкаль жиңелү, нәтижә) беркетергә. Тавыш биеклеген, караңгы кашларын һәм динамик колагын үстерү. Ялгыз һәм хор жырлавын камилләштерергә, төрле характердагы жырларны башкара белү, музыкаль эсәр ритмын һәм аның үзгәрүен тоя белү. Бию осталыгын ритмлы, сәнгатьле итеп үстерү, бию характерын биреп.	Авылның декорацияләре, чәчәкләр, бубен.
	7 нче дәрес. Тема. "Язгы урман буйлап йөрү"	Музыкаль сәнгатькә өйрәтүне давам итәргә. Музыкага карата төсмерләрне аеру һәм эсәрләрне чагыштыру осталыгын формалаштыру. Жырга колак	Уенчык Крот (бибабо), сызгырулар, металлофоннар, өчпочмаклар.

		салып тыңлый белү, аның турындагы сорауларга жавап бирү, авазларны биеклектән асеру, динамик төсмерләр. Жырның төзелеше турында белемнәрне ныгытырга, «музыкаль жиңелү» төшенчәсе белән таныштырырга. Жырлы белүне сәнгатьле итеп башкару, жырның кәефен күтәреп. Металл фонда һәм башка музыка коралларында көйләр ижат итү һәм башкару осталыгын беркетү.	
	8 нче дәрес. Тема. "Ике-дүрт тапкыр!"	Композитор В.Шаинский әсәрләре белән таныштыруны давам итәргә. Жырга мөхәббәтне тәрбияләргә. Музыкаль зәвыкны, музыкаль сәләтләрне үстерергә. Музыкаль әсәрнең характерын биреп, сәнгатьле, эмоциональ итеп жырлы белү.	Жырларның эчтәлеген чагылдыручы рәсемнәр
Тема: «Чәчәкле яз. "Жәй" Йомгаклау вакыйгасы: Выпускной бал «До свидания, детсад»			
Май.	1 нче дәрес. Тема. «Безнең яраткан жырларыбыз»	Музыкаль хәтерне, ритм хисен, жырчы күнекмәләрен үстерүне давам итәргә.	Жырлаучы балалар сурәте төшерелгән рәсемнәр.
	2 нче дәрес. Тема. "Без уйнарга яратабыз"	Музыканың характерын билгели белү: шаян, дәртел, шат күңелле; һәр өлештә музыкаль тәсирлелек чаралары. Хәрәкәткә образның үзенчәлекле сыйфатларын тапшыра белүне беркетү, аларны музыка характеры белән килештереп.	Хәрәкәтчән уенга (балалар сайлавы буенча), шарманка сурәтләнгән рәсемнәр, Д. Шостакович портреты.
	3 нче дәрес. Тема. "Болында чәчәкләр"	Музыкаль тәсирлелек чараларын аера белү сәләтен беркетү. Табигатькә мөхәббәт, аңа карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү. Жырларның музыкаль текстына эмоциональ жавап бирергә, тавыш һәм мимика белән жырларның характерын бирергә өйрәтергә.	Ай чәчәкләре, кубиклар, чәчәк бүрекләре сурәтләнгән иллюстрацияләр.
	4 нче дәрес. Тема. «Жинү көне бәйрәме»	Балаларга Бөек Жинү көне турында сөйләргә. Үз илең өчен горурлык тәрбияләргә, Жинү көнен бәйрәм итүгә күнектерергә. Россия армиясе турында күзаллау бирергә. Музыкаль әсәрләр аша Ватанны саклаучыларга, Ватан өчен сугышта һәлак булган истәлекләргә хөрмәт тәрбияләү. Алар хөрмәтенә һәрвакыт Кремль диварлары янында мәңгелек ут януын сөйләү.	"Жинү көне" темасына рәсемнәр.
	5 нче дәрес. Тема. "Дусларны мәктәпкә озатабыз"	Жырның төзелеше (керү, эчү, кушымталар) турында белемнәрне ныгытырга. Музыка тыңлау мәдәниятен тәрбияләргә. Жыр турында үз фикерен әйтә белү.	Тасмалар, бубен.
	6 нчы дәрес. Тема. "Быел тургай"	Музыкаль әсәрнең характерын билгели белү. Мәрхәмәтлелек, туган табигать матурлыгына мөхәббәт тәрбияләргә.	Тургай сурәте төшерелгән рәсем. "Күпме жырлыбыз" уены өчен рәсемнәр, зәңгәр яулык.
	7 нче дәрес. Тема. «Концерт»	Бирелгән текстка көйләрне импровизацияләгәндә һәм язганда ижади активлыкны үстерергә. Хәрәкәтләрне сәнгатьле итеп үти белү, аларны музыка һәм музыка фразалары алышыну белән алыштыру; рус бию хәрәкәтләрен башкару. Уеннарда һәм әйлән-бәйләндә музыкаль-сәнгать образларын тапшыра белү осталыгын камилләштерү. Оркестрда уйный белү.	Фаразланган номерлар һәм балалар исемнәре белән иша. Балалар музыка коралларын жыю.
	8 нче дәрес. Тема. «Жәй житте!»	Ел вакыты турындагы белемнәрне музыка әсәрләре аша гомумиләштерергә һәм киңәйтергә. Табигать матурлыгына мөхәббәт тәрбияләргә.	Жырларга рәсемнәр. «Жырны өйрән» диюче уен

2.5.5 Мәктәпкә эерлек төркемдә комплекслы-тематик планлаштыру.

Ай.	ООД темасы.	Бурычлар.	Атрибутлар, жиһазлар.
Тема: «Хуш, ямьле жәй, сәләм көз!». Йомгаклау вакыйгасы: «Белем көне» бәйрәме.			

Сентябрь.	1 нче дәрес. Тема: «Белем көнө».	Балаларның Белем көнө турындагы күзаллауларын төгәлләштерергә. Балаларның белемгә ихтыяжын формалаштырырга, аларны алу ысуллары белән таныштырырга - китаплар, күзәтү, экспериментлар аша һ.б.лар.	Жырларның эчтәлеген тапшыра торган сюжет рәсемнәре; композиторларның ноталары, портретлары; музыкаль инструментлар сурәтләнган рәсемнәр.
	2 нче дәрес. Тема: «Безнең яраткан балалар бакчасы»	Балаларның балалар бакчасы турындагы белемнән гомумиләштерергә балалар бакчасына мөхәббәтне һәм аңа йөрүне теләүне дәвам итәргә. Уңай эмоциональ халәт формалаштыру. Балаларны жырларның характерын билгеләргә, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә кирәк. Уеннарда катнашырга.	"Балалар бакчасы" сюжетлы откыткалар җыелмасы, карга бүреге.
	3 нче дәрес. Тема: «Сөмбеләдә кунакта»	Балаларны классик музыканы тыңларга чакырырга. Музыкаль әсәрдәге кәеф төсмерләрен аерырга кирәк. Әсәрнең характерын билгели белү. Балаларда табигатькә мөхәббәт тәрбияләргә. Музыкаль тәмне үстерергә. Жырның тыныч холкын бирә белү. Балаларда көз катышмалары турында белемнәр беркетү.	Көзгә ботаклар, бубен
	4 нче дәрес. Тема: «Көзгә яфрак сәяхәте»	Балаларда музыкага мөхәббәт тәрбияләргә. Сөйләнгән тарихка һәм ишетелгән музыкаль әсәргә эмоциональ җавап бирү. Хәрәкәткә музыканың характерын бирергә өйрәтергә. Импровизацияләү осталыгын формалаштыру. Хыялларны үстерү, образлы кабул итү	Соры төстәге тукыма, тонлаштырылган кәгазь, пастель, өрәңге, төрле агачлардан киштерелгән яфрактар.
	5 нче дәрес. Тема: «Көз төсө».	Көз, аның "яңгырашы" турында гомуми күзаллау бирергә. Тапкырчыгышны дәрәҗәләп анализлай белү. Балаларга музыкаль әсәрнең кәефен җиткерергә, нәфис зәвыгын формалаштырырга өйрәтергә. Балаларда музыкага һәм шигърияткә эмоциональ җавап бирү. Ритмны үстерү. МРУны килештереп башкарырга кирәк.	Рус рәссамнарының көзгә яфрактары, картиналары репродукцияләре.
	6 нчы дәрес. Тема: «Урманда йөрибез»	Көзгә беренче чоры турында балаларның күзаллауларын, аның билгеләрен төгәлләштерергә. Табигатькә мөхәббәт формалаштыруны дәвам итәргә. Музыкаль әсәрләргә балаларда эмоциональ җавап бирү. Жыр һәм музыка - ритмик күнекмәләр беркетү. Балаларның музыка характеры нигезендә хәрәкәт итә белүен камилләштерү	"Уңыш", "Гөмбә", "Урман" темаларына рәсемнәр, карга бүреге.
	7 нче дәрес. Тема: «Урманда йөрибез» (дәвам)	Көзгә беренче чоры, аның билгеләре турында күзаллауны ныгытырга. Табигатькә мөхәббәт формалаштыруны дәвам итәргә. Балаларның музыка характеры нигезендә хәрәкәт итә белүен камилләштерү. Йөрештә елан белән шөгыллән. Пространствода ориентлашырга кирәк. Музыканы чиста интонацияләү осталыгын үстерү. Матур итеп жырлап җибәрергә.	Көз темасына рәсемнәр, кызыл зәңгәр һәм сары кыңгырау, карга бүреге сурәтләнган карточкалар.
	8 нче дәрес. Тема: «Өч кит»	Балаларны Д. Кабалевский биографиясы белән таныштырырга. Балаларның музыка жанрлары турындагы белемнән ныгыту - марш, бию, жыр. Балаларда рус композиторлары ижаты белән кызыксынуны үстерүне дәвам итәргә. Музыкаль инструментларда уйный белү.	Д. Кабалевский портретлары, музыка кораллары: өчпочмак, бубен, кыңгырау.
Тема: «Золотая Осень»			

Йомгаклау вакыйгасы: «Көзгә бал» бәйрәме			
Октябрь.	1 нче дәрәс. Тема. "Д.Кабалевский музыкасын тыңлыйбыз"	Музыкаль әсәрләр жанрлары турындагы төшенчәне ныгытырга. Эстетик тәмне үстерүне дәвам итәргә. Музыкаль хәтерне үстерү. Таныш музыкаль әсәрләрне оркестрга өйрәтергә. Бию ижатын үстерү	Д.Кабалевский портреты, шарфиклар, кыңгыраулар, погренушкалар
	2 нче дәрәс. Тема. "Музыкада әкият"	Классик музыканы тыңларга чакырырга. Балаларны музыкаль тәэсирлелек чаралары турында белемнән ныгытырга. Хыялларны үстерергә. Сәнгатькә кызыксыну тәрбияләү. Тыңлаган әсәрләргә балаларда эмоциональ җавап бирү. Музыкаль зәвыкны һәм ижади сәләтләрне үстерү. Мөстәкыйльлекне үстерү. Анализлау, чагыштыру, гомумиләштерү осталыгын формалаштыру	Аларны тутыру өчен карточкалы яисә маркерлы таблицалар, И.Билибин иллюстрацияләре, балалар музыка кораллары җыелмасы.
	3 нче дәрәс. Тема. "Ерткычлар читән астына утырдылар"	Балаларны музыка характеры нигезендә хәрәкәтләнәргә, кул һәм аякларның хәрәкәтен дәрәс координацияләргә өйрәтергә. Җырның характерын билгеләргә, регистрларны аерырга кирәк. Музыкаль әсәрнең образлы төзелешен аңлай белү, аның турында сөйлә белү. Балаларда музыка тәмен һәм сәләтне үстерү.	Көзгә яфрактар, музыка кораллары
	4 нчедәрәс. Тема. "Көз музыкаль патшалыгында"	Музыкада хәрәкәтне график рәвештә тапшырырга кирәк. Интонация һәм ишарә ярдәмендә эмоциональ халәтне тапшырырга кирәк. Музыка жанрларын аера белү осталыгын формалаштыру. Музыкага мэхәббәт тәрбияләргә. Импровизация күнекмәләрен формалаштырырга. Балаларда көз катышмалары турында белемнәр беркетү, телдән сөйләмне үстерү. Музыкаль - ритмик күнекмәләр формалаштыру. Бию ижатын үстерергә.	Магнитлы такта, королева Музыка, Песни принцессасы, гномов - Марша һәм Танц сурәте төшерелгән рәсемнәр, ак кәгазь битләре, фломастерлар, кыңгыраулар, кыштырдавык кәгазь, сәгать, "Бой часов" аудиозамасы, вак һәм эре яшелчә һәм җиләк-җимешләр төшерелгән карточкалар, ашалган алма.
	5 нче дәрәс. Тема. "Исәнме, безнең көзгә урман, әкиятләр һәм мөгҗизалар белән тулы"	Балаларны бирем нигезендә хәрәкәт итәргә, кул һәм аяклар хәрәкәтен дәрәс координацияләргә өйрәтергә. Җырның характерын билгелә белү, эчтәлегенә буенча сорауларга җавап бирү. Регистрларны аерырга, музыкаль авазларга колак салырга өйрәтергә. Балаларда музыкага мэхәббәт тәрбияләргә. Җыр һәм бию аша аралаша белү. Сүзләр тәмамлану, авазлар җырлау, көйнең чиста интонированиесе төгәл әйтелешен тартып алырга. Җырлауны килештереп башкарырга.	Кәгазь, өчпочмак, таяк, маракаслар, зәңгәр төстөгә султанчик, Чыпчык уенчыгы.
	6 нчы дәрәс. Тема. "Сәнгать әсәрләрендәге көз"	Көз катышмалары турында төшенчәләрне ачыклау. Тыңлаган әсәрләргә балаларда эмоциональ җавап бирү. Җыр һәм музыка - ритмик күнекмәләр беркетү. Балаларның музыка характеры нигезендә хәрәкәт итә белүен камилләштерү.	Рәсем рәссамнары Левитанның картиналары һәм портретлары («Алтын көз» «Көзгә көн. «Стога») В.Васнецовның «Аленушка», Васильевның «Яңгыр алдыннан»; Пушкин, Чайковский портретлары.
	7 нче дәрәс. Тема. «Сәламәтлек көне»	Баланың шәхесен төрле яклап үстерүне тәмин итәргә. Уен вакытында балаларны кагыйдәләргә җаваплы карарга, хәрәкәт төгәллеген күзәтергә. Уңай эмоциональ халәт формалаштыру, уеннарга һәм башка эшчәнлеккә тотрыклы кызыксыну. Балаларның музыка характеры нигезендә хәрәкәт	Һава шарлары, обручи, туплар, грамоталар, "Шалкан" әкият персонажларының башлыклары.

		итэ белүен камиллэштөрү.	
	8 нче дәрес. Тема. "Курчаклар, аюлар, погремушкалар - болар барысы да безнең уенчылар"	П.Чайковканың «Яна курчак» эсәре белән балаларны таныштырырга, бу эсәргә эмоциональ жавап табарга. Балаларда музыкага мэхэббэт тәрбиялэргә, аның үзгөрүен сизэ белү сэләтен формалаштырырга. Балаларның музыкаль тәэсирләрән белергә. Баланың эхлакый нормаларны үтәүгә шәхси мөнәсәбәтен формалаштыруга ярдәм итэргә. Музыка характеры нигезендә сэнгатые һәм ритмик хэрәкэт итэ белүне формалаштыруны дөвам итэргә.	Ширма, погремушкалар, перчаткалы курчаклар (аю и курчак), уенчык аюлар, курчаклар.
Тема: «Мин һәм минем гаиләм». Йомгаклау вакыйгасы: Ата-аналар белән бэйрәм			
Ноябрь.	1 нче дәрес. Тема. "Глинка - рус музыкаль классикасына нигез салучы"	Балаларны М.Глинканың биографиясе белән таныштырырга. Рус композиторлары ижатына карата кызыксыну һәм мэхэббэт формалаштыруны дөвам итэргә. Тыңлаган музыкаль эсэрлэргә балаларда эмоциональ жавап бирү. Музыкага колак сала белү, музыкаль эсәр турында сөйли белү. Рус классик музыкасын тыңларга кирәк.	М.Глинка портреты
	2 нче дәрес. Тема. "Глинка музыкасын тыңлыйбыз"	Балаларны М.Глинка эсэрлэре белән таныштырырга. Музыка тыңларга эстетик зэвык һәм теләк формалаштырырга. Музыкаль эсэрләр жанрларын аера белергә кирәк. Эсәрдә колак салып тыңлый белү, аның характерлы үзенчәлекләрән аера белү, музыканы иллюстрацияләр белән чагыштыру. Классик музыкага мэхэббэт тәрбиялэргә. Музыкаль инструментларда уйный белү.	М.Глинка портреты, шөлдерле, өчпочмаклар, барабаннар, кыңгыраулар.
	3 нче дәрес. Тема: «Музыкада тәүлеклек вакыт»	Балаларны дөнья музыка культурасына тартырга. «Музыкаль образ, тәэсирле чаралар» төшенчэләре белән танышырга. Балаларның музыкаль тәэсирләрән белергә. Сэнгаткә - поэзиягә, музыкага мэхэббәтне үстерүне дөвам итэргә. Музыка һәм шигъриятнең үзара бэйләнешен аңлауны формалаштырырга. Эсәрнең эчтәлегә буенча сорауларга жавап бирергә кирәк.	И.Левитан, А.Куинджи, В.Поленов картиналарының репродукциясе.
	4 нче дәрес. Тема. "П.И. Чайковский турындагы балаларга"	Балаларны Чайковский биографиясе белән таныштыруны дөвам итэргә. Балаларда рус композиторлары ижатына карата кызыксыну һәм мэхэббэт үстерү. Рус классик музыкасына кызыксыну формалаштыру, аны тыңлау ихтыяжы	«Нянина сказка» һәм «Баба Яга» музыкаль эсэрләрән эчтәлеген чагылдыручы рәсемнәр жыелмасы
	5 нче дәрес. Тема. «Табигать күренешлэре»	Классик музыканы тыңларга чакырырга. Балаларны таныш музыканы искә төшерергә һәм аны анализларга. Балаларда гүзәллек хисе, сэнгат эсэрләрән эмоциональ кабул итү аша табигатькә мэхэббэт тәрбиялэү. Музыкаль эсәрнең кәефен аңлау, аны жырлауда, хэрәкәтгә тапшыра белү осталыгын камиллэштөрү	Левитанның «Алтын көз» картиналары репродукциясе, В.Поленовның «Алтын көз» аудиоязмасы, «Марстан Юллама» аудиоязмасы, көзгә яфрактар
	6 нчы дәрес. Тема. "П. Чайковскийның балалар альбомы"	Балаларны Чайковский музыкасы белән таныштыруны дөвам итэргә. Рус композиторлары ижатына кызыксыну һәм мэхэббэт үстерүне дөвам итэргә. «Балалар альбомы» музыкаль жыентыгын төзү тарихы белән таныштырырга. Тыңлаган музыканың характерын һәм кәефен билгелэргә кирәк.	П.Чайковский портреты
	7 нче дәрес. Тема. "Чайковскийның "Щелкунчик" балеты белән танышу"	Балаларны сәхнә сэнгате белән таныштырырга, Балаларның характерын аерырга, музыкаль эсэрләрән эчтәлеген аңларга өйрәтэргә. Чайковский музыкасына эмоциональ реакция чакыртырга. Балаларны музыканы актив кабул итүгә дэртлэндерергә. Рус композиторы Чайковский музыкасы турында балаларның белемнәрән ныгытырга. Бю ижатын үстерергә. Шау-шулы уен	Чайковскийның "Щелкунчик" балеты видеоязмасы, опера, балеттан күренешләр сурәтлэнгән рәсемнәр, симфоник оркестр чыгышлары, "Бой курантов" аудиоязмасы, конфет астына тартмалар, стаканчылар,

		коралларында импровизацияларга кирәк.	таяклар, фантиклар.
	8 нче дәрәс. Тема: «Бу безгә кыш килде»	Балаларны музыка характерын билгеләргә, аның турында эмоциональ һәм ачык итеп әйтәргә, әсәргә колак салырга, сәнгать образын кабул итәргә өйрәтәргә. Ижади эзләнүләргә ярдәм итәргә. Йомшак тавышны тыңларга. Туган як табигатенә мэхәббәт тәрбияләргә. Балаларда житезлекне, игътибарны, реакция тизлеген үстөрүнә дөвам итәргә. Кара кашлы авазны үстөрү	Ак солтанчылар, кәгазь пакет, стаканнар, төрле зурлыктагы бәллүр фужерлар, кыңгырау, таяк, көмеш тасмалар, өчпочмаклар.
Тема: «Кыш» Йомгаклау вакыйгасы: «Безгә Яңа ел килә» бәйрәме			
Декабрь.	1 нче дәрәс. Тема. “А. Пушкин һәм рус музыкасы”	Шигърият һәм музыканың үзара бәйләнеше турында күзаллаулар формалаштыру. А.Пушкин ижаты турында балаларның белемнәрен төгәлләштерәргә. Сәнгатькә мэхәббәт формалаштыруны дөвам итәргә. Тыңлаган музыкаль һәм шигъри әсәрләргә балаларда эмоциональ жавап бирү	А.С Пушкинның портреты
	2 нчедәрәс. Тема. "Музыкада юмор"	Балаларны дөнья музыка культурасына тартырга. Музыкада кәэф төсмерләрен аерырга, балаларны рус һәм чиг ил композиторлары ижаты белән таныштырырга кирәк. Классик музыкага мэхәббәт тәрбияләргә. Тыңлаган әсәрләргә эмоциональ жавап бирергә. Музыкаль тәмне, сәләтне үстөрү. Балаларның музыкаль тәәсирләрен белергә. Гап-гади музыкаль төшенчәләр (музыкаль образ, тәәсирле чаралар) белән таныш булу	Балалар музыка коралларын жыю
	3 нче дәрәс. Тема. "Музыкаль жанрлар"	Балаларның жанрлар турында белемнәрен беркетү (жыр, марш, бию). Балаларны балет һәм опера кебек сәхнә сәнгате төрләре, шулай ук балет һәм опера сәнгате терминнары (балет, балетмейстер, болеро, опера, опера жырчылары, театр рәссамнары, репертуар, театр афишасы, театр афишасы белән таныштыру	Опера һәм балет спектакльләре сәхнәләре, Зур театр рәсеме, тасмалар.
	4 нче дәрәс. Тема. "Кышкы юл"	Белем алу белән кызыксыну формалаштыруны дөвам итәргә. Классик музыкага мэхәббәт тәрбияләргә. Хис-кичерешле ярдәмчеллек формалаштырырга. Билгеле бер темага әңгәмәдә катнаша белү формалаштырырга. Музыкаль әсәрнең характерын билгеләргә сүзлекне эпитетлар, чагыштырулар һ. б. белән бастырга кирәк.	Төрле төсләр һәм төсләр рәсемнәре
	5 нче дәрәс. Тема. "Күңелле ноталар"	Балаларны классик музыканы тыңларга чакырырга. Музыкада кәэф төсмерләрен аерырга кирәк. Музыкаль әсәрнең характерын билгели белү. Балаларда музыкага мэхәббәт тәрбияләргә, аның үзгәрүен сизә белү сәләтен формалаштырырга. Музыкаль зәвыкны, ижади сәләтләренә үстөрү, жырның ягымлы, тыныч холкын тапшыра белү. Кыш тамгалары турында белемнәренә ныгытырга. Телдән сөйләмне үстөрү	Музыкаль жанрларның символик сурәтләнеше (жыр, бию һәм марш)
	6 нчы дәрәс. Тема. "Кышкы	Кыш һәм кышкы күренешләр турында балаларның	«Тылсымлы» таяк, таяк

	шатлык”	белемнәрен ныгытырга. Сәнгатькә мөхәббәт - поэзия һәм музыкага мөхәббәт формалаштыру. Тыңлаган музыкаль әсәрләргә балаларда эмоциональ ярдәмчеллек күрсәтү, музыка һәм шигърият арасындагы үзара бәйләнешне аңлауны формалаштыру. Музыка белән хәрәкәтләрне килештерә белү	тасмалары, төлке бүрекләре, аю бүрекләре, балалар музыка кораллары жыелмасы
	7 нче дәрәс. Тема. «Кыш бик күңелле булды!»	Балаларны классик һәм халык музыкасын тыңларга чакырырга. Музыкаль әсәрнең характерын билгели белү. Кышкы уен-көлкә, күңел ачу турында белемнәрен ныгытырга. Балаларда туган якка мөхәббәт тәрбияләргә. Сезонлы үзгәрешләрне күрә белү, балаларда музыка тәмен үстерү. Балаларның ижади үзсүзлелегенә ярдәм итү, аларны музыка астында хәрәкәтләрне сәнгатькә башкарырга мәжбүр итү	Музыкаль инструментлар, "Снеговик" уены өчен урнаштыру схемалары
	8нче дәрәс. Тема. «Безгә күңелле бәйрәмне кыш китерде! (эти-эниләр катнашында)	Балаларда бәйрәм рухын формалаштыру уңай хис-кичерешләр. Яңа елны гайлә әйләнәсендә бәйрәм итү теләген формалаштыру. Тыңлаган әсәрләргә балаларда эмоциональ җавап бирү. Музыкаль тәмен үстерергә. Музыкаль сәләтләр формалаштыру. Балаларны Яңа елны әзерләүдә һәм уздыруда турыдан-туры катнашырга. Бәйрәмгә үз мөнәсәбәтенчә чаралар белән бирергә	"Тылсымлы" көзгә, петрушкаларның бүрекләре, шөлдерле бүрекләр һәм төлкеләр, төсле кәгазь тасмалары, жилем, кайчы, кәзгін
Тема: «Кышкы күңел ачулар» Йомгаклау вакыйгасы: «Кышкы күңел ачу» урамында күңел ачу			
Гыйнвар.	1 нче дәрәс. Тема. "Аккош күле" балеты	П. Чайковскийның «Аккош күле» балеты эчтәлегенә булган балаларны белергә. Балетта яхшылык һәм яманлык ничек сурәтләнүе турында күзаллау бирергә. Музыкага колак сала белү, үз тәэсирләрнең турында сөйлә белү. Тыңлаган әсәрләргә эмоциональ мөнәсәбәт тудырырга. Балаларның сүзлек запасын тәэмин итәргә. Музыкаль жанрлар турындагы белемнәрен музыкаль жанрлар турындагы белемнәрен гомумиләштерергә.	Медиаүзәк, П. Чайковскийның «Аккош күле» балеты видеоязмасы
	2 нче дәрәс. Тема. "Аккош күле" балеты (дәвам)	Балет турындагы белемнәрен сәнгать жанры буларак беркетергә. Балетка мөхәббәт тәрбияләү. Тыңлаган музыкаль әсәрләргә эмоциональ җавап бирергә. Өңгәмәдә катнашу сәләтен үстерү	Медиаүзәк, П. Чайковскийның «Аккош күле» балеты видеоязмасы
	3 нче дәрәс. Тема. «Н.Римский-Корсаков балаларына»	Н. Римский-Корсаковның биографиясе булган балаларны белергә. Рус композиторлары ижатына кызыксыну һәм мөхәббәт үстерүне дәвам итәргә. Музыкада рәсем ясау элементларына балаларның игътибарын юнәлтәргә, композитор табигать күренешен тапшыра торган музыкаль тәэсирлелек чараларын билгеләргә.	Римский-Корсаков портреты
	4 нче дәрәс. Тема. "Рус халык инструментлары"	Рус халык музыка уен кораллары турындагы белемнәрен ныгытырга. "оркестр" төшенчәсе белән таныштыруны дәвам итәргә, балаларның эстетик хисләрне формалаштырырга. Балаларның музыка коралларында уйнарга теләге хуплау	Сундучок, дудочка, кашыклар, рубель, таяклар, дирижер сурәте төшерелгән иллюстрация
	5 нче дәрәс. Тема. "Тәүлекнең йолдызлы кичкә вакыты"	Балаларны музыка тыңларга, көн тәртибен чагылдыра торган җырларга, музыкаль әсәрләрне бер үк исемдәге, шулай ук шул ук темага язылган шигърьләр һәм картиналар белән чагыштырырга өйрәтергә. Балаларда музыка, әдәбият аша табигатькә мөхәббәт тәрбияләргә. Тыңлаган әсәрләргә балаларда эмоциональ җавап бирү. Балаларда музыка тәмен һәм сәләтне үстерү, балаларда белем туплау киченә башлануын кабул итәчәк.	"Кич" сюжетлы картиналары сериясе

	6 нче дәрес. Тема. "А Пушкинның шигърьләре"	Балаларны А.Пушкин ижаты белән таныштыруны дәвам итәргә. Балаларның сәнгать-эстетик мәдәниятен формалаштыру, баланың эмоциональ өлкәсен үстерү, шигърият һәм музыканың үзара бәйләнешен аңлауны формалаштыруны дәвам итү.	Дингезне сурәтләгән рус рәссамнарының картиналары, шул исәптән И. Айвазовскийның «Кара дингез» һәм «Девятый вал», буяулар; чуқлар; сулы стаканчиклар; дингез тематикасы элементлары төшерелгән шәм кәгазьләре (корабль, якорь, балык һ. б.).
	7 нче дәрес. Тема. "Сөйгән балалар жырлары һәм көйләре"	Балаларны шигъри текстның ритмы һәм көенә колак салырга өйрәтү. Кисмәккә кызыксыну формалаштыру һәм аның мәгънәсен аңлай белү. Өлешчә язарга, инде язылган кисәкчек яки яңа эсәр ярдәмендә хисләр, борчылулар, симпатия белдерә белүне формалаштырырга өйрәт. Балаларда музыка тәмен, сәнгать белән кызыксыну, рифма белән уйныйбыз. Бәдрәфнең дәртле характерын яңадан бирә белү	Корзинка, косынкалар, яулыклар, кепкалар, трешотка, уенчык баллар һәм гармуннар"
	8 нче дәрес. Тема. "Ватан улларына дан"	Оркестр, музыка кораллары турында белемнәрне ныгытырга. Балаларны Россиянең тарихи үткәне, бөек гаскәр башлыклары һәм аларның батырлыклары белән таныштыруны дәвам итәргә. Үз Ватанына хөрмәт һәм ярату, Россия геройларына хөрмәт хисе тәрбияләү. Ватан язмышы өчен танып белү мәнфәгатьләре, бурыч һәм жаваплылык хисе формалаштырырга. Сугыш геройлары кем булуы турында балаларның белемнәрен беркетү	Бөек полководецларның, шул исәптән А. Суворовның портретлары
Тема: «Ватанны саклаучылар» темасы Йомгаклау вакыйгасы: «Ватанны саклаучылар көне» бәйрәме			
Февраль.	1 нче дәрес. Тема. "Музыканың төп жанрлары"	Музыкаль эсәрләр жанрларын аерырга, таныш эсәрләргә белергә, балаларның дөньяга карашын киңәйтәргә өйрәтәргә кирәк. Био характерының ашыкмыйча, салмак йөгерүен өйрәт. Сәнгатькә мөһабәт формалаштыруны дәвам итәргә. Ритм хисен үстерү, музыка белән хәрәкәтләргә килештерә белү, дәрес күчәр формалаштыру	Д. Кабелевский портреты; барабан; парадта марш ясаучы солдатлар сурәте төшерелгән рәсемнәр, вальста әйләнүче парлар һәм йоклап ятучы бала; «На границе» жыры әчтәлеге буенча мнемотабличалар
	2 нче дәрес. Тема. «Без үз Ватаныбызны яратабыз!»	Рус музыка культурасының төрле катламнары белән характерлана торган Россиянең музыкаль портретын: классик музыка, туган музыкага, рухи музыка элементлары (чаң тавышы) төзәргә. Зур һәм кече ватанга мөһабәт һәм хөрмәт, ватанпәрвәрлек хисе тәрбияләргә. Матурлыкка мөһабәт, хәтерне, игътибарны, фикерләүне үстерәргә. Музыканы эмоциональ кабул итүгә ярдәм итү	Россияне сурәтләүче картина; чыгыш ясаучы һәм симфоник оркестрларның видеофрагментлары; халык һәм симфоник оркестрлар инструментлары сурәтләнгән карточкалар; колокол шалтыратуның аудиоязмасы
	3 нче дәрес. Тема. "Без - дуслар"	Кыйммәтле күзаллауларны (ширкәт, үзара ярдәмләшү, ярдәмгә вакытында килә белү), "чын дуслык", "тугры дус" төшенчәләре белән таныштыру (халык авыз ижаты материалында). Таныш музыкаль эсәрләргә ишетеп белү сәләтен формалаштырырга. Музыка астында хәрәкәтләргә төгәл һәм матур итеп башкарырга кирәк. Үзенең тәэсирләргә рәсемдә күрсәтәргә тырышырга	Белмәүчедән хат, яулыклар, уйнаучы балалар сурәте.
	4 нче дәрес. Тема. "Халык уен кораллары оркестрына уйныйбыз"	Балаларның рус музыка кораллары һәм оркестрның төрле төрләре турында белемнәрен ачыклау, рус музыка коралларында уйнарга өйрәтү, балаларда сәнгатькә мөһабәт үстерү, эмоциональ ярдәмчеллек	Рус музыка кораллары, мини-ширма, рус халык уен кораллары, кош бүрекләре сурәтләнгән иллюстрацияләр

		уяту. Караңгы колакны, ритм хисен, югары ишетү авазын, хәтер, сөйләү аппаратын үстерергә.	
	5 нче дәрес. Тема. «Әни. әти – олимпияда гаиләсе (әти-әниләр катнашында)»	Гаилә әгъзаларына карата мэхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләү, сәламәт яшәү рәвешә күнекмәләрен формалаштыру. Музыка ярдәмендә физик культура һәм спортка карата кызыксыну һәм мэхәббәт уятырга. Балаларның эмоциональ иминлеген тәэмин итәргә. Жырларны бердәм темпта, эмоциональ рәвештә башкарырга кирәк. Балаларның активлыгын стимуллаштырырга.	Ит, чапкычлар, кыршау, бау, флажка, һава шарлары, яулыклар
	6 нчы дәрес. Тема. "Музыкада кәефне чагылдыру"	Балаларның кәефләре алмашынуын һәм музыкадагы төсмерләрен аера белергә, музыкаль әсәрнең кәефен тасвирлау өчен төгәл сүзләр сайларга өйрәтергә. Балаларда музыкага мэхәббәт тәрбияләргә. Тыңлаган әсәрләргә эмоциональ җавап бирергә. Музыкаль зәвыкны, музыкаль сәләтләрен үстерергә. Сәнгать әсәренә музыка чаралары белән үз мөнәсәбәтене бирергә	Күк сурәте төшерелгән рәсемнәр, болытлар, кояш, яулыклар
	7 нче дәрес. Тема. "Илдә классик музыка!"	П. Чайковский әсәрләре белән балаларны таныштырырга. Әсәрне тыңлаганда хис-кичерешләр уятырга. Композитор-классиклар һәм заманча авторлар музыкасына кызыксыну тәрбияләү. Балаларны дәрестә актив катнашырга дәртләнделергә. Балаларда музыка характерын тоя белү, нәфис музыкаль образны чынбарлык образлары һәм күренешләре белән чагыштыру. Балаларны гади көйләренә мөстәкыйль рәвештә импровизацияләү	Принц, принцесса, Мажор, Минор рәсемнәре; ноталар; жырлы торган соло, дуэт, хор сурәтләнган карточкалар; композиторлар портретлары; аккордеон, металлофон, арфа, фортепиано, инструментлар яңгырашы белән аудиоязмалар.
	8 нче дәрес. Тема. "Җәзәп табигать"	Балаларны классик музыканы тыңларга чакырырга, кәеф-сафаларны аерырга, музыкаль әсәрнең характерын билгеләргә, табигатькә мэхәббәт тәрбияләргә өйрәтергә. Аның үзгәрүен сизә белү. Тыңлаган әсәрләргә балаларда эмоциональ җавап бирү. Музыкаль зәвыкны, музыкаль сәләтләрен үстерергә. Жырның ягымлы, тыныч холкын бирә белү. Жыр интонациясенә чисталыгын үстерергә. Яз билгеләре турында белемнәренә ныгытырга, телдән сөйләмне үстерергә. Бию иҗатын үстерү	Рус рәссамнарының пейзажлары республикасы; һәркайсында ботак (р өстә) булган өч ваза
Тема: «Хатын-кызлар көне 8 Март» Йомгаклау вакыйгасы: «8 март - хатын-кызлар көне», «Нәүрүз»			
Март.	1 нче дәрес. Тема. "Яз бара, яз килә!"	Балаларны яз билгеләре турында күзаллауны ачыкларга. Төрле эшчәнлек аша балаларның акыл сәләтләрен активлаштырырга. Табигатькә мэхәббәт тәрбияләүне дәвам итәргә. Эмпатия формалаштыру, коммуникатив сәләтләр. Тыңлаган музыкаль әсәрләргә балаларда эмоциональ җавап бирү. Игътибарны, хәтерне, ижади күзаллауны үстерү	Кояштан кисеп алынган төсләр, йорт декорациясе, металлофон
	2 нче дәрес. Тема. «Табигать уяну»	Балаларның хәрәкәтләрен музыкаль әсәрнең характеры һәм формасы белән килештерергә өйрәтергә. Төрле характердагы музыкага тотрыклы кызыксыну тәрбияләүне дәвам итәргә. Инициатива күрсәтергә, балаларга ижади якын килүне сәнгатьле жырларга, кияренкелектән, ирекле тавыш белән жырларга өйрәтергә. Әйләнә-тирәдә жырлау һәм хәрәкәтне яраштырырга, уч, кара ишетү, ритм хисләрен үстерергә өйрәтергә	Гофриланган кәгазь, инеш һәм кәгазьдән ясалган күлдәвекләр, металлофон, кыңгырау, өчпочмак, П. Чайковский портреты.

	3 нче дәрес. Тема. "Иң яратканнары, иң гүзәлләре (эти-энилер катнашында).	Рәсемнәрдә музыканың кәефен, язгы табигать турындагы тәэсирләрен житкерергә, рус һәм чит ил композиторлары ижаты белән таныштырырга өйрәтергә. Эни белән әбигә карата мэхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләргә, балаларны нәфис һәм музыкаль зәвык, рәсем ясау һәм музыкаль сәләтләр үстерергә.	Чәчәкләр, яулыклар, металлофоннар, өпчочмаклар, кыңгыраулар, уенчык мольберт һәм скрипик ачкыч, кәгазь, бармак буяулар, рамдагы пыяла, пумала
	4 нче дәрес. Тема. "Кара карга - язгы кош"	Балаларны музыка характерын тоярга өйрәтергә. Сүзлек запасын активлаштырырга. Мөстәкыйльлеккә өйрәтергә. Сәнгать образын музыка өлешләре нигезендә бирергә өйрәтергә. Грач образын жырлауда, хәрәкәттә һәм уенда тапшыра белү	Кара карга сурәтләнган рәсемнәр, "Табигать тавышы" аудиоязмасы, уенчык кара карга
	5 нче дәрес. Тема. "Без музыканы бөтен жирдә эзләдек"	М. Мусоргский ижаты белән таныштырырга. Балаларның музыкаль тәҗрибәсен өйрәнергә. Музыкага мэхәббәт тәрбияләргә. Музыкаль культураның сәнгать тәмен, нигезләрен формалаштырырга. Рәсемдә музыканың эмоциональ-образлы әчтәлеген чагылдырырга кирәк. Музыкаль фикерләүне, хәтерне үстерү, музыкаль әсәрне, аның характерын, настроениен, музыкаль тәэсирлек чараларын бәяли белү сәләтен формалаштыру, музыкаль терминнарны үзләштерүгә ярдәм итү. Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәнгать эшчәнлеген төрле төрләрендә ижади сәләтләрен үстерү	М. Мусоргский портреты; рәсем ясау өчен кәгазь; сандык; "ковер-самолет"; өй декорациясе; балаларга билгеле әсәрләре символаштыручы рөхсәт ителгән сурәтләр; аларда язылган музыкаль сораулар конвертлары; аудиоязма "серле тавыш"
	6 нчы дәрес. Тема. "Шатлык сагышны жиңә"	Музыкаль образлар аша әйләнә-тирәдәгеләргә уңай эмоциональ мөнәсәбәт формалаштыру, төрле ситуацияләргә адекват эмоциональ реакция формалаштыру, әсәр геройларының эмоциональ халәтен аңлау һәм аеру, балаларны шатлык һәм сагыш хисләре белән таныштыру. Хис-кичерешләре төрле чаралар ярдәмендә (мимика, ишарәләр, сәнгать чаралары) тапшыра белү	"Шатлык" һәм "Моңсу" пиктограммасы яки моңсу һәм шатлыклы йөзле курчаклар
	7 нче дәрес. Тема. "Вообразия иле"	Сәнгатьле хәрәкәтләре, мимиканы, тавышларны үстерү. Сайланган персонажның характерын һәм аның эмоциональ халәтен жыр аша интонацион рәвештә чагылдыра белү. Балаларны драмалаштыруга (пантомимга) өйрәтергә. Музыкаль әсәрнең характерын билгеләргә һәм аның турында әйтергә кирәк. Бию импровизациясе укытучысы. Уртақ музыкаль-театральләштерелгән эшчәнлек вакытында балаларда коммуникатив күнекмәләр тәрбияләргә	Конфетлы агач, сандык, «тылсымлы» таяк, уенчыклар, «Теремок» әкиятен драматизацияләү өчен жәнлекләр бүреге
	8 нче дәрес. Тема. "Курчак көне, машина сыбызгы"	Музыкаль әсәрләре тыңлау культурасын формалаштыруны дөвам итәргә, музыкада кәеф төрлелеген аеру, музыкаль әсәрнең характерын билгели белергә, аны хәрәкәттә тапшыра белергә өйрәтергә. Тыңлаган музыкаль әсәрләргә балаларда эмоциональ жавап бирү. Балаларда музыка тәмен, сәләтне үстерү, бирелгән ритмик рәсемне жыр интонациясенә чисталыгын үстерү сәләтен ныгыту.	Гимнастик таяклар, курчаклар, матрешка, конструктив эшчәнлек өчен материал
Тема: "Яз"			
Апрель.	1 нче дәрес. Тема. «Музыкаль тональлекләр	Таныш бию хәрәкәтләрен башкаруны камилләштерү. Балаларның музыкаль сүзлеген киңәйтәргә. Музейда	Хат, шау-шулы музыка кораллары, нота станогы

	белән танышу	музыка һәм солистлар каршында темпны сакларга, провидение характерын дәрәс тапшырырга, көй югарыдан аска таба хәрәкәт иткәндә аск акылны чиста интонацияләргә күндерергә өйрәттеләр. Музыкага мөхәббәт тәрбияләү	сурәтләнган флаanelграф, магнит тактасы, мажор оясы һәм минор гномикасы сурәте төшерелгән иллюстрацияләр, уен өчен карточкалар
	2 нчедәрәс. Тема. "Кәэф югалды"	Матур итеп жырларга, сүзләргә ачык итеп әйтәргә, көйне чиста интонацияләргә өйрәтәргә. Дәрәс чолганыш формалаштыру, музыканы игътибар белән тыңлый белү осталыгын формалаштыру. Музыкаль әсәр характерының үзгәрүенә карап, хәрәкәтне үзгәртә белү. Тарихи характердагы музыка белән таныштыруны дәвам итәргә. Хис-кичерешле ярдәмчеллекне, күзаллауны үстерү. Үз тәэсирләрен турында фикерләрен белдерүне дәвам итәргә өйрәтәргә. Ритм хисе формалаштырырга.	Кечкенә өстәл, ике уенчык гусеница, картоннан кояш һәм болыт кисеп алынган, "Про козлика" жырын инсценировкалау өчен битлек, өстәл театрыннан кәжә һәм кәжә фигуралары
	3 нче дәрәс. Тема. "Күңелле музыкантлар"	Ритмик хәтерне үстерергә. Жыр ижатында активлык, инициативалык һәм мөстәкыйльлек үстерү. Фотокепиано озатуында зур булмаган ансамбльләр белән музичия ясыи белү көйле һәм ритмик.	Балалар музыка коралларын жыю, шул исәптән өчпочмаклар, бубенецлар, маракаслар
	4 нче дәрәс. Тема. «Язгы тамчылар тавышы!»	Музыкаль әсәрнең характерын билгели һәм аның турында сөйли белүне беркетә белү. Тавышларны бириклек һәм озынлык буенча аера белергә, халык музыкасының лирик характеры нигезендә хәрәкәт итә белүне беркетергә кирәк. Жырлыи белү жинел, тавыш форсатыннан башка, төгәл дикция белән. Р. Шуман ижаты белән таныш	Р. Шуман портреты; Музыкаль тавыш кораллары, шул исәптән өчпочмаклар, бубенецлар, маракаслар; чәчәкләр
	5 нче дәрәс. Тема. «Балалар бакчасы - безнең якты йортыбыз».	ритмик күнегүләрдә үз бизәкләрен уйлап, жырда көйнең юнәлешен билгели белүне ныгыту. Күңелле, шатлыклы музыкага эмоциональ тәэсир итү сәләтен формалаштыру. Музыкаль әсәрнең формасын билгеләргә кирәк. Музыкада сурәтләү чарасын аера белү осталыгын формалаштыру	Композиторлар портретлары, шул исәптән Р. Шуман портреты; ритмик таякчыклар; чәчәкләр
	6 нчы дәрәс. Тема. "Без дус һәм бергә шөгыйльәнәбез"	Тыңлаган музыкаль әсәрләргә эмоциональ ярдәмчеллекне үстерергә. Музыкаль тәэсирлелек чараларын аера белү, көйне чиста интонацияләрдә күнегүләр ясау. Ритм хисен үстерү	Чәчәкләр, шау-шу
	7 нче дәрәс. Тема. "Светофор"	Юл хәрәкәте кагыйдәләрен, урамда һәм транспортта балаларның үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен белү музыкаль әсәрләр ярдәмендә ныгытырга, өлкәннәргә карата хөрмәт тәрбияләргә. Игътибарны, хәтер сөяген үстерү	Уенчык светофор; идәндә жыеп булырлык итеп картоннан кисеп алынган ике светофор детальләре
	8нче дәрәс. Тема. "Светофор" дәвамы	Юл хәрәкәте кагыйдәләрен, урамда һәм транспортта балаларның үз-үзләрен тоту кагыйдәләрен белү музыкаль әсәрләр ярдәмендә ныгытырга, өлкәннәргә карата хөрмәт тәрбияләргә. Игътибарны, хәтер сөяген үстерү	Уенчык светофор; идәндә жыеп булырлык итеп картоннан кисеп алынган ике светофор детальләре
Тема: «Чәчәкле яз. «Жәй».			
Йомгаклау вакыйгасы: Чыгарылыш кичәсе "Сау бул, бакчабыз".			
Май.	1 нче дәрәс. Тема. "Россия - минем яраткан Ватаным!"	Ватанга күзаллауларны беркетү. Туган як турындагы белемнәргә үзләштерүгә ярдәм итәргә. Бәйләнешле	Россиянең Пейзажлары елның төрле вакытында,

	сөйләмне, фикерләүне, хәтерне, танып белү активлыгын үстерергә, кызыксынучанлыкны рус табигатенә, үз Ватаныңа мөхәббәткә юнәлтергә. Әйләнә-тирә дөньяны, тере сүзне, музыканы, рәсем сәнгатең эмоциональ кабул итәргә өйрәтергә	Павлов-посад яулыгы, яулыктар
2 нче дәрес. Тема. "Бөек Жинү көненә - дан!"	Балаларны Бөек Ватан сугышы вакыйгалары белән таныштыруны дәвам итәргә. Музыка чаралары белән зур һәм кече ватанга мөхәббәт һәм хөрмәт тәрбияләү, патриотизм хисе. Матурлыкка мөхәббәт, хәтерне, игътибарны, фикерләүне, музыканы эмоциональ кабул итүне, ритм хисен үстерергә.	Жинү көненә багышланган сюжетлы картиналар сериясе.
3 нче дәрес. Тема. "Менә нинди матур көн"	Табиғый тавыш белән жырлы белү, килешеп, чиста интонировать итү, сулышны дөрес алу, тавыш һәм мимика белән жырның характерын һәм кәефен чагылдыра белү. Төп хәрәкәтләрне - йөрешләрне, йөгерүне камилләштерү. Балаларны поляк адымында тәрбияләү, иярченнәрдә әйләнү	Балалар музыка коралларын жыю
4 нче дәрес. Тема. "Болында чәчәкләр"	Балаларда тыңланган әсәрләр турында эмоциональ җавап бирү. Балаларда музыка төмен, ижади сәләтләрне, игътибарны, ритм хисе, хәтерне үстерү, коммуникатив күнекмәләр формалаштыру. Сүзлек запасын киңәйтәргә. Музыкаль әсәрне тасвирлау өчен тиешле сүзләр сайлап алырга кирәк. Музыка характерын алмаштыруга җавап бирергә, пространствода ориентлашу, төгәл координация эшләү осталыгын формалаштырырга кирәк. Маршалауны беркетү (ышанычлы, кискен адым белән хәрәкәт итү һәм тыйнак, сак йөрү - музыка нигезендә. Хәрәкәткә музыканың йомшак бию характерын бирергә өйрәтергә	Бубен, шифрланган текстлы хатлар (ритмик рәсем).
5 нче дәрес. Тема. "Мажараларны аулаучылар"	Йөгерүне жайга салырга һәм колоннада берәм-берәм йөгерегә, оекчан килеш, бирик бедр күтәргән, кушылып йөгерегә. Кергәннән соң хәрәкәтләнә башлау, предметлар белән ритмик һәм жинел эш итү, уен образларын сәнгатьле итеп күрсәтү осталыгы. Музыкада темпның үзгәрүенә һәм динамик төсмерләргә игътибар итәргә. Яхшылык, ярдәмчеллек, башкаларга ярдәм итү теләге, балаларда җитезлек, игътибар, реакция тизлеген үстерү.	Авырлыклар, шнурлар, һава шарлары
6 нчы дәрес. Тема. "Урман алаңында биюләр"	Музыкага мөхәббәт тәрбияләргә. Сәнгать төмен формалаштырырга. Коммуникатив күнекмәләр формалаштыру. Ритм, ишетү игътибарын үстерергә. Уен алымын кулланып, көй хәрәкәтен образлы чагыштыру белән беркетә белү. Жырның характеры һәм текстны нигезендә хәрәкәт итә белү, керешне ишетү һәм мөстәкыйль хәрәкәтләнә башлау осталыгын камилләштерү. Хор адымында күнегү	Урман декорацияләре, балалар музыка кораллары, чабаталар жыелмасы (мөмкинлектән чыгып)
7 нче дәрес. Тема. "Төсле фантазия"	Музыканың образлылыгы турында күзаллауларны беркетү, музыкаль әсәрләрнең характерын хәрәкәткә китерә белү, ышанычлы, кискен адым белән хәрәкәт итү осталыгын беркетү; аяк очында йөрү; пружиналы әйлән-бәйлән адымны үтәү; әйләнәнә тара һәм киңәйтә белү.	Чәчәк бөреләре (аерым алганда, василек, ромашка, мөк, күз анютиналары, тузганак, роза, ландыш), чәчәкләр
8 нче дәрес. Тема. «Менә нинди бит ул безнең җәй!»	Төрле характердагы жырларны башкара һәм аларга эмоциональ җавап бирә белү осталыгын беркетү. Табиғый тавыш белән жырлы белү, килешеп; чиста интонация ясыя белү; сулышны дөрес алу; тавыш һәм мимика белән жырның характерын һәм кәефен	Курчак Айболит, бозылган снарядлар бүләк ителгән капчык эстафета өчен

		сәнгатьле итеп күрсәтү, музыкаль ижатка кызыксынуны ныгыту. Мөстәкыйльлекне үстерү. Төп хәрәкәтләрнең үтәлешен камилләштерү. Био һәм уен хәрәкәтләрнең импровизацияләү осталыгын беркетү. Балаларны бәйрәм, шатлыклы кәеф тудырырга, сәламәт яшәү рәвешенә нәрсә икәннен аңларга өйрәтәргә. Балаларның житезлеген, игътибарын, пространствода ориентлашу сәләтен үстерү. Балаларның сәламәтлеген ныгыту	
--	--	---	--

2.6 Коррекция эшенең эчтәлегә

Коррекцион эш эчтәлегә белем бирү процессын индивидуальләштерү һәм дифференциацияләү юлы белән сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән балаларның аерымы белем бирү ихтыяжларын исәпкә алырга мөмкинлек бирә торган махсус укуы һәм тәрбия шартлары булдыруны күздә тотта. Коррекцион-логопед эшенең максаты - мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасының сөйләм бозулары булган балаларны үзләштерү мөмкинлегенә һәм аларны гомуми белем бирү учреждениесендә интеграцияләү. Программаны үзләштерүнең планлаштырылган йомгаклау нәтижеләре нормаль үсә торган балалар өчен дә, сөйләм бозылган балалар өчен дә бердәй.

Музыка дәресләрен уздыруның төп принцибы - музыканың, хәрәкәтләрнең һәм сөйләмнең үзара бәйләнеше. Мәктәпкәчә учреждениедә музыкантның эше логопед эшен алыштырырга яки күчерергә тиеш түгел. Эмма музыкаль материалны жентекләп сайлап, эштә нәтижәле алымнар һәм алымнар кулланып, музыкаль житекчә логопед эше өчен жирлек эзерли ала.

Музыкаль коррекция эшенең максатлары:

- Балага музыка дөнәсын ачарга, әйләнә-тирә дөнәя яңгырашы белән таныштырырга, аның гармониясен һәм матурлыгын белергә;
- Музыка культурасы нигезләрен формалаштырырга;
- Балаларның сәламәтлеген ныгыту, психоэмоциональ халәтне нормальләштерү, сөйләм дефектларын төзәтү өчен нигез салу;
- Төрле яклап үсеш алган ижади шәхес тәрбияләүгә ярдәм итәргә.

Чыгыш житешсезлекләре булган балалар өчен программа бурычларның ике блогын аерып күрсәтә:

- Гомуми музыкаль тәрбиянең бурычлары;
- Коррекцион бурычлар.

Гомуми музыкаль тәрбиянең бурычлары музыка житекчесенең эш программасында, атап әйткәндә:

- Сәнгатьнең төрле төрләренә кызыксынуны үстерү;
- Тормышта гүзәлек, сәнгать, аны кабул итү сәләте турында беренче күзаллауларны формалаштыру;
- эстетик зәвыкны, тормышта һәм сәнгатьтә гүзәл булган эмоциональ ярдәмчеллекне тәрбияләү;
- Музыкаль-сәнгать эшчәнлегендә ижади сәләтләрне үстерү;
- Сәнгать образлары төзү нигезләрен өйрәтү;
- кабул итүнең сенсор сәләтләрен үстерү, сәнгати образларда ижади бурычларны хәл итүне элементар чагылдыра белү;
- Балаларны үзбездән ил һәм дөнәя сәнгатеңнең иң яхшы үрнәкләренә берләштерү.

Коррекцион бурычлар балалар үсешендә еш очрый торган тайпылышларга (координация бозылу; ритм хисе; хәрәкәт итү игътибары һәм хәтер; югары мускул тонуы; тигезлек; гомуми һәм вак моториклар; тавыш жыерчыкларын күчерү; тавышлар; сулау кимчелекләре; артикуляция кыенлыклары; мимика бозылу; артык арыганлык; эмоциональ тотрыксызлык һәм аралашу проблемалары) бәйле.

Нәкъ менә шуны түбәндәге бурычларны билгели:

- Хәрәкәт сферасын, мускул активлыгын үстерергә;
- Хәрәкәтләрнең координациясен үстерергә;
- Кулларның хәрәкәтләрен һәм вак моториканы үстерү;
- Уен образларын тапшыруда мимика һәм пантомимик күнекмәләренә өйрәтү;
- Музыкаль ишетү (ритмик, динамик, тавыш биеклеге, кара каш) үстерү;
- артикуляция органнарының хәрәкәтчәнлеген камилләштерү;
- Жырның дәрәс сулышын өйрәтү;
- Таныш жырларны эмоциональ-сәнгатьле итеп башкарырга;
- Укы төрле темпларда жырларга, уртача кычкырып, уртача тын, көйле жырларга;
- Аермыйча, табигый тавыш белән, уңайлы диапазонда жырларга кирәк;
- Уен планының балалар жырларының эчтәлеген инсценировать итәргә (бәйләнешле сөйләмне үстерү);
- Психик процессларны (хәтер, игътибар, фикерләү, күзаллау) үстерү.

Коррекцион төркемнәрдә музыкаль тәрбия бирү эше эчтәлеген сөйләмнең гомуми житешсезлеге ике елга исәпләнгән: 1 нче ел - 5 яшьтән 6 яшькә кадәрге балалар; 2 нче ел - 6 яшьтән 7 яшькә кадәрге балалар. Укулар, балаларның яшенә карап, атнага ике тапкыр 25-30 минут уздырыла. Коррекцион эшенең календарь-тематик планы тематик принцип буенча төзелгән. Һәр тема балаларның музыкаль эшчәнлегенә барлык төрләре аша уза һәм төрле күрсәтмә-күрү, күрсәтмә-ишетү һәм дидактик материал: уенчылар, иллюстрацияләр, гамәли сәнгать предметлары, нәфис сүз, аудио- һәм видеокассет кулланыуны күздә тотта. Музыкаль дәресләр темасы логопедик коррекция программасы белән килештерелә.

Музыкаль дәресләр репертуарны төзүдә һәм сайлап алуда үзәнчәлекле. Барыннан да элек, бу уен материалы:

- Уеннар сүз белән;
- Музыкаль-дидактик уеннар;
- Жырлы һәм әйлән-бәйләнле уеннар;
- пространство ориентировканы үстерүгә уеннар;
- Балалар музыка коралларында (удар-шау-шу, көй, төрле свистулькаларда) уйнау;
- Этюды һәм психогимнастика буенча күнегүләр.
- Төп хәрәкәтләрне үстерүгә юнәлдерелгән күнегүләр; кулларның вак моторикасы (предметлар һәм алардан башка); игътибарны активлаштыруга; хәрәкәтләрне координацияләүгә;
- Бию һәм бию хәрәкәтләре.

Бөтен өйрәнгән двигатель материалы ирекле биюләрдә, солистлар белән әйлән-бәйлән, биюләрдә, шулай ук "Шулай эшлә!", "Көзгә" тибындагы биюләрдә кулланыла. Уен һәм әйлән-бәйлән эшендә "әйтеп тору белән" бик продуктив. Мәсәлән, Кыш Бабай жырлы, ә балалар текст буенча хәрәкәтләр ясый. Типик әйлән-бәйләннәргә сак карарга кирәк: бу балаларга бер үк вакытта күп кенә бию хәрәкәтләрен жырлау һәм башкаруы кыен, шуңа күрә эш өчен башта жырларга, аннары хәрәкәтләнәргә кирәк булган кешеләрне сайлап алу максатка ярашлы.

Укыту барышында жырны хәтердә калган гади текстлар белән, сүзләр һәм ижекләр кабатлап, жырлар (га-га, тра-та-та, ти-ли) кулланырга тәкъдим ителә. Уен эчтәлегә зур булмаган ялгыз партияләр белән жырлар бик яхшы. Бөтен вокаль репертуарны, мөмкин булганча, костюмнар атрибутларын һәм элементларын кулланып инсценировать итәргә, вакыйгаларның логик эзлеклелегә булган жырларга өстенлек бирергә кирәк. Һәр музыкаль дәрестә логопед белән килештереп, авазларны автоматлаштыруга җаваплар бирергә.

Музыканы тыңлау өчен эмоциональ ачык, аңлаешлы образлар белән язылган әсәрләр, мәсәлән, П.И. Чайковскийның «Балалар альбомы»ндагы пьесалар, нигездә, программалы (конкрет исемнәре булган) әсәрләр сайлап алына, эмма өстенлек аңлаешлы тематикалы вокаль музыкага бирелергә тиеш, тыңлау процессына мөмкин кадәр күбрәк анализаторлар җәлеп итеп. Мәсәлән, «Журавли» жырны тыңлау, Төлкә музыкасы: балалар тема буенча шигырь тыңлылар, иллюстрацияләрен карыйлар, металлофоннарда керү һәм нәтижә ясыйлар.

Балалар музыка инструментларын һәр дәрәжә кертергә кирәк. Аларны куллану барлык куелган бурычларны хәл итүдә ярдәм итә. Балалар үзләренә жырларда, ирекле биюләрдә, уеннарда, инсценировкаларда, музыканы тыңлаганда уйный.

Музыка шөгъльне, логопед кебек үк, оештыру күнегүләреннән башларга һәм тәмамларга кирәк (музыка һәм сүз биремнәре).

Дәрәс азагында балаларга дәрәжә йомгак ясау, аның анализы белән ялыктыру мөһүрү түгел, ә балаларга эмоциональ яктан аларны мактарга һәм алар белән аралашудан үзенең шатлыгын белдерергә кирәк. Һәр дәрәжә иң мөһиме - яхшы шартлар тудыру, балаларны үз янына урнаштыру һәм бергәләп вакытны иркен, шатлыклы һәм файдалы итеп үткөрү.

Баланың нәтижәсе катгый индивидуаль булырга тиеш. Барлык балаларны да ниндидер шартлы-урта планкага тартырга ярамый. Һәр өлкән кеше - музыкаль җитәкче, логопед, тәрбияче - музыкаль шөгъльнең барлык өлешләрендә һәм музыка эшчәнлегә төрләрендә актив катнашучылар, чөнки материалны ятлау катгый схема буенча бара: өлкән кешене бала белән бергә карау - баланы мөстәкыйль башкару. Тәрбияче - дәрәжәләрдә актив катнашучы, музыка җитәкчесе ярдәмчесе.

Музыка җитәкченең һәм логопедның коррекцион эштә үзара эшчәнлегә

Коррекцион эш системасын төзегәндә компенсацияләү юнәлешендә төркемнәрдә белгечләрнең уртак эшчәнлегә шундый итеп планлаштырылган ки, педагоглар уртак педагогик принциплар нигезендә үз эшләрен аерым алып бармыйча, һәркайсының йогынтысын тулыландырып һәм тирәнәйтәп тәзиләр. Белгечләр билгеләгән бердәм коррекция-педагогик эш комплексы хәрәкәт һәм сөйләм өлкәләрен формалаштыруга һәм үстерүгә юнәлтелгән. Дәрәжәләрен эчтәлегә, оешма һәм методик алымнар программа бүлекләре буенча логопед эше процессында балалар туллаган конкрет күзаллауларны һәм сөйләм тәҗрибәсен исәпкә алып, коррекцион укыту максатлары белән билгеләнә.

Барлык белгечләр дә логопед җитәкчелендә эшли, ул бөтен коррекцион-үстерү эшен оештыручы һәм координатор булып тора. Өлкән мөстәкыйль яшьтәге балаларда сөйләмнең гомуми үсешен төзәтүдә укытучы - логопед һәм музыка җитәкчесе эшенең үзара бәйләнеше зур роль уйный.

Музыка җитәкче баланың көндәлек тормышына музыка котераторы әсәрләрен сайлап алуны һәм кертүне тормышка ашыра, бу исә үз-үзен тотышындагы һәм оештыру проблемаларын минимумга китерә, балаларның эшкә сәләтлелеген арттыра, аларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен стимуллаштыра. логоритмик дәрәжәләрдә гомуми һәм вак моторика, мимиканың сәнгатьле булуы, хәрәкәтләр пластикасы, сулыш, тавыш, ритм хисләре) сөйләмнең одик ягы (темп, тембр, көй, логик басым, тәэсирлелек, тавыш көче) камилләшә. Сөйләм үскән саен, баланың ОНР белән лингвистик материалы катлаулана - сузык авазларны жырлаудан алып балаларның театральләштерелгән эшчәнлегендә, уеннарда - драматизацияләрдә, инсценировкаларда, музыкаль әкиятләрдә катнашуына кадәр.

2.7 Төрле төрләрен һәм мәдәни практикаларның белем бирү эшчәнлегә үзгәчлекләре

Мөстәкыйль белем бирү эшчәнлегенә түбәндәгеләр керә:

- балалар эшчәнлегенә төрле төрләрен оештыру барышында гамәлгә ашырыла торган белем бирү эшчәнлегә;
- режим процесслары барышында гамәлгә ашырыла торган белем бирү эшчәнлегә;
- балаларның мөстәкыйль эшчәнлегә;
- ДО белем бирү программасын гамәлгә ашыру буенча балалар гаиләләре белән үзара хезмәттәшлек.

Мөстәкыйль яшьтәге балаларның музыкаль-сәнгать эшчәнлеген оештыруның төп формаларына түбәндәгеләр керә:

Оештырылган белем бирү эшчәнлегә:

- ✓ *типик* (балаларның музыкаль эшчәнлегенә барлык төрләрен үз эченә ала: кабул итү, башкару һәм иҗат итү һәм аларның эзлекле чиратлашуын күздә тоту).

- ✓ *тематик* (интеграциясе булу, программаның төрле белем өлкәләре, эшчәнлекнең төрле төрләр, сәнгатьнең беренче чиратта идеяләре яисә теманы, нинди күренешләре, образны ачуга эшләүче төрләр белән аерылып тора).
- ✓ *доминант* (бу - музыка эшчәнлекнең өстенлек итүче төре белән шөгыйльләнү. Ул балаларның нинди дә булса музыкаль сәләтен (уч хисе, ритм хисе, аваз ишетү сәләтен) үстерүгә юнәлтелгән. Бу очракта ул музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләр үз эченә ала, ләкин бер шарт белән - аларның һәркайсы балада өстенлекле сәләтне камилләштерүгә юнәлдерелгән).
- ✓ *индивидуаль* (бала белән аерым уздырыла). Өлкән яшьтәге балалар өчен музыкаль сәләтләре, музыкаль башкаручанлыкны камилләштерү һәм үстерү максатында оештырыла;

Өлкәннәрнең (музыка житәкчесенең, тәрбияченең) һәм балаларның көндәлек тормышта уртак музыкаль эшчәнлеге төрле формаларда:

- педагогның бала белән уртак эшчәнлеге, анда ул педагог функциясен үти: баланы нәрсәгәдер яңача өйрәтә;
 - баланың педагог белән уртак эшчәнлеге, аның вакытында бала һәм педагог - тигез хокуклы партнерлар;
 - эшчәнлекне башкаруның барлык этапларында (планлаштырудан алып ахырына кадәр) эшчәнлек алып бару хокукына ия педагог житәкчелегендә балалар төркемен уртак эшчәнлеге;
 - балаларның яшьтәшләре белән бергәләп эшләве педагог катнашыннан башка, әмма аның йөкләмәсе буенча. Бу вәзгыятьтәге педагог эшчәнлектә катнашмый, әмма балалар төркеменә бурыч салучы оештыручы ролендә чыгыш ясый, шул рәвешле балаларның лидерлык ресурсларын актуальләштерә;
 - мөстәкыйль, кинәт барлыкка килгән, балаларның педагог катнашыннан башка уртак эшчәнлеге. Бу балаларның мөстәкыйль уеннары (сюжет-роль, режиссер, театраль уеннар, кагыйдәләр белән уеннар, музыкаль уеннар һ.б.) була ала.
- Төрле эшчәнлек төрләрен оештырып, педагог баланың тәжибәсен, аның субъект чагылышларын исәпкә ала (эшчәнлекнең эчтәлеген һәм аны тормышка ашыру ысулларын сайлаганда мөстәкыйльлек, ижат, балалар белән хезмәттәшлеккә омтылыш, эшчәнлекнең билгеле бер төре белән шөгыйльләнүгә теләк). Бу мәгълүматны педагог педагогик диагностика үткәру барышында балаларның эшчәнлеген күзәтү процессында алырга мөмкин. Алынган нәтижәләр нигезендә балаларның яшенә туры килә торган төрле эшчәнлек төрләре оештырыла. Аларны оештыру процессында педагог балаларның эшчәнлеген, жиһазларын, уртак эшчәнлектә катнашучыларны ирекле сайлау, балалар тарафыннан карарлар кабул итү, үз хисләрен һәм фикерләрен белдерү өчен шартлар тудыра, балалар инициативасын һәм мөстәкыйльлеген хуплый, балаларның үзара хезмәттәшлеге кагыйдәләрен билгели. Педагог балаларны тәрбияләү, укыту һәм үстерү бурычларын хал итү өчен һәр төр эшчәнлекнең белем бирү потенциалын куллана.

Гаилә бәйрәмнәре (бу тәрбияләнүчеләрнең гаиләләре бердәм бәйрәм вакыйгасы, мәктәпкәчә яшьтәге балаларга тулы кыйммәтле яшәү өчен мәктәпкәчә белем бирү оешмасы белгечләре белән берлектә);

Күнел ачулар (ДО да сезонга 1 тапкыр уздырыла, төркемнәрдә - аена 2 тапкыр) - ДООда дәрес формасы, балаларга ләззәт китерүче вакыт аралыгы);

Вакыйгалар (ДООның илдәге, дөньядагы, туган шәһәрдәге вакыйгаларга, бәйрәмнәргә кайтавазы);

Өстәмә (ООД белән мәшгуль булмаган вакыт, балалар шәхесенең төрле яклап үсеш чарасы, мавыгу буенча дәресләр);

Уен музыкаль эшчәнлеге (театральләштерелгән музыкаль уеннар, музыкаль-дидактик уеннар, жырлап уйнау, ритмик уеннар);

Балаларның мөстәкыйль музыкаль эшчәнлеге.

Балаларның гаиләләре белән хезмәттәшлек.

"Тыңлау" бүлеге

Эш формалары			
Режим моментлары	Педагогның балалар белән уртак эшчәнлеге	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	
Балаларны оештыру рәвешләре			
<i>Шәхси Төркемчәле</i>	<i>Төркем Төркемчәле Шәхси</i>	<i>Шәхси Төркемчәле</i>	
Музыканы куллану: -иртәнге гимнастикада һәм физкультура бүлегендә; - музыка бүлегендә; - юыну вакытында - башка мөгариф өлкәләренә интеграция; - йөрөп кайтканда (жылы вакытта) - сюжетлы-роль уеннарында - көндәзге йокы алдыннан - уянганда - бәйрәмнәрдә һәм күнел ачуларда	Музыкаль ООД Бәйрәмнәр, күнел ачулар Көндәлек тормышта музыка: - Икенче ООД; Театральләштерелгән эшчәнлек - Музыкаль әкиятләре тыңлау, - Балалар белән музыка турындагы әңгәмәләр; - Балалар музыка фильмнары фрагментларын, мультфильмнар карау - Балалар китапларында, репродукцияләрендә, әйләнә-тирә мохит предметларында иллюстрацияләре карау; - Композиторлар портретларын карау	Төркемдә мөстәкыйль музыкаль эшчәнлек өчен шартлар тудыру: музыкаль инструментлар (яңгыраган һәм әйтелмәгән), Музыкаль уенчыклар, театр курчаклары, атрибутлар, Театральләштерелгән эшчәнлек өчен костюмнар элементлары сайлап алу. "Бәйрәмнәр", "концерт", "оркестр", "музыкаль дәресләр", "телевизор" уеннары	А А Ш У (к ат Т ба ан те А А (с бу

"Жырлау" бүлеге

Эш формалары			
Режим моментлары	Педагогның балалар белән уртак эшчәнлеге	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	

Балаларны оештыру рәвешләре			
<i>Шәхси Төркемчәле</i>	<i>Төркем Төркемчәле Шәхси</i>	<i>Шәхси Төркемчәле</i>	
<p>Жырны куллану:</p> <ul style="list-style-type: none"> - музыка бүлегендә; - башка мәгариф өлкәләренә интеграция; - йөрәп кайтканда (жылы вакытта) - сюжетлы-рольле уеннарында - театрallәштерелгән эшчәнлектә - Бәйрәмнәрдә һәм күнел ачуларда 	<p>Музыкаль ООД;</p> <p>Бәйрәмнәр, күнел ачулар</p> <p>Көндәлек тормышта музыка:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Театрallәштерелгән эшчәнлек - Уен вакытында таныш жырлар жырлау, жылы һавада йөрү 	<p>Төркемдә мөстәкыйль музыкаль эшчәнлек өчен шартлар тудыру: музыкаль инструментлар (яңгыраган һәм әйтелмәгән) сайлап алу, таныш жырлар, музыка уенчылары, уен кораллары макетлары иллюстрацияләре, яхшы иллюстрацияләнгән «жыр репертуары буенча нота дәфтәрләре», театр курчаклары, театрallәштерү өчен атрибутлар, төрле персонажлар костюмнары. Композиторлар портретлары. ТСО балалар өчен таныш жырлар, пьесалар, биоләр кулланып, образ буенча һәм аннан башка көйләр ижәт итүче (сюжет-роль уены) уен ижади ситуацияләре тудыру. "Балалар операсы", "спектакль", "курчак театры" на уенчылар, курчаклар белән уеннар, анда персонажларны яңгыратып, жыр импровизациясе кулланыла.</p> <p>Музыкаль-дидактик уеннар, жырларны, хороводларны сәхнәләштерү</p> <p>Жырлы импровизация белән музыкаль музицирование</p> <p>Балалар китапларында иллюстрацияләр, репродукцияләр, композиторлар портретлары, әйләнә-тирә чынбарлык предметлары караганда таныш жырлар жырлау</p> <p>Балалар китапларында иллюстрацияләр, репродукцияләр, композиторлар портретлары, әйләнә-тирә чынбарлык предметлары караганда таныш жырлар жырлау</p>	

«Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр» бүлеге

Эш формалары			
Режим моментлары	Педагогның балалар белән уртак эшчәнлеге	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	
Балаларны оештыру рәвешләре			
<i>Шәхси Төркемчәле</i>	<i>Төркем Төркемчәле Шәхси</i>	<i>Шәхси Төркемчәле</i>	
<p>Музыкаль-ритмик хәрәкәтләрден файдалану:</p> <ul style="list-style-type: none"> - иртәнге гимнастикада һәм физкультура бүлегендә; - музыка бүлегендә; - башка мәгариф өлкәләренә интеграция; - Йөргән вакытта - сюжетлы-рольле уеннарында - бәйрәмнәрдә һәм күнел ачуларда 	<p>Музыка бүлегендә:</p> <p>Бәйрәмнәр, күнел ачулар</p> <p>Көндәлек тормышта музыка:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Театрallәштерелгән эшчәнлек - Музыкаль уеннар, жыр-биоләр - Жырларны сәхнәләштерү - Био-уен ижәтын үстерү - Туган көнен бәйрәм итү 	<p>Төркемдә мөстәкыйль музыкаль эшчәнлек өчен шартлар тудыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - музыкаль инструментлар, музыкаль уенчылар, уен кораллары макетларын сайлап алу, яхшы иллюстрацияләнгән «жыр репертуары буенча нота дәфтәрләре», музыкаль атрибутлар сайлап алу уен күнегүләре, - төрле персонажлар костюмнары элементларын сайлау <p>зур булмаган музыкаль спектакльләрнең жырларын, музыкаль уеннарын һәм куелышларын инсценировкалау</p> <p>Композиторлар портретлары.</p> <p>Хайваннарның һәм кешеләрнең төрле персонажлары хәрәкәтләрән тиешле характердагы музыкага импровизацияләүгә ярдәм итүче уен ижади ситуацияләрен (сюжетлы-рольле уенын) булдыру</p> <p>Хыялланган предметлар белән иң гади био хәрәкәтләрән уйлап табу</p>	

«Балалар музыка коралларында уйнау» бүлеге

Эш формалары			
Режим моментлары	Педагогның балалар белән уртак эшчәнлеге	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	
Балаларны оештыру рәвешләре			
<i>Шәхси Төркемчәле</i>	<i>Төркем Төркемчәле Шәхси</i>	<i>Шәхси Төркемчәле</i>	

<p>- музыка бүлегендә; - башка белем бирү өлкэләренә интеграция; - урамда йөргән вакытта - сюжетлы-рольле уеннарында - бәйрәмнәрдә һәм күнел ачуларда</p>	<p>Музыка бүлегендә; Бәйрәмнәр, күнел ачулар Көндәлек тормышта музыка: - Театральләштерелгән эшчәнлек - Аккомпанемент элементлары булган уеннар - Мәдәни яктан - ял итү эшчәнлегә</p>	<p>Төркемдә мөстәкыйль музыкаль эшчәнлек өчен шартлар тудыру: музыкаль инструментлар, музыкаль уенчылар, макетлар, инструментлар сайлау, яхшы иллюстрацияләнгән «жыр дәфтәрләре буенча нот дәфтәрләр» сайлау репертуар ", театраль курчаклар, театральләштерү өчен костюмнар атрибутлары һәм элементлары. Композиторлар портретлары. Балалар өчен музицированиеда импровизациягә ярдәм итүче уен ижади ситуацияләр (сюжет-роль уены) тудыру. Инструментларда импровизация Музыкаль-дидактик уеннар Драмалаштыру уеннары Жырлауда аккомпанемент, биюдә балалар ансамбле, оркестр "Концерт", "спектакль", "музыкаль дәресләр", "оркестр" уеннары. Таныш көйләргә һәм яңа әсәрләргә ижад итү коралларында жыю</p>	<p>У (а э Т ба ба ур ор А А (с бу Я Га ат Ба У</p>
---	---	--	--

«Ижад» бүлгә: жыр, музыка-уен, бию. Балалар музыка коралларында импровизация

Эш формалары			
Режим моментлары	Педагогның балалар белән уртак эшчәнлегә	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлегә	
Балаларны оештыру рәвешләре			
<i>Шәхси Төркемчәле</i>	<i>Төркем Төркемчәле Шәхси</i>	<i>Шәхси Төркемчәле</i>	
<p>- музыка бүлегендә; - башка белем бирү өлкэләренә интеграция; - урамда йөргән вакытта - сюжетлы-рольле уеннарында - бәйрәмнәрдә һәм күнел ачуларда</p>	<p>Музыка бүлегендә; Бәйрәмнәр, күнел ачулар Көндәлек тормышта музыка: - Театральләштерелгән эшчәнлек - Уеннар - Туган көн бәйрәм итү</p>	<p>Төркемдә мөстәкыйль музыкаль эшчәнлек өчен шартлар тудыру: музыкаль инструментлар (яңгыраган һәм әйтелмәгән), музыкаль уенчылар, театр курчаклары, ряжене атрибутлары сайлау. Балалар өчен жыр жырлауда, хәрәкәттә, көйне үз сүзләренә импровизацияләүдә, жыр уйлап табуда импровизацияләүгә ярдәм итүче ижади ситуацияләр (сюжет-рольләр уены) тудыру Иң гади бию хәрәкәтләрен уйлап табу Жырлар, хор тотучыларның эчтәлеген интонацияләү Бию композицияләрен төзү Инструментларда импровизация Музыкаль-дидактик уеннар Драмалаштыру уеннары Жырлауда, биюдә һ.б. Балалар ансамбле, оркестр "Концерт", "спектакль", "музыкаль дәресләр", "оркестр" уеннары.</p>	<p>У (а э Т ба ба ур ор А А (с бу Я Га ат Ба У</p>

Музыкаль үсеш ысуллары:

- ✓ Жыр;
- ✓ Музыканы тыңлау;
- ✓ Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр;
- ✓ Музыкаль-дидактик уеннар һәм ИКТ кулланып уеннар;
- ✓ Музыка коралларында уйнау.

Музыкаль үсеш методлары:

Күрсәтмә:

- ✓ Күренерлек-күрүчән - хәрәкәтләргә күрсәтү
- ✓ Күренеш-ишетү - музыканы тыңлау

Сүз:

- ✓ Аңлатма
- ✓ Күрсәтмә
- ✓ Әңгәмә
- ✓ Шигъри сүз
- ✓ Сораулар
- ✓ Инану
- ✓ Искәрмәләр

Уен:

- ✓ Музыкаль уеннар

- ✓ Уен-экият

Практик:

- ✓ Башкару алымнарын күрсөтү,
- ✓ Күнегүлөр (кабатлый торган һәм ижади)
- ✓ Жырлар, биолөр, көйлөр өйрөнү

Проектларның методы:

Ул балаларда тикшеренү активлыгы, танып белү мәнфэгательләре, коммуникатив һәм ижади сәләтләр, хезмәттәшлек күнекмәләре үсешенә ярдәм итә.

Уртак проектларны үтәп, балалар үз мөмкинлекләре, сәләтләре, ихтыяжлары турында күзаллаулар ала.

Тәрбия бирү һәм укыту ысулларын сайлаганда, педагог балаларның яшь һәм шәхси үзенчәлекләрен, һәр методның педагогик потенциалын, аны куллану шартларын, гамәлгә ашырыла торган максатларны һәм бурычларны исәпкә ала, мөмкин булган нәтижеләргә фаразлый. Тәрбияләү һәм укыту бурычларын хәл итү өчен, методлар комплексын файдалану максатка ярашлы булыр.

Федераль программаны гамәлгә ашырганда педагог материал һәм идеаль объектлар жыелмасы тәкъдим иткән төрле чараларны куллануырга мөмкин:

- ✓ демонстрацион һәм тарату;
- ✓ визуаль, аудия, аудиовизуаль;
- ✓ табиғый һәм ясалма;
- ✓ реаль һәм виртуаль.

Балалар тәрбияләү һәм укыту чараларын, шул исәптән техник, тиешле материалларны (шул исәптән чыгым материалларын), уен, спорт, сәламәтләндрерү жиһазларын, инвентарларны мөстәкыйль билгели.

2.8 Традицион вакыйгаларның, бәйрәмнәрнең, чараларның үзенчәлекләре мәдәни-ял итү эшчәнлегә

Мәдәни яктан - ял итү чаралары - балалар бакчасы эшчәнлегенә аерылгысыз өлеше. Бәйрәмнәрне, күңел ачуларны, традицияләргә оештыру тәрбия-белем бирү процессының нәтижеләгән күтәрүгә ярдәм итә, һәр баланың шәхесен формалаштыруга уңай шартлар тудыра.

Бәйрәм чаралары - үсеп килүче буынга педагогик йогынты ясауның иң нәтижелә формаларының берсе. Мәктәпкәчә яшьтә гражданлык сыйфатларының алшартлары, кеше, жәмгыять, мәдәният турында күзаллаулар формалаша. Бу яшьтә туган якның табиғый һәм мәдәни кыйммәтләренә мөхәббәт һәм бәйләнеш хисе тәрбияләү бик мөһим, чөнки нәкъ менә шушы нигездә патриотлык тәрбияләнә.

Максат: баланың рухи-әхлакый мәдәниятен үстерү, әйләнә-тирә дөньяга һәм яшәтешләргә карата кыйммәт идеаллар, гуманитар хисләр, әхлакый мөнәсәбәтләр формалаштыру.

Балалар бакчасында төрле традицион чаралар, бәйрәмнәр, вакыйгалар кулланыла.

Балалар бакчасында мәжбүри бәйрәмнәр исемлегә

Кечкенәләр төркеме (3 яшьтән 4 яшькә кадәр)	Уртанчылар төркеме (4 яшьтән 5 яшькә кадәр)	Зурлар төркеме (5 яшьтән 6 яшькә кадәр)	Мәктәпкә эзерлек төркеме (6 яшьтән 7 яшькә кадәр)
Яңа ел	Яңа ел	Яңа ел	Яңа ел
23 февраль Ватанны саклаучылар көне.	23 февраль Ватанны саклаучылар көне.	23 февраль Ватанны саклаучылар көне.	23 февраль Ватанны саклаучылар көне.
8 март	8 март	8 март	8 март
		12 апрель (Космонавтика көне)	12 апрель (Космонавтика көне)
9 май (Жиңү көне)	9 май (Жиңү көне)	9 май (Жиңү көне)	9 май (Жиңү көне)

Балалар бакчасында аларны дәрәс уздырганда бәйрәмнәр балаларны үстерүдә һәм тәрбияләүдә нәтижелә чара булырга мөмкин.

Беренче шарт - форматларның төрлелегә. Бәйрәм мәгънәсенә, белем бирү бурычларына, балаларның яшенә һәм башкаларга карап, форматны дәрәс сайлау мөһим. Бәйрәмнәр яисә истәлекле вакыйгаларга бәйле чаралар форматларының күптөрлелегә бар:

- ✓ Концерт
- ✓ Квест
- ✓ Проект
- ✓ Белем бирү вакыйгасы
- ✓ Осталар
- ✓ Ярышлар
- ✓ Күргәзмә (перформанс)
- ✓ Спектакль
- ✓ Викторина
- ✓ Фестиваль
- ✓ Ярминкә
- ✓ Чәй эчү һ.б.

Икенче шарт - эти-этилләрнең катнашуы.

Ата-аналарның турыдан-туры катнашуы икенче мәжбүри элемент булып тора: балалар аерым түгел, ә ата-аналары белән бергә, педагоглар ата-аналар өчен конкурслар оештыралар.

балалар-ата-аналар чыгышларын эзерлэүне сорыйлар, ата-аналар балалар биремнәрендә импровизациягә катнашалар (ягъни алдан ук игътибар итмәгәннәр) һ.б.

Өченче шарт - балалар инициативасына ярдәм итү.

Өченче шарт - балалар өчен иң мөһим һәм иң әһәмиятле бәйрәмне балалар үзләре оештыра һәм конструкцияли. Моңың өчен төп инициатива балалардан чыккан булырга тиеш, һәм балалар үзләре тәрбиячә ярдәмдә үзләре бәйрәмне планлаштырганнар һәм уйлап чыгарганнар - анда нәрсә булачак, нәрсә бизәнәчәк, костюмнар һәм декорацияләр ничек ясарга (кирәк булса), кемне чакырырга, чакыру билетлары ясарга һ.б. Шулу вакытта, балалар белән бергә бәйрәм уйлап табуда катнашып, олы кеше үз өстенә житәкче роль алырга тиеш түгел - балаларга инициатива күрсәтергә һәм аларга уйланылганны тормышка ашырырга ярдәм итәргә мөмкинлек бирергә кирәк.

Әмма Яңа ел һәм Жиңү көне кебек бәйрәмнәр, безнең карашка, нигездә өлкәннәр тарафыннан оештырылырга тиеш. Беренчесе, чөнки Яңа ел - ул тылсым, бу шатлык, бу бүләкләр, бу Кыш Бабай һәм Кар кызы. Ә икенчесе - чөнки балалар әлегә бу бәйрәмне ахыргача аңлый һәм тоя алмыйлар.

Традицион вакыйгалар, бәйрәмнәр, чаралар нигездә музыкаль үсеш буенча 2023 - 2024 уку елына перспективалы тәрбия-белем бирү эшләре планы төзелде. **(2 нче кушымта)**

2.9 Балалар инициативасына ярдәм итү ысуллары һәм юнәлешләре

Балалар инициативасына ярдәм итү өчен педагог балаларның кызыксынуларына һәм өстенлекләренә нигезләнган ирекле мөстәкыйль эшчәнлеген хуплый. Баланың үз мәнфәгатьләренә карап тикшерү, уйнау, коеп ясау, рәсем ясау, ижат итү, жырлау, бию, конструкцияләү мөмкинлеге барлыкка килү баланың эмоциональ иминлеген үз-үзенә ышаныч, иминлек, уңайлык, үз-үзен уңай хис итү кебек мөһим компонентларын тәмин итәргә мөмкинлек бирә.

Балаларның ирекле мөстәкыйль эшчәнлеген оештыру өчен иң уңайлы вакыт-иртә, бала балалар бакчасына һәм көннең икенче яртысына килә.

Баланың балалар бакчасында теләсә нинди эшчәнлеге мөстәкыйль инициатива эшчәнлеге рәвешдә узарга мөмкин, мәсәлән:

- ✓ мөстәкыйль тикшеренү эшчәнлеге һәм экспериментлаштыру;
- ✓ ирекле сюжетлы-рольле, театральләштерелгән, режиссерлык уеннары;
- ✓ уеннар - импровизация һәм музыкаль уеннар;
- ✓ мөстәкыйль хәрәкәт эшчәнлеге, хәрәкәтчән уеннар, ритмик һәм бию хәрәкәтләрен башкару.

Балалар инициативасына ярдәм итү өчен педагог түбәндәге шартларны исәпкә алырга тиеш:

- әйләнә-тирә дөньяга балалар кызыксынуын үстерүгә игътибар итәргә, баланың яңаларын алырга теләүләрен хупларга.

белемнәр һәм күнекмәләр, эшлекле пробаларны үз мәнфәгатьләренә туры китереп башкарырга, танып белү сораулары бирергә;

- балаларга эшчәнлек ысулларын сайлаганда белем, күнекмәләр куллануга ярдәм итүче эшчәнлектә баланың шәхси тәҗрибәсен активлаштыруга ярдәм итә торган ситуацияләрен оештырырга;

- бала мөстәкыйль хәл итәргә сәләтле һәм мөстәкыйль рәвештә хәл итәргә теләгән мәсьәләләренә киңәйтәргә һәм аларның үсеш мөмкинлекләре һәм үзенчәлекләре нигездә катлауландырырга, баланың ижатын активлаштыруга, яна алымнар эзләүгә ярдәм итә торган бурычларга игътибар бирергә;

- бала балалар бакчасында булганда, ярдәм, хуплау, мактау алымнарын кулланып, балалар инициативасы күренешен хупларга;

- эшчәнлектә иреклелекне үстерү өчен шартлар тудыру, ихтыярый көчләрен өйрәнүгә, баланың кыенлыктарын жиңеп чыгарга эзер булуын һәм теләгән яклауга, эшчәнлекне нәтижәгә житкерүгә юнәлдерелгән уеннарны һәм күнегүләрен куллану;

- балаларның эшчәнлекнең нәтижәсен хупларга һәм аларга ярдәм итәргә, сыйфатлы нәтижәгә омтылуның мөһимлегенә игътибар итәргә, игътибарсыз һәм нәтижәгә битараф булган балага әйтеп бирергә, эшне ахырына кадәр житкерергә, нәтижәнен сыйфатын тикшерү өчен нинди алымнарны куллану мөмкин;

- балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге процессын игътибар белән күзәтергә, кирәк була калса, балаларга ярдәм күрсәтергә, әмма аларга ярдәм күрсәтергә тырышырга. Әгәр дә бала үзенә таныш бурычларны хәл иткәндә катлаулык кичерә икән, шартларның яисә эшчәнлекнең башка шартлары үзгәргәндә, барлыкка килгән сорауларның алымнарын куллану, баланың үз активлыгын һәм зирәклеген активлаштыру, аның шундый очракта ничек эшләгәннен искә төшерергә киңәш итү максатка ярашлы була;

- Уңышлы мөстәкыйль гамәлләрдән балаларда горурлык һәм шатлык хисләре уятырга, һәр баланың мөмкинлекләренә һәм казанышларының үсешен асызыкларга, мактау, хуплау, соклану алымнарын куллану аша инициатива һәм ижат чагылышына этәргә.

Педагог гамәлләренә дәрәжә критерийлары

Балалар эшчәнлегенә төрле төрләрдә инициатива һәм мөстәкыйльлек күрсәтү, актив тормыш позициясен күрсәтү, төрле тормыш ситуацияләрен чишүгә ижади якин килә белү.

2.10 Музыка житәкчесенә тәрбияләнүчеләренә гаиләләре белән үзара бәйләнеше үзенчәлекләре

Балалар бакчасы педагогия коллективының мәктәпкәчә яшьтәге балаларның гаиләләре белән хезмәттәшлегенә төп максатлары түбәндәгеләр:

- ✓ гаиләгә психологик-педагогик ярдәм күрсәтүне тәмин итү һәм ата-аналарның (законлы вәкилләренә) белем бирү, сабый, иртә һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту мәсьәләләрендә компетентлыгын арттыру;
- ✓ балалар бакчасы һәм гаилә шартларында балаларны тәрбияләү һәм укыту алымнарының бердәмлеген тәмин итү; гаиләнең тәрбияви потенциалын арттыру. Бу эшчәнлек сабый, иртә һәм мәктәпкәчә яшьтәге балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләренә) тәрбияви гамәлләрен тулыландырырга, хупларга һәм тактик рәвештә жиңәргә тиеш.

Бу максатларга ирешү **төп бурычларны** хәл итү аша башкарылырга тиеш:

- ✓ ата-аналарга (законлы вәкилләргә) һәм жәмәгатьчелеккә Россия Федерациясенең бөтен мәгариф кинлегә өчен уртак булган мәктәпкәчә белем бирү максатларына, мәктәпкәчә яштыгә балалары булган гаиләләргә дәүләт ярдәме чаралары, шулай ук балалар бакчасында гамәлгә ашырыла торган белем бирү программасы турында мәгълүмат бирү;
- ✓ ата-аналарны укыту, аларның сәламәтлекне саклау һәм ныгыту, балаларны үстерү һәм тәрбияләү мәсьәләләрендә хокукый, психологик-педагогик компетентлыгын арттыру;
- ✓ гаилә иминлегенең төп нигезе буларак җаваплы һәм Аңлы ата ана үсешенә булышу;
- ✓ белем бирү мәсьәләләрен хәл итү өчен сабый, иртә һәм мәктәпкәчә яштыгә балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән хезмәттәшлек формасында хезмәттәшлек төзү һәм партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыру; ата-аналарны (законлы вәкилләрне) белем бирү процессына җәлеп итү.

Ата-аналар (законлы вәкилләр) белән үзара хезмәттәшлек түбәндәге **принципларга** таянырга тиеш:

- гаиләнең баланы тәрбияләүдә, укытуда һәм үстерүдә өстенлеге: укучыларның ата-аналарында (законлы вәкилләрендә) балаларны укыту һәм тәрбияләүгә өстенлекле хокук булу гына түгел, ә нәкъ менә алар баланың шәхесен физик, әхлакый һәм интеллектуаль үстерү нигезләрен салырга тиеш;

- ачыклык: ата-аналар (законлы вәкилләр) өчен баланың төркемдә булу үзенчәлекләре турында актуаль мәгълүмат алырга тиеш; ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) һәркайсына балалар бакчасында ирекле керү мөмкинлегә бирелергә тиеш; педагогик хезмәткәрләр һәм ата-аналар арасында баланы балалар бакчасында һәм гаиләдә үстерү үзенчәлекләре турында мәгълүмат алмашу кирәк;

- педагоглар һәм ата-аналар арасындагы үзара ышаныч, хөрмәт һәм яхшылык: педагог үзара хезмәттәшлектә этика һәм аралашуның мәдәни кагыйдәләрен сакларга, ата-аналар (законлы вәкилләр) белән аралашуга һәм хезмәттәшлеккә уңай караш күрсәтергә кирәк; алынган мәгълүматны педагоглар ягыннан да, ата-аналар ягыннан да балаларның мәнфәгатьләрен күздә тотып, этик яктан һәм акыл белән файдаланырга кирәк;

- һәр гаиләгә индивидуаль-дифференциацияләнгән якын килү: үзара тәэсир итешкәндә гаилә тәрбиясе үзенчәлекләрен, ата-аналарның балага карата ихтыяжларын, педагогга һәм уздырыла торган чараларга мөнәсәбәтен исәпкә алырга кирәк; ата-аналарны белем бирү бурычларын уртак хәл итүгә кертү мөмкинлекләрен;

- яшь төрлелеге: үзара хезмәттәшлекне планлаштырганда һәм гамәлгә ашырганда, бала белән ата-ана арасындагы мөнәсәбәтләрнең үзенчәлекләрен һәм характерын (бигрәк тә сабый һәм иртә яштыгә балалар өчен) исәпкә алырга кирәк, бу балалар үсешенә яшь үзенчәлекләре белән аңлатыла.

Педагогларның һәм укучыларның ата-аналарының (законлы вәкилләрнен) уртак белем бирү эшчәнлегә кайбер белем бирү бурычларын, РППС оештыру мәсьәләләрен һәм белем бирү чараларын гамәлгә ашыруда хезмәттәшлек итүне күздә тотып, сабыйлар, иртәгә һәм мәктәпкәчә яштыгә балаларның ата-аналарының (законлы вәкилләрнен) белем алу инициативаларын хуплау; балалар бакчасына гаилә белән берлектә белем бирү проектларын эшләү һәм гамәлгә ашыру.

Педагог эшчәнлегенең юнәлешләре төрле ысуллар, алымнар һәм ата-аналар (законлы вәкилләр) белән үзара хезмәттәшлек ысуллары ярдәмендә төрле рәвешләрдә (төркемле һәм/яисә индивидуаль) гамәлгә ашырыла:

- ✓ Гаилә белән танышу: очрашу-танышу, әңгәмәләр.
- ✓ Ата-аналарга белем бирү процессы барышы турында мәгълүмат бирү: ачык ишлекләр көннәре, шәхси һәм төркемле консультацияләр, ата-аналар жылышлары, мәгълүмат стендларын биззү, балалар ижаты күргәзмәләрен оештыру, ата-аналарны балалар концертларына һәм бәйрәмнәренә чакыру, истәлекләр төзү.
- ✓ Ата-аналарны балаларга музыкаль тәрбия бирүдә өстәмә белем һәм мәдәният учреждениеләре (ДТЮ, ДШИ) мөмкинлекләре белән таныштыру.
- ✓ Музыканың баланың психик сәламәтлегенә уңай йогынты ясау чарасы буларак мөмкинлекләрен ачу. Гаилә тәрбиясенә иң яхшы үрнәкләре мисалында ата-аналарга гаилә ялы (бәйрәмнәр, концертлар, өйдә музыка уйнау һ.б.) баланың шәхес үсешенә, балалар-ата-аналар мөнәсәбәтләренә йогынтысын күрсәтергә.
- ✓ Ата-аналарны балалар бакчасында балалар белән бергә музыкаль-сәнгать эшчәнлегенең төрле формаларына җәлеп итү, бу якты эмоцияләр, ижади илһам барлыкка килүгә, аралашуны үстерүгә ярдәм итә (гаилә бәйрәмнәре, концертлар, театр һәм бию студияләрендә дәресләр). Балалар бакчасында ата-аналар һәм балаларның музыкантлар һәм композиторлар белән очрашуларын, фестивальләр, музыкаль-әдәби кичәләр оештырырга.
- ✓ Информировать родителей о концертах профессиональных и самодеятельных коллективов, проходящих в учреждениях дополнительного образования и культуры. Образование родителей: организация «Музыкальной шкатулки для родителей» (статья на сайте детского сада, информация на стенде)
- ✓ Оказание педагогической поддержки родителям в удаленном доступе, помощь в подборе актуальной информации, вовлечение родителей в продуктивное времяпровождение с детьми в домашних условиях (рекомендации музыкального руководителя в группе детского сада в социальных сетях).
- ✓ Уртак эшчәнлек: ата-аналарны музыка һәм шигърият кичәләрен, кунаклар, конкурслар, ял көне маршрутларын (театрга, музейга, китапханәгә һ.б.), гаилә бәйрәмнәрен, күнел ачуларны, экскурсияләрне, гаилә театрын оештыруга, балалар тикшеренү һәм проект эшчәнлегендә катнашуга җәлеп итү.
- ✓ Музыкаль житәкчесенә тәрбияләнүчеләренә ата-аналары (законлы вәкилләре) белән үзара эшчәнлегә еллык план буенча планлаштырыла **(3-нче кушымта)**

Хезмәттәшлекнең традицион һәм инновацион технологияләрен үзара яраштыру балалар бакчасының педагогик хезмәткәрләренә ата-аналар (законлы вәкилләр) белән ышанычлы һәм партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштырырга, агарту эшчәнлеген нәтиҗәле гамәлгә ашырырга һәм балалар бакчасының мәктәпкәчә яштыгә балаларның ата-аналары (законлы вәкилләре) белән хезмәттәшлегенең төп максатларына ирешергә мөмкинлек бирәчәк.

2.11 Музыка житәкчесенең педагогик коллектив белән үзара эшчәнлегә үзенчәлекләре

«Сэнгаты-эстетик үсеш. Музыка эшчэнлеге» мэгариф өлкөсөндө гомуми белем бирү программасын гамэлгэ ашыру сыйфаты педагогларның һөнәри компетентлыгы һәм музыка культураны дәрәжәсенә бәйлә, алар балалар бакчасында булу вакыты дәвамында балалар белән турыдан-туры аралаша.

Музыка житкөчөсөнөң балалар бакчасында педагогик коллектив белән хезмәттәшлөгө юнөлөшлөрө:

1. Педагогларның балаларга музыкаль белем бирүнең теоретик мәсьәләләре белән таныштыру;
2. Һәр яшь төркемдә балаларга музыкаль белем бирү эшенең эчтәлеген һәм ысулларын аңлату;
3. Бәйрәмнәр һәм күнел ачулар сценарийлары турында фикер алышу;
4. Бәйрәм бизәлеше, декорацияләр, костюмнар ясауда, мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенәң интерьерын бәйрәмнәргә бизәүдә үзара бәйләнеш;
5. Балалар бакчасының музыкаль үсеш предметлы-пространство мохитен оештыруда үзара хезмәттәшлек;
6. Педагогика коллективына балаларга музыкаль белем бирү бурычларын хәл итүдә методик ярдәм күрсәтү;
7. Балалар бакчасы педагогика советларында катнашу;
8. Балалар бакчасы методисты, физик культура инструкторы, психолог белән үзара хезмәттәшлек итү.

Музыкаль житкөчөнөң балалар бакчасы коллективы белән хезмәттәшлөгө рәвешлөрө:

- ✓ Балалар белән индивидуаль эшләр мәсьәләләре буенча фикер алышына торган индивидуаль һәм төркемле консультацияләр; төркемнәрдә музыкаль-тәрбия эше; дәресләрдә файдаланыла торган музыка репертуары; балалар бакчасында предметлы-киңлектөгә музыкаль мохитне оештыру мәсьәләләре;
- ✓ Педагогика коллективының музыкаль репертуарны өйрәнүне, педагогларның музыкаль-башкару күнекмәләрен үзләштерүне һәм үстерүне үз эченә алган практик дәресләр;
- ✓ Балаларның музыкаль үсеш бурычларын хәл итүдә барлык педагогик коллективның үзара хезмәттәшлөгө күзлегеннән чыгып фикер алышу һәм ял кичәләре үткөрү;
- ✓ Балалар бакчасында, аерым бер төркемдә смотр-конкурслар, музыкаль-үстерү мохите проектларын оештыру;
- ✓ Баланы тәрбияләү һәм үстерү проблемалары буенча семинар-практикумнарны музыка чаралары ярдәмендә уртак эзәрләр; мастер-класслар;
- ✓ Музыка кунаклары һәм балалар бакчасында оештырылган музыка белән очрашулар кичәләре;
- ✓ Тематик түгәрәк өстәлләр;
- ✓ Эш планнарын бергәләп проектлау, гомуми бурычларны хәл итү буенча аларны корректировкалау;
- ✓ Балалар бакчасында, төркемнәрдә музыка-белем бирү тирәлеген бергәләп проектлау;
- ✓ Ата-аналарның өй шартларында балалар белән нәтижәле хезмәттәшлөгө өчен балаларга музыкаль тәрбия бирү буенча мәгълүматны кабатлау өчен социаль чөлгәләрнең ябык төркемнәренә керү мөмкинлегә бирү;
- ✓ шөгыл шартларында һәм көндөлек тормыш эшчәнлегә шартларында баланың педагогика диагностикасы һәм индивидуаль музыкаль чагылышлары нәтижәләрен бергәләп тикшерү;
- ✓ Балалар бакчасының белем бирү процессында музыка материалын куллану, тәрбия һәм үсеш мәсьәләләрен хәл итүдә үзара консультацияләр.
- ✓ Музыкаль житкөчөнәң һәм педагогика коллективның үзара хезмәттәшлөгө перспективалы-календарь план буенча планлаштырыла.

II Оештыру бүлегә

3.1 Федераль программаны гамэлгә ашыруның психологика-педагогика шартлары

Федераль программаны уңышлы гамэлгә ашыру түбәндөгә психологика-педагогика шартлар белән тәмин ителә:

- ✓ балаканы кеше аякка басуның уникаль чоры буларак тану, һәр баланың шөхөсөнәң кабатланмас булуын аңлау, тәрбияләнүченә ничек бар, шулай кабул итү, аның барлык индивидуаль чагылышлары белән; үсеп килүчә шөхөскә ихтирам күрсәтү, һәр тәрбияләнүченәң үз мөмкинлекләренә һәм сәләтләренә ышаныч күрсәтү;
- ✓ мэгариф бурычларын мэгариф процессын оештыруның яңа формаларын кулланып хәл итү (проект эшчәнлегә, белем бирү вакыйгасы, активлык үзәкләрендә балаларның уеннарын баепу, белем бирү өлкәләрен интеграцияләү кысаларында проблемалы-белем бирү ситуацияләре һ.б.), шулай ук традицион (фронталь, төркемгә якын, индивидуаль) дәресләр. Шулу ук вакытта дәрес аларны үстерүчә балаларга кызык һәм мавыктыргыч эш буларак карала; бер яисә берничә белем бирү өлкәсә балаларын үзләштерүгә юнәлдерелгән эшчәнлек яисә аларның педагог тарафыннан сайлана торган күптөрлө педагогика нигезләнгән эш формаларыннан һәм эш алымнарыннан файдаланып интеграцияләнүчә;
- ✓ белем бирү процессының эчтәлеген һәм формаларын, шулу исәптән мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү дәрәжәләренәң дәвамчанлыгын тәмин итү (үсешнең алдагы этапларында тупланган балалар тәжрибәсенә таяну, белем бирү эшенең формаларын һәм ысулларын үзгәртү, өзлексез белем бирүнең стратегик өстенлегенә юнәлеш бирү - белем алу күнекмәләрен формалаштыру);
- ✓ укучыларның яшь һәм индивидуаль психологика үсеш үзәнчәлекләрен исәпкә алу (балаларның яшь үзәнчәлекләренә туры килә торган формаларны һәм методларны куллану; һәр яшь чоры өчен үзәнчәлеккә эшчәнлек төрләрен, үсешнең социаль ситуациясен исәпкә алу);
- ✓ бала өчен эмоциональ-кыйммәткә, социаль-шөхөскә, танып белү, баланың эстетика үсешенә һәм аның индивидуальлыгын саклап калуға ярдәм итә торган белем бирү мохитен үстерүчә һәм эмоциональ уңайлы итеп булдыру;
- ✓ һәр бала мәнфәгатләренә һәм мөмкинлекләренә юнәлдерелгән һәм аны үстерүнең социаль ситуациясен исәпкә алган өлкәннәренәң балалар белән үзара хезмәттәшлөгө нигезендә белем бирү эшчәнлеген төзү;
- ✓ мэгарифне индивидуальләштерү (шулу исәптән балаға ярдәм итү, аның белем бирү траекториясен төзү) һәм педагогика диагностика (мониторинг) нәтижәләренәң нигезләнгән балалар төркеме белән эшләрне оптимальләштерү;
- ✓ ата-ана һәм һөнәри бергәлек ихтияжларын ачыклау нәтижәләре нигезендә белем бирү эшен камилләштерү;

- ✓ балаларны укыту, тәрбияләү һәм үстерү, аларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту мәсьәләләрендә ата-аналарга (законлы вәкилләргә) психологик, педагогик һәм методик ярдәм күрсәтү һәм аларны консультацияләү;
- ✓ ата-аналарны (законлы вәкилләрне) белем бирү программасын гамәлгә ашыру процессына жәлеп итү һәм белем алуучыларның белем бирү ихтыяжлары һәм гайлә мөмкинлекләре нигезендә хезмәттәшлек итү;
- ✓ педагогларның, ата-аналарның (законлы вәкилләрнен) һөнәри компетентлыгын булдыру һәм үстерү;
- ✓ балалар бакчасында Федераль программаны гамәлгә ашыру барышында мәгариф мөнәсәбәтләрендә катнашучыларның өзлексез психологик-педагогик тәмин ителеше, ата-аналар һәм һөнәри бергәлек гарызнамәләре нигезендә аның эчтәлегенә, юнәлешләренә һәм формаларының вариативлыгын тәмин итү;
- ✓ төрле социаль институтлар (мәгариф, мәдәният, физкультура һәм спорт өлкәләре, ачык белем бирү системасының башка социаль-тәрбияви субъектлары белән үзара хезмәттәшлек), заманча педагогик практикага һәм гайләгә ихтыяж булган үзара хезмәттәшлек рәвешләрен һәм ысулларын куллану, уртақ социаль эһәмияткә ия эшчәнлектә багланьшларның барлык якларын куллану;
- ✓ социаль мохитнең киң мөмкинлекләрен, шәхесне үстерүнең өстәмә чарасы буларак социумны куллану, аны социальләштерү процессын камилләштерү.

3.2 Музыка залында үсештә булган предмет-пространство мохитен оештыру

Федераль программа РППС оештыруга катгый таләпләр куймый һәм балалар бакчасына РППСны мөстәкыйль проектлау хокукын калдыра. ФГОС ДО нигезендә программаның максатларын һәм принципларын, белем бирү программасын гамәлгә ашыру өчен яшь һәм гендер үзенчәлекләрен исәпкә алу шарты белән РППС булдыруның төрле вариантлары мөмкин. Балалар бакчасының РППС бердәм килчек буларак барлыкка килә, аның барлык компонентлары, бинада да, аннан читтә дә, эчтәлегә, масштабга, сәнгатьлә карары буенча үзара килешә.

РППС белем бирү мохитенең бер өлеше һәм балалар үсешен көчле баутучы фактор.

РППС ДОО һәр бала өчен төрле, күпкырлы үсеш, эчтәлеккә һәм кызыклы эшчәнлек өчен нигез булып тора.

Балалар бакчасының белем бирү программасын гамәлгә ашыру мөмкинлеген исәпкә алып, төрле оештыру модельләрендә һәм РППС формаларында туры килергә тиеш:

- ✓ ФГОС ДО таләпләренә;
- ✓ балалар бакчасының белем бирү программасы;
- ✓ балалар бакчасында балаларның матди-техник һәм медик-социаль шартлары;
- ✓ балаларның яшь үзенчәлекләре;
- ✓ балалар бакчасында балаларны укытуның тәрбияви характеры; куркынычсызлык һәм ышанычлылык таләпләре.

РППСның тулылыгын билгеләп, белем бирү процессының бөтенлеге турында онытмаска һәм өстәмә белем бирү федераль дүләт белем бирү стандартлары нигезендә балаларның үсеше һәм белем бирү юнәлешләренә һәркайсының эчтәлеген тормаьшка ашыру өчен кирәкле булган белемнәрен кертергә кирәк.

РППС балалар бакчасына индивидуаль һәм коллектив эшчәнлекнең төрле төрләрен: уен, коммуникатив, танып белү-тикшеренү, хәрәкәт, продуктив һәм башкаларны тормаьшка ашыру мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш. Бу балаларның һәр яшь этабы ихтыяжларына, аларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту, аларның үсеш үзенчәлекләрен исәпкә алу һәм кимчелекләрен коррекцияләү мөмкинлекләренә туры килә.

ФГОС нигезендә РППС ДО түбәндәгеләр булырга тиеш:

- ✓ эчтәлеккә;
- ✓ трансформацияләнгән торган;
- ✓ күпфункцияле;
- ✓ ачык;
- ✓ куркынычсыз.

РППС балалар бакчасында балаларның эмоциональ иминлеге һәм педагогик һәм ярдәмче хезмәткәрләренә унайлы эшләве өчен шартлар тәмин итәргә тиеш.

3.3 Федераль программаны матди-техник тәмин итү, методик материаллар һәм укыту һәм тәрбияләү чаралары белән тәмин итү

Балалар бакчасында түбәндәге материал-техник шартлар тудырылган:

1. Федераль программаны үзләштерүнең планлаштырылган нәтижеләренә ирешү мөмкинлеге;
2. Балалар бакчасында 2.4.3648-20, СанПиН 2.3/2.4.3590-20, СанПиН 1.2.3685-21 булган санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм гигиена нормативлары таләпләрен үтәү;
3. Балалар бакчасында янгын куркынычсызлыгы һәм электр куркынычсызлыгы таләпләрен үтәү;
4. Балалар бакчасы хезмәткәрләренә сәламәтлеген саклау һәм хезмәтне саклау буенча балалар бакчасы таләпләрен үтәү.

Музыкаль зал балаларның тулы кыйммәтле үсеше өчен кирәкле музыкаль инструментлар һәм пособиеләр белән жиһазландырылган: аудиоаппаратура (музыка үзәге), фортепиано, заманча нот материал, аудиокассетлар, CD-дисклар, пособиеләр һәм атрибутлар, музыкаль уенчылар һәм балалар музыка кораллары, музыкаль-дидактик уеннар, маскалар һәм театр эшчәнлегә өчен костюмнар. Укыту-укыту процессын тәмин итү өчен кирәкле системалаштырылган дидактик, демонстрацион, тарату материалы бар.

3.4 Мәгариф процессын оештыру таләпләре һәм күрсәткечләре

Музыкаль дәресләр барлык яшь төркемнәрендә атнага 2 тапкыр уздырыла.

Дәресләрнең озынлыгы:

- ✓ беренче кечкенәләр төркемдә - 10 минут,
- ✓ икенче кечкенәләр төркемдә - 15 минут,
- ✓ уртанчылар төркемдә - 20 минут,
- ✓ зурлар төркемдә - 25 минут,

- ✓ мектепке эзерлек төркемендә 30 минут,
- ✓ төрле яшьтәге төркемендә - 25 минут.

Көннең икенче яртысында музыкаль ял көннәре үткәрелә

3.5 Федераль календарь тәрбия эше планы

План балалар бакчасы өчен бердәм.

Балалар бакчасы, План белән беррәттән, балаларны тәрбияләүнең һәм аларга өстәмә белем бирүнең төп юнәлешләре буснча тәрбия программасы нигезендә башка чаралар үткәргә хокуклы.

Барлык чаралар Программа үзенчәлекләрен, шулай ук укучыларның яшь, физиологик һәм психоэмоциональ үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәреләргә тиеш.

Төп дәүләт һәм халык бәйрәмнәренең үрнәк исемлеге, балалар бакчасында тәрбия эшенең календарь планында истәлекле даталар.

Гыйнвар

27 гыйнвар: Ленинград блокадасын бетерү көне;

Иң зур "үлем лагере" Аушвиц-Биркенау (Освенцем) - Холокост корбаннарын искә алу көне (төбәк һәм/яки ситуатив мектепкәчә яшьтәге балалар белән тәрбия эше планына кертергә тәкъдим ителә).

Февраль

2 февраль: Сталинград сугышында немец-фашист гаскәрләренең совет гаскәрләрен тар-мар итү көне (төбәк һәм/яки ситуатив мектепкәчә яшьтәге балалар белән тәрбия эшләре планына кертергә тәкъдим ителә);

8 февраль: Россия фәне көне;

15 февраль: Ватаннан читтә хезмәт бурычын үтәгән Россиялеләрне искә алу көне;

21 февраль: Халыкара туган тел көне; 23 февраль: Ватанны саклаучылар көне.

Март

8 март: Халыкара хатын-кызлар көне;

18 март: Кырымның Россия белән кушылу көне (төбәк һәм / яки ситуатив мектепкәчә яшьтәге балалар белән тәрбия эше планына кертергә тәкъдим ителә);

27 март: Бөтендөнья театр көне.

Апрель

12 апрель: Космонавтика көне;

Май

1 май: Яз һәм Хезмәт бәйрәме; 9 май: Жиңү көне;

19 май: Россия балалар ижтимагый оешмалары көне; 24 май: Славян язуы һәм мәдәнияте көне.

Июнь

1 июнь: Балаларны яклау көне;

6 июнь: Рус теле көне;

12 июнь: Россия көне;

22 июнь: Хәтер һәм кайгы көне.

Июль

8 июль: Гаилә, мәхәббәт һәм тугрылык көне.

Август

12 август: Физкультура көне;

22 август: Россия Федерациясе Дәүләт флагы көне;

27 август: Россия киносы көне.

Сентябрь

1 сентябрь: Белем көне;

3 сентябрь: Икенче бөтендөнья сугышы тәмамлану көне, террорчылыкка каршы көрәштә теләктәшлек көне;

8 сентябрь: грамоталылыкны халыкара тарату көне;

27 сентябрь: Тәрбиячеләр көне һәм барлык мектепкәчә хезмәткәрләр.

Октябрь

1 октябрь: Халыкара өлкәннәр көне; Халыкара музыка көне;

4 октябрь: Хайваннарны яклау көне; 5 октябрь: Укытучы көне;

Октябрьнең өченче якшәмбесе: Россиядә эти көне.

Ноябрь

4 ноябрь: Халыклар бердәмлеге көне;

8 ноябрь: Россия эчке эшләр органнары хезмәткәрләренең хезмәт бурычларын үтәгәндә һәлак булганнарны искә алу көне;

Ноябрьнең соңгы якшәмбесе: Россиядә Ана көне;

30 ноябрь: Россия Федерациясе Дәүләт гербы көне.

Декабрь:

3 декабрь: Билгесез солдат көне;

Халыкара инвалидлар көнен (төбәк һәм/яки ситуатив мектепкәчә яшьтәге балалар белән тәрбия эше планына кертергә тәкъдим ителә);

5 декабрь: Россиядә ихтыярий (волонтер) көне;

8 декабрь: Халыкара рәссам көне;

9 декабрь: Ватан Геройлары көне;

12 декабрь: Россия Федерациясе Конституциясе көне;

3.6 Жиһазлар һәм дидактик материал исемлеге. Музыкаль белем бирү процессын тәэмин итү комплексы

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бекина С.И., Ломова Т.П., Соковина Е.Н. «Музыка и движение» для детей 5-6 лет, Москва «Просвещение», 2000 2. Бекина С.И., Ломова Т.П., Соковина Е.Н. «Музыка и движение» для детей 6-7 лет, Москва «Просвещение», 2000 3. Иова Е.П., Иоффе А.Я., Головчинер О.Д. «Утренняя гимнастика под музыку», Москва «Просвещение», 2000 4. Ветлугина Н.А., Дзержинская И.Л., Комиссарова Л.Н. «Музыкальные занятия в детском саду», Москва «Просвещение», 2000 5. Мухаметзянова К.Р., Янкина Д.Р., Кубагушев А.М., «Музыка в детском саду» старшая группа, Москва «Просвещение», 2000 6. Зими́на А.Н. «Музыкальные сказки» сценарии и ноты, Москва, 2000 7. Горохова Л.А., Макарова Т.Н., «Музыкальная и театрализованная деятельность в ДОУ», Москва «Просвещение», 2000 8. Гибадуллина А.К., Гилязутдинова Г.Р., Залялотдинова Ф.Дж., Ибрагимова З.Г. «Хоровод дружбы», Казань «Татарское книжное издательство», 2013 9. Гибадуллина А.К., Гилязутдинова Г.Р., Залялотдинова Ф.Дж., Ибрагимова З.Г. «Хоровод дружбы», Казань «Татарское книжное издательство», 2013 10. Гибадуллина А.К., Гилязутдинова Г.Р., Залялотдинова Ф.Дж., Ибрагимова З.Г. «Хоровод дружбы», Казань «Татарское книжное издательство», 2014 11. Гибадуллина А.К., Гилязутдинова Г.Р., Залялотдинова Ф.Дж., Ибрагимова З.Г. «Хоровод дружбы», Казань «Татарское книжное издательство», 2014 12. Мөбәрәкшина Р.М., Вәлиева В.К., «Беренче кечкенәләр төркемендә музыкаль-эстетик тәрбия», Яр Чаллы, 1997 13. Мөбәрәкшина Р.М., Вәлиева В.К., «Балалар бакчасында музыка» нәниләр өчен, Яр Чаллы, 1997 14. Мөбәрәкшина Р.М., Вәлиева В.К., «Балалар бакчасында музыка» өлкәннәр өчен, Яр Чаллы, 1997 15. Мөбәрәкшина Р.М., Вәлиева В.К., «Балалар бакчасында жырлар, уеннар», Яр Чаллы, 1997 16. Әхмәтов С. «Уйныйбыз да, жырлыйбыз да...», Яр Чаллы, 1991 17. Ибрагимова З.Г., Гыйләжетдинова Г.Р., Жәләлетдинова Ф.Ж., «Чәбәк-чәбәк итә ул», Казан «Мәгариф», 2005 18. Зарипова З.М., Гәрәева Г.Г., Гыйләжева Р.Г., «Балачак бәйрәмнәре», Яр Чаллы, 1994 19. Сабирова С.М., «Жырлык, уйныйк, нәниләр!» сборник песен, игр для детей от 2 до 9 лет, Яр Чаллы, 1997 20. Исхакова И.Г., Ишниязова З.Л. «Балалар бакчасында музыка дәрәсләре өчен хрестоматия», Казан «Мәгариф», 2000 21. Казыйханов В.С., «Әхлак белеме» хрестоматия, Яр Чаллы «Ижат», 2000 22. Гомәрова В.Г., Зарипова Ф.Я., «Бәйрәмнәр бәйләме», Казан «Мәгариф», 2005 23. Батыр-болгари Л., «Жырлап узган жәй» музыкаль әкиятләр, Казан «Мәгариф», 2009 24. Байтирәк И.И., Шәрәпова М.Р., Зиннурова Р.Ф., «Туган телдә жырлайбыз» балалар һәм яшьүсмерләр өчен хрестоматия, Казан «Мәгариф», 2009 25. Байтирәк И.И., Шәрәпова М.Р., «Жан жылысы – жырларда» жырлар 1әм бию көйләре жыентыгы, Казан «Мәгариф», 2009 26. Ибрагимова З.Г., «Шома бас» методик кулланма, Казан, 2012
<p style="text-align: center;">Аудиокулланмалар</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шома бас 2. Татарстан 3. Лейсан 4. Зульфия Минхажева 5. Музыка из глубины веков 6. Музыкальный календарь природы 7. Песни для детей из кинофильмов 8. Возвращайся, ласточка Резеда Валиева 9. Л. Батыр-Булгари «Эх, пляшут наши сапожки» 10. Л. Батыр-Булгари «Лето в песнях» 11. Танцы народов Поволжья 12. Л. Батыр-Булгари «Африканские приключения» 13. «Туган телдә сөйләшәбез» возраст (2-3), (3-4), (4-5) УМК 14. Анимационные сюжеты по УМК 15. Чайковский «Времена года» 16. Детский музыкальный альбом
<p style="text-align: center;">Музыка уен кораллары</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Курай • Детская гармошка • Кастаньеты • Большой барабан • Бубен • Синтезатор • Металлофон деревянный • Ксилофон • Ложки деревянные • Трещотки • Погремушки • Маракасы • Шумовые инструменты • Колокольчики • Треугольники • Самодельные балалайки • Маленький барабан • Большой бубен • Баян

	<ul style="list-style-type: none"> • Губные гармошки • Набор муз. Инструментов «Маша и медведь»
<p>Дидактик уеннар</p>	<p>Дидактик уеннар УМК:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кояш белән яңгыр • Шалкан • Йомры күмәч • Куяннар • Теремок • Уз парыңны тап • Кәэф ничек? • Кайсы жәнлек? • Кайсы ел фасылы УМК <p>Дидактик уеннар</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нинди инструментта уйныйм? • Тылсымлы ноталар • Кайсы ел фасылы • Музыкальные инструменты + игра «Лото» • Колокольчики • Көй кая бара • Наши прогулки • Народы России и зарубежья • Животные и птицы • Почемучка • Времена года • Овощное лото • Зимние виды спорта <p>Сұлыш алу гимнастикасы</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бабочки • Листочки • Цветочки
<p>Күрәтмә кулланмалар</p>	<p>Маски для игр и театра Театр. Курчак теарты:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Козлята и волк 2) Снежная королева 3) Три поросенка 4) Курочка Ряба 5) Три медведя 6) Красная шапочка 7) Волк и лиса <ul style="list-style-type: none"> • Театр настроения • Курочка ряба • Три поросенка • Волк и козлята • Конусный театр «Колобок» • Театр кружек «Теремок» • Театр свистулук • Театр ноток • Набор фокусника • Театр ИКТ • Театр масок «Колобок» • Сказки Шарля Перро • Театр цветные кубики <ul style="list-style-type: none"> - Колобок - Курочка Ряба - Теремок • Театр ложек «Курочка Ряба» • Бармак театры «Колобок» • Тарт из деревянных моделей «Курочка Ряба» • «Кукольный театр» настольная игра – самоделка • Играем в театр • Детский театр на магнитах

Килештерелде: _____

Икенче кечкенэләр төркеме өчен музыкаль-сәнгать эшчәнлеген үстерүнең диагностик картасы №

Слушание							Пение			Песенн ое творче ство	Музыкально-ритмические движения					Музыка о игров танцев ое творче
Проявлять эмоциональную отзывчивость на	Различать веселую и грустную музыку	Слушать музыкальные произведения до конца	Понимать характер музыки	Различать музыкальные звуки по высоте в пределах октавы-септими	Замечать изменения в силе звучания мелодии (громко-тихо) или в звуках муз. игрушек, детских музыкальных	Выразительно петь Петь без напряжения в диапазоне "ре(ми) - Чисто и ясно произносить слова	Передавать характер песни (весело, протяжно, ласково, напевно)	Петь и допевать мелодии колыбельных песен на слог "баю-баю", и веселых мелодий на слог "ля-ля"	Маршировать вместе со всеми	Маршировать индивидуально бегать легко, в умеренном и быстром темпе под	Исполнять танцевальные движения: притопывать попеременно двумя	Кружиться в парах	Выполнять прямой галоп	Двигаться ритмично и согласно темпу, характеру	Выразительно и эмоционально передавать Точно выполнять	

ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН НӘТИЖӘЛӘР: (2 кечкенәләр төркеме)

ЮГАРЫ. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләре белән кызыксына, анда катнашырга омтыла, музыкага аның кәефенә туры китереп эш итә, музыкаль образларны уйный, музыкага өлкәннәрнең гамәлләрен үрнәк итеп тотта; жырлау процессында сүзләренә төгәл әйтә, жырлау сулышыннан файдалана, көйне чиста башкара, музыкага ритмик рәвештә хәрәкәт итә, музыкага ритмик рәвештә таптый, кул чаба, хорводалар алып бара, музыкаль уеннарда катнаша, музыкаль - ритмик хәрәкәтләрнең барлык төрләрен дөрес һәм аңлаешлы башкара; музыкаль эсәрнең эчтәлегенә буенча сорауларга җавап бирә. **3 балл**

УРТА. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләре белән кызыксына, анда катнашу телгә тотрыксыз; жырлый һәм музыкага җитәрлек дәрәжәдә аңлаешлы һәм техник яктан хәрәкәт итми, өлкәннәр ярдәмендә музыканың тавышы, темпы һәм ритмы үзгәрешләренә җавап бирә; хорводалар йөртә, музыкаль уеннарда катнаша; музыканы игътибар белән тыңлый башлый, әмма аннары читкә юнәлтә; музыкаль эсәрнең эчтәлегенә буенча сорауларга җавап бирүдә кыенлаша. **2 балл**

ТҮБӘН. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә ачык кызыксыну күрсәтми, әмма өлкән кешенең тәкъдими буенча эшли һәм аның белән кыска вакыт эшли; жырны, хәрәкәтне төгәл башкара белми; музыканың тавышын, темпын һәм ритмын үзгәртүгә җавап бирүдә кыенлаша; музыканы игътибарсыз тыңлый. **1 балл**

Уртанчылар төркеме өчен музыкаль-сәнгать эшчәнлеген үстерүнең диагностик картасы №

Начало года/ конец года	Слушание					Пение					Песенное творчество	Музыкально-ритмические движения					Музыкально-игровые танцевальные творчество
	Проявлять основы музыкальной культуры, Узнавать знакомые	Высказывать свои впечатления о	Различать жанры в музыке (песня-танец-марш)	Замечать выразительные средства муз. произведения (тихо-)	Различать звуки по высоте (высокий-низкий) в Петь мелодию чисто, подвижно, согласованно (в пределах ре-си первой	Чётко произносить слова	Петь выразительно, передавая характер музыки	Петь с инструментальным сопровождением	инструментального сопровождения (с	Отвечать на музыкальные вопросы ("как тебя зовут?", "что ты хочешь, какнешь?", "где ты?")		Выполнять прямой галоп\пружинку\подскоки	Двигаться в парах по кругу в танцах и хороводах	Кружиться по одному\в парах	Выполнять простейшие перестроения (из круга)	Выполнять ходьбу (торжественная, спокойная, таинственная) эмоционально-образно	
Н.г																	
К.г																	
Н.г																	
К.г																	

ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН НӘТИҖӘЛӘР: (уртанчылар төркеме)

ЮГАРЫ. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә ныклы кызыксыну күрсәтә, музыканы игътибар белән һәм кызыксынып тыңлый, музыкаль эсәрнең эчтәлегенә турында сорауларга җавап биреп, үзлегеннән фикер йөртә, мәгънәле фикерләргә ия; музыкаль - ритмик хәрәкәتلәрдә һәм жырлауда музыкаль образларны ачык итеп тапшыра; техник, ритмик; музыкаль инструментларда уйнаганда, тавыш чыгаруны дөрес башкара, аңлаешлы, уйный ансамбльдә; иреккә эшчәнлектә үзләштерелгәнне куллана. **3 балл**

УРТА. Музыкаль эшчәнлекнең барлык төрләренә дә ситуациялә кызыксыну күрсәтә, аларны башкарганда тырышырга мөмкин; музыканы житәрлек игътибар белән һәм кызыксынып тыңламый, өлкәннәр ярдәмендә аның кәефен билгели һәм кыскача сөйләмдә чагылдыра; музыкаль - ритмик хәрәкәتلәрдә һәм жырлауда музыкаль образларны стереотиплы тапшыра; күпчелек хәрәкәтләргә үзләштерсә дә, житәрлек техник һәм ритмик түгел; жырлауда интонацион әйләнешләргә кабатламый, сулышны рациональ кулланмый; балалар музыка коралларында уйнаганда һәрвакытта да матур яңгырауға ирешми. **2 балл**

ТҮБӘН. Музыкага ачык кызыксыну күрсәтми, эмма яналыкка җавап бирә; өлкәннәр тәкъдире буенча музыкаль эшчәнлектә катнаша; музыканы игътибарсыз тыңлый, музыкаль образларның характеристикаларын аңламый; өлкәннәр ярдәмендә музыкаль эсәрнең эчтәлегенә буенча гади сорауларга җавап бирә; жырлауда сулыш өстән-өстән генә, дикция аңлаешсыз, көйне дөрес тапшырмый; музыкага күп хәрәкәтләр үзләштерелмәгән: сүзсез, ритмик булмаган, техник түгел; ансамбльдә уйнарга тырыша, ләкин игътибарлы түгел. **1 балл**

Зурлар төркөмө өчен музыкаль-сәнгать эшчәнлеген үстөрүңең диагностик картасы №

Начало года/ конец года	Слушание				Пение				Песенное творчество	Музыкально-ритмические движения				Музыкально-игровое танцевальное творчество	
	Узнавать мелодии по отдельным фрагментам произведения	Различать жанры муз. произведений (марш-песня)	Различать звуки по высоте в пределах	Различать звучание музыкальных	Петь лёгким звуком в диапазоне от "ре" первой октавы по "до"	Брать дыхание перед началом песни, между музыкальными фразами	Своевременно начинать и заканчивать песню, произносить отчетливо	Эмоционально передавать характер		Музыкальным сопровождением\ без музыкального	Сочинять мелодии различного характера	Импровизировать мелодии на заданный	Передавать через движения характер музыки, её эмоционально-образные		Ориентироваться в пространстве, выполнять простейшие
Н. г.															
К. г.															
Н. г.															
К. г.															

ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН НӘТИЖӘЛӘР: (зурлар төркөмө)

ЮГАРЫ. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә тотрыклы кызыксыну күрсәтә, музыкаль әсәрдәге кәефнең үзгәрүен, музыкаль образның динамикасын аңлый һәм аңлата; хәрәкәтләрне сыйфатлы, мөстәкыйль, техник, ритмик, экспрессив рәвештә башкара; жырлау экспрессив, сулышны дөрес куллана, интонацияли, дикция ачык; башкаруга ижади карый, экспрессив оригиналь образлар тудыра; үзләштерә; тыңлау культурасы күнекмәләре белән; ансамбльдә уйный, тавышны чиста итеп кабатлый, кәефне тапшыра; музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләрендә импровизацияли; үз күнекмәләрен үз эшчәнлегенә күчәрә. **3 балл**

УРТА. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә кызыксыну күрсәтә, өлкәннәр ярдәмендә музыкаль әсәрдә кәеф үзгәрүен аңлата; күпчелек хәрәкәтләрне сыйфатлы, мөстәкыйль, техник, ритмик рәвештә башкара; жырлау житәрлек дәрәжәдә экспрессив түгел, сулышны һәрвакытта да дөрес кулланмый, дикция аңлаешсыз булырга мөмкин; башкаруга житәрлек ижади карамый, нигездә стереотип образлар тудыра; мәдәниятең төп күнекмәләрен үзләштерә музыка тыңлау; ансамбльдә уйный, тавышны чиста итеп кабатлый; аерым күнекмәләрен мөстәкыйль эшчәнлеккә күчәрә. **2 балл**

ТҮБӘН. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә кызыксыну күрсәтми, хәтта өлкәннәр ярдәмендә дә музыкаль әсәрдә кәеф үзгәрүен аңлатуда шактый кыенлаша; стереотиплы яки дөрес булмаган жаваплар бирә; күп хәрәкәтләрне дөрес, техник, ритмик рәвештә башкармый; пениеневыразительный, һәрвакыт дөрес сулыш алудан файдаланмый, дикция аңлаешсыз булырга мөмкин; башкаруга ижат күрсәтми; тыңлау культурасының аерым күнекмәләрен үзләштерә; ансамбльдә уйнарга кыенлаша. **1 балл**

Мәктәпкә эзерлек төркөмө өчен музыкаль-сәнгать эшчәнлеген үстөрүңең диагностик картасы №

Слушание	Пение	Песенное творчество	Музыкально-ритмические движения	Музыкально-игровое и танцевальное творчество	Игр. му. ин.
----------	-------	---------------------	---------------------------------	--	--------------

	Начало года/ конец года	Эмоциональный отклик при восприятии музыки	воспроизведения (марш, песня, танец) и инструмент, на котором она исполняется	Мелодия	Государственного	Восприятие звуков по высоте в пределах квинты-септими	Цель индивидуально и коллективно, с сопровождением и без сопровождения	исполнение песни, четко артикулировать	Придумывать мелодии, используя в качестве образца русские народные	Импровизировать мелодии на заданную тему по образцу	ритмично двигаться в соответствии с разнообразным характером музыки, передавая в танце	Навыки танцевальных движений	Придумывать движения, отражающие содержание песни	Импровизировать под музыку, соответствующего	Находить способы передачи в движениях музыкальных образов	Владеть навыками игры на металлофоне, ударных
	Н.г															
	К.г															
	Н.г															
	К.г															

ПЛАНЛАШТЫРЫЛГАН НӘТИЖӘЛӘР: (әзерлек төркеме)

ЮГАРЫ. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә ныклы кызыксыну күрсәтә, музыкаль эсәрнең жанрын билгели, музыкаль эсәрдә кәеф үзгәрүен аңлай һәм аңлата, композиторлар һәм башкаручылар турында беләм алырга омыла; катлаулы ритмик рәсемле хәрәкәтләрне сыйфатлы, мөстәкыйль, техник яктан башкара; жырлау аңлаешлы, дөрес сулыш ала, интонацияли, дикция төгәл; башкаруга ижади карый; тыңлау культурасы күнекмәләрен белә, ансамбльдә уйный, тавышны чиста кабатлый; күнекмәләрен иреккә эшчәнлеккә күчәрә. **3 балл**

УРТА. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә кызыксыну күрсәтә, музыкаль эсәрнең жанрын билгели, өлкәннәр ярдәмендә музыкаль эсәрдә кәеф үзгәрүен аңлата, ә үзә бер ижеккә жаваплар бирә; күпчелек хәрәкәтләрне сыйфатлы, мөстәкыйль, техник, ритмик, әмма һәрвакытта да аңлаешлы түгел; жырлау житәрлек дәрәжәдә аңлаешлы түгел, сулышны һәрвакытта да дөрес кулланмый, дикция аңлаешсыз булырга мөмкин; ижади яктан житәрлек түгел башкаруга карый, нигездә стереотип образлар тудыра; тыңлау культурасының төп күнекмәләрен белә; ансамбльдә уйный, тавышны чиста итеп кабатлый; аерым күнекмәләрен иреккә эшчәнлеккә күчәрә. **2 балл**

ТҮБӘН. Музыкаль эшчәнлекнең төрле төрләренә кызыксыну күрсәтми, хәтта өлкәннәр ярдәмендә дә музыкаль эсәрдә кәеф үзгәрүен аңлатуда кыенлаша, стереотиплы яки дөрес булмаган жаваплар бирә; күп хәрәкәтләрне сыйфатсыз башкара, ритмиклыгы кимегән; жырлау сүзсез, сулыш алудан һәрвакытта да дөрес файдаланмый, дикция аңлаешсыз булырга мөмкин; башкаруда ижат күрсәтми; аерым музыка тыңлау культурасы күнекмәләре белән, әмма читкә юнәлтәбез; ансамбльдә уйнарга кыенлаша; музыкаль эшчәнлектә мөстәкыйль түгел. **1 балл**

Мәктәпкәчә белем бирү оешмасында бәйрәмнәрнең, күнел ачу, вакыйгалар, концертларның еллык даирәсе

Ай	Бәйрәмнәр	Күңеллел ачу	Вакыйга	Ял итү	Концертлар
Сентябрь		«Белем көне»	Тәрбияче һәм барлык мәктәпкәчә хезмәткәрләр көне		
Октябрь	«Сөмбелә»	Көзгә күнел ачу - квестлар	Халыкара өлкәннәр көне		
Ноябрь					«Әниләр көне»
Декабрь	«Яңа ел»				
Январь					
Февраль		Халыкара туган тел көне.		Ватанны саклаучылар көне.	
Март	«8 март»	«Нәүрүз»			
Апрель		«Көлке көне»	Космонавтика көне		
Май	Чыгарылыш кичәсе				«Җиңү көне».
Июнь	«Балаларны яклау көне» «Сабантуй»	«Рус теле көне»	Россия Көне		
Июль			Гаилә, мэхәббәт һәм тугрылык көне.		
Август	«Туган ягым Татарстан»	«Физкультурачы көне»			

3 НЧЕ КУШЫМТА

Ай	Темалар	Эш формасы
Сентябрь	<ul style="list-style-type: none"> • Ата-аналар анкетасы: «баланың музыкаль үсеше мәсьәләләре буенча сезгә нинди гамәли ярдәм кирәк?» • Ата-аналар почтасы: «мине кызыксындыра» • «Баланың тавышын саклау» ата-аналар өчен белешмә • Зур сөйләшү: «музыка гаиләдә башлана». 	Ата-аналар жылышы Сораштыру Памятка Эңгәмәне консультацияләү:
Октябрь	<ul style="list-style-type: none"> • Кечкенәләр төркемнәр өчен консультацияләр: «бала белән жырлыйбыз», • Мәктәпкәчә яшәтгә балаларның ата-аналары өчен Консультация: «жырлау никадәр мөһим», • «Мәктәпкәчә яшәтгә балаларга жырлау файдалымы», консультацияне VK битендә һәм ДОУ сайтларында урнаштыру 	Стенд Консультация
Ноябрь	<ul style="list-style-type: none"> • "Нәрсә ул артикуляцион һәм сулыш гимнастикасы һәм вокал белән шөгьльләнгәндә аның кирәклеге?" Vk битендә мастер-класс урнаштыру. 	Мастер-класс
Декабрь	<ul style="list-style-type: none"> • «Сәламәтлек саклау технологияләрен ничек өйдә кулланырга мөмкин». • «Заманча сәламәтлек саклау технологияләре» 	Консультация Семинар – практикум:
Февраль	<ul style="list-style-type: none"> • «Өйдә вокаль күнегүләр» 	ZOOM беседа:
Март	<ul style="list-style-type: none"> • «Бала тормышында жырлауның әһәмияте» темасына консультация Vk битендә һәм ДОУ сайтларында урнаштыру 	Консультация
Апрель	<ul style="list-style-type: none"> • «Бала өчен нинди музыка яки хореография мәктәбен сайларга». Vk битендә һәм ДОУ сайтларында консультацияләр урнаштыру 	Папка-передвижка Консультация

Музыкаль эсэрлэрнең үрнәк исемлеге

1 яшьтән 1 елга 6 ай кадәр

Тыңлау. «Полянка», рус. нар. мелодия, обраб. Г. Фрида; «Колыбельная», муз. В. Агафонникова; «Искупался Иванушка», рус. нар. мелодия; «Как у наших у ворот», рус. нар. мелодия, обраб. А. Быканова; «Мотылек», «Сказочка», муз. С. Майкапара.

Жырлау. «Кошка», муз. Ан. Александрова, сл. Н. Френкель; «Наша елочка», муз. М. Красева, сл. М. Клоковой; «Бобик», муз. Т. Попатенко, сл. Н. Найденовой; «Лиса», «Лягушка», «Сорока», «Чижик», рус. нар. попевки.

Образлы күнегүләр. «Зайка и мишка», муз. Е. Тиличевой; «Идет коза рогатая», рус. нар. мелодия; «Собачка», муз. М. Раухвергера.

Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр. «Шарик мой голубой», муз. Е. Тиличевой; «Мы идем», муз. Р. Рустамова, сл. Ю. Островского; «Маленькая кадриль», муз. М. Раухвергера; «Вот так», белорус. нар. мелодия («Микита»), обр. С. Полонского, сл. М. Александровской; «Юрочка», белорус. пляска, обр. Ан. Александрова; «Да, да, да!», муз. Е. Тиличевой, сл. Ю. Островского.

1 елдан 6 айдан 2 яшькә кадәр

Тыңлау. «Лошадка», муз. Е. Тиличевой, сл. Н. Френкель; «Курочки и цыплята», муз. Е. Тиличевой; «Вальс собачек», муз. А. Артоблевской; «Три подружки», муз. Д. Кабалевского; «Весело — грустно», муз. Л. Бетховена; «Марш», муз. С. Прокофьева; «Спортивный марш», муз. И. Дунаевского; «Наша Таня», «Уронили мишку», «Идет бычок», муз. Э. Елисей-Шмидт, стихи А. Барто; «Материнские ласки», «Жалоба», «Грустная песенка», «Вальс», муз. А. Гречанинова.

Жырлау. «Водичка», муз. Е. Тиличевой, сл. А. Шибицкой; «Колыбельная», муз. М. Красева, сл. М. Чарной; «Машенька-Маша», рус. нар. мелодия, обраб. В. Герчик, сл. М. Невельштейн; «Воробей», рус. нар. мелодия; «Гули», «Баю-бай», «Едет паровоз», «Лиса», «Петушок», «Сорока», муз. С. Железнава

Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр. «Марш и бег», муз. Р. Рустамова; «Постучим палочками», рус. нар. мелодия; «Бубен», рус. нар. мелодия, обраб. М. Раухвергера; «Барабан», муз. Г. Фрида; «Мишка», муз. Е. Тиличевой, сл. Н. Френкель; «Догонялки», муз. Н. Александровой, сл. Т. Бабаджан, И. Плакиды;

Биоләр. «Вот как хорошо», муз. Т. Попатенко, сл. О. Высотской; «Вот как пляшем», белорус. нар. мелодия, обр. Р. Рустамова; «Солнышко сияет», сл. и муз. М. Чарной

Образлы күнегүләр. «Идет мишка», муз. В. Ребикова; «Скачет зайка», рус. нар. мелодия, обр. Ан. Александрова; «Лошадка», муз. Е. Тиличевой; «Зайчики и лисичка», муз. Б. Финовского, сл. В. Антоновой; «Птичка летает», «Птичка клюет», муз. Г. Фрида; «Цыплята и курочка», муз. А. Филиппенко.

Жырлау уеннары. «Зайка», «Солнышко», «Идет коза рогатая», «Петушок», рус. нар. игры, муз. А. Гречанинова; «Зайчик», муз. А. Лядова; «Воробушки и кошка», нем. плясовая мелодия, сл. А. Ануфриевой; «Прокати, лошадка, нас!», муз. В. Агафонникова и К. Козыревой, сл. И.

Михайловой; «Мы умеем», «Прятки», муз. Т. Ломовой; «Разноцветные флажки», рус. нар. мелодия.

Сюрприз мизгелләр: «Чудесный мешочек», «Волшебный сундучок», «Кто к нам пришел?», «В лесу», муз. Е. Тиличевой; «Праздник», «Музыкальные инструменты», муз. Г. Фрида; «Воронята», муз. М. Раухвергера.

2 яшьтән 3 яшькә кадәр

Тыңлау. «Наша погремушка», муз. И. Арсеева, сл. И. Черницкой; «Весною», «Осенью», муз. С. Майкапара; «Цветики», муз. В. Карасевой, сл. Н. Френкель; «Вот как мы умеем», «Марш и бег», муз. Е. Тиличевой, сл. Н. Френкель; «Кошечка» (к игре «Кошка и котята»), муз. В. Витлина, сл. Н. Найденовой; «Микита», белорус. нар. мелодия, обраб. С. Полонского; «Пляска с платочком», муз. Е. Тиличевой, сл. И. Грантовской; «Полянка», рус. нар. мелодия, обраб. Г. Фрида; «Утро», муз. Г. Гриневича, сл. С. Прокофьевой;

Жырлау. «Баю» (колыбельная), муз. М. Раухвергера; «Белые гуси», муз. М. Красева, сл. М. Клоковой; «Где ты, зайка?», обраб. Е. Тиличевой; «Дождик», рус. нар. мелодия, обраб. В. Фере; «Елочка», муз. Е. Тиличевой, сл. М. Булатова; «Зима», муз. В. Карасевой, сл. Н. Френкель; «Кошечка», муз. В. Витлина, сл. Н. Найденовой; «Ладушки», рус. нар. мелодия; «Птичка», муз. М. Раухвергера, сл. А. Барто; «Собачка», муз. М. Раухвергера, сл. Н. Комиссаровой; «Цыплята», муз. А. Филиппенко, сл. Т. Волгиной; «Колокольчик», муз. И. Арсеева, сл. И. Черницкой;

Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр. «Дождик», муз. и сл. Е. Макшанцевой; «Воробушки», «Погремушка, попляши», «Колокольчик», «Погуляем», муз. И. Арсеева, сл. И. Черницкой; «Вот как мы умеем», муз. Е. Тиличевой, сл. Н. Френкель;

Музыкаль иллюстрацияләр белән хикәяләр. «Птички», муз. Г. Фрида; «Праздничная прогулка», муз. Ан. Александрова.

Жырлау уеннары. «Игра с мишкой», муз. Г. Финаровского; «Кто у нас хороший?», рус. нар. песня.

Музыкаль күнел ачулар. «Из-за леса, из-за гор», Т. Казакова; «Котик и козлик», муз. Ц. Кюи

Жырларны сәхнәләштерү. «Кошка и котенок», муз. М. Красева, сл. О. Высотской; «Неваляшки», муз. З. Левиной; Компанейца

3 яшьтән 4 яшькә кадәр

Тыңлау. «Грустный дождик», «Вальс», муз. Д. Кабалевского; «Осенью», муз. С. Майкапара; «Марш», муз. М. Журбина; «Ласковая песенка», муз. М. Раухвергера, сл. Т. Миладжи; «Колыбельная», муз. С. Разаренова; «Мишка с куклой пляшутполечку», муз. М. Качурбиной; «Зайчик», муз. Л. Лядовой; «Медведь», муз. Е. Тиличевой; «Резвушка» и «Капризуля», муз. В. Волкова; «Дождик», муз. Н. Любарского; «Воробей», муз. А. Руббах; «Игра в лошадики», муз. П. Чайковского; «Дождик и радуга», муз. С. Прокофьева; «Со вьюном я хожу», рус. нар. песня; «Лесные картинки», муз. Ю. Слонова.

Жырлау

Ишетү һәм тавыш үсеше өчен күнегүләр. «Лю-лю, бай», рус. нар. колыбельная; «Я иду с цветами», муз. Е. Тиличевой, сл. Л. Дымовой; «Маме улыбаемся», муз. В. Агафонникова, сл. З. Петровой; пение народной потешки «Солнышко-ведрышко»; муз. В. Карасевой, сл. народные;

Жырлар. «Петушок» и «Ладушки», рус. нар. песни; «Зайчик», рус. нар. песня, обр. Н. Лобачева; «Зима», муз. В. Карасевой, сл. Н. Френкель; «Наша елочка», муз. М. Красева, сл. М. Колоковой; «Прокати, лошадка, нас», муз. В. Агафонникова и К. Козыревой, сл. И. Михайловой;

«Маме песенку пою», муз. Т. Попатенко, сл. Е. Авдиенко; «Цыплята», муз. А. Филиппенко, сл. Т. Волгиной.

Жыр ижаты. «Бай-бай, бай-бай», «Лю-лю, бай», рус. нар. колыбельные; «Как тебя зовут?», «Спой колыбельную», «Ах ты, котенька-котою», рус. нар. колыбельная; придумывание колыбельной мелодии и плясовой мелодии.

Музыкаль-ритмик хэрэкэтлэр

Уен күнегүлэре. ходьба и бег под музыку «Марш и бег» Ан. Александрова; «Скачут лошади», муз. Т. Попатенко; «Шагаем как физкультурники», муз. Т. Ломовой; «Топотушки», муз. М. Раухвергера; «Птички летают», муз. Л. Банниковой; перекачивание мяча под музыку Д. Шостаковича (вальс-шутка); бег с хлопками под музыку Р. Шумана (игра в жмурки).

Драматизация этюдлары. «Смело идти и прятаться», муз. И. Беркович («Марш»); «Зайцы и лиса», муз. Е. Вихаревой; «Медвежата», муз. М. Красева, сл. Н. Френкель; «Птички летают», муз. Л. Банниковой; «Жуки», венгер. нар. мелодия, обраб. Л. Вишкарёва.

Уеннар. «Солнышко и дождик», муз. М. Раухвергера, сл. А. Барто; «Жмурки с Мишкой», муз. Ф. Флотова; «Где погремушки?», муз. Ан. Александрова; «Зайка, выходи», муз. Е. Тиличевой; «Игра с куклой», муз. В. Карасевой; «Ходит Ваня», рус. нар. песня, обр. Н. Метлова;

Биолэр. «Пляска с погремушками», муз. и сл. В. Антоновой; «Пальчики и ручки», рус. нар. мелодия, обраб. М. Раухвергера; танец с листочками под рус. нар. плясовую мелодию; «Пляска с листочками», муз. Н. Китаевой, сл. А. Ануфриевой; «Танец около елки», муз. Р. Равина, сл. П. Границыной; танец с платочками под рус. нар. мелодию; «По улице мостовой», рус. нар. мелодия, обр. Т. Ломовой; «Греет солнышко теплее», муз. Т. Вилькорейской, сл. О. Высотской; «Помирились», муз. Т. Вилькорейской.

Характерлы биолэр. «Танец снежинок», муз. Бекмана; «Фонарики», муз. Р. Рустамова; «Танец зайчиков», рус. нар. мелодия; «Вышли куклы танцевать», муз. В. Витлина

Био-уен ижатын үстерү. «Пляска», муз. Р. Рустамова; «Зайцы», муз. Е. Тиличевой; «Веселые ножки», рус. нар. мелодия, обраб. В. Агафонникова; «Волшебные платочки», рус. нар. мелодия, обраб. Р. Рустамова.

Музыкаль-дидактик уеннар

Тавышны югары ишетү үсеше. «Птицы и птенчики», «Веселые матрешки», «Три медведя».

Ритмик ишетү үсеше. «Кто как идет?», «Веселые дудочки». Развитие тембрового и динамического слуха. «Громко — тихо», «Узнай свой инструмент»; «Колокольчики».

Жанрны билгеләү һәм хәтерне үстерү. «Что делает кукла?», «Узнай и спой песню по картинке».

Балалар удар музыка коралларында уйнау. Народные мелодии.

4 яшьтән 5 яшькә кадәр

Тыңлау. «Ах ты, береза», рус. нар. песня; «Осенняя песенка», муз. Д. Васильева-Буглая, сл. А. Плещеева; «Музыкальный ящик» (из «Альбома пьес для детей» Г. Свиридова); «Вальс снежных хлопьев» из балета «Щелкунчик», муз. П. Чайковского; «Итальянская полька», муз. С. Рахманинова; «Как у наших у ворот», рус. нар. мелодия; «Мама», муз. П. Чайковского, «Смелый наездник» (из «Альбома для юношества») Р. Шумана; «Жаворонок», муз. М. Глинки; «Марш», муз. С. Прокофьева;

Жырлау

Ишетү һәм тавыш үсеше өчен күнегүлэр. «Путаница» — песня-шутка; муз. Е. Тиличевой, сл. К. Чуковского, «Кукушечка», рус. нар. песня, обраб. И. Арсеева; «Паучок» и «Кисонькамурысонька», рус. нар. песни; заклички: «Ой, кулики! Весна поет!» и «Жаворонушки, прилетите!»;

Жырлар. «Осень», муз. И. Кишко, сл. Т. Волгиной; «Санки», муз. М. Красева, сл. О. Высотской; «Зима прошла», муз. Н. Метлова, сл. М. Колоковой; «Подарок маме», муз. А. Филиппенко, сл. Т. Волгиной; «Воробей», муз. В. Герчик, сл. А. Чельцова; «Дождик», муз. М.

Красева, сл. Н. Френкель;

Музыкаль-ритмик хэрэкэтлэр

Уен күнегүлэре. «Пружинки» под рус. нар. мелодию; ходьба под «Марш», муз. И. Беркович; «Веселые мячики» (подпрыгивание и бег), муз. М. Сатулиной; лиса и зайцы под муз. А. Майкапара «В садике»; ходит медведь под муз. «Этюд» К. Черни; «Полька», муз. М. Глинки; «Всадники», муз. В. Витлина; потопаем, покружимся под рус. нар. мелодии; «Петух», муз. Т. Ломовой; «Кукла», муз. М. Старокадомского; «Упражнения с цветами» под муз. «Вальса» А. Жилина;

Драматизация этюдлары. «Барабанщик», муз. М. Красева; «Танец осенних листочков», муз. А. Филиппенко, сл. Е. Макшанцевой; «Барабанчики», муз. Д. Кабалевского и С. Левидова; «Считалка», «Катилось яблоко», муз. В. Агафонникова;

Хорводлар һәм биолэр. «Топ и хлоп», муз. Т. Назарова-Метнер, сл. Е. Каргановой; «Танец с ложками» под рус. нар. мелодию; новогодние хороводы по выбору музыкального руководителя; «Танец с платочками», рус. нар. мелодия; «Кто у нас хороший?», муз. Ан. Александрова, сл. народные.

Характерлы биолэр. «Снежинки», муз. О. Берта, обраб. Н. Метлова; «Танец зайчат» под «Польку» И. Штрауса; «Снежинки», муз. Т. Ломовой; «Бусинки» под «Галоп» И. Дунаевского;

Музыкаль уеннар. «Курочка и петушок», муз. Г. Фрида; «Жмурки», муз. Ф. Флотова; «Медведь и заяц», муз. В. Ребикова; «Самолеты», муз. М. Магиденко; «Найди себе пару», муз. Т. Ломовой; «Займи домик», муз. М. Магиденко; «Ловишки», рус. нар. мелодия, обраб. А. Сидельникова.

Жырлау уеннары. «Огородная-хороводная», муз. Б. Можжевелова, сл. А. Пассовой; «Гуси, лебеди и волк», муз. Е. Тиличевой, сл. М. Булатова; «Мы на луг ходили», муз. А. Филиппенко, сл. Н. Кукловской; «Веселая девочка Таня», муз. А. Филиппенко, сл. Н. Кукловской и Р. Борисовой.

Жыр ижаты. «Как тебя зовут?»; «Что ты хочешь, кошечка?»; «Наша песенка простая», муз. Ан. Александрова, сл. М. Ивенсен; «Курочка-рябушечка», муз. Г. Лобачева, сл. народные;

Био-уен ижатын үстерү. «Лошадка», муз. Н. Потоловского; «Зайчики», «Наседка и цыплята», «Воробей», муз. Т. Ломовой; «Ой, хмель мой, хмелек», рус. нар. мелодия, обраб. М. Раухвергера; «Кукла», муз. М. Старокадомского; «Медвежата», муз. М. Красева, сл. Н. Френкель.

Музыкаль-дидактик уеннар

Развитие звуковысотного слуха. «Птицы и птенчики», «Качели».

Ритмик ишетү үсеше. «Петушок, курочка и цыпленок», «Кто как идет?», «Веселые дудочки»; «Сыграй, как я».

Тембрлы һәм динамик ишетү үсеше. «Громко–тихо», «Узнай свой инструмент»; «Угадай, на чем играю». Определение жанра и развитие памяти. «Что делает кукла?», «Узнай и спой песню по картинке», «Музыкальный магазин».

Балалар музыка коралларында уйнау. «Гармошка», «Небо синее», «Андрейворобей», муз. Е. Тиличевой, сл. М. Долинова; «Сорока-сорока», рус. нар. прибаутка, обр. Т. Попатенко;

5 яшьтән 6 яшькә кадәр

Тыңлау. «Зима», муз. П. Чайковского, сл. А. Плещеева; «Осенняя песня», из цикла «Времена года» П. Чайковского; «Полька»; муз. Д. Львова-Компанейца, сл. З. Петровой; «Моя Россия», муз. Г. Струве, сл. Н. Соловьевой; «Кто придумал песенку?», муз. Д. Львова-Компанейца, сл. Л. Дымовой; «Детская полька», муз. М. Глинки; «Жаворонок», муз. М. Глинки; «Мотылек», муз. С. Майкапара; «Пляска птиц», «Колыбельная», муз. Н. Римского-Корсакова;

Жырлау

Ишетү һәм тавыш үсеше өчен күнегүләр. «Ворон», рус. нар. песня, обраб. Е. Тиличевой; «Андрей-воробей», рус. нар. песня, обр. Ю. Слонова; «Бубенчики», «Гармошка», муз. Е. Тиличевой; «Считалочка», муз. И. Арсеева; «Паровоз», «Петрушка», муз. В. Карасевой, сл. Н. Френкель; «Барабан», муз. Е. Тиличевой, сл. Н. Найденовой; «Тучка

Жырлар. «Журавли», муз. А. Лившица, сл. М. Познанской; «К нам гости пришли», муз. Ан. Александрова, сл. М. Ивенсен; «Огородная-хороводная», муз. Б. Можжевелова, сл. Н. Пассовой; «Голубые санки», муз. М. Иорданского, сл. М. Клоковой; «Гуси-гусенята», муз. Ан. Александрова, сл. Г. Бойко; «Рыбка», муз. М. Красева, сл. М. Клоковой; «Курица», муз. Е. Тиличевой, сл. М. Долинова;

Жыр ижаты

Произведения. «Колыбельная», рус. нар. песня; «Марш», муз. М. Красева; «Дили-дили! Бом! Бом!», укр. нар. песня, сл. Е. Макшанцевой; Потешки, дразнилки, считалки и другие рус. нар. попевки.

Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр

Упражнения. «Шаг и бег», муз. Н. Надененко; «Плавные руки», муз. Р. Глиэра («Вальс», фрагмент); «Кто лучше скачет», муз. Т. Ломовой; «Росинки», муз. С. Майкапара; «Канава», рус. нар. мелодия, обр. Р. Рустамова.

Предметлар белән күнегүләр. «Упражнения с мячами», муз. Т. Ломовой; «Вальс», муз. Ф. Бургмюллера.

Этюдлар. «Тихий танец» (тема из вариаций), муз. В. Моцарта

Биоләр. «Дружные пары», муз. И. Штрауса («Полька»); «Приглашение», рус. нар. мелодия «Лен», обраб. М. Раухвергера; «Круговая пляска», рус. нар. мелодия, обр. С. Разоренова;

Характерлы биоләр. «Матрешки», муз. Б. Мокроусова; «Пляска Петрушек», «Танец Снегурочки и снежинок», муз. Р. Глиэра;

Әйлән-бәйлән. «Урожайная», муз. А. Филиппенко, сл. О. Волгиной; «Новогодняя хороводная», муз. С. Шайдар; «Пошла млада за водой», рус. нар. песня, обраб. В. Агафонникова.

Музыкаль уеннар

Уеннар. «Не выпустим», муз. Т. Ломовой; «Будь ловким!», муз. Н. Ладухина; «Игра сбубном», муз. М. Красева; «Ищи игрушку», «Найди себе пару», латв. нар. мелодия, обраб. Т. Попатенко; «Найди игрушку», латв. нар. песня, обр. Г. Фрида.

Жырлау уеннары. «Колпачок», «Ворон», рус. нар. песни; «Зайнык», рус. нар. песня, обраб. Н. Римского-Корсакова; «Как на тоненький ледок», рус. нар. песня, обраб. А. Рубца;

Музыкаль-дидактик уеннар

Тавышны югары ишетү үсеше. «Музыкальное лото», «Ступеньки», «Где мои детки?», «Мама и детки». Развитие чувства ритма. «Определи по ритму», «Ритмические полоски», «Учись танцевать», «Ищи».

Тембрлы ишетү үсеше. «На чем играю?», «Музыкальные загадки», «Музыкальный домик».

Диатоник ишетү үсеше. «Громко, тихо запоем», «Звенящие колокольчики».

Музыка һәм музыкаль хәтерне кабул итүне үстерү. «Будь внимательным», «Буратино», «Музыкальный магазин», «Времена года», «Наши песни».

Инсценировкалар һәм музыкаль спектакльләр. «Где был, Иванушка?», рус. нар. мелодия, обраб. М. Иорданского; «Моя любимая кукла», автор Т. Коренева; «Полянка» (музыкальная играсказка), муз. Т. Вилькорейской.

Био-уен ижатын үстерү. «Я полю, полю лук», муз. Е. Тиличевой; «Вальс кошки», муз. В. Золотарева; «Гори, гори ясно!», рус. нар. мелодия, обраб. Р. Рустамова; «А я по лугу», рус. нар. мелодия, обраб. Т. Смирновой.

Балалар музыка коралларында уйнау. «Дон-дон», рус. нар. песня, обраб. Р. Рустамова; «Гори, гори ясно!», рус. нар. мелодия; ««Часики», муз. С. Вольфензона

6 яшьтән 7 яшькә кадәр

Тыңлау. «Колыбельная», муз. В. Моцарта; «Осень» (из цикла «Времена года» А. Вивальди); «Октябрь» (из цикла «Времена года» П. Чайковского); «Детская полька», муз. М. Глинки; «Море», «Белка», муз. Н. Римского-Корсакова (из оперы «Сказка о царе Салтане»); «Табакерочный вальс», муз. А. Даргомыжского; «Итальянская полька», муз. С. Рахманинова; «Танец с саблями», муз. А. Хачатуряна; «Кавалерийская», муз. Д. Кабалевского; «Пляска птиц», муз. Н. Римского-Корсакова (из оперы «Снегурочка»); «Рассвет на Москве-реке», муз. М. Мусоргского (вступление к опере «Хованщина»); «Лето» из цикла «Времена года» А. Вивальди.

Жырау

Упражнения на развитие слуха и голоса. «Бубенчики», «Наш дом», «Дудка», «Кукушечка», муз. Е. Тиличевой, сл. М. Долинова; «В школу», муз. Е. Тиличевой, сл. М. Долинова; «Котыкоток», «Колыбельная», «Горошина», муз. В. Карасевой; «Качели», муз. Е. Тиличевой, сл. М. Долинова;

Жырлар. «Листопад», муз. Т. Попатенко, сл. Е. Авдиенко; «Здравствуй, Родина моя!», муз. Ю. Чичкова, сл. К. Ибряева; «Зимняя песенка», муз. М. Красева, сл. С. Вышеславцевой; «Елка», муз. Е. Тиличевой, сл. Е. Шмановой; сл. З. Петровой; «Самая хорошая», муз. В. Иванникова, сл. О. Фадеевой; «Хорошо у нас в саду», муз. В. Герчик, сл. А. Пришельца; «Новогодний хоровод», муз. Т. Попатенко; «Новогодняя хороводная», муз. С. Шнайдера; «Песенка про бабушку», «Братсолдат», муз. М. Парцхаладзе; «Пришла весна», муз. З. Левиной, сл. Л. Некрасовой; «До свиданьядетский сад», муз. Ю. Слонова, сл. В. Малкова; «Мы теперь ученики», муз. Г. Струве; «Праздник Победы», муз. М. Парцхаладзе; «Песня о Москве», муз. Г. Свиридова;

Жыр ижаты. «Веселая песенка», муз. Г. Струве, сл. В. Викторова; «Плясовая», муз. Т. Ломовой; «Весной», муз. Г. Зингера;

Музыкаль-ритмик хэрэкэтлэр

Күнегүлэр. «Марш», муз. М. Робера; «Бег», «Цветные флажки», муз. Е. Тиличевой; «Кто лучше скачет?», «Шагают девочки и мальчики», муз. В. Золотарева; поднимай и скреживай флажки («Этюд», муз. К. Гуритта); полоскать платочки: «Ой, утушка луговая», рус. нар. мелодия, обраб. Т. Ломовой; «Упражнение с кубиками», муз. С. Соснина; «Упражнение с лентой» («Игровая», муз. И. Кишко).

Этюдлар. «Медведи пляшут», муз. М. Красева; Показывай направление («Марш», муз. Д. Кабалевского); каждая пара пляшет по-своему («Ах ты, береза», рус. нар. мелодия); «Попрыгунья», «Лягушки и аисты», муз. В. Витлина; «Танцы и пляски. «Задорный танец», муз. В. Золотарева; «Полька», муз. В. Косенко; «Вальс», муз. Е. Макарова; «Яблочко», муз. Р. Глиэра (из балета «Красный мак»); «Прялица», рус. нар. мелодия, обраб. Т. Ломовой; «Сударушка», рус. нар. мелодия, обраб. Ю. Слонова; «Характерные танцы. «Танец снежинок», муз. А. Жилина; «Выход к пляске медвежат», муз. М. Красева; «Матрешки», муз. Ю. Слонова, сл. Л. Некрасовой.

Әйлән-бәйлән. «Выйду ль я на реченьку», рус. нар. песня, обраб. В. Иванникова; «На горе-то калина», рус. нар. мелодия, обраб. А. Новикова; «Во саду ли, в огороде», рус. нар. мелодия, обраб. И. Арсеева.

Музыкаль уеннар

Уеннар. Кот и мыши», муз. Т. Ломовой; «Кто скорей?», муз. М. Шварца; «Игра с погремушками», муз. Ф. Шуберта «Экоссез»; «Поездка», «Пастух и козлята», рус. нар. песня, обраб. В. Трутовского.

Жырлау уеннары. «Плетень», рус. нар. мелодия «Сеяли девушки», обр. И. Кишко; «Узнай по голосу», муз. В. Ребикова («Песня»); «Теремок», рус. нар. песня; «Метелица», «Ой, вставала я ранешенько», рус. нар. песни; «Ищи», муз. Т. Ломовой; «Со вьюном я хожу», рус. нар. песня, обраб. А. Гречанинова; «Земелюшка-чернозем», рус. нар. песня; «Савка и Гришка», белорус. нар. песня; «Уж как по мосту-мосточку», «Как у наших у ворот», «Камаринская», обраб. А. Быканова;

Музыкаль-дидактик уеннар

Тавышны югары ишетү үсеше. «Три поросенка», «Подумай, отгадай», «Звуки разные бывают», «Веселые Петрушки».

Ритм хисе үсеше. «Прогулка в парк», «Выполни задание», «Определи по ритму».

Тембрлы ишетү үсеше. «Угадай, на чем играю», «Рассказ музыкального инструмента», «Музыкальный домик».

Диагтоник ишетү сәләтенең үсеше. «Громко-тихо запоем», «Звенящие колокольчики, ищи».

Музыканы кабул итүне үстерү. «На лугу», «Песня — танец — марш», «Времена года», «Наши любимые произведения».

Музыкаль хәтерне үстерү. «Назови композитора», «Угадай песню», «Повтори мелодию», «Узнай произведение».

Инсценировкалар һәм музыкаль спектакльләр. «Как у наших у ворот», рус. нар. мелодия, обр. В. Агафонникова; «Как на тоненький ледок», рус. нар. песня; «На зеленом лугу», рус. нар. мелодия; «Зайка, выходи», рус. нар. песня, обраб. Е. Тиличевой; «Золушка», авт. Т. Коренева, «Муха-цокотуха» (опера-игра по мотивам сказки К. Чуковского), муз. М. Красева

Био-уен ижатын үстерү. «Полька», муз. Ю. Чичкова; «Хожу я по улице», рус. нар. песня, обраб. А. Б. Дюбюк; «Зимний праздник», муз. М. Старокадомского; «Вальс», муз. Е. Макарова; «Тачанка», муз. К. Листова; «Два петуха», муз. С. Разоренова; «Вышли куклы танцевать», муз. В. Витлина; «Полька», латв. нар. мелодия, обраб. А. Жилинского; «Русский перепляс», рус. нар. песня, обраб. К. Волкова.

Балалар музыка коралларында уен. «Бубенчики», «Гармошка», муз. Е. Тиличевой, сл. М. Долинова; «Наш оркестр», муз. Е. Тиличевой, сл. Ю. Островского «На зеленом лугу», «Во саду ли, в огороде», «Сорока-сорока», рус. нар. мелодии; «Белка» (отрывок из оперы «Сказка о царе Салтане», муз. Н. Римского-Корсакова); «Я на горку шла», «Во поле береза стояла», рус. нар. песни; «К нам гости пришли», муз. Ан. Александрова; «Вальс», муз. Е. Тиличевой

